

ఆంధ్రమిత్ర

312359

వ్రతి దిన ము వ్ర క టిం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 9-వ తేది బుధవారము } నంచిక ౭
Vol. 17 } MADRAS, WEDNESDAY 9th APRIL 1930. } No. 7
శ్రీ ప్రహలాదానామ సంవత్సర చైత్రమాస శుద్ధ ఏకాదశి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నో ప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనోవ్వుల మాన్యును. వాయువుపోట్ల
కావును. పాశ్చాత్యనోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బొంబులు భదించును.
కావుల రూపుమాపును. వగ్గునులేగించును
మరతను తోలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే బెయిట పట్టుట
తలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. గొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటి చూచి కొను
బానము గలుగడు.
చక్కని డబ్బితో నజా నీసా 1-8 0-10-0
దబ్బ 1-8 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుంచదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ఫ్రెంకోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

స్వల్ప ధర! ఫల మధికము!! పూర్తితృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదట ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, నూరలు, కీక
లమచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అహారలేర్ల కాలమందు తలనొప్పి,
చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇక్ష్వాణ్యంబా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-8 తమలపాకులలో నమిలి మింగవలెను.
సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యదృఢులు అగుదురు.
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిదా
త్రావలను. పోర్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

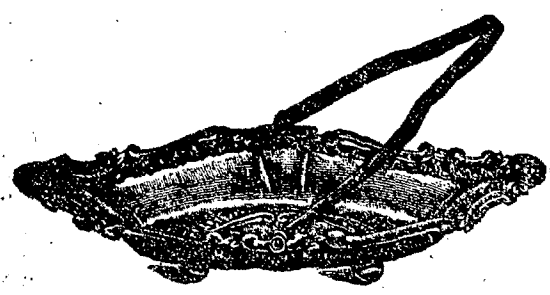
సారస్వతానవం:-

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బ
లములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాణను.
రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడనపాడన ఈ త్రాణమునింపును.
బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుమ (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడన నడువనకాని పిల్లలకు పండివివంటిది.
6 బొంబుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

కంతి విలాసము "ఉమ్మిడియార్"

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

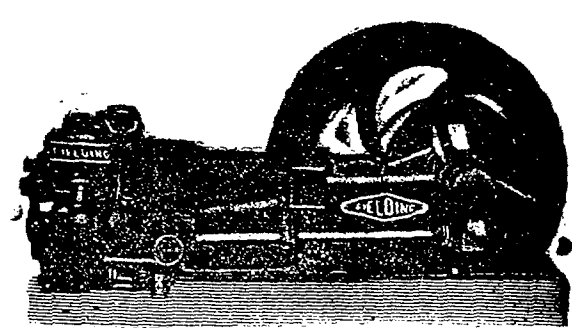
టెలిఫోను నెం. "2802."

ఫిల్మింగు

కోలు స్టూరింగు

& శే మి డీ శ ల్

క్రూడాయిలు యింజనులు

మెకానిజమ్ బహునుభము
యింజనులు చాలా బలమైనవి
క్రూడాయిలు ఖర్చు బహుతక్కువ
వివరములకొరకు వ్రాయవలెను.

సోల్ యేజంట్లు:-
డి. యల్. శాస్త్రి & కో.,
12, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు

శారదానవలలు

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును
యానెల 80 వ రేడిలోగా ౬ రూ స్థాంతు పంపువారికి
ఎ. సాంబశివారె, చికాకోల్, గంజాబాద్

మాత్రం తక్కువ ధరలు - ఒక కొత్త చికిత్స

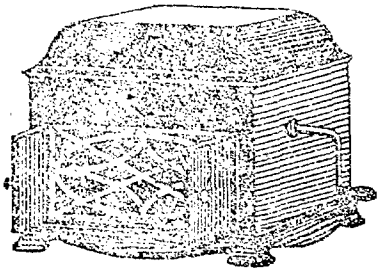
URESOL (యూరిసోల్)

అనుభవమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదుర్తును.

9 మొదలు 12 కాప్ సల్య ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని వయసుల పురుషులు, యిరవ దశాబ్దములయ వ్యక్తులమునకు వీరభవము.

ప్రాప్త్యను కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

“రామగ్రాఫ్” అండ్
“రామోలా”
గ్రామోఫోనులు

వివిధరకములు వివిధవర్ణములలో స్వచ్ఛమైన ధ్వనిగలిగి
దీర్ఘ కాలము పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ధరలు 45 మొదలు రు 500 వరకు
“రామోలా” పోర్టబుల్ మాడల్స్, రు 45 మొదలు రు 135 వరకు

Sole Manufacturers:—

T. S. RAMACHANDER & BROS.,

Telegrams “MUSICAL”

Kalbadevi Road, Bombay.

అన్ని చోట్లను అమ్మకందార్లు కావలయును.

మాకాతాదారులు తృప్తి పొందుటకు ముఖ్యకారణములు

(1) అందము, మంచిమెరుగు, చక్కని నగిషిపని, స్వచ్ఛమైన మెడీ, కాసుబంగారు
మొదలగువాటికి ప్రాముఖ్యము నొసగుట.

(2) అర్థ రిచ్చిన వస్తువులను సకాలముననే తయారుచేసి యిచ్చుట.

(3) సామాన్యలాభము పెట్టుకొనుట.

మీరును నొకసారి అర్థ రిచ్చి, పరిశీలింపుడు.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిషాలయ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యోతిషాలయ,
డైమిడు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

యెచ్చేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి,

ప్రాప్తింపుడు.

(2)

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్.

హెడ్ క్వార్టర్స్,

మద్రాసు.

బ్రాంచిలు:—కుంభకోణం, మధుర, బెజవాడ.

లండన్ ఏజెంట్లు: మిడ్లెండ్ బ్యాంకు, లిమిటెడ్ 5, ట్రెడ్ సీడిల్ వీధి, లండన్, యి.సి. 2.

ఫిక్స్డ్ జిరాబిల్లను యీక్రింది నుదహరించిన విధముగా యిప్పట్లో తీసుకొనవచ్చును:—

6 మాసములకు సంవత్సరము 1-కి నూటికి రూ. 4 చొప్పున,

1 సంవత్సరమునకు సంవత్సరము 1-కి నూటికి రూ. 4½ చొప్పున,

2 సంవత్సరములకు ,, ,, ,, 5 ,,

10,000 రూపాయలకు పైగా నూటికి సంవత్సరము 1-కి 5 రూపాయలు చొప్పున, 2 సంవత్సరములకు
సంవత్సరము 1-కి నూటికి 5½ రూపాయ చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

ఇంక గొప్ప మొత్తములకు 3, 6 మాసములకు ప్రత్యేక వడ్డీలపై పుచ్చుకొనవచ్చును. వివరములు బ్యాంకువారికి
దరఖాస్తుచేసి కనుగొనవచ్చును.

అన్ని విధములైన బ్యాంకు వ్యవహారములు అంగీకరింపబడును.

ఉత్తర ప్రత్యక్షతరములన్నియు కార్యదర్శిగారిచేత వ్రాయవలయును.

విద్యాసాగర్ పాండ్ల, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

“జిన్నింగు ఫ్యాక్టరీ పెట్టువారలకు మంచి తరుణము”

అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నది. కొద్దిమానములు మాత్రమే పనిచేసినవి. 25 బి. హెచ్. పి.
క్లిప్లింగు పెట్టెలకు కూడా యిటు యాజము 7 ప్లాటల బ్రకట్టు డబల్ గోల్డ్ జిన్ను, నడక ఫ్యాక్టరీ
కంప్లీటు పెట్టెలు, అవసరముగు పుల్లీలు, బిల్లింగులు, నాస్టింగులు, బేసింగులు వగైరా యావత్తు
సామానులతో మంచి వర్క్సింగు ఆర్డరులో నున్నది.

ది యెంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

చెన్న నగరమున
సత్యాగ్రహోద్యమము

ప్రకాశం పంతులుగారి నాయకత్వము
జాతీయవాసర మహిమితో త్యాగముతో

ప్రారంభ మగుట

మదరాసు ఏప్రిల్ 8:—జాతీయవాసర మిహిమితమున
6 తేదీన, అపరిమితో త్యాగముతో జరుపబడెను. ఆరోజు
ఉదయము, ఆంధ్ర, తమిళ, కాంగ్రెసు సంఘములయొక్క యూ
యవజనసమితియొక్క యాజమాన్యమున, నగరమున గొప్ప
యూరేగింపు జరిగెను. సాయంత్రము, దేశోద్ధారక నాగేశ్వర
రావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున, ప్రాజెక్టు సముద్రతీర
మున బ్రహ్మాండముగ బహిరంగసభ జరిగెను. పలువురు కాంగ్రెసు
ప్రముఖు లీసభయందు పాల్గొనినందున, చెన్న నగరమున
సత్యాగ్రహోద్యమము గన్పించుమికి విచారమును దెలుపుచు,
నగరమునందు గూడ సత్యాగ్రహ దళముల నేర్పరచి, కాపనో
ల్లంపున మొనర్చుటకు కృతసంకల్పమును వెల్లడించినపుడు,
సదస్యులలో అపూర్వముగ ఉత్సాహము చెలరేగెను. జాతీయ
గీతములతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను.

అధ్యక్షులగు నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు కార్యక్రమ
మునుపక్రమించుచు, భారతస్వాతంత్ర్యసాధనమున దౌర్జన్యరా
హిత్యముగ సాత్వికనిరోధమే, భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్య
మును సాధింపగలదనియు, అట్టి సాత్వికనిరోధమును, మహా
త్ములవారు ఆదినముననే (6 వ తేదీ) ప్రారంభించుట శుభసూచ
కమనియు నుడివరి. ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ భారతదేశచారిత్రమందు
నుప్రసిద్ధమై వెలయుగలదు. 10 వత్సరములకు పూర్వ మాదినము
ననే, డియ్యరునే నాని, నిరాయుధులును, నిరపరాధులును
వేలకొలది భారతీయులను స్త్రీపురుష, బాలవృద్ధ విభేదము
లేకుండ, ఘోరముగ జంపించెను. దానిని స్మరించుటకే జాతీ
యవాసర మేర్పరచబడెను. వానిసంస్మరణము, ప్రతిభారతీ
యుని స్వాతంత్ర్యకాంక్షగ నొనర్పవలెను. మహాత్ముడు ప్రా
రంభించిన సత్యాగ్రహోద్యమము, పరమపవిత్రమైనది. మహా
త్ముని యుత్తరపుల ననుసరించి, చెన్న నగరమున గూడ, ఉప్పు
పన్ను కాపనమును తిరస్కరించుటకు, అనేక
సౌకర్యములు గలవు. కాని, చెన్న నగర వాసులు ఈ
విషయమై తనంతతేదీ గనబరువక పోవుటచే ఇప్పటి సత్యా
గ్రహోద్యమము, ఇతరజిల్లాలకు పోయి సత్యాగ్రహోద్యమ
మున జేరవలసి వచ్చుచున్నది. ఇది చాల విచారకరము. చెన్న
నగరజేరుప్రతిష్ఠలకు కళంకదాయకము. దేశభక్తియందును
స్వాతంత్ర్యోద్యమందును, చెన్న నగరవాస్తవ్యులు ఇతరులకు
వెనుక బడువారు గారు. వారు, ఇతరకారణములచే, నిశేషముగ
సత్యాగ్రహోద్యమమున స్వయముగ పాల్గొనజాలక పోయినను
తమచేతన నంతవరకు, ధనరూపమునను, నిరాకారకార్యక్రమము
నవలించించి పనిచేసియు, స్వాతంత్ర్యసమరమునకు తోడ్పడ
వలెను అని అధ్యక్షులు హెచ్చరించిరి.

చెన్న నగరము మరణింపలేదు

టి. ప్రకాశంపంతులుగారు, సభ్యులయొక్క సహాయక
కరతాళ ధ్వనులు చెలరేగ, లేచి, చెన్న నగరము జీవముతో
నున్నదా లేక మరణించెనాయని ప్రజలలో చాలఅనుమానము
వ్యాపించియున్నదని నుడివరి. ఇటీవల రాజకీయములయందు
దెమ్మడు ఉత్సాహము గనబరుచుచున్న ప్రముఖులు కొందరి
పుడు రంగమున కన్పించక పోవుటచే ఇట్టి అనుమానమునకు
కారణము. కాని, మదరాసు పౌరులుమాత్ర మెపుడును సచైత
న్యోత్సాహపూరితులుగనే యున్నారు. మైసూరు కమిషను
ఆగమనాది అనేక క్లిష్టపరిస్థితులన్నిటియందును చెన్న పురి
పౌరులు తమకును, దేశమునకునుగూడ గౌరవప్రదముగ తమ
విధిని నిర్వర్తించిరి. క్లిష్టస్థితియందు దెవులను గూడ వారు వెను
దీయలేదు. ఇప్పుడు దుడుకు భిన్నముగ ప్రవర్తించెదరని యెం
చుట కేమాత్రము నవకాశములేదు.

కాని, ఇప్పుడు చెన్న నగరమునగూడ సత్యాగ్రహోద్య
మమును ప్రారంభించెదరా లేదాయననియే ప్రశ్న. భారత
దేశమందంతటిలోను, ఒక్కమదరాసునందు మాత్రమే, సత్యా
గ్రహోద్యమము ప్రారంభింపబడలేదు. ఇట్టికళంకమును బాపు
కొనుటయే లేదా యనువిషయమును ఈసభిత్తముగ దినముననే
మీరందరను నిశ్చయించుకొనవలెను. చెన్న నగరమున సత్యాగ్ర
హమును ప్రారంభించునెడల నేనుగూడ మీతో నడచెదను.
(హర్షధ్వనులు) మీక్లిష్టమునూ, నేనే నాయకత్వము వహించి
మందునడచెదను. (హర్షధ్వనులు) మనసత్యాగ్రహదళము, ఇత
రదళము లన్నిటికంటెను, ప్రశంసనీయుముగ నుండవలెను.
(హర్షధ్వనులు) భారతీయు లీ సభయమున తమకృత
ని కృత్యమును రుజువు చేసిననే తప్ప,
బ్రిటిషుదాస్యము మనకు తప్పుదు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య స్థాపనకు
చెన్న రాష్ట్రమే మొదలు తావొసగెను. ఇప్పుడైనను చెన్న నగర

మీ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునచేరి తన పాపమునకుతగిన ప్రాయశ్చిత్త మొనర్చుకొనవలెను. మనమందరూ మేదోయొకదినమున మరణింప వలసినవారమే. ఇట్టిపరిత్రమగు నుద్యమమున మరణించుటకంటె, మోక్షమార్గము మరియొకటి లేదు.

భారతదేశ మీ సత్యాగ్రహోద్యమమువలన, తన బాధియు స్వాతంత్ర్యమేగాక, ప్రపంచమునగూడ కాంతి స్థాపింపబడ వలసియున్నది. అందుచే, ప్రపంచ మంతయునుగూడ భారతదేశముపై నిపుడు తమచూడుకొని నిగిడ్చి చూచుచున్నది. ఇప్పుడు తప్పినచో భారతదేశమునకు విముక్తి లేదు. గాంధీమహాత్ము డీయొద్యమమున విఫలమందినయెడల, భారతదేశమున కింకొన్ని పండులవత్సరములవరకునుగూడ విముక్తి లేదు. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమున కర్హులుగారు. కనుక గాంధీమహాత్మునితో మీకు వెయ్యివిధము లున్న ను వానినన్నిటిని, అణచివేసి, ఈ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునందు ప్రతి భారతీయుడును ఐకకంఠ్యముతో మహాత్ముని ఆనుసరించి బాసటయై నిలువవలెను.

ప్రకాశంపంతులుగారు ముగించుచు, ప్రతియువకుడును, క్షిగల ప్రతిభారతీయుడును, వాలంటీరుగా చేరవలెనని ప్రబోధించిరి.

మనోభీతియే, భారతీయులస్వాతంత్ర్యమునకు ఆటంకము.

వి. యల్. శాస్త్రిగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు, భారతీయులు, ఒకవిధమున నింజ్రజాలమున బడి, బ్రటిషువారిదాస్యమునం దుండిరేగాని, వారి అశక్తివలన గాదని హెచ్చరించిరి. భారతీయులు తమ చిత్తభ్రమను బారవోలి, తమకే క్షిని దాము దరిసికొనిన తూముననే, వారిదాస్యశృంఖలములు పటాపంచలై పోవును. ఇందుకు వారు తమచిత్తవృత్తి నొకించుక మార్చుకొనిన చాలును. భారతదేశ మొక నిమిషకాలమున, తన ప్రాచీనాన్నత్యమును బడయగలదు. బ్రటిషువారి, భారతీయుల చిత్తమును భ్రమింపజేసి, నిర్విర్యులుగ నొనర్చి, తమపరిపాలనను సాధించుకొనుచున్నది. కాని మననాయకుడగు గాంధీమహాత్ము డీచిత్తవిభ్రమమును, ఇంజ్రజాలమును పటాపంచలొనర్చుచున్నాడు. నిర్విర్యులగు వారిని, ఆకుంతితపత్కక్షింపన్నుల నుగ నొనర్చుచున్నాడు.

ఇట్టిపరిత్రమయము మరియొకమారు లభింపదు మహాత్ముడు ప్రారంభించిన మహాపరిత్రమగు నీశాంతి సమరము, సాధారణముగ మనుష్యులకు లభించనదిగాదు. ఎంతయోపుణ్య మొనర్చుకొని యుండుటచే ఇట్టియొద్యమమున పాల్గొనగల మహాభాగ్యము మనకు లభించెను. దీనియందు పాల్గొని, మనజీవితముల ధన్యములుగ నొనర్చుకొనవలెను. - అని శాస్త్రిగారు ప్రబోధించిరి.

వలంటీరుగ చేరజాలనిచో

క. భావ్యముగారు, పిమ్మట ప్రసంగించుచు, చెన్న నగరము, ఆంధ్రదేశమునగాని అరవదేశమునగాని చేరకపోవుటయే, సత్యాగ్రహోద్యమమున సరిగ పాల్గొనజాలకున్నదనియు, కాని ప్రజలయొత్సాహమును, నగరమునందలి యొద్యమమును బట్టి నిర్ణయింప వీలు లేదని యు, జిల్లాలయందలి వ్యాప్తినిబట్టి నిర్ణయింపవలెననియు నుడివీరి. నగరమున వసించు వారిలో సభిక భాగము ఏదో జీవనాధారముగొరకు వచ్చినవారు. అందుచే వారు చేరసాలకు జనజాలకపోయినను ఏదోవిధముగ నీయొద్యమమునకు తోడ్పడవలెను. ఆన్నిటికంటె ముఖ్యమైనది ధనము. ధనము లేని దేయొద్యమమును జయప్రదముగ సాగింప వీలులేదు కనుక స్వయముగ నీయొద్యమమున చేరజాలనివారు తమ సంపాదనయందు కొంతభాగమునైన నీయొద్యమముగొర కొనగవలెను. - అని భావ్యముగారు నుడివీరి.

రంగయ్యనాయుడుగారు

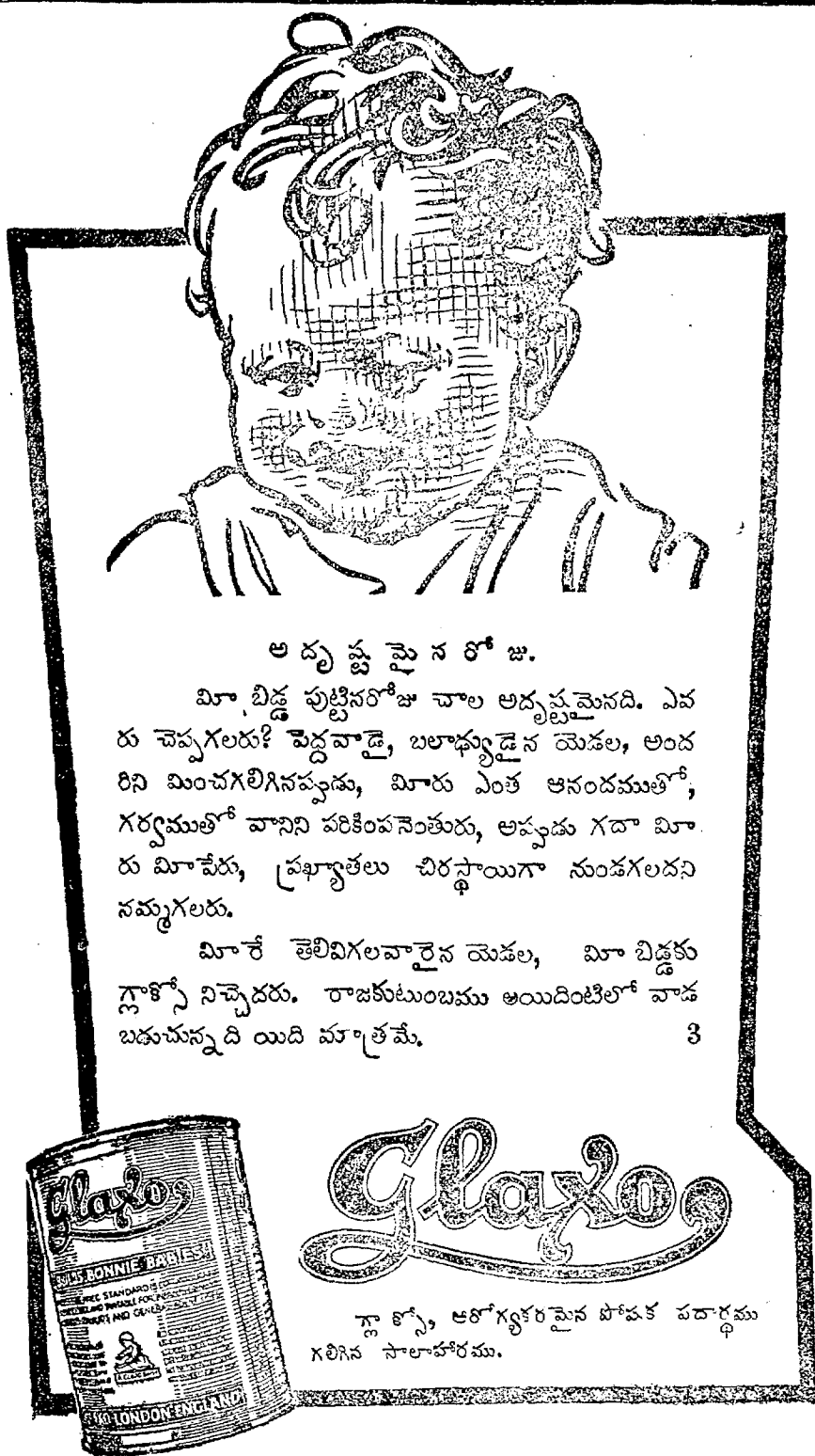
ప్రహ్లాదుడు విజయవంశిని విధముగనే, గాంధీమహాత్ముడుగూడ తప్పక విజయమంది తీరునని, గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు నుడివీరి. ప్రకాశంపంతులుగారి నాయకత్వముక్రింద చెన్ననగరమున ప్రారంభింపబడు సత్యాగ్రహోద్యమమున తానుగూడ చేరదనియు, ప్రకాశం పంతులుగారు రానిపక్షమున తానే ఈయొద్యమమును సడలప సుద్దోషించితినియు రంగయ్యనాయుడుగారు ప్రకటించిరి.

మహాత్ముడియుల సహాయము

బషీరు అహమ్మదు సయ్యుగుగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు, నీ స్వాతంత్ర్య సమరమున, మహాత్ముడియులు వెనుకబడిరనువార్త నిజము గాదనియు, తానును తనతోడిమహాత్ముడియులును మహాత్ముని సత్యాగ్రహమునకు తమకే క్షింతను సుపయోగించి సహాయ మొనర్చెద మనియు నుడివీరి.

శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగారు

జీవన్మృత్యు లగుటకంటె, మృతజీవులుగండని, శ్రీమతి గుమ్మడిదల దుర్గాబాయిమ్మగారి, సభ్యులకు బోధించుచు, ప్రతి భారతీయువకుడును, యువతియును, జీతేంద్రనాథుత్వాగము నాదర్శముగ నిడుకొని, జాతీయస్వాతంత్ర్యము కొరకు తమ ప్రాణముల నైన నర్పింప సిద్ధపడవలసినదని కోరిరి. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించుటయో లేక, తనకేవలం సమృద్ధిమూడితేలుటయో జరుగవలెనని మహాత్ముడొనర్చిన ఘోరమగు ప్రతిజ్ఞను ప్రతివారును

అదృష్ట మైన రోజు.

మీ బిడ్డ పుట్టినరోజు చాల అదృష్టమైనది. ఎవరు చెప్పగలరు? పెద్దవాడై, బలాభ్యుదయ యెడల, అందరిని మించగలిగినప్పుడు, మీరు ఎంత ఆనందముతో, గర్వముతో వానిని పరికింపనెందురు, అప్పుడు గదా మీరు మీపేరు, ప్రఖ్యాతలు చిరస్థాయిగా నుండగలదని నమ్మగలరు.

మీరే తెలివిగలవారైన యెడల, మీ బిడ్డకు గ్లాకోస్ నిచ్చెదరు. రాజకుటుంబము అయిదింటిలో వాడబడుచున్నది యిది మాత్రమే.

గ్లాకోస్, ఆరోగ్యకరమైన పోషక పదార్థము గలిగిన సాలాహరము.

ఆల్ఫ్రెడ్, యంగు అందు కో., లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాడుంటో ఇంకాక్స్టోలు చేయబడినది.)
తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

5067

గమనింపవలెనని నుడివీరి. మహాత్ముడు అట్టిఘోరప్రతిజ్ఞను బూని రంగరంగమున కురికి హోరాహోరిగా బోధించుండ, అతనిని కేట్రులకు వదలి, ఊరక చూచుచుండుట, మనకు న్యాయ మార్గపాఠదమో? అని ఆమె ప్రశ్నించెను. ఆమె ముగించుచు పురుషులు తామే గాక తమస్త్రీలను గూడ సత్యాగ్రహోద్యమమున చేరుటలు ప్రబోధించి, వారికిగూడ ముక్తిమార్గమును జూపవలసినదని విజ్ఞప్తి యొనర్చిరి.

పిమ్మట భావ్యుండెట్టి, ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు, హృషీకేశరెడ్డి గార్లు ప్రసంగించిరి.

ప్రకాశంపంతులుగారు తుదకు తిరిగి ప్రసంగించుచు, నుద్యమమున ఆంధ్ర తమిళ విభేదము లేమాత్రమున లేదనియు భారతజాతికంతకును సంబంధించిన ఉద్యమమనియు, కనుక చెన్ననగరమున, ఆంధ్ర తమిళ విభేదము లేకుండ ప్రతివారు నీయొద్యమమున చేరవలెనని హెచ్చరించిరి.

అన్యతలుసభను ముగించుచు మహాత్ముడు నిర్ణయించిన కార్యక్రమము నవలంబించి పనిచేసినయెడల, ఆచిరకాలములోనే, భారతదేశము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును బడయగలదనియు, భారతీయులముక్తి భారతీయుల చేతిలోనే యున్నదనియు నుడివీరి.

పిమ్మట సభ్యులు, ప్రతివారు నీయొద్యమమునకు సహాయమొనర్చవలసినదని కోరగా, పలువురు, బంగారు ఉంగరములను, ధనమును, ఇతరవస్తువులను ఒసగిరి. ఒక ఉంగరమును వేలము వేయగా రు 22 లు వచ్చెను. మరికొందరు తమవద్దనున్న మొత్తము నొసగి, మిక్కిలి యుత్సాహమును గన్పరిచిరి.

మూడురోజులలో కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడుచు మదరాసు, ఏలూరు 8:—గతరాత్రి తిరువల్లిక్కేణియందు, గంగై కొండొమ్మంటుపమునందు, ఆంధ్ర, తమిళ కాంగ్రెసు సంఘముల తరపున, యువజన సమితితరపునను జరిగిన బహిరంగసభయందు, ప్రకాశంపంతులుగారు ప్రసంగించుచు, చెన్ననగరమున సత్యాగ్రహోద్యమమును ప్రారంభించుటకు రెండు మూడురోజులలో కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడునని ప్రకటించిరి. సభ ప్రారంభ మగుసరికి 10 గం|| వై

నను, వందలకొలది ప్రేక్షకులు హాజరైరి. జాతీయగతములతో సభప్రారంభమయ్యెను. ప్రకాశంపంతులుగారు ప్రసంగించుచు, చెన్ననగరము, అనేకజాతులవారును, భాషలవారును నివసించు, సంకీర్ణమున ప్రదేశముగుటచే, నిమి బలమున సత్యాగ్రహోద్యమమును ప్రారంభించుట సులభముగాదని, కొందరు డెలుపుచున్న అనుమానములు, నిరాధారము లైనవనియు, ఇదివరకు సంభవించిన క్లిష్టస్థితు లన్నిటియందును, చెన్ననగరము జాతీయోద్యమమునకు బాసటయైనిలిచి, ప్రశంసనీయుముగ ప్రవర్తించెననియు, ఇప్పుడు వెనుకబడునని భావించుట కెట్టి కారణమును లేదనియు నుడివీరి. గతదినమున జరిగిన యూరే గింపునందు మహిరంగసభయందును, ప్రజలు గన్పరచిన సత్కృత్య మట్టి భయము లన్నియు నిరాధారము లైనవని రుజువు చేసెను. చెన్ననగరమున గూడ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు రెండుమూడు రోజులలో కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడును. మన మీయవకాశమును గైకొని మహాత్ముని యొద్యమమును జయప్రదమొనర్చునయెడల మనుష్యుల మనిషిండుకొనుట కర్హులము గాము. పశువులకంటెను గూడ నికృష్టులముగ పరిగణింపబడుదుము. ప్రపంచచారిత్రమం దెచ్చటనుగూడ, ఇట్టియొద్యమముంటి ఉత్సాహముగ ఉద్యమ మేదేశమందును, ఏకాలమునందును గూడ గాంచి యుండలేదు. ఇంతవరకును, వెలుపల నున్నవారుగూడ క్రమక్రమముగా రొండుపేదలు సమావేశపు వ్యామోహమును వీడి మహాత్ముని యొద్యమములోనికి జేరుచుండు తెంతయు శుభసూచకము. పండిత మదనమోహన హాళివాగ్, కాసనసభను వీడుటతో, రొండుపేదలు సమావేశమై తుత్తునియై ప్రోయినది. మహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమ మొక్కటే భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమును సాధించుమార్గము. భారతీయులు అమూల్యమగు నీయవకాశమును వదులకొనరాదు" అని నుడువుచు ప్రకాశంపంతులుగారు వలంటీరుగ చేరవలసినదని ప్రేక్షకులకు హెచ్చరించిరి.

ఈశ్వరఅయ్యరు, వేణుగోపాలచెట్టి, వి. ఎల్. శాస్త్రిగార్లు పిమ్మట ప్రసంగించుచు వలంటీరులుగ చేరుడని ప్రజలనుగోరిరి.

రైసుమిల్లు వేలము

మొదట బియ్యం వెంకటరత్నం, బొంబాయి పుల్లయ్య గార్లు వగైరాల తాలూకా తాడేపల్లిగూడెం రైసు మిల్లును, బియ్యం గోదావరి జిల్లా కోర్టు నెం 307/28 రు అప్పీలుదావా రాజీనామా ప్రతి దివమునకు 550 (అయిదువందల యేడై) బస్తాలు ధాన్యమును పుష్కలముగా గాని, పచ్చిబియ్యముగా గాని, తయారు చేయు హక్కు కోర్టు కలిగి పని చేయు వంటి పీఠియందున్న సంప్రద్య రైసుమిల్లును, యీ నెల 14, 15, 16, తేదీలను తాడేపల్లి గూడెంలో పదమూడు మిల్లువద్ద ప్రతిదినము మధ్యాహ్నము 3 గంటల లగాయిగు సాయంత్రము వరకు వేలంవేసి అభిరుచినమున వేలము కొట్టివేయుదును. గాన నలయు చారలు పాడ గోరెదను. పాటదారులు ముందుగా రు 2000/- లు డిపోజిటు చేయవలయును. పాట ఖాతామైన వెంటనే ఖరీదుదారు 1/4 వంతు సొమ్ము యిచ్చి మిగతా సొమ్మును 10 కోజులలోగా తెచ్చి తన కర్కులు వైన క్రియ దస్తావేజును వ్రాయించి రిజిస్టరు చేయించి కొని రిజిస్టరు కాలయనందు యిచ్చి మిల్లును నష్టగించుకొనెను.

- (1) పదమూడు మిల్లు రి యకరముల యినాం ధూమియందు కట్టబడినది.
 - (2) పదమూడు ఆవరణలో ముప్పదివేల బస్తాలు ధాన్యము నిలువచేయుటకు కొట్టు గలవు.
 - (3) రైలు, కాలువలు, సహాయమున వున్నది. నీరు నిలువకు చెరువును, ధాన్యము యెండుటకు విరివి అయిన కళ్లము గలవు.
 - (4) 125 lbs నైమరుగల 85 N. H. P. పవరుగల మార్షలు కంపెనీ లంకా మైరు బోయలరున్న 25 N. H. P. పవరుగల మార్షలు K. Class యింజనున్నూ, పూర్తి అయిన యితర పనిముట్లు గలవు.
- N. B.— తక్కిన వివరములు నావలన గాని, మిల్లువద్ద గాని తెలియగలవు.

ఇట్లు,
కాకినాడ. } శ్రీ కాకోళ్ళపు వెంకట్రావు,
-4-30 } అక్షరము.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా
రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)
వరియైన వర్తక కంపెనీ ప్రతినిధులకు మైలేజీ కాపను లివ్వబడును. 3000 మైళ్లు
ముదటి తరగతి రు. 284-6-0
రెండవ తరగతి రు. 117-8-0
ఉపయోగపరచవలసిన నిబంధనలకొరకు ప్రస్తుతపు రైలు టైముటేబిల్లోని 180 మొదలు 182 పేజీలవరకు చూడుడు.
అమృతమునకు
మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషన్ వెనుకూరు సీట్.
చుట్టి } ఈ స్టేషనులందు దరఖాస్తులను, డిస్ట్రిబ్యూట్రాన్స్
రైలువాడ } పార్శ్వ వైపు నుండి రైలు వేగం "ట్రాఫిక్" గారి
గుంతుక } ద్వారా పంపుకొనవలయును.
ఇతరవివరములు క్రిందివారికి వ్రాసి తెలియజేయవచ్చును.
డిప్యూటీ ట్రాన్స్ పోర్టేషన్ సూపరిన్ టెండెంట్
ఎం. యస్. ఎమ్ రైల్వే. "కమ్యూనికేషన్"
పార్కు రోడ్, మద్రాసు.

మొసూరు అగ్రికల్చరల్
డైరీఫారమ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్
బసవన్ గుడి, బెంగళూరు

రైవ్ స్టాక్ ఇన్ స్ట్రూరెన్సు
పంచెపు గుట్టములు, పోలో పాట్రిగుట్టములు,
వేటగాండ గుట్టములు ఏనుగులు, యితర పశువులు.
వ్యాధి, ప్రయాణము లేక ఆకస్మిక పురుగుమలను అంగీ
కరించవచ్చును.
వెంటనే వివరములకు వ్రాయుడు.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
బెంగళూరు.

రాజమండ్రి

తిక్కన సోమయాజివర్ధంతి
సంస్కృతమునకు కాళిదాసు, ఆంగ్లమునకు ఆషేక్ స్పీయరు వలె ఆంధ్రపాఠ్యతమున కవిబ్రహ్మ యని తరతరములనుండి పూజింపబడుచున్న తిక్కనసోమయాజి వర్ధంతి రాజమండ్రి ప్రవరమున పురమందిరములో 30-31-30 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు చాల వైభవముగా జరుపబడినది. ఈసభ పురమునగల ప్రధాన సంస్థలగు జూబిలీ రిడింగురూము హిందూసమాజము గౌతమీ గ్రంథాలయము ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య మండలి కార్యదర్శులచే సమావేశపరచబడి చాలమంది ప్రముఖులచే నలంకరింపబడినది. ఈసభకు సుప్రసిద్ధ వ్యాఖ్యానాదాయు కవియునైన మహారాజశ్రీ నిడమర్తి జలదర్శ ప్రసాదనాయుడు గారధ్యక్షులుగా నుండిరి.
సభాపతిగారు ప్రథమమున ప్రసంగించుచు తిక్కన విషయమై యన్ని సంఘములవారు కలిసి గొప్పసభ చేర్పాటు చేయుట సమంజసముగనన్న దనియు, ఆంధ్రభాషలో తిక్కన వంటి కవిశ్రేష్ఠుడు మరల జన్మింప లేదనియు నెలవిచ్చిరి. కవిసారస్వతాను శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలుగా రుపన్వసించుచు ఒక్క తిక్కనవర్ధంతియేగాక నన్నయ యెఱ్ఱా ప్రగడల వర్ధంతులు కూడ చేయుట మన విధియనియు, భారతవ్రతయువారి వర్ధంతుల నొకేదినమున జరుపుట బాగుండుననియు నెలవిచ్చిరి. తిక్కన భారతాంధ్రీకరణము మూలమునకు సరిగా లేక కొన్ని చోట్ల మరీ కొన్ని చోట్ల తగ్గింపబడి మరీ కొన్ని చోట్ల హెచ్చింప బడియున్న దనియు, కొన్ని చోట్ల మూలమున కే మెరుగు పేట్టుచున్న దనుటకు నుద్యోగపర్యయలోని "ఆపద గడవంపట్టగా" మున్నగు పద్యము లే తారాగ్రములనియు వారు నుడిచిరి. తిక్కన ప్రయోగములు కొన్ని సంస్కృతవ్యాకరణము ప్రకారము సాధువులు కాకయున్నవని వారు కొన్ని యుదాహరణములను జూపిరి.
తరువాత అద్భుతాశ్చర్యలతో ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నూర్యవారాయణ శాస్త్రిలుగారు తిక్కన తన గొప్పతనమును బదాయుగా తరువాతి కవులవలె తానే ప్రకటించుకొనకపోవుటయే ఆతనిగొప్పతన మని నెలవిచ్చిరి. వారింక నుపన్వసించుచు తిక్కనకవిత్వములో వర్ధంతులను లేమియు నుండక ప్రతిపదమును సార్థకముగా నుండు నని చెప్పుచు కొన్ని పద్యముల జదిపిరి. తిక్కన భారతవ్రతిలోని అసలుపాఠముల నిటీవల ముద్రించినవారు చాలవరకు చిన్నయనూరినూత్రములనుబట్టి డిద్దురున్నా రనియు నిది చాల ఘోరపాపమనియు వారు నెలవిచ్చిరి. చిన్నయనూరి వ్యాకరణమునకు వ్యతిరేకములైన ప్రయోగములు తిక్కన భారతములో ననేకములున్నవని వారు యుదాహరణము లిచ్చిరి. దీనినిబట్టి వ్యాకరణము కాలానుసారముగా కవుల ప్రయోగములనుబట్టి వారుచుండు నని వారు సిద్ధాంతీకరించిరి. వీరి తరువాత పల్లాకిమిడిపండితులు కా వ్యతీర్థ బాగు మల్లి మల్లి య్య శాస్త్రిలు గారు రుపన్వసించుచు తిక్కన తననాటివాడుక భాషలో భారతమును పర్యవసాదముగా రచించెననియు కవి సర్వాధికారి యైన భాషానియంత యనియు సంస్కృతవ్యాకరణము లొక దానిమీదకొకటి మాత్రమే వెలసినట్లే తెలుగులో కూడా ప్రయోగానుసారముగా భాష విజృంభించినదనియు చెప్పిరి.
తరువాత వీరేశలింగంకూటంలో పండితులు మల్లాది లక్ష్మీ నరసింహశాస్త్రిలుగారు తిక్కన విరాటపర్వ ప్రారంభమున వాగిసిగిన స్వీయచరిత్రపద్యములను సభారంజకముగా చదివి వినిపించిరి. వడ్డాది అప్పారావుగారు బి. పి. ఎం. తరువాత ప్రసంగించుచు తిక్కన తననాటి రోజు వ్యవహారములో చాంసీతిశాస్త్రవేత్త యనియు ఆతని కుటుంబము వారు తాత భాస్కరుడు, తండ్రి కొమ్మన, పినతండ్రికొడుకు రణతిక్కన మున్నగు నాటిపరికాలనలో చాల గొప్పపదవుల నాక్రమించి యుండిననియు, కవిత్వమున రాయబారముననే కాక తిరుగు గణపతిదేవుని సాహాయ్యమున మనస్ఫూర్తికి పోయిన రాజ్యము మరల లభించినదనియు తిక్కనయొక్క రాజకీయవైఖ్యయు భారతములో సంజయరాయబారము శ్రీకృష్ణరాయబారము మున్నగు భాగముల సాంధ్రీకరించుటలో గోచరించుచున్నదనియు చెప్పిరి. వీరితరువాత భీమడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు బి. పి. ఎం. డి. తిక్కన తైలిజాపుటకు విరాటపర్వములోని ఉత్తరమూరప్రశ్నలు ఉద్యోగపర్యయలోని సంజయరాయబారము కృష్ణరాయబారము కర్ణ కృష్ణుల సంభాషణ కొంచె మభినయముతో జక్కగ ప్రదర్శించి సభలో చాలనుత్సాహము పుట్టించిరి. తరువాత డాక్టరు చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహముగారు ప్రసంగించుచు తిక్కన చాల విషయము గలవాడనియు, అందుచేతనే నిర్వచనోత్తరరామాయణములో తన తాతయగు భాస్కరుని కవిత్వమును బట్టి యైన తనకు గౌరవము వచ్చునని చెప్పుకొన్న ననియు, తిక్కనపద్యములలో వాటియ

ములు పాదము పాదమునకు గన్పట్టుననియు, తిక్కన పరశ్రయ స్వనము గలవాడగుటచే తాను పదమైదు పర్యయాలవరకు తెలిసిందినను నన్నయభట్టయొక్క కీర్తి చెడగొట్టుట కిష్టము లేక ఆతడు తెలిసిందిన మూడు పర్యయాలను తాను తెలిసింప లేదనియు చెప్పిరి. తరువాత మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహ శర్మ గారు ప్రసంగించుచు పూర్వ గ్రంథములలోని పాఠములను చూపుటవల్ల నెట్టి నష్టము గల్గుచున్నదో పాండురంగమహాశ్మృతి ము కాశీఖండము మున్నగు కావ్యములలో కొన్ని పద్యముల జదిపి వానికి సరియైన పాఠముల జదిపిరి. తిక్కన తరువాత కవులు తిక్కనను చాలవర కనుసరించుచు వచ్చి రనియు, ఇట్లు కరించిన వారిలో ముఖ్యులు పింగళ నూరన, ఆముక్త మాల్యద రచించిన శ్రీ కృష్ణదేవరాయలని వారు చెప్పిరి.
తరువాత అగ్రాసనాధి పతిగారు ముగింపుమాటల చెప్పిరి. తిక్కన తాను కవియగుటయే కాక తన సమకాలపు కవులగు కేతన మొదలగు వారిచే పాగడ్లు గాంచెననియు, కావ్యములను కృతి నొందెననియు, తిక్కన యువయోగించిన యఖండయతి ప్రయోగములు రంగ రాట్నంబములో నుడవారింపబడినవినియు, తిక్కన నాటికి నేటికి చాలమార్పులు గల్గినట్లు తి య మన్న దనియు చెప్పిరి. తిక్కన నిరచనోత్తరరామాయణము పూర్తి చేయుక పోవుటకు కారణము తిక్కన నిర్వచనోత్తరరామాయణములో ఆత్మాపాద్యుత్పత్తిపద్యములలో మనుచు సిద్ధికిని శ్రీరామ చంద్రునకు సరిపోవునట్లు పద్యములు వ్రాసియుండుటచే రామ నిర్వాణము వర్ణించిన మనుమసిద్ధి కది యయంగళ మాపాదించి నను శంక యై యుండవచ్చుననియు చెప్పిరి. తిక్కనవంటి కవి ఆంధ్రమున తిక్కన తరువాత జన్మింప లేదని వారు దృఢముగా వచించిరి. అగ్రాసనాధిపతికిని ఉపన్యాసకులకును వంద నములతో నాటిసభ ముగిసెను. (ఒక విలేఖరి)

నేషనల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ
లిమిటెడ్, కలకత్తా

జీవితము భీమా చేయుటలో, తక్కువప్రీతి యము, భారాళమైన పాలనీయముములు, కరుణ తో కూడిన వ్యవహారములు, మేలు అని తలచినచో నేషనల్ అనునది అట్టి ఆఫీసు.
జీవితముల భీమాలు, 1 1/2 కోటికి లెక్కింపబడినది.
ప్రాస్ వెక్స్ లు, ఏజన్సీయముములు.
ఆర్. జి. దాసు అండ్ కో మానేజర్లు
9, ట్లెంకోర్టు హౌస్ రోడ్డు, కలకత్తా,
లేక కే. యస్. గోపాలయ్య, బ్రాంచి కార్యదర్శి,
లోకనైట్స్, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
అ పూ ర్వ మైన ర క ము
సీమకమలమలకు, మణులకు
న్యాయ మైన ధ ర ల చొప్పున
ఈ దినపత్రికాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖద్దన మీకే
దయచేయుడు. 187-8
పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ & సన్
కంఠిలిసాను "పిపర్" ఫోను నెం 8477
పార్కు రోడ్డు, మద్రాసు.

అద్భుతజ్యోతిషము
మీరు యేమాదిరి రి ప్రశ్నలు వ్రాసి కమరులో పెట్టి పంపినను మా జ్యోతిషమువలన ఆకమరు తెలువకయే. దాని జవాబులను వ్రాసి వి. పి. ద్వారా రు. 1-6-0 పంపగలము. మీ అడ్రసు, కమరు మూతమూయుకాలము వైన వ్రాయవలయును. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును.
The Chamber of British Empire Astrologer,
Post Box No. 33, Lahore.

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన రి ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరు త్తణి. P. O.

ఇంకా మరి దగ్గులు

జలుబులు ఉండవు

దగ్గు ఎప్పుడు వచ్చినా సరే వెంటనే ఈ వెన్స్ ఆంటి సెప్టిక్ పాస్టిల్స్ పాసిల్స్ తప్పించు కొనుము. ఇట్టి అపాయకరమైన వ్యాధులు రాకుండా కాపాడుటకు యిది రక్షణ పోయము.

ఈ వెన్స్ పాస్టిల్స్ తయారైన ఫార్మిలా ఒక గొప్ప ఆంగ్లేయ వైద్య శిఖామణిచే చెప్పబడినది. దగ్గులకు, జలుబు, గొంతునొప్పి, తదితర వ్యాధులను నివారించుటలో దీనికి ప్రభావము గలదని చెప్పియుండిరి. అపాయకరమైనది నును తెలియు నిందు చేర్చబడలేదు. జంతుకొవ్వు యిందు చేరలేదు. తయారగునప్పుడు చేతులతో నంటబడదు.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

కమిష్టు లండన్ వద్దను స్టాండలందును దొరుకును.

560

తయారొనర్చినవారలు.

ఈ వెన్స్ సన్స్ లెక్కర్ ఆండ్ షెల్ లిమిటెడ్., లింఛౌత్ ఆండ్ లండన్.

'ఆనంద' వచన గ్రంథరత్న మాలా శ్రీ మదాంధ్ర మహాభారతము

చక్కనికైలితో, సుందరమైన పటములతో నున్నవి

ఆదిపర్వము 3 సంపుటములు

నభాపర్వము 1 "

విరాటపర్వము 1 "

ఉద్యోగపర్వము 2 "

శాంతిపర్వము 6 "

ర. అ. పై.

4 0 0

1 8 0

1 6 0

2 12 0

7 4 0

ఇతరసంపుటములు శ్రమముగా వెలువడును. వలయువారికి ఇతరపుస్తకములపట్టి పంపెదము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనంద ముద్రణాలయము, మద్రాసు.

ఇనాం!

ఇనాం!!

ఇనాం!!!

వసిపిల్లలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్

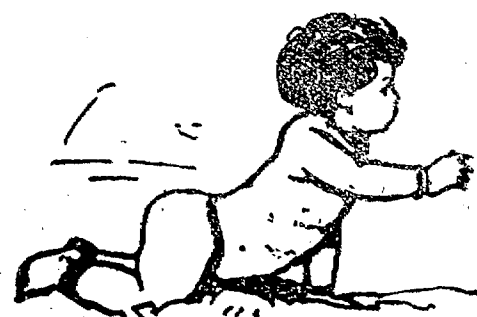
శాంపిల్ ఇనాం అండు దీనికి సంబంధించిన పుస్తకము ఇనాం

1 ఇన్ ఫెన్ టోన్ ను ఆవుపాలు, బ్రెస్ట్ పాలు, మేకపాలు, కౌన్ డెస్ట్ పాలు పొడగుపాలు మొదలగు వాటితో కలిపిన తల్లిపాలవలె నగును.

2 పసిపిల్లలకు గలుగునట్టి మలబద్ధకము, అశీర్ణము, నాయువు, ఈడ్పు, జ్వరము దగ్గు మొదలగు వ్యాధులను అటంకపరచును.

3 ఇతరమైనట్టియు, పేగులకు సంబంధించిన వ్యాధుల నాటంకపరచుటకు పాలు తాగనట్టి బిడ్డలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్ నియ్యవలెను.

4 దంతములు వచ్చునప్పుడు ఇన్ ఫెన్ టోన్ మిక్చిలి భద్రమైన రక్షణము.

విజంట్లు కావలయును

దాదా అండు కో, మద్రాసు.

ఆప్రికన్ సాఫ్, బెజవాడ.

గోదావరి విజస్నీ

కాంగ్రెసు సంఘము

ది 1-4-30 తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు పోలవర స్వరాజ్యశ్రమంలో శ్రీయుత పుసులూరి కోదండరామయ్య గారి ఆధ్వర్యమున శ్రీమద్ విజస్నీ కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమై ఈ దినవ తీర్మానములు కఠింపబడినవి:—

1. శ్రీయుత పుసులూరి కోదండరామయ్యగారిని ఏ జస్నీకి డిప్యూటీ గా నిర్ణయించునది.

2. లోగడ చెర్లతీర్థాన ప్రకారం సత్యాగ్రహ ప్రభుత్వము భద్రాచలం, మానవరం ప్రాంతముల కలరావృండుటకై ప్రస్తుత మాప్రాంతములకు బోక పోలవరం, చోడవరం తాలూకాలందు సచారం చేయుదురు.

3. ఏజస్నీలో ఉప్పుచేయుటకన్న కాకినాడ నగరపురం వగయిరా ప్రదేశములందు సత్యాగ్రహమొనర్చి తయారచేసిన ఉప్పును తీసికొనివచ్చి అరణ్యవాసులకు కొయిలకు, శిశుకుయిచ్చిన యెడల కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహ సమరము ఏజస్నీలో హెచ్చుగ జయప్రదముగ నుండును గావున సత్యాగ్రహాలు తయారచేసిన పుష్పము ఏజస్నీలో పంచిపెట్టుటకు తీరానించడమయినది.

సత్యాగ్రహ ప్రచారం

పోలవరం, 4-8-30:— శ్రీయుత పుసులూరి కోదండరామయ్యగారు, తాడిపూడి, గూటూరు, పట్టిశివు, వగయిరా గ్రామములందు ప్రచారంగావించి ధనమును విమూలచేయుచు సత్యాగ్రహ సైనికుల జేర్చుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

ఎలవర్లు

జాతీయ పతాకము

మార్చి 31:— మా గ్రామములో 31-వ తేదీన సాయంకాలము 5 గంటలకు జాతీయపతాకమువర్షము. రా. శ్రీ యపాటి భుజంగరాయుడుగారి యధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడెను. రా. శ్రీ అలపర్తి నుబ్బయ్యచౌదరిగారు శాంతిసైనికులగుర్చియు మాతృదేశమునకు మన కర్తవ్యమునుగూర్చియు సంభలో నుపన్యసించిరి. ఈ చౌదరి చాలకాలమునుండి మా గ్రామములో సహాయ నిరాకరణోద్యమమునందు పాల్గొయినేకసభలలో నుపన్యసించిరి. ఈ పుణ్యపురుషుడు శాధర్మ్యబద్ధమైన యుద్ధమునకు యహింసయును ఖిడ్డమును చేలు శాంతిసైనికుడుగా ప్రభుత్వ దళమున కమితోత్సాహము సన్నాహమయెను. మరునాడు యము 10 గంటలకు మా పొరులలోనుండి యొరుగురు ప్రభుత్వదళములో కలుసుకొను గుంటూరునకు బయలుదేరిరి. వీరికి మా పొరులందరు ఓడ్డలుపు జాతీయగీతముతో చాలమారము సాగనంపిరి.

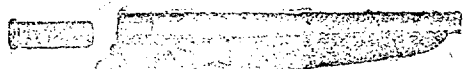
నుబ్బయ్యచౌదరి మాయందరి శిల్పకళానియమెలవల శాంతి సైనికులగుర్చి యంతోష్టవస్థానము వొసం ఈ త్యాగమూర్తి దేశభక్తియుం దేవి, విద్యా విధానము దేవి, శాంతియుం దేవి, అనుపమానుడు. ఈ వీరరత్న హస్తము లెల్లప్పుడు దేశసేవాధీనములు. ఈ తనిఖలు లెల్లప్పుడు, స్వరాజ్య గౌరవస్థాపనాభిప్రాయము మూలము ఈ వీరుని రక్తనాళములయందు వీరరసము ప్రవహించుచు; తేవరకు మన మాతృభూమికై పాటుపడుచుండును. వేరే అతని రోషరస ముప్పతిల్లు యువస్వామి ను వాంకింసం ప్రతిమాండ్రునకు దేశాభిమానము జ్యోత్సాభిమానము; బొందుటలో నినుమంతయేనయ్య సంశయములేదు. ఈ దళమునకు భగవంతుడు దీర్ఘాయురారోగ్యైశ్వర్య నిచ్చుగాత యని ప్రార్థించుచున్నాను. వీరికిని, శాంతిదళము వీర కుటింబీకులకు నెలకు 10 రూపాయలు చొప్పున నిచ్చెదవాగ్గత మొనర్చినవ్యక్తికి నామనఃపూర్వకపండునము లభిచున్నాడను.

గుత్తికొండ రమణయ్య.

సూత్రన వైద్యగ్రంథములు.

వివేచనసూత్రము	ర. 1.0.0
ఆనందసూత్రము	" 0.8.0
కుటుంబచిక్త్యాదర్శనము	" 0.4.0
అంగ్లేయ వైద్యరహస్యము	" 0.8.0
తెలుగు మెడికల్ హిస్టరీ	" 0.4.0
ఫ్యాక్షర్ కె. బి. శర్మ, అర్చిలింగ్, పబ్లిషర్, హైదరాబాదు.	

ఆర్థిక అభ్యుదయ బ్యాంకి లిమిటెడ్
నెం 4 ఎరబాలుకెట్టిగిది జి.టి. ముద్రాసు.

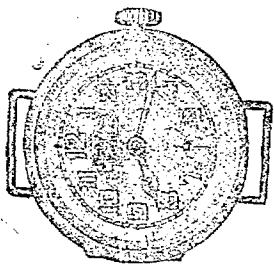

రువాకులు

సర్వవిధములైన ఆయుధములు, వలయు మందుసామగ్రి అటుల సుపయోగపడు వస్తువులు ఇష్టము చేయబడును. మా పిన్నులు శ్రేష్ఠమైనవియై సామాన్య ధరలలో నుండగలవు. ఖాతాదాటలు తేసుకు కాపలసిన వస్తువులలోరకు మాకు వ్రాయ వలయును. అర్హత స్థిరము తృప్తికరముగ నుండునట్లును, త్వరితముగను పంపబడును.

మద్రాసు ఆర్మరీఆరమ్స్ లిండ్ అమ్యూనిషన్ డిలర్లు
4, పాప్ హామ్స్ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చాలకాలమునఱకు మన్ననఱటిదియు
కాలమును సరిగా చూపునఱటి ఓరామక్రిష్ణల్
అందముగల దశనఱటియగు అద్దముగల
రిసు గణేయారము

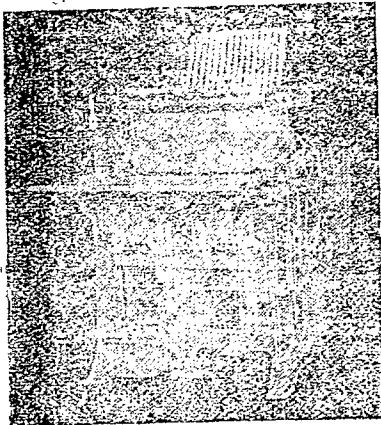

12	అక్టోబరు 10	జూయిట్ గల నిక్కల్ కేసు గలది	య.	9
12	" 10	" " సిల్వర్ కేస్ గలది	"	11
12	" 10	" " రోలు రోలు గలది	"	12

రేషియం డైలకు 8 అణాలు చాటి కధికము, ఒక్కొక్క
గడియారము మంచి అంధమున పెట్టెలో నుంచి రి సంవత్సర
ములకు పూచీ యివ్వబడును.

THE INTERNATIONAL WATCH TRADING CO.,
Bhendy Bazaar, Bombay.

అచ్చమంత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భవనము
అమెరికాలో కనిపిస్తున్నది.

జె. ఎం. సి.
నూతనమాడల్
దబుల్ రియ
స, ఉంగు పట్టా
గ్లొబల్ వ్యాపార
కీ కేంద్రవర్తి
రింగరు, ఆమెరికన్
ప్రభుత్వములు,
ఫ్యుట్టైలు చేయు
సీనుల దయచేసి
చ్చి పరిశీలించ
దము.

ప్రదర్శనగదులు, నెం 123/124 మూర్ విధి
హ్యూ ముద్రాసు మాచ్ ఫ్యాక్టరీ, జి.టి. ముద్రాస్.

శ్రీ పద్మావతి

ఎంతో సంతోషమునకు విన్నవించుచున్నాను. ఇట్లు
 పాఠశాల లభ్యమైన ప్రభుత్వ పాఠశాల, కర్నూలు
 కలెక్షన్ కు చెప్పించి, ప్రభుత్వమున నిరంతరము ప్రయత్న
 చేయించుట నీనిని వినిన మీరు ముందు లెదు. 25 మా.2-8-0
 147-3
 త్రిపురసుంధరీ జైర్యశాల,
 మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు ప్రభుత్వ పాఠశాల, గోదావరి జిల్లా,

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 నం. ఏప్రిల్ నెం. 9-వ తేది బుధవారము

1. భాగ్యములు

విద్యార్జన-జనాభా			
కుమారులు	అనాథులు	,, వ 45 కంటి ను	12 8 0 13 4 0
కన్యాశుల్కము	,, డిటో	42	,, 18 8 0 14 0 0
శిశువులు	,, డిటో	46	,, 14 0 0 15 8 0
అంగులము	రా. 164	జన 1-2	,, 8 0 0 8 12 0
నవవ్యూహము	,,		,, 19 0 0 20 0 0
ధాన్యము సవ్యము			
కందులు జన 1-2	ర 205		,, 12 12 0 14 0 0
సెనగలు	,, డిటో		,, 16 0 0 17 0 0
పెసలు	,, డిటో		,, 14 0 0 16 0 0
మినుములు	,, డిటో		,, 17 8 0 18 0 0
జలవలు	,, < 195		,, 7 4 0 8 0 0

1. సూచనపన్నువులు

నవవ్యవసాయ భూ 1-1	,,	110 0 0	113 0 6
పరిశ్రమ భూ 1-1	,,	14 0 0	19 0 0
పేదల నీలగవ్వ భూ 1-1	,,	88 0 0	41-0-0
పేదల నీలగవ్వ భూ 1-1	,,	93 0 0	90 0 0
పేదల నీలగవ్వ భూ 1-1	,,	98 0 0	95 0 0

౬. చిల్లరవస్తువులు

చాయకనుత్త కా 1-5	91 0 0	96 0 0
క-కవనుత్త ,,	51 0 0	55 0 0
మీరకకాయలు (గుంటూరు) కా 1-5	98 0 0	105 0 0
ధనిశాల ,, కా 1-5	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుకాయలకట్టు నీలమలిన ముదాగు 1-5	రూ 40	46
కల్లము కా 1-5	రూ 28 0 0	49 0 0
అన్నాచక్కెర జస్తా 1-5	,, 25 14 0	26 0 0
విరవలము కా 1-5	,, 29 0 0	38 0 0

३. अनुसूची

అనుబంధం 1-2	80 0 0	51 0 0
అనుబంధం	24 0 0	50 0 0
అనుబంధం	24 0 0	50 0 0

౨. నూలు

శుం 20 కెన్సి నీలవంశం	8 5 0
శుం 21 ,, కలశం	8 10 0
శుం 22 ,, కలశం	8 4 0
శుం 40 నాల్గవం 10 చా	9 6 0
శుం 20 1/2 రెట్టలెడి	6 1 0
శుం 40 కానీ	8 5 0
శుం 4 కెన్సి నీలవంశం	8 4 0
44 చాండ్	4 12 0

2. **విశాఖలు**

పండి 100 కులం 1-3	కు 54 12 0	59 6 0
జంతువులు 1-3	,, 21 18 0	22 0 0
పనులు 1-3		18 9 0
ఇతర బా 1-3	,, 238 0 0	240-0-0
రాగి బా 1-3	,, 828 0-0	830-0-0

2. Explain

క్ర. సం.	వివరములు	అందుకు	అనుబంధము	అనుబంధము
1	నీలీరంగు 1 రతి	0	10	0
2	14 రంగులు	1	10	6
3	28 రంగులు	1	0	9
4	56 రంగులు	1	8	0
5	1 అందము	1	8	6
6	మొ.టుపొట్టుసాగ్. రి. లెట్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)	3	4	0
7	అంగ్ 3 రి	1	0	0
8	4	1	2	0

తూర్పు గోదావరిజిల్లా శాంతి

సైనికులు

(స్రక్తియవిలేఖరి)

పథమదశ యోగుల వివరములు

మకాం - ర్యాల్లీ, 8 ఏప్రిల్ - కూర్మ గోదావరి జిల్లా సత్యాగ్రహాలను గూర్చియు అందు ముఖ్యముగా ప్రభుమదగ్గ ను గూర్చియు కొన్ని ముఖ్యమగు విషయములను యీ క్రింద పొందుపరచెదను, మార్చి 31-వ తారీఖున నీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరినప్పుడు శాంతి సైనికులు 58 గురువుండిరి, మకాములలో పలువురు జేరిరి, అందు కొంతమందిని మొదటిదశములో జేర్చుకొనిరి. ఇంతవరకు మొదటిదశములో 81 మంది గలరు. ఈ 81 మందిలో అనేకమంది యువకులు, వృద్ధులు గలరు. వృద్ధులలో పెద్దవాని వయస్సు 52, యువకులలో కుర్రవానివయస్సు 16. మొదటిదశములో 14 గురు నీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమసభ్యులు, వృత్తినిబట్టి మాత్రమే యందు 4 గురు చెద్యులు, 25 గురు వ్యవసాయదారులు, 26 గురు విద్యార్థులు, 1 కుట్టుపనివాడు, 2 పత్రికా విలేఖరులు, 9 గురు సేతపనివాండ్లు, 1రు హిందీ ప్రచారకులు, 13 గురు వర్తకులు. డిగ్రీలనుబట్టి చూచినచో విదుగురు పట్టపరీక్షయందు కృతార్థులయినవారు. శ్రీయుతులగు బులుకు సాంబమూర్తి, చెన్నేటి సత్యనారాయణ, గరిమెళ్ల నరసింహమూర్తి, పాలకోడేటి మార్కండేయకాళి రావుగార్లు, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ బి. ఏ. లు. శ్రీయుత కళా వెంకట్రావుగారు గజరావు నిద్యాపీఠ పట్టభద్రులు.

సాంబమూర్తిగారు విడుదలగుటయు, వారే తూర్పు
గోదావరి జిల్లా సత్యాగ్రహ ప్రభుమదళమునకు నాయకుడగుట
యు శుభసూచకము. సాంబమూర్తిగారన్నను సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమున్నను ఒకటియే. సీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమసాధకు
డును, పెద్దయు నగు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారు బాతీయ
పతాక సంగ్రహకుడు. కళా నెంకట్రావుగారు దళముయొక్క
జనరలు మేనేజరు కోకాధిపతి. తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రె
సుసంఘ కార్యదర్శియు, రీ-పెటిటోమెంటు సందర్శమున అతి
ఉత్సాహముతో పనిచేసేవారు నగు శ్రీయుత వెన్నేటి
సత్యనారాయణగారు దళమునకుకావలసిన ఏర్పాట్లన్నియు
చేయుచు గ్రామగ్రామములకు ముందు వెళ్ళుచున్నారు. శ్రీ సత్య
నారాయణగారిని తూర్పుగోదావరిజిల్లా వల్లభాయి అనిన అతి
శయోకి గానేరదు.

ఈ దశమునకు నేనాధిపతి, కృష్ణు శ్రీయుత కె. జి. కృష్ణమూర్తిగారు, మైసూరు కాపరస్తులు, హుబ్లీలో హిందూ సాన్ నేనాధిపతివారి శిబిరములో శిక్షణపొందిన యువకుడు.

పెద్దలనువీడి చాలంటేర్ల సంగతిని చూతము. రాజమండ్రి తాలూకారయితలలో ప్రముఖుడును, దేశాభిమానియు, వంగల పూడి కాపరస్థుడు నగు శ్రీయంత నీరుకొండ వేంకటరత్నం చౌదరిగారు సత్యగ్రాహదళములో చేరుట సంతోషవదాయకము. వీరును, వీరికుమారుడు 16 సంవత్సరముల వయస్సుగల రామా రావుకూడ మొదటిదళములో జేరి రోజు 10, 12 మైళ్ల నడుచుచున్నారు. శ్రీ వేంకటరత్నంగారు 1922 లో 6 మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. దోసకాయలపల్లి వాస్తవ్యులును, రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షులు నగు శ్రీయంత మార్రి సుబ్బారావుగారు మొదటిదళములో నున్నారు. సుబ్బారావుగారితో వారి బంధువులగు మార్రి శ్రీమన్నారాయణగారుకూడ మొదటిదళములో నున్నారు. స్వరాజ్యపత్రికా ఆఫీసులో చిరకాలము పనిచేసిన వంగల రమణయ్యగారుకూడ చాలంటేరుగా జేరి మొదటిదళములో ఎవ్వుచున్నారు. కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘఅధ్యక్షులును, పత్రికా నిలేఖరులగు శ్రీయంత పారుపూడి సత్యనారాయణగారును, వారి ఏకపుత్రులగు రామమోహన్ గారునకూడ మొదటిదళములో నున్నారు. దేశభక్తికైరీతిమలగు పద్మయలను పాటలను వ్రాసి పేరుగాంచిన శ్రీయంత సోమంచి నూర్యనారాయణ శర్మగారును, తుని ప్రాంతములందు భక్తికేంద్రులతో కాంగ్రెసు పని చేయుచున్న వోడేటి రంగచారిగారునకూడ మొదటిదళములో నున్నారు. పితాపురమునుండి డాక్టరు చెరికాని రామారావుగారు జేరినారు. డాక్టరు రామారావుగారు బొంబాయి యలో. సి. పి. యస్; పరీక్షలో కృతార్థులయిరి. హైదరాబాదులో. యల్. యమ్. యస్, పరీక్షకు చదువుచున్నారు. ఇదియే అఖరు సంవత్సరము. 15 రోజులలో పరీక్షలున్నవి. కాని పరీక్షలమాట ఎరచి, తమధర్మమునే గుర్తించి, సీతానగరము వచ్చేసి మొదటిదళములో జేరిరి. 1922 సంవత్సరములో శ్రీయంత రామారావుగారు ఒక్క సంవత్సరము కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. పితాపురమునుండి రామారావుగారేకాక డాక్టరు సుబ్బారావుగారుకూడ వచ్చేసిరి. వీరు ఆయుర్వేద వైద్యులు, ఉత్సాహవంతులు, దేశభక్తికైరీతులు, ఆ ప్రాంతములనుండియే

అండ్రిసు వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావు గారు విచ్చేసిరి. వీరు భక్తులు, బలశాలి, భూస్వాములు, నిగర్వ మాదామణి.

ఇక రాజమండ్రి వాలంటీరులనుగూర్చి కొద్దిగా వ్రాయ వలసియున్నది. రాజమండ్రి నగర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి గారగు శ్రీయుత పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావుగారు మొదటి వర్గములో జేరిరి. వీరు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ బి. ఏ. పరీక్షలో కృతార్థులయిరి. 1923 నాగపుర జండా సత్యాగ్రహ సందర్భమున మూడు మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. 1929 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మాసములో సైన్య కమిషను రాకసం దర్భమున చెన్నపురిలో ఎర్రస్తుకాబడిరి. మహారాజి ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి జన్మదినోత్సవమున, 1857-వ భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధదినమున జయప్రదయాగా జరిపిరి. పత్రికావిలేఖి, రాజ మండ్రి తాలూకా కో-ఆపరేటివు యూనియను కార్యదర్శి, రాజమండ్రితాలూకా కో-ఆపరేటివు సెంట్రలువ్యాంక్, భూ ర్వు గోదావరి జిల్లా కో-ఆపరేటివు డైరెక్టరులలో నొకరు. వారేగాక ప్రసిద్ధిగాంచిన వర్తకకుటుంబములకు జేరిన పలువురు యువకులు మొదటిదశములో జేరిరి. రాజమండ్రి పర సుప్రసిద్ధవర్తకలలో నొకరుగు ను-రా-రా-శ్రీ. ఆరవ ఆది నారాయణమూర్తిగారు వాలంటీరుగా చేరిరి. తాము జేరుటయే కాక తమ కుమారునికూడ వాలంటీరుగా చేర్చి మొదటిదశము లో పంపిరి. శ్రీయుత ఆరవ వెంకటరత్నంగారు వృద్ధులనుచే తమ మనుషుడు శాంతి సైన్యములో జేర్చి మొదటిదశములో పంపిరి. పండ్లెవారి కుటుంబమునుండి ఉత్సాహవంతు డగు పార్వతీశం విచ్చేసెను. శ్రీయుత మేములూరి పీరయ్యగ రి కుమారుడుకూడ వాలంటీరుగా జేరి మొదటిదశములో ప్రయాణ ము చేయుచున్నాడు. బంగారువారి కుటుంబమునుండి శ్రీ రా మమూర్తి గుప్త అను యువకుడు ఎచ్చు చేరినాడు. నాశమువారి కుటుంబమునుండి దేశభక్తుడగు నాశం చినభీమరాజుగారు ఎచ్చు నారు. వీరిదివరలో, 1923 లో నాగపు సత్యాగ్రహసందర్భ మున మూడు మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. ఇంటియేగాక మరుంగంటివారి కుటుంబమునుండియు, ఉదయకర బ్రాహ్మణ కుటుంబములనుండియు పలువురు విద్యార్థులు వచ్చేసిరి.

సీతానగరమునుండియు, సీతానగర ఆశ్రమమునుండియు కలిపి 25 మందిపైగా వాలంటీరులు విచ్చేసిరి. నేతపరీక్షనుమే వృత్తిగాగల వారిలోనుండి ఎచ్చినవారిలో గుర్తి నుబ్బరాజు గారు ముఖ్యులు. వసుస్థులొ డెద్దలు. ఉత్సాహములో చిన్న లు. చిన్న తినునండియు కాకాబాడిలో నున్న పితాపురం రాజాగారి శరణాయములలో 2500 విమర్శ దేశభక్తిపూరితుడై సత్యాగ్రహ ఆశ్రమములో జేరిన గూడూరి రంగయ్యగారిని మరుమూడడు. కట్టుపనియే పీరివృత్తి. ఖద్దరు బట్టలనుకాని యె తరబట్టలను కట్టడు. రంగయ్యగారు మొదటిదశములోజేరి తమ జన్మన సార్థకము చేసికొనిరి. సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకు తొండు నెలలయ్య- హిందీభాషా ప్రచారమునకు నను పీసపాటి వేంకట నుబ్బరావుగారుకూడ మొదటిదశములో జేరిరి. విజయ యా త్రలోకూడ ప్రతిదినము రెండు మొదలు మూడు గంటలవరకు హిందీక్షానను నడుపుచున్నాడు. సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ ఆయుర్య శ్రేయ వైద్యులను, దేశభక్తిపూరితులు నను శ్రీయుత సరస్వతుల నూర్యవారాయణగారుకూడ మొదటిదశములో జేరిరి. రాజో లు తాలూకా కాంగ్రెసు ప్రముఖులను, సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ సభ్యుడు నను శ్రీయుత వోలేటి నరసింహంగారుకూడ వాలంటీ రుగా జేరి మొదటిదశములో పావుచున్నారు. వీరు ఇంటరుగా డియటు చదువుచు 1921 లో అసహాయోద్యమములో జేరిరి. సీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమసభ్యులను, పంచమ సేవకుడు నను శ్రీయుత మానాప్రగడ వేంకటకృష్ణరావుగారుకూడ మొదటి దశములో నున్నారు. 1922 లో నాగపుర జండా సత్యాగ్రహ సందర్భమున మూడు మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. రామ చంద్రుని వేంకటప్పగారిని ఎరుగనివారు అరుదు. వీరినిమాచిన క్షీ॥ శ్రీ దుర్గారాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు జ్ఞాపకము వత్తురు. బలశాలి. సంగీతములో జ్ఞానముకలదు. కవిత్వము చెప్పగలడు. కాంగ్రెసు పత్రిక మేనేజరు. చక్కగా ఉపన్యాసము లివ్వగల డు. 1922 లో 5 మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. చంద్రు పట్ల హనుమంతరావుగారు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమసభ్యుడు. 1921 లో ఇంటరుగాడియటు చదువుచు అసహాయోద్యమములో జేరిరి. ఖద్దరు ఉత్పత్తియన్న మిక్కిలి యిష్టము. సబర్బత్రి ఆశ్ర మములో ఖద్దరులో తిరిగి పుట్టి అయ్యెను. శాంతిమూర్తి.

త ది త రు లు

పితాపురము తాలూకా వాస్తవ్యులను, 52 సంవత్సరముల వయస్సుగలిగినట్టియు మ-రా-రా-శ్రీ దున్న ముత్యాలగారు కూడ మొదటిదశములో జేరిరి. వీరు పట్టుకాలిలు. వర్తకులు. 1908 రాజద్రోహ సేరముక్తింద పట్టుకొనబడిరి. కాని, దొరతనమువారికేను నిలువలేదు. ప్రయాగ సత్యవారాయణ గారు :—వీరు సీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమసభ్యులు. కాలి నడకమీద భారతదేశమంతట తిరిగియాచిరి. చాలపాటివాడు. అపకృత ఆచారముతో సంతృప్తిపొందువాడు. యస్. వి. నుబ్బరావుగారు, యస్. యచ్. నరసింహ మూర్తిగారు :—వీరు కృష్ణ జిల్లా వాస్తవ్యులు, విద్యార్థులు.

ఇంటరు మీడియటు పరీక్షలో కృతార్థులయినవారు. సీతానగర మునుండి వెలువడినదశములో నున్నాడు.

పోకల సత్యవారాయణగారు :—పర్లాకిమిడి పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి. ఖద్దరు కో-ఆపరేటివు స్టాండ్స్ ప్రెసిడెంటు. ఆరు పర్యాయములు శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానమున జేరిరి.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా ప్రథమదశ యోధుల వివరములు

1. మ-రా-శ్రీ బులుసుసాంబమూర్తిగారు డా॥ నుబ్ర హ్మయ్యగారు, 2. వెన్నేటి సత్యవారాయణగారు, కళా వెంకట్రావుగారు, 3. సోమంచి నూర్యవారాయణగారు, 4. మర్రి నుబ్బరావుగారు, 5. పారుపూడి సత్యవారాయణగారు, 6. కల్లూరి వెంకటనాథరావుగారు, 7. బాలాంశ్రవు సత్యవారాయణ రావుగారు, 8. మర్రి శ్రీ మన్నారాయణగారు, 9. కల్లూరి వెంకటనాథరావుగారు, 10. మర్రి శ్రీ మన్నారాయణగారు, 11. కల్లూరి వెంకటనాథరావుగారు, 12. చంద్రపట్ల హనుమంతరావుగారు, 13. మానాప్రగడ వెంకటకృష్ణరావుగారు, 14. మహారాజు కృష్ణ మూర్తిగారు, 15. రామచంద్రుని వెంకటప్పగారు, 16. వీరు కొండ వెంకటరామారావుగారు, 17. సరస్వతుల నూర్యవారాయణగారు, 18. పెద్దాడ గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు, 19. ఓలేటి నరసింహగారు, 20. గరిమెళ్ల నరసింహమూర్తిగారు, 21. పీసపాటి వెంకటనుబ్బరావుగారు, 22. గూడూరి రంగయ్య గారు, 23. ప్రయాగ సత్యవారాయణగారు, 24. కోడేటి రంగచార్యులుగారు, 25. పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావు గారు, 26. నాశం భీమరాజుగారు, 27. అంజల వెంకటేశం గారు, 28. పారుపూడి రామమోహన్గారు, 29. గోదాం తుల బ్రహ్మానందంగారు, 30. ఆకెళ్ల లక్ష్మీనరసింహంగారు, 31. దున్న ముత్యాలగారు, 32. తిరుటి అచ్చిరాజుగారు, 33. చొప్పల్లి నరసింహమూర్తిగారు, 34. సీతంరాజు వెంకట నుబ్బరావుగారు, 35. నూరి లక్ష్మీనరసింహంగారు, 36. పాటూరి ఆంజనేయులుగారు, 37. పోకల సత్యవారాయణగారు, 38. హరేశమద్రం నరసింహరావుగారు, 39. కె. జి. కృష్ణమూర్తి 40. భూపతిరాజు జగ్గరాజుగారు, 41. నడింపల్లి నుబ్బరాజుగారు, 42. నడింపల్లి భీమరాజుగారు, 43. నడింపల్లి తమ్మిరాజుగారు

44. చండు నూర్యవారాయణగారు, 45. కన్నూరి రాజా మాణిక్యంగారు, 46. పిలకా రామబ్రహ్మంగారు, 47. చెలికాని వెంకటరామారావుగారు, 48. శ్రీహర్ష ప్రతివాదభయంకరం వెంకటాచారిగారు, 49. గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావుగారు, 50. ఎర్రనుంటు వెంకటలక్ష్మీనరసింహంగారు, 51. బంగారు శ్రీ రామమూర్తిగుప్త, 52. పర్లాకిమిడి నూర్యవారాయణగారు, 53. ఉత్పల గంటి గంగరాజుగారు, 54. హుండి వెంకటరత్నరావుగారు 55. రామబ్రాహ్మణ లక్ష్మీనారాయణగారు, 56. మరంకటి జగన్నాథాచార్యులుగారు, 57. ఆరన నరసింహమూర్తిగారు, 58. మేములూరి పీరభద్రస్వామిగారు, 59. కాలనాథభట్ల నాగేశ్వరరావుగారు, 60. ఉత్పలవోయిన నరసింహంగారు, 61. కొత్త రాంబాబుగారు, 62. తాడి నుబ్బరావుగారు, 63. గణిపాటి నుబ్రహ్మయ్యగారు, 64. వంగల సత్యవారాయణగారు, 65. నూలు వీరాజుగారు, 66. బెహనా నుబ్బరావుగారు, 67. రంపకంకరంగారు, 68. బయ్యగారి నుబ్బరావు, 69. జోరుపు తిరుపతిరాయుడుగారు, 70. చంద్రుని వెంకటరావుగారు, 71. కొత్త వెంకటస్వామిగారు, 72. పిలకా అశ్వయ్యగారు, 73. కూచిపూడి స్వామిగారు, 74. కర్తా వివేకాంగంగారు, 75. పండ్లెవారి పార్వతీశంగారు, 76. నూలు నరవయ్యగారు, 77. వంగల వెంకటరత్నయ్యగారు, 78. వీరుకొండ వెంకటరత్నం చౌదరిగారు, 79. గుర్తి నుబ్బరాజుగారు, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

ఘనసారచండిని

సెగరోగములను, శ్రీల సమయవ్యాధులను, శ్రీ వ్యవయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు సెగ రోగములను, శ్రీలకు సంభవించు కుటుంబ రోగములను, నిర్మూలము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు సుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఎ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఆంధ్రదేశమును అతి ప్రసిద్ధులగు మామండలమున మా పెద్ద కేటానునను నేడే వ్రాయుచు.

తమము మించిపోకమునునే మీ తలవెండ్రుకల గుర్తింపి తగుతగ్గ వేరొందించు.

వెండ్రుకలు దువ్వెంతో ఊడివచ్చునునునకు ఆదేశించుచు. వెండ్రుకలు చెడిపోవును అని జాగ్రత్తగా చూచు ప్రయోగించు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్

ను నేటినుండియు వాడుటారంభింపును.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికీ

ది వ్యామ్యు తి ను

వెండ్రుకలను కాంతిహీనుగాను, చిట్టిపోవుట విరుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెద చెక్కలవలె దగ్గసింపాడించును.

ఈ సూక్ష్మపదార్థి నేడే పరీక్షింపును. మీ వెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చురుదనమును గలిగించునో గమనింపును. కామినియా ఆయిల్ మీ వెండ్రుకలకు నెల్లు ఆధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తింపును. ప్రతి పట్టుములోను, పల్లెలోను, కుకాచాదారు లందరినెద్దను, పరివర్తనవ్యయము లమ్మవార లందరినెద్దను దొరకును. మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగవును కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నల రు 1-0-0, పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0, పోస్టేజీ ఆ 0-12-0.

ఓ టో ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టర్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీరునుమీరుగాని, తేలు దుమలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోడో బహారు వల్ల నవెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైతీపువ్వుల పరిమళములను, నెద జలి నట్టువర్చును. వెండి సమయములందు బంగారుపు లంచనని సంతోషపరచుటకు, ఆటో డో బహారు తప్ప మరెదియు కానరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని అమృతపరిమళము అనుభవించు.

1/2 టోన్స్ ఓటోడో బహారు	రు.	2-0-0
1/4 " " "	"	1-4-0
1 డ్రాము " " "	"	0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన సంబంధము.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

90-2 285, జమ్మూమహేను మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

విదేశవస్తు బహిష్కారము

లంకామైదునందు సుచలనము

"లిఫ్ట్" పత్రికకు 5 తేదీకి, ఓరియంట్ ప్రెస్ విలే ఖరీ ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

టోరెంట్ ప్రెస్ వారి కోరికతో కలగనున్న రూపిణి కమును "హిందూదేశమునందు కేవలపరిశీలి" అను డైలీ పత్రిక ప్రకటనకు తెలుపుచున్నది. హిందూలలోని సత్తా వ్యాపారము బహిష్కారమునుగూర్చి చేసిన తీర్మానము ఇట్లు సంవలనము కలిగించినది. లంకామైదు మిల్లునేతలును, నౌకాసం పాదములును తీర్మానము విమర్శించుచున్నారు. సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుగారిని లంకామైదు పార్లమెంటుసభ్యులు సందర్శింపగోరుచున్నారు.

నిన్న మార్చి 8వ తేదీన నూతన పార్లమెంటు కమిటీయందు టెన్సు గారు ఉపసభ్యులయిరి. కార్యక్రమము ఆంతర్యముగ జరుపబడెను. టెన్సు గారు నాచులకు తావిచ్చు సందర్భములను తదనంత ప్రస్తుతపు హిందూదేశపు పరిస్థితులం గూర్చి స్వగూరించుచు రాండుమేటిలు సమావేశమునకు భారతీయుల సహకారమును పొందుటకు తమకు గల ఆశుగతను కనబరిచిరి. 100 మంది పార్లమెంటుసభ్యులు హాజరుగల అసాధారణమైన విషయము. 50 మందికి పైను, సభ్యులు హిందూదేశమునకు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు సమ్మతింపు ప్రశ్నముపై సంతకము చేసిరి.

కార్యకర్తలకు అతిగాదులు పరిస్థితులను గమనించుచు మిన్నకున్నారు. గాంధీగారు అరెస్టు అయినయెడల, పార్లమెంటునందు అడ్డెర్క్ మెంటు తీర్మానము నుపపాదించెదరని తెలియుచున్నది.

విదేశవస్తు బహిష్కారము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:—బొంబాయి చిల్లర గుడ్డల వ్యాపారులసంఘము, ఇక మూడుమాసములవరకు విదేశ వస్తువులను సంచారముగ బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానము గావించెను.

దివాను చమన్ లాలుగారి రాజీనామా

లాహోరు, ఏప్రిల్ 6 తేదీ:—దివాను చమన్ లాలు గారు ఢిల్లీ శాసనసభ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నోసంగిరి.

"ఆనందభవా" అర్పణము 11 వ తేదీకి

మార్చిబడుట

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:—అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి రాజారావుగారు ఇట్లు ప్రకటించినారు. కొన్ని కారణములచే "ఆనందభవా" అర్పణము సోమవారమునాడు జరుగదు. ఎప్పుడుజరుగునది ముందు తెలుపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఏప్రిల్ 7 తేదీ:—మోతీలాలు నెహ్రూగారు "ఆనంద భవా"ను కాంగ్రెసున కర్పించుట 11 వ తేదీనాడు జరుగును. జవహర్ లాలుగారు ఇవల ఉండుకో ఉండకో అను సంశయమును, పరిష్కరింపగోరి సభ్యులు కొందఱింకను ఈవిషయమున ప్రత్యుత్తర మియ్యకుండుటయును, 7 వ తేదీనాడు ఆకార్యము జరుగకుండుటకు కారణము లని తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

కేటాలాగు ఉచితము

మీ పట్టణమునందు గల మా యేజంటువద్ద దొరకును.

మైసూరుస్టేటుకు సోలుపజంటు:—

సి. వి. శాస్త్రి అందుకో,

అవన్యూకోడ్డు, బెంగళూరు, సిటీ.

జి. ఐ. పి. రైల్వే కార్మికుల సమ్మె

రూయి కరుగారిని అరెస్టుచేయుట

సత్యాగ్రహ ప్రయత్నములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:—ఈదినం ప్రాద్దున కార్మికుల సభయందు, వారి నాయకులలో వొకరు పోలీసువారి గుండ్లకు ప్రతిగా భారతీయుల గుండ్లు (రాళ్లు) దువ్వలను పోతలు చెప్పిరట. నిన్న పోలీసువారికిని కార్మికులకును జరిగిన సంఘర్షణములను, సత్యాగ్రహము జరుపుటకై 7000 మంది కార్మికులు తయారగు చున్నారు.

ఏప్రిల్ 6 తేదీ జి. ఐ. పి. రైల్వే కార్మికులసంఘ కన్వేషుడు రూయి కరుగారు నేటి యుదయమున అరెస్టుకాబడిరి. పోలీసువారి యుత్తరపు స్థలంబుంచి వీరు కల్యాణనందు ఉపనాయకు గావించుటయే కారణము కల్యాణ కుష్ణాపేక్ష దగ్గఱ సత్యాగ్రహము రైలుకాల కడ్డముగా పండుకొనిరి. పోలీసువారు, పతాకులు చాలనుందిని గెంటివేసిరి.

కుర్గాయెద్ద పోలీసువారు కార్మికులపై తుపాకులు కాల్చిరి. 7 గురికి గాయములు తగిలినవి. ఇద్దఱు అపాయనీధి యందున్నారు.

ఈదినము ఉదయమున ఖంబేల్ గారు రైల్వేపని వాండ్రు కుర్గాయెద్ద గావించిరి. పోలీసువారు వలదినను సభిజరప జూచుటచే ఖంబేల్ గారు పోలీసులు అరెస్టు చేసిరి. అంతట పనివాండ్రు ట్రేవ్ కవడ్లకు పోవుట, రాల్లురువుట పోలీసులు గుండ్లు కాల్చుట జరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

ఏప్రిల్ 6 తేదీ:—రూయి కరుగారితో కూడ బాబు కళ్యాణ్ గారు, డాక్టరు గోవిందగారు అరెస్టుకాబడిరి. వారు బామినపై విడుదల పొందుట కంగీకరింపలేదు. వకీలును గూడ పెట్టుకొనునట్లు లేదు. (ప్రీ. ప్రె.)

బరహంపురము, ఏప్రిల్ 7 తేదీ:—అఖిలభారత రైల్వే కార్మికుల సంఘపుకార్యదర్శి వి. వి. గిరి గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

ఈసంఘపు జెనరల్ కన్వీలు ఏప్రిల్ 20 తేదీని హుబ్లీయందు సంఘావరణములో సమావేశమగును. జి. ఐ. పి. రైల్వేవారిసమ్మె యమ్. యన్. యమ్. రైల్వే పరిస్థితులు, రైల్వేబోర్డువారికాఖి సంఘమువారు బోర్డువారితో సంప్రతించుటకు లేది నిర్ణయము మొదలగు విషయములు చర్చింపబడును. ఈ ఫెడరేషన్ కు చేసిన సంతకమును ప్రతినీధులను పంప ప్రారణ. అన్ని ఉత్తరములును, C/O యమ్. యన్. యమ్. సంఘము హుబ్లీ అని వ్రాయబడవలెను.

కడప

(మేధావి సండేవరాయని అత్యద్భుత ప్రయత్నము)

ఆంధ్రదేశమున దంతటను కీర్తిపొందిన ఈ గ్రుడ్డిబాలుడు ఈ నెల 6-వ తేదీ సాయంకాలము 6-30 నిమిషములకు యునైటెడ్ కల్యునందు మా జిల్లా జడ్జిగారగు ఇ. మ్యూక్ దొర వి. సి. ఎస్. గారి ఆగ్రాసాధితత్వముక్రింద తన యద్భుత మేధాప్రదర్శనమును జరిపెను. విషమసమస్యల నిచ్చినను ఏ మాత్రము అద్దెర్యపడక అప్పటికప్పుడే నోటుజేసి లెక్కలు చెప్పుచుండెను. కాగితముపై మ్యాథమాటిక్స్ వి. ఏ. లు గూడ చేయజాలని లెక్కలను నోటుజేసి చెప్పనపుడు ఆకాశము చిల్లులుపడునట్లు కరతాళభాస్వరములు చేయుచుండిరి. ప్రదర్శనానంతరము శ్రీ జడ్జిగారు మేధావిని చాల కొనియాడిరి. "ఇటుంటి మేధావిని నేను ఇంగ్లండులో గూడ చూచియుండలేను" అని జడ్జిగారు చెప్పిచ్చిరి. లీలావతి అనంతరము సర్వము కొనియాడిరి. శ్రీ జడ్జిగారి మేధావిని సువర్ణపతకములతోను ధూరివిరాళముతోను బహూకరించిరి. (జగదీశ్వరి)

శ్రీ శే. డి. బి. సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు,

బళ్ళారి మున్సిపల్ సభమువారి తీర్మానము

శ్రీ శే. డి. బి. సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు యీ ర

ధానిలో పెక్కు స్థానిక సంఘముల కధ్యక్షత వహించియు, శాసన సభ్యత్వమును వహించియు, హిందూ మతాదాయముల బోర్డు అధ్యక్షపదవిని వహించియు, కడు సమర్థతతో నిర్వహించిన ప్రజాహితకార్యములను బళ్ళారి మున్సిపల్ సంఘము వారు మిగుల ప్రశంసించుచు, వారి యకాలమరణమునకు దుఃఖించుచు, వారి కుటుంబమునకు తమ హృదయపూర్వక మగు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

లంగను, ఏప్రిల్ 7 తేదీ:—లార్డు బర్క్ మెన్ గారు పూర్వము ఇండియా మంత్రి బయరిట్టునందు జబ్బుచేసి అపాయమైనస్థితియందున్నారు. (రూటరు)

కలకత్తా బండ్లవారి సత్యాగ్రహము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:—బండ్ల సాంతదారుల ప్రతి నిధు లీదినము పోలీసు కమిషనరుగారిని సందర్శించిరి. దొర తనమువారి తరపున సర్ చార్లెసు లెగర్లుగారు, అందఱును చట్ట ప్రకారము నడచుకొనవలెననియు, లేనియెడ కష్టనష్టములకు బాధ్యులగుదురనియును, వారి కష్టస్థితినిగూర్చి విచారణ చేయుటకు సిద్ధముగా నుంటిమనియు వాక్కుచ్చిరి. బండ్ల సాంతదారులు చట్టము ననుసరించుట కొప్పుకొని ప్రభుత్వము వారి కొక నివేదికను పంపుకొనెదమని చెప్పిరి.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 5 తేదీ:—నిన్న రాత్రి అరెస్టు అయినవారు, మదక్ మోహన్ బర్మన్, స్వామివిశ్వానంద, తదితరులును, ఈదినము మేజిస్ట్రేటుగారిముందు పెట్టబడిరి. రు 600 బామినమిద ఏప్రిల్ 7 తేదీ నఱకు విడుదల పొందిరి.

ఏప్రిల్ 7 తేదీ:—ఈదినము, అరెస్టు కాబడినవారిపై ఛార్జ్ షీట్ తయారుచేయబడెను. నెక్స్ట్ 117, 143, 147, 120-బి. క్రింద వారు విచారింపబడుచున్నారు. బంకిమ్ చంద్రముఖర్జీ గారు కోర్టునకు రాకపోవుటచే, వారికై వారంటు జిసక్ బడెను. బండ్లవారిని శాసనోల్లంఘనము కావించుమని ఉద్యోగించు కరపత్రమును వ్రాసినందులకై, అబ్జర్వేహరీమ్ గారిపై ప్రత్యేక సేరము మోపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

పార్లమెంటులో హిందూదేశమును గూర్చి

లండన్, ఏప్రిల్ 7-తేదీ ఈదినము కామన్సుసభలో, వార్డ్లూ మర్రి గారు కలకత్తాలో ఏప్రిల్ 1 తేదీని జరిగిన అల్లరినిగూర్చి ప్రశ్నింపగా, టెన్సు గారు వారపత్రికలలో ప్రచురితమైన దానికంటె తానెక్కువ చెప్పవలసింది లేదనియు, ఇవతల అల్లరులు జరిగినట్లు తనకు వార్తారాలేదనియు నుడివిరి.

మేజర్ గ్రహముపోలుగారు స్పీక్ కమిటీవారి అభిప్రాయముల ననుసరించి, ఇంగ్లాండునందు చదువు నొందవ విద్యార్థులకు సైన్యశిక్షణ నోసంగి నేలుగా కమిషనర్లుగ నియమించుటకు సదుపాయములను కల్పించుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారి మైనను తలపెట్టి యుండిరా యని ప్రశ్నించిరి. టెన్సు గారు తాను ప్రస్తుతము, అభివృద్ధికి ఉత్తమమైనమార్గము నన్వేషించుచుంటిని చెప్పిరి. (రూటరు)

The Allenburys' Castor Oil

వాసనయులేదు రుచియులేదు

జ్వరగర్హమున నున్న ఘనత చెందిన గొప్ప విశేషకారి 'ఆలెబరీ' మామూల చిట్టాముదములందఱును ఎటుగొందురు. భూలోకమున దంతటను వాడుచున్నారు.

'ఆలెబరీ' నే వాడుటకు నిశ్చయించు. ప్రతిమందుల దుకాణములోను దొరకును. పరిశుభ్రమైనది గనక శ్రేష్టమైనది. అత్యుపయుక్తమగు గృహ-జ్వర-గృహమునం దుండవలెను.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారి

యాగమనము

చేవరపల్లి గ్రామజనుల అపూర్వ స్వాగతము

సీతానగరాశ్రమమునుండి బయలుదేరి ఉప్పు పండించుటకై కాకినాడ కరుదెంచుచున్న సైనికదళము ఆధ్వర్యమున మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తి, డా॥ కుబ్జహృద్ధ్యం, కళా వెంకట్రావు ప్రభుత్వంతో నేటి సాయంత్రమునకు అనగా ది. 4-30 వ తేదీ రాత్రి 7 గంటలకు మా గ్రామ మరుదెంచి యుండెను. సైనికదళము మా గ్రామము చేరకపూర్వమే గ్రామ జనులు మంగళవాద్యములతో వారి నెదుర్కొని అచ్చట, బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులనదన సాంబమూర్తి, కుబ్జహృద్ధ్యం వెంకట్రావుగార్లను గ్రామజనలతో సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులగు శ్రీనామన బాపన్న, కె. కృష్ణమూర్తి, వి. అచ్యుత రామ రాజు, వి. భాస్కరరావు, (గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి) ఎ. కుబ్జారావు, ఎ. శ్రీరామలు, వి. సత్యనారాయణవర్మ మొదలగువారు పుష్పమాలంకృతులగాఁజేసి వీరి దేశభక్తిని వెల్లడించెడిరి. పిమ్మట 7½ గంటలకు సైనికదళము మా గ్రామం బలంకరించె. అంత గ్రామోత్సవము గావించి బడెను. అట్టితేలికమైన గ్రామజన లక్ష్యంతోత్సాహముతో హారతులనొసగి భజ్యలెరి. గ్రామోత్సవ మైనపిదప వీరత్వభక్త ప్రత్యేకముగ నిర్మింపబడిన సభాపండిరియందు జనసమూహంబెల్ల ఉపవిష్టులైరి. సభాప్రారంభమున వి.కె.వి. యస్.యస్. వర్మచే స్వాగతపద్యములును, స్వాగతప్రకటన బురుజుబడెను. పిమ్మట కళా వెంకట్రావుగారు ప్రస్తుత దేశ హీనస్థితినిబట్టి మన మెల్లరము నడుముకట్టుకొని శాంతి సమరరంగమున ప్రవేశించినగాని స్వరాజ్యమును బడయవాలమను మనిషయపూరితంబగు ఉపన్యాసంబు నొసంగిరి. అనంతరంబు శ్రీ మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారు, ఇంతటి సమయము మరల మనకు చిక్కదనియు ఇట్టితేలిక పరికింపదలమై గృహములందు దారపుత్రాయలతో సుఖజీవన మొనర్చుట తగదనియు, బ్రిటిషువారికి భయపడనలసిన పనిలేదనియు, నేడే శాంతిసైనిక దళమునజేరి, దేశమునకై, (అవసరమైనచో) మాన ప్రాణముల నర్పింపవలయునను, ఉద్రేకపూరిత గంభీర పన్యాస మొసగి జనుల మనంబుల రంజింపఁజేసిరి. పిమ్మట భారత్మాతాకు జై, అను జయజయధ్యానములతో సభ ముగిసినపిమ్మట సైనికసోదరులు మొదలగువారు భోజనంబుల గావించి సుమారు రాత్రి 12 గంటలకు నిద్రించి వేళవజాముననే లేచి సమీపముననున్న పల్లివెల్లగ్రామం బరుదెంచిరి. మా గ్రామ జనులు రు. 25-0-0 లు కానుకగా నొసంగిరి.

చేవరపల్లి } వి. భాస్కరరావు, కార్యదర్శి.
(గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘము.)

ఉచితము ఉచితము
అందమైన షీరవర్ధవి రంగులక్యాలెండరు వలయువారు అర్ధణా పోస్టువిల్ల పంపవలెను.
అయ్యుచ్చేదనిలయము, బెజవాడ.

బాపట్ల సబార్డినేటు బడ్డి కోర్టులో
ఐ. పి. నెం. 11/1924 లో ఐ. ఎ. నెం. 162/1980.
పెటిషనరు:—(ఇక్సాల్టెంటు దారుడు) పల్ల పోతు చినకోటయ్య అనే తాతయ్య పెద్దసుబ్బారాయుడు కొమారుడు. వైద్యకులగు, వర్తకుడు కూలిపూడి.

రెస్పాన్డెంట్లు:—(కెజీటర్లు) సెనగపల్లి నాగభూషణు మరియు తొమ్మిడుగురు.

1930 సం॥ను స్రావికపియట్ ఇక్సాల్టెన్సీ 5-వ ఆక్టు లో 41, 27 సెక్షన్ల ననుసరించి వైన తేజపవహిత అడ్విడారు డు తన్ను విడువల చేయవలసినట్లు తెలుపుచూ ఈ కోర్టుకు తొక అడ్విసి దాఖల్ చేసికొని యున్నాడు. సదరు అడ్వి విచారణ నిమిత్తమై 14-4-30 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

సబార్డినేట్ జడ్జి }
కోర్టు, బాపట్ల } ఏ. ఎస్. వీరాసామిఅయ్యర్,
8-4-30 } సబార్డినేట్ జడ్జి.

ముఖవర్చస్సు పుష్పములకంటె
సాగసుగా నుండగలదు

ప్రకృతి పుష్పములకు సాందర్యము నొసగుచున్నది, అయితే సాగసైన చర్మమునందు మిక్కిలి ప్రత్యేకమైన విలువను గలిగించుచున్నది. దీనిని చులకనచేయు వీలులేదు. స్వాభావికమైన పద్ధతి మూలముననే దానిని మీరు కాపాడుకొనవలెను. ఎరాస్మిక్ హెర్బ్ టాయిలెట్ సబ్బు నుపయోగింపుడు.
దీని పరిశుద్ధమైన సురుగు మిశ్రమమునకు ఆరోగ్యమును గలిగించి, మృదువుగాను, శాంతముగాను జరిపిభ్రమచుచున్నది— స్వాభావికమైన గుణము ప్రతిబిల్ల యందును యిమిడియున్నది— ప్రకృతిసంబంధమైన సారములు ఉపశమనమును గలిగించునట్టియు, సౌమ్యముగా పరిశుద్ధపరచునట్టి చమురులతో మిశ్రితము చేయబడుచున్నది. పుష్పములకంటె సాగసైన ముఖవర్చస్సు.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,
స్థాపితము 1923 సం॥ రం.
మ చి లీ పట్న ము

ఈ బ్యాంకుయొక్క బ్రాంచి త్వరలో హైదరాబాదు పట్టణమునకు తెరువనున్నాము. అచ్చట కొందరు పురప్రముఖులు కొరటవలన 200 వాటాలు బండాగా ఇచ్చు నిశ్చయింపబడినది. నైజాము డొమినియన్సుయొక్కయు సికింద్రాబాదుయొక్కయు వాస్తవ్యులకు మాత్రమే వాటాలు అలాంటి చేయబడును. ఈ సెలెక్షనులోగా వాటాబా లితా ముగించబడును.
షేరు ఒకటికి రు. 100. ప్రస్తుతము రు. 50 చొప్పున వసూలు చేయబడును. ఇతర విషయములు దరఖాస్తు మీద తెలుపబడును.
హో. కో. శాస్త్రి, యం. ఏ. నెగ్రటర్.

కావూరు
నత్యాగ్రహ సంరంధము

మహాత్ముని యదేశానుసారముగా ఉప్పుచట్టమును నిరోధించుటకు 2 వ తేదీ తేపల్లె ప్రాంతమునుండి బయలుదేరిన నత్యాగ్రహదళము నాటిసాయంకాలమున టిటుకు వచ్చెను. ఈ దళములో శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు, రావు వెంకటరాయణింగారు, రావు రాయన్నగారు మొదలగువారు 9 మందియొద్దలు గలరు. వీరికి జాతీయపాతకాలా కార్యకర్త యు, సుప్రసిద్ధ జాతీయవాదియు, త్యాగమూర్తియునగు శ్రీయుత తుమ్మల బసవయ్య చౌదరిగారు నాటిరాత్రి యాతిగ్యమిచ్చి కొరవించిరి. భోజనానంతరము గో. సీ. శాస్త్రిగారు ఉప్పు

నత్యాగ్రహము నూర్చి గ్రామస్థుల కుపస్థానించిరి. 3 వ తేదీ యుదయమున దళము పిట్టలవాని పాలెమునకు బయలుదేరెను. శ్రీ బసవయ్య చౌదరిగారును, వారి సహభర్తృవారికి దుర్గాంబ గారును, గడ్డిపాటి వెంకటరత్నంగారును, దళమునందుజేరిరి. దళము బయలుదేరునపుడు గ్రామస్థులు వైవిధ్యకల్పరసము వీర తిలకములెత్తి దీవించి హర్షాస్రపూరితమయనలై జయ జయ ధ్యాంపురస్సరముగా వారల సాగనంపిరి. ఇంకను ఈయవారి నుండి జాతీయ పాతకాలాపాధ్యాయులు కొందఱును, విద్యార్థులు కొందఱును, మరెవరియైన యువకులును, దాదాపు 10 మంది బయలుదేర నున్నారు. గ్రామములో సీరోత్సాహము సంపూర్ణముగా నున్నది.
తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరి.

బొంబాయిలో అద్భుతదృశ్యములు

సేబ్ జమన్ లాల్ బహాద్, ముమ్బాయి,

భట్టగార్లకు 2 సం॥ కిరీతము

నారిమెన్ గారికి నెలవిడిపైదు

మద్రాసులు వాదించుచుంటు-బొంబాయిలో

జనుప్రదముగ హరితాళము

(శ్రీ ప్రెస్, తొలివార్త.)

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—సేబ్ జమన్ లాల్ బహాద్, ముమ్బాయి, భట్టగార్లకు 2 సం॥ కిరీతములు కలిపి, మూడువందల రూపాయలు జరిమానా విధింపబడిరి. ఈ జరిమానా కట్టినచో వారు 6 వారములు శిక్ష నడవించబడెను. ఉప్పుచట్టమును తిరస్కరింపవలసినదని ప్రజలు ప్రాతాహ్వానపడినందులకు వారు ఇండియన్ పీ నలు కోర్టు సెక్షను ప్రకారము శిక్షింపబడిరి. కోర్టులో మద్రాసులు శేఖర్ నుని యొప్పుకొని ప్రాతాహ్వానముగా వామూలను నొసంగిరి. ఉప్పుచట్టమునటి అధికారమును తిరస్కరింపక పోయినచో తమవికి తప్పినవార మగుచు చుని బహాద్ ప్రభువులు తమ వామూలములలో స్పష్టముగా తెలియజేసిరి. తాము ఆక్రమముగా ప్రవర్తించినట్లు మేజిస్ట్రేటుకు తోచినచో శిక్షింపవలసినదనియు అట్లుకాక తమ విధ్యుక్తమును నెరవేర్చి మని యతనికితోచినచో ఉద్యోగముచేసిన శిక్షింపరాదనియు వారు మేజిస్ట్రేటును ప్రబోధించిరి. చట్టమును తిరస్కరింపవలసినదని బహిరంగముగా ప్రజలను కోరినందునలన కలిపి శిక్ష లపడవలసినదని నుడిచి మేజిస్ట్రేటుగారు పైపేర్కొనిన కలిపి శిక్షలను విధించిరి. మద్రాసులు, మేజిస్ట్రేటుకు వందనము లిచ్చి, శిక్షలను సంతోషపూర్వకముగా గ్రహించిరి. కోర్టునను జనుజను నివాదములతో మారుమోగెను. శిక్ష చెప్పిన తరువాత నాయకులు పువ్వుచూపాలంకరములైరి.

నారిమెన్ గారి విచారణ

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—కె. యస్. నారిమెన్ గారు, ఆలీబహద్దూర్ ఖాన్ గారు ఈరోజు మధ్యాహ్నము రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటువారిచే చెరియొక నెల విడిపైదు విధింపబడిరి. ప్రజలు తండ్రోపతండ్రులుగా వచ్చి కోర్టులో మూగిరి. శిక్ష చెప్పినపుడు కొందరు వారిని పువ్వు చూపాలంకరములుగా చేయబోయిరిగాని మేజిస్ట్రేటు అట్లు చేయనిట్లు చెప్పి, ఉప్పుచట్టము 47 సెక్షను ప్రకారము వీరు అరెస్టు చేయబడిరి.

నగరములో జయప్రదముగు హరితాళము

నారిమెన్, జమన్ లాల్ బహాద్ మొదలగువారి శిక్షలకు తమ ఆగ్రహమును తెల్పుటగాను బొంబాయి నగరములో నగరకాంగ్రెస్ సంఘమువారు చేయించిన హరితాళము మిక్కిలి జనుప్రదమయ్యెను. కాంగ్రెస్ కమిటీవారి అజ్ఞలను శిరసావహించి హరగాయల మార్చెట్టులన్నియు మాయబడెను. పేరు మార్చెట్టు ఏప్రిల్ పరిష్కారములకు ఆసతి మూసివేయబడినది. హిందూపార్సీయకామలలో చాలవరకు, ప్రెసిడెన్సీ, చాక్లా, బుర్రెష్యూర్ అహలేబహదు యితరస్థలములలో మహమ్మదీయుల ఆంగములును హరతాళమునకై మూసివేయబడినవి. క్రాంతివాదాల్లో కొద్దిగా హమ్మదీయులకామలు తప్ప తక్కిన వన్నియు మూసివేయబడియున్నవి. హరితాళము చేయవలసినదని ప్రబోధించుటకు వచ్చేపొయే ప్రజలగర్వ విదేశస్థులను జయచేయుటకు శాంతిపైనికులు వీధులలో తిరుగుచున్నారు. నగరమునందలి ముఖ్యపాతకాలలో విద్యార్థులు 2000 మంది చదువులను కట్టి పెట్టి జాతీయజండాలు బట్టుకొని యితరపాతకాల విద్యార్థులనుగూడ తమతోచేరవలసినదని కోరుచున్నారు. ఈ రోజు మధ్యాహ్నము ఈవిద్యార్థులు ఏస్ట్రేషేడు పోలీసుకోర్టుకు బోయి నారిమెన్ గారి విచారణ చూడగోరిరి. కాని నారిమెన్ గారు మాజి నాన్ కోర్టులో విచారించబడుచున్నారని వారికోప్పించుట పోలీసులకు బహుదర్శనమైనది. తరువాత విద్యార్థులు మాజి నాన్ కోర్టుకు బోయిరి. ఇంతవరకు బొంబాయిలో శాంతముగానే యున్నది. (ఆ ప్రెస్.)

విచారణ వివరములు

(శ్రీ ప్రెస్, తొలి)

చదువుకొనువారును ప్రదేశమునకు చాల దూరమున నుండినను పోలీసుకోర్టు, విశాలావరణము, జనసంక్లిష్టమై యుండ

న. కోర్టులో యిసుక రాలవంత నుండి ప్రజలుండిరి. చాలమంది సాక్షులూను విచారణమానుట కేసుదొంది. ఇతర చిల్లర పనిని చూచిని నారిమెన్, ఆలీబహద్దూర్ ఖాన్ గారుల కేసును మేజిస్ట్రేటు విచారించెను. ఉప్పు చట్టములోని 47 సెక్షను ప్రకారము శేఖరులుగా పరిగణింపబడిన మేజిస్ట్రేటు మద్రాసులలో చెప్పెను.

నారిమెన్ గారు వాదించుటకు గాని, వామూలమిచ్చుటకుగాని, అద్భుతశక్తిలను వేయుటకుగాని, నిరాకరించెను. నారిమెన్ గారు వామూలవాది సంఘములో సభ్యుడనిగూడ మేజిస్ట్రేటు జ్ఞాపకము చేసెను.

తాను యిప్పుడు వ్యాధివాదిగా అవుటనుండలేదనియు, ఉప్పుచేయువాడుగా నుంటిననియు నారిమెన్ గారనిరి.

ఈ సమయములో యువజనసమితి నాయకుడగు మెహరాబీగారు కోర్టుకు వచ్చుటచేత కోర్టు జనుజనుధ్వంసములలో మారుమోగెను. ఇట్లు గల్లంతు చేసినచో అందరి పంపించవలసినప్పుడని మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను. నారిమెన్ గారు విచారణలో పాల్గొన నిరాకరించెను. మేజిస్ట్రేటు యెన్ని చెప్పినను వారు వినలేదు. మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పగానే కోర్టు జను జను ధ్వంసములతో మారుమోగెను. ప్రజలు హెచ్చుగా నుండుటచే మద్రాసులు దిడికోనను చెరసాలకు గొంపోబడిరి.

బొంబాయి పౌరుల ఉత్సాహతీతయము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—సహాయ నిరాకరణము ఉధృతముగా నున్న రోజులను నిండిన ఉత్సాహమును నేడు బొంబాయి పౌరులు ప్రదర్శించిరి. ఇంత ఉత్సాహము నగరములో ప్రబలియున్నను నాయకులను చెరసాలలో శిక్షింపదులకు ప్రజలు ఆగ్రహము తెలిపియుగక నిగ్రహశక్తిని ప్రదర్శించిరి సాయంత్రము జరిగిన సభకు రాదు లక్షలకంటె తక్కువ ప్రజలు వచ్చి యుండెను. మూడు వేదికలనుండి ఉపన్యాసములు జరిగెను. విద్యార్థులను చదువులను మానవలసినదనియు స్టేడర్లను కోర్టులను మానవలసినదనియు ఉద్యోగములు గావించబడెను. సుందర్లాల్ జీ, మాల్వీకానీ, అబ్దుల్ సలామ్ ఆదిదాలీ గార్లు పాల్గొనిరి. అదిదాలీ గారు శాంతిపైనికులు హెచ్చుగా చేరవలసినదనికోరిరి. లక్షలకొలది సభ్యులను చెరసాలకు పోక పోయినచో లజ్జాకరమని వారనిరి. తేపు 100 శాంతిపైనికులు బయలుదేరి పిల్లల నిన్న ఉప్పుచట్టమును తిరస్కరించినవారు చేరియున్నారు. సముద్రతీరమునుండి ఉప్పునీరు తీసికొనివచ్చి కాంగ్రెసు ఆఫీసులో కాచి ఉప్పు చేసెదరు. వీరు చచ్చిగేటు వాలకేస్టర్ పర్యంతము నెట్టెదరు. సభలో సత్యాగ్రహము తమారుచేసిన మందిరకపు ఉప్పు ప్రదర్శింపబడెను. చాలమంది ప్రజలుచేరియున్నను ఉత్సాహము ప్రబలియున్నను శాంతముగా సంతయు జరిగిపోయెను.

హెచ్. డి. రాజాగారికి ఆరునెలలు శిక్ష

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:—బొంబాయిసభ్యులు యువ జనసమితి కార్యదర్శియు మహారాష్ట్ర సత్యాగ్రహ శాంతి సత్యాగ్రహము చేసిన ఉప్పును అమ్మునారి నాయకుడుగా ని పైనికుడును యోగింప బడినట్టి యు హెచ్. డి. రాజాగారు ఈ రోజుమధ్యాహ్నము అరెస్టుచేయబడి బంద్రా మేజిస్ట్రేటు వారిచేరి నెలలు కలిపి శిక్ష విధింపబడెను. (శ్రీ ప్రె)

ఆలీబహద్దూర్ ఖానుగారు పోలీసులకు లొంగుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—పోలీసులు వారంటుపట్టుకొని ఆలీబహద్దూర్ ఖాన్ గారి యింటివద్ద చాలకాలమునుండి వేదియుండిరి. కనుక బహద్దూర్ ఖాన్ గారు సత్యాగ్రహము గావించి యింటికి తిరిగివచ్చిన తోడనే వారిని పండిత సుందర లాల్ జీగారు, అదిదాలీగారును వైకుల్ల ప్రేమను తీసికొని వెళ్లి వచ్చిపెట్టిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ఆలీబహద్దూరుఖానుగారి సత్యాగ్రహ

వృత్తాంతము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—ఈరోజుఉదయము ఆలీబహద్దూర్ ఖాన్ గారు కాంగ్రెస్ భవనమునుండి హావితవృత్త సముద్రమునకు సత్యాగ్రహదళమును గొనిపోయెను. నగరకర్తనలమయ జరిపించరాదని కాంగ్రెసువా రాజ్హాసించినను నాయకులు తేముముగా నున్నారని మనస్సులతో తృప్తిపెందుటకు చూడవచ్చుకాంగ్రెసుభవనమువద్దవేచియుండిరి. శాంతిపైనికులు బయలుదేరి నవ్వుచు వారు వారిపెంటనేగిరి. శాంతిపైనికులు లిలకు గారి సమాధి వద్ద చేరి ప్రార్థనా నం

తరము సముద్రమునకుబోయి లోటాలతో నీళ్లుతెచ్చి కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకు బోయిరి.

ముమ్బాయిలో సాసమున ఆచార్య రబేడిగారు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—జమన్ లాల్ బహాద్ గారిలో అరెస్టు చేయబడిన ముమ్బాయిలో సాసమున ఆచార్య రబేడిగారి మహారాష్ట్ర సత్యాగ్రహముండలమువారు నియమించిరి. పురములో ఉప్పు అమ్ముటకు హెచ్. డి. రాజాగారి నాయకత్వమున 5 గురు శాంతిపైనికులు నియమించుటకు గూడ నిశ్చయింపబడెను. మొదటి జట్టుకు సాయము చేయుటకు 10 మంది అధికముగా పంపుటకుగూడ నిశ్చయింపబడెను.

రబేడిగారి సత్యాగ్రహము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—సరిగా నిర్ణయింపబడిన సమయమున మొదటి సత్యాగ్రహదళము ఆచార్య రబేడిగారి నాయకత్వమున ఉప్పు చేయుటకై సత్యాగ్రహశిబిరమునుండి బయలుదేరిరి. తెలతెలవారుచుండగా సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడినను ఆస్థలమున ప్రజలు హెచ్చుగా గుమికూడియుండిరి. శాంతిపైనికులును, వారి నాయకులును, శాంతిపైనికులను, నిరామయులను నైయుండిరి. ధైర్యముగా, స్థిరచిత్తముతో వారు ముందుకు బోయిరి. ఈరోజు పోలీస్ స్టేషన్లోని సత్యాగ్రహశిబిరములోనికి బోయి చూడగా నవటి శాంతిపైనికులు నియమనిగ్రహశిబిరములను, ఏకమనస్కులను నైయుండిరినట్లు కనుక్కొనుటకు పోలీసులు క్రిందటి సాయంత్రము చెడగొట్టిన పనియట్లు వారు రాత్రి వాగు చేసికొనిరి. నీళ్లు కాగ పెట్టుటకు వారేర్పరచినచో ట్లును పోలీసులు బ్రద్దలు చేసినందున వారు వానిని తిరుగ తెచ్చిపెట్టిరి. శాంతిపైనికులు సముద్రమునుండి తెచ్చు నీళ్లకుండుటకు ఒక బావి ప్రవృత్తిపడినది. ఇదివరకు మారిగా నీరు పడరానీ ఉప్పు చేయబడును.

బొంబాయిలో పోలీసు దుండగములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:—నారిమెన్ గారు అరెస్టుయినందుకు అభినందించుటగాను భూకేశ్వరలో 10:00 మంది ప్రజలు సభచేయుచుండగా పోలీసులు లాటికర్రలను తీసికొనిపోయి ప్రజలపైబడిరి. చాలమందికి చెబ్బలు తగిలెను. చెబ్బలు తగిలినవారు ఆసుపత్రికి గొంపోబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

బొంబాయిలో సిక్కులందరును

సత్యాగ్రహములో చేరుదురు

సిక్కుకమిటీవారి తీర్మానము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:—బొంబాయిలో ఈ రోజు ఉదయము తయారుచేయబడిన ఉప్పు చూచుటకును నాయకుల సందేశములను విడుటకును హావిత వైకతములలో లక్షలమైగా ప్రజలు చేరిరి. ఒక్కసారి రెండుసార్లు జరిగెను ఒకదానికి అధ్యక్షుడు నారిమెన్ గారు. రెండవదానికి అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కమలాదేవిగారు. సభలో విదేశస్థులను పెద్దనట్లు దహనము చేయబడెను.

బొంబాయి సిక్కుకమిటీవారు సత్యాగ్రహములో చేరనిశ్చయించినందు బొంబాయిలో నున్న సిక్కులందరు సత్యాగ్రహములో చేరవచ్చుననియు సత్యాగ్రహియగు సర్దారు లేజసింగుగారు చెప్పిరి.

కార్యదర్శియగు అదిదాలీగారు సత్యాగ్రహము తయారుచేసిన ఉప్పును చూసెను. సత్యాగ్రహదళము కాక యిద్దరు పౌరులు చేసిన ఉప్పు బుర్రె చేసిన ఉప్పు ప్రదర్శింపబడెను. ఈ రోజుకూడ 50 శాంతిపైనికులు పోయి ఉప్పునీరు తెచ్చి కాంగ్రెస్ ఆఫీసులో కాతురు.

మహారాష్ట్రకు ఉద్యోగనము

శ్రీ లిలకు అనుగ్రహలకు మహారాష్ట్ర యంతవరకు హెచ్చుగా చేరవలసినది చింతించుచు ముందువారు తండ్రోపతండులుగా చేరుదురుగాకయని సర్దారు సర్దారోసింగు, సుందరలాల్, కమలాదేవి, అమెలికాబాయి గోకలేగారు సభలో సూచించిరి. చాలమంది ప్రజలు వచ్చినను శాంతము నెలకొని యుండెను. బొంబాయిలోని మణులవర్తకులును జనపనారగోతముల వర్తకులును నారిమెన్ గారికి 1000 రూపాయలను యిచ్చిరి.

నారిమెన్ గారి అరెస్టువివరములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:—హావితవృత్త యైన తరువాత నారిమెన్ గారు యింటికి వెళ్లిరి. సభకు లు యిండ్లకు వెళ్లుచుండగా జమన్ లాల్ గారి అరెస్టుసంగతి ప్రజలకు తెలిసెను. వారందరకు కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకుబోయి మట్టడించిరి. నారిమెన్ గారిని అరెస్టు చేసినసంగతి మహారాజగారు భోనులో చెప్పిరి. తరువాత ఆతడు లామంగ్ టన్ పోలీసుప్రేక్షకు గొంపోబడెను.

లామంగ్ టన్ పోలీసు ప్రేక్షకు అసంఖ్యాకములకు ప్రజలు వెళ్లిరి. నారిమెన్ గారిని జూచిగాని తాము యిట్లు వెళ్లమనిరి. కాంగ్రెస్ నాయకులు చెప్పిన తరువాతగాని వారు

కడలిపోలేదు. పోలీసులు నానిమెన్ గారిని లోపలి కొట్టుకుంటూ భద్రపరచిరి. ప్రజలందరూ జరిగిపోయిన తరువాత పోలీసులు నానిమెన్ గారిని ఎట్లైనా పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనిపోయిరి.

(శ్రీ ప్రెస్)
కేల్ గారు శాసనసభ సభ్యులము చేయవచ్చును బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:— శాసనసభ్యత్వమును యిటీవల రాజీనామాచేసిన శ్రీయుత కేల్ గారు గారు స్వకీయములగు కారణములవలన తానట్లు చేసినదియు శాసనోల్లంఘనోద్యమములో తాను చేరవచ్చుననియు చెప్పిరి. శాసనోల్లంఘనములో చేరినను చేరకపోయినను సిద్ధాంతము తానుపోనని వారు చెప్పిరి. యిది ధోవితసహకారపాత్రీ వారు శాసనోల్లంఘనము ఆశాస్త్రియమని యొప్పును చెప్పలేదనియు, ఆ పాత్రీలో సభ్యులును, కేసరి పత్రికాకార్యాలయములో పనిచేయువారును యిట్లు మొదటి సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపవచ్చుననియు వారు చెప్పిరి. స్వంత బాధ్యతమీదను ఉత్సాహము నడుపబడియు ప్రతివాదము చేయవచ్చునని వారు చెప్పిరి.

చెన్నపురి కార్యరేషను

ప్రజాసాహిత్యమును మార్పుటనుగురించి చర్చ మదరాసు, ఏప్రిల్ 9 — చెన్నపురి కార్యరేషను సభవారు నిన్న సాయంత్రము సమావేశమై, సెంట్రలు స్టేషను నుండి బొంబాయి రోడ్డును పోవు, ప్రజాసాహిత్యమును మార్పు విషయమై చర్చించిరి. ఎ. రామస్వామి మొదటివారు గారు సభకు హాజరు గావాలక పోవుటచే ది. బి. గో. నారాయణ స్వామిచెట్టిగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

పట్టికయంపిలి కార్యక్రమమును ప్రారంభించుటకు పూర్వము సభవారు, రా. సా. పి. రంగనాథం చెట్టిగారి ప్రతిపాదనైన, కొంతకాలము కార్యరేషను సభ్యులగుమన్న 'మైత్ర' గాక గారి మరణమునకు విచారమును చెంపుచు తీర్మానము గావించిరి.

ప్రజాసాహిత్యమును మార్పు విషయమై పిమ్మట చర్చ జరిగెను. సెంట్రలు స్టేషను నుండి వెల్లింగ్టన్ వెళ్ళియారుగా బొంబాయి రోడ్డు పోవు ప్రజాసాహిత్యమును తొలగించి, ఒక వత్సరమువరకును ప్రజాసాహిత్యమును, చింతాద్రిశ్యము వంటెనగర్ నుండి, నేపియరుపార్కు నుండి బొంబాయి రోడ్డును మార్పుచేయుమై చర్చ జరిగెను. ది. ఇ. రైల్వే కంపెనీవారు, పట్టణమున రాక పోకలకు వేర్వేరుగా రెండేజితల పట్టాలను వేయుటకు ఏర్పాటుల నొనర్చుకొనుటకుగా నిట్టి మార్పు ఆవసరమయ్యెను.

సభ్యులమై గారు, క్రొత్తమార్గమును నడియొడ్డుగా వేయుటకును, సదరుమార్గము గృహములకు సమీపముగానున్న ప్రదేశములలో, మార్గము ప్రక్కన దడకట్టించుటకును, రాకపోకలకు రెంటికీనిగాక సదుపాయము మొక్క రాకపోక, పోకపోక మాత్రమే యుపయోగింపబడవలెననియు, 1981 మే నెలవరకు మాత్రమే ఈ క్రొత్తమార్గము నుపయోగించుటకును ప్రాంతీకంపెనీవారు రంగీకరించుననెడల, సభవారు క్రొత్తమార్గము సంగీకరింపవచ్చునని సంగీచిరి.

కమిషనరు ప్రసంగించుచు, మూడవవరకును క్రొత్తమార్గమును ఒకే నెల ప్రయాణములు మాత్రమే జరుగవలెనను మరణమును ప్రాంతీకంపెనీవారు రంగీకరింప జాలరని సుచిచిరి.

చక్కచెట్టిగారు సభ్యులమై గారి వరకులలో మూడవదితప్ప మిగిలిన వరకులపై సమయి నొసగవచ్చునని ప్రతిపాదించిరి.

బహుళ అహమ్మదు సభ్యులగు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

పిమ్మట చక్కచెట్టిగారి సవరణతో సభ్యులమై గారి ప్రతిపాదనను సభవారు రంగీకరించిరి. అంతటితో నాటికి సభ విరమింపబడెను.

తిరువల్లి కేసు హిందూస్త్రీల లక్ష్యవినాసనభ

ఈసభ్యులకు నిర్వహణాధిపతి వాల్మీకిశర్మగారు గత 6 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటల జరుపబడెను. శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీఅమ్మగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభాభవనము ప్రేక్షకులందరితో కేక్కిరిసియుండెను. దైవప్రార్థనతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించబడెను. శ్రీమతి విజయమ్మలగారు సభ్యులకు గౌరవసంకల్పన నివేదికను చదివినవిమ్మట సంగీతము కొలలటము నృత్యములు ప్రదర్శింపబడి బహుమతులు పంచివెట్టబడెను. శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీఅమ్మలగారు గత 25 సంవత్సరములవరకు సభాధిపత్యమును కడుసత్కారంతో నిర్వహించినందుకు నారి నభినందించుచు కొందరు సభ్యులందఱు ఉపన్యాసముల నొసగిరి. ఈ యుత్సవమునకు శ్రీమతి లక్ష్మీఅమ్మగారికి వచ్చిపూర్తియగుటవలన ఆమెకు అనేకులు సెండినస్తువలను నాణెములను బహుమత మొసగిరి. శ్రీమతి లక్ష్మీఅమ్మగారు సభ్యులందఱు దండరికిని ప్రత్యుత్తరమొసగిన పిమ్మట మంగళవాద్యములతో సభ ముగింపబడెను.

"ఏకచ్ఛ ప్యాల" నాటకము

చెన్నపురి మహారాష్ట్ర సంఘమువారిచే ప్రదర్శింపబడుట

కీ. కే. రామగణేశ గాడ్కారి గారిచే రచింపబడి, "గంధర్వ" నాటక సమాజమువారిచే ప్రదర్శింపబడు నాటకము లం దర్శింపప్రధానమై, మహారాష్ట్ర దేశమునం దెల్లడల అనల్పముగు ప్రజామోక్షమును గాంచుటకు "ఏకచ్ఛ ప్యాల" ("ఒక బుడ్డి") యను మహారాష్ట్ర సాంఘిక నాటకమును ఆదివారము సాయంత్రము చెన్నపురి మహారాష్ట్ర సమాజమువారు విజ్ఞాపింపగా పురమందిరమున ప్రదర్శించిరి.

ఈ నాటకము చెన్నపురియందు ప్రదర్శింపబడుట కిది యే ప్రథమము. మహారాష్ట్ర భాషయందు సాంఘిక నాటకములలో నిజమైన ఉత్తముగ పరిగణింపబడుచు, ఉత్తములగు బాలగంధర్వనాటకములను ప్రదర్శింపబడుటచేత మహారాష్ట్రమునందేగాక తెలతర రాష్ట్రములందును ప్రజాదరణకు పాత్రమైయున్నది. అట్టి నాటకమును తొలివారి చెన్నపురి మహారాష్ట్ర సంఘమువారు ప్రదర్శించినందులకు వారంతయు అభినందించుచు. కథాసంధానము ఆధునిక సాంఘిక జీవనమునందు చెనుగులను, మధ్యపాన మహావ్యవస్థలను కలిగియున్న వర్ణములను, వారియు పెక్కు సాంఘిక అభివృద్ధి దోషములను కన్నులకు పాడగట్టునట్లు, పాపాసమహావ్యవస్థలను చిత్తము జల్లుచునట్లుగా, వివిధ భావసంగ్రహములను విరిచుచున్నది. ప్రధానాధికారకాంతోద్వేషక, నాటకమును అభివృద్ధిముగా జేయు కొన్ని రంగములను తొలగించినచో నీ నాటకము ప్రదర్శనార్హమై సభ్యుల చిత్తములకట్టివైచునట్లును సుదయములేదు. ఇందలి నీతిపాఠము ప్రేక్షకుల మనములందు గాఢముగా నాటి తత్వారా కావ్యప్రయోజనము సిద్ధింపగలదను భావముతో గ్రంథకర్త దీనిని విషాదాంతముగ రచించియుండవచ్చును. న్యాయవాదియైన, కథానాయకుడగు "సుధాకర"ని భాగ్యమును "సింధు" అను పతివ్రతాశిరోమణి ఇందలి కథానాయక. శ్రీ. యస్. యస్. పుణతంజేకర్ గారు నాయకా పాత్రను ధరించి, సభ్యుల మెప్పించిరి. రమణీయకృతి, మృదుమధురగానము, సౌఖ్యవంతమండన నిర్మలంక స్వభావ ప్రకటనలను కలిగియుండుటచేసి వీరిపాత్ర కేతయు నొప్పియుండినవచ్చును. కాని వీరికిని రంగస్థలమునం దిండుక స్వచ్ఛందముగ ప్రవర్తించుచు, సంగీతముతో ఆంగికాహార్యభివ్యయముల నిండుక యభివృద్ధిగావించుకొనిన అచితకాలముననే నాటక రంగమునందు కీరు ఉచితస్థానము నాక్రమింపగలరని చెప్పవచ్చును. సామాన్యుల కొకటికీ వ్యయముగా తోవజేయు "బాల గంధర్వ" పాటలను కీరు పినుకొంపరుట్లు బాడి సభ్యులమనముల పలుమారుమారగొనిరి. కాని పాటబాడునపు డంతయు తమ నృప్తి పాటవైననే కేంద్రీకరింపజేయుటచేగావోలు రంగస్థలమున సమయానుమాలనరైన మొకింత లోటుపడెను.

సుధాకరని యాప్తమిత్రుడగు, హితకాంక్షియునగు డాక్టరు రామలాల్ పాత్రను శ్రీ. పి. ఆర్. పద్మనాభరావు పి. పి. బి. యల్. గారు ధరించిరి. వీరు స్వచ్ఛందముగా, శ్రావ్యముగ కంఠస్వరగలవారు. ప్రస్థుటముగా, శ్రోతవేషముగా పాడగలరు. భావప్రకటన సముచితమై యున్నది.

"సుధాకర" పాత్రధారులను శ్రీ. జి. యస్. పింగ్లీగారు నాయకపాత్రధారికంటెను చాల పాటిక సుటయేగాక, అల్పవయస్కులగా గన్పట్టిరి. వీరును చక్కగనే పాడగలరుకాని హావభావ ప్రకటనయందు కథానాయకునియందు దింతకంటెను అధికముగా నాశింపవలసియుండెను. యధాశక్తి కీరు తమ పాత్ర పోషణకై పాటుబడిరి. కాని రామలాల్ పాత్రధారులకు వారి సుధాకరపాత్రమును ధరించినచో నింకను సమంజసముగా నుండెడిది.

"తలిరాం" పాత్రధారులను శ్రీ. హెచ్. యస్. రావు గారు ప్రత్యేకముగా ప్రకటించినవారు. వీరి తానప్రోతు పాత్రను లోటులేకుండగా క్లాసునియముగ పోషించిరి. వీరి నేత్ర సంకలనము, సంభాషణక్రమము, ఆంగికాభివ్యయములు సందర్భకుద్ధి గలిగియుండి ప్రదర్శనమునకు జేయును కలిగించెను. తక్కిన పాత్రధారులు యధానిధి తమ తమ పాత్రలపోషించిరి. వర్తమాన సాంఘికజీవనమును వెల్లడించు నిట్టి నాటకములందు నదులు, పర్వతములు, రాచగొల్లలు, మహల్లు మొదలైన పురాణగాథలకు పకరించు అనికలనుగాక సామాన్యమైన తెలలను, దుస్తులను పయోగించిన పెక్కుడు ఆకర్షణీయముగా నుండగలవు. ప్రథమపర్యాయముయినను ఈ సభవారి నాటకమునింతటి విజయవంతముగా ప్రదర్శించినందులకు అభినందింపబడు.

చిత్తూరు జిల్లా కౌంగ్రెసు

ఉప్పనత్యాగ్రహము వాంట్లేదు

6-4-30 తేదీ సాయంత్రము, వాలంటీర్ల సభకు కొందరు వాలంటీర్లు తిరుపతికి వచ్చి యుండి, నేను సకాలమున హాజరులేని కారణముచే వెళ్ళిపోయినారు. అనివార్యమైన స్వంతకారణముచే, నాపల్లెనుండి రైలుకు సకాలమున చేరనందున, సభకు హాజరుగుటకు వీలు లేకపోయినది. నేను సకాలమున సభకు రావాలక పోయియుండు వలన వాలంటీర్లకు కష్టములు కలిగినవిగాన మన్నించవలయునని కోరుచున్నాను.

ఈ జిల్లాలో ప్రస్తుతం, "ఉప్పనత్యాగ్రహమునకు, సంసిద్ధులై యుండు వాలంటీర్లు, తమపూర్వీకేరు లెండిపేరు వృత్తి, నమస్సు, గ్రామము, పోస్టు విలాసం, పిట్టని కనుపరచుచూ నాకొక ఉత్తరమును వ్రాయుననివేసిదిగా కోరుచున్నాను. మండల నాయక అత్యోను, రాష్ట్రీయ నాయకులతోను కలసి, మాట్లాడి, ఎట్లు చేయవలయునో ఆవిషయములను వాలంటీర్లకు తెలిపెదను. వాలంటీర్లు "అహింసాప్రకము" సంపూర్ణ విశ్వాసము గల వారై యుండవలయును. ఈలోపుగ, గ్రామములలో గ్రామ కౌంగ్రెసు సంఘములు నెలకొల్పి, సభ్యులచేర్చి, శిక్షకు విక్రయించుచుండవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాను. వివరములు పత్రికలమూలముగా తెలుపబడుచుండును. గవనియతూ రావలసినదిగా కోరుచున్నాను. వాలంటీర్లు తమ తమ, విలాసముల తెలుపజోరు చున్నాను. వాలంటీర్లు గ్రామమునకు బస్సుయార్గం సమీపము, రైలుయార్గం సమీపము, ఎంతమారులూ నివసించుచుంట్లున్నారో తెలుపవలయును. "చౌడుకుట్ట" ఎచ్చుపెచ్చుల విశేషముగా దొరకనో తెలుపగోరుచున్నాను. వాలంటీర్ల సంఘమునకు ధనము ముఖ్యముగా కావలసియుంట్లున్నది. వీరై సంతకరకు చందాలుగాగాని విరాళముగా గాని పంపించవలసినదిగా, మండల ప్రజలను కోరుచున్నాను.

యం. శ్రీనివాసాచార్యులు, తిరుపతి, కార్యదర్శి.

చీరాల వాలంటీర్లు

6-4-30 తేదీ, ఉదయము 7 గంటల పాస్టెం జరులో చీరాలనుండి, పదియండ్ల, వాలంటీర్లతో, శ్రీకాకుళం వట్టాభిరాములు గుప్తగారు, గుంటూరు బయలుదేరిరి. జయజయధ్యానముతో, మహాల్లాసమున పీఠ బండిలో (రైలులో) ప్రయాణము చేయుచుండ అప్పికట్లలో మజిలీగ్రుగు వాలంటీర్ల వచ్చి వీరిలో గలసిరి. శ్రీకర్ణపాలెం కృష్ణరావుగారు వీరితో సరసముగ సంభాషించుచు, గుంటూరువఱకు వెళ్లిరి. కృష్ణరావుగారు, కాండియోధులకును, తెలతర ప్రజలకును, యుత్సాహకరముగ కొన్ని పద్యములు యాచుప్రస జెప్పిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

మద్రాసు రాష్ట్రీయసహకారమహాసభ, 18 వ సమావేశము

రాజోవు ఈస్టరు పండగదినములలో మైలాపూరు, బ్రాహ్మణురోడ్డు, పి. ఎస్. మోస్కూలునందు జరుగెను. ప్రతినిధులకు భోజనసదులు సదరు మోస్కూలునందే యేర్పాటు చేయబడెను. రాష్ట్రీయ సహకార యూనియనును అనుబంధింపబడనట్టిసంఘములన్నియును యా రి రుసుము చెల్లించి అనుబంధింపబడవచ్చును.

మద్రాసు నగరములో నొక కో-ఆపరేటివు హోటునేలు సావెటి కేర్నాటుచేయు విషయము నాలోచించుటగాను యీరాష్ట్రీయందలి స్ట్రాన్సు సావెటిల ప్రతినిధుల సమావేశమును యీనెల 18 వ తేదీన జరుపుటకు ట్రీప్లీకేను ఆర్జును కో-ఆపరేటివు సావెటివారు యేర్పాటు చేయుచున్నారు.

ఒకఉపన్యాసము:— ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము ఇరు శివుక వీధిలో జరుగుచుండు రామాయణ కాలక్షేపములో ఒకభాగమును అంగశ్లోక ప్రధానము అనుచిత్రమును యీ ఏప్రిల్ నెల 10 వ తేదీ గరువారము రాత్రి 8-30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ కుంభకోణం మంత్రముగ్రాంతకే కాన్పుర వారివలన ఉపదర్శించబడును. శ్రీరామభక్తులందును విజయముచేసి ఆనందింపజోరెదము. శ్రీరామవిలాస భక్తజనసభవారు.

ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా ట్రైఫ్ ఇన్స్పెక్టరుగొంపెనీ, బొంబాయి

వైకంపెనీవారి భవనపు చిత్రములను ఇంతవరకు జరిగిన వ్యవహారపు సంగ్రహ వివరణమును గల గ్రంథమును కృత్వ తో నందుకొంటిమి.

నిర్బంధ ప్రయోగము

లవణ సత్వాగ్రహ ఫలితముగ ప్రభుత్వమువారు విధించెడి నిర్బంధముల కొకదారి తెన్ను గను పొనుటలేదు. కొందరకు స్వల్పశిక్షలనువిధించుటయు, మరికొందరకు దారుణశిక్షలను విధించుటయు వింతగ దోషకమానవు. నారిమెనుగారికిని దేశపాండి గారికిని చెరి యొకమానము ఖయిదు విధింపబడగ, జమకాలాల్ బజాజ్ గారికిని మప్రవాలా గారికిని చెరి రెండు సంవత్సరముల కారాగృహ శిక్షయు, జరిమానాను విధింపబడెను. మహాత్మునికి తోడు నీడ యగు బజాజ్ గారికి రెండుసంవత్సరముల శిక్షను విధించి, ప్రభుత్వమువారు వారి సభికముగ గౌరవింపట సమాజసముగనే యున్నది. రామదాసు గాంధీగారికి, ఆరుమాసముల శిక్ష విధింపబడెను. ఉప్పచట్టముక్రింద ఆరు మాసములు గరిష్ఠశిక్ష యయినను, వీనలుకోడ్డు 117 శెక్కునుక్రింద నేరమును ఫురికొల్పినవారిపై రెండు సంవత్సరముల శిక్షను విధించుట, ఏటిన్యాయమో తెలియకున్నది. 117 శెక్కునుక్రింద నయినను, వీనలు కోడ్డు ప్రకారము నేరము జరుగవలయును. ఉప్పచట్టము నుల్లంఘించునేరమున కిది వర్తించు నని తోడదు. అయినను, సత్వాగ్రహయోధు లొకరును కోర్టులలో వాదించక, త్యాగపాత్ర వహించుటచే, ఈవిషయము చర్చకు రానేరదు. సుప్రసిద్ధన్యాయవాదు లగు నారిమెనుగారు కోర్టులో జూపిన వైఖరి, కడు ప్రశంసాపాత్రము.

నారిమెనుగారు స్టేటుమెంటు నిచ్చుటకుగాని, వాదించుటకుగాని, క్రాసుపరీక్ష జేయుటకుగాని, విచారణయం దేవిధముగనయినను పాల్గొనుటకు గాని నిరాకరించితి. మీవృత్తి యేమని యడుగగ, ఇప్పుడు ఉప్పను తయారుజేయుటయే యని, నారిమెనుగారు తెలిసినసంగతి, వారిధైర్యమును, మనోనిశ్చయమును చాటుచున్నది. జరిమానా నిచ్చెదరాయని యడుగగ, తాము ప్రభుత్వకోశమునకు ధనమొసగమనియు, తమసామగ్రిను సత్వాగ్రహానికి కొనగెదమనియు, నారిమెనుగారు పలికిరి. మీరు న్యాయవాదులు గారాయని మేజిస్ట్రేట్ గారయగగ, తా మచటికి న్యాయవాదిహోదాతో వచ్చియుండలేదని, నారిమెనుగారు స్పష్టపరచిరి. వీరితోపాటు ఆలీబహదూరుఖానుగారుగూడ విచారణలో పాల్గొనక, శిక్షను వరించిరి. నారిమెనుగారి నిర్బంధము, బొంబాయిక్షబలలో అమితోత్సాహమును గలిగించియుండుట వింతగాదు. సత్వాగ్రహముక కిది విశేషముగ చేపూతనొసగెను. రామదాసుగాంధీ గారును న్యాయస్థానములో మిగుల ధైర్యమునూపి, తమకు గరిష్ఠశిక్షను విధింపగోరిరి. గుజరాతు విద్యార్థి

వీరములో ఆచార్యులుగ నుండిన కీకాభాయి దేశాయిగారికి, సంవత్సరము మూడుమాసముల శిక్షయు, డాక్టరు మనూభాయిగారికి సంవత్సరపు శిక్షయు విధింపబడెను. 117 శెక్కును కీరిపైగూడ ప్రయోగింపబడెను. చందూలాల్ దేశాయిగారికి రెండు సంవత్సరములును, అ మృత లాల్ సేత్ గారికి రెండున్నరసంవత్సరములును కారాగృహ శిక్ష విధింపబడెను. డిల్లీ లో సత్వాగ్రహోద్యమమును నిర్వహించుచున్న మహాత్ముని కుమారు లగు దేవదాసు గాంధీగారి హస్తములనుండియు, ఇతర సత్వాగ్రహోపలంబుల హస్తములనుండియు, పోలీసు వారు ఉప్పను బలవంతముగ నూడలాగికొనుటచే, వాలంటీరులకు బలమయిన దెబ్బలు తగిలినటుల, వార్తలు చెలువుచున్నవి.

గాంధీమహాత్ముడు మొదట సత్వాగ్రహమును ప్రారంభించినపుడు, సత్వాగ్రహోపలంబులు కారాగృహబాధలనే గాక, దెబ్బలబాధలను గూడ సంత సముతో భరింపవలయు ననియు, అవసర మగుచో, ప్రాణముల నయినను అర్పించుటకు సిద్ధముగ నుండవలయుననియు, ఎచ్చరించియుండెను. గుజరాతులో నేమి, డిల్లీలో నేమి, సత్వాగ్రహోపలంబులు ఎట్టిపరిస్థితులలో నయినను సహనమును కోల్పోవక, నిర్బంధములను, శరీరబాధలను సంతసముతో భరించుచు, ఆత్మశక్తిప్రభావమును గనబఱచుట సమ్మోదానహము. అన్నిప్రాంతములలోను ఈరీతిని అహింసావ్రతదీక్ష నిర్వహింపముగ కొనసాగుచో, స్వరాజ్యసిద్ధిగూర్చి సందియ ముండజాలదు. ప్రధాన నాయకులు నిర్బంధింపబడుచున్నను, తుదకు గాంధీ మహాత్ముడు సయితము నిర్బంధింపబడినను, ఈ మారు ప్రారంభమయిన సత్వాగ్రహోద్యమము అడుగంటుననిగాని, పూర్వస్వరాజ్యవాంఛ క్షీణించునని గాని తలంచుట కేమాత్రము వీలుగనవింపదు. దేశమంతయు స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై పరితపించుచున్నది. స్వాతంత్ర్యశక్తి తగ్గివలన గాని, అంతరింపదు. నిర్బంధప్రయోగమువలన, స్వాతంత్ర్య సక్తి మరింతగ పెరుగుట అనుభవైకవేద్యము. పురుషులతోబాటు స్త్రీలు గూడ సత్వాగ్రహోద్యమము నందు పాల్గొన నిశ్చయించుట ఉద్యమప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము. సత్వాగ్రహోద్యమమును స్త్రీలు సమర్థతతో నిర్వహింపగల రనియు శాంతమును వారెక్కుడుగ కాపాడగల రనియు, మహాత్ముడు విశ్వసించుచున్నాడు.

అబ్బాసు త్యాజీగారి నిర్బంధమునకు పిమ్మట, సరోజినీదేవిగారిని నాయకత్వము వహింపు మని, మహాత్ముడు కోరుట స్త్రీలసామర్థ్యముపై మహాత్మునకు గల విశ్వాసమునకు ప్రబలనిదర్శనము. హరిదయాలు నాగు బోలు వయోవృద్ధులు వంగ దేశమున లవణసత్వాగ్రహము జరుపుటబట్టి, యవకులు వృద్ధులనుభేదములేక ఎల్లరను ఈ యుద్యమ మెటుల నూతనోత్సాహ భరితుల గావించుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. జమకాలాల్ బజాజ్ గారు తమస్థానమున స్వామి ఆనందుగారిని నాయకులుగ నియమించి చనిరి. స్వామి ఆనందుగారు తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించుచున్నారు. నాయకుల లేమివలన, ప్రస్తుతోద్యమ మూగిపోవజాలదు. నాయకులు జనసామాన్యమునకు మొదట త్రోవ జూపుచో, పిమ్మట వారి యుద్యమమును నడుప

గలరను మహాత్మునివిశ్వాసము సార్థకమగుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున గూడ సత్వాగ్రహము ప్రారంభమయినది. నేడు అన్నిప్రాంతములలోను నది జరుగ గలదు. ఆంధ్రదేశము గూడ తీవ్రనిర్బంధప్రయోగముచే గౌరవింపబడవచ్చును. సత్వాగ్రహోద్యమమునందు ఆంధ్రదేశ మితరరాష్ట్రములకు వెనుకంజ వేయ దని చెప్పవచ్చును. బొంబాయిరాష్ట్రమున దప్ప ఇతరరాష్ట్రములలో మహాత్ముని యుద్యమము వ్యాపింపలేదని చెప్పి, ఇండియా మంత్రిగారు సంతృప్తిజెందిన జెందెదరుగాక. కాని నిజ్జీతి ఇందుకు విరుద్ధముగ నున్న దని మీరు త్వరలో గ్రహింపగలుగుదురు.

లేబరు ప్రభుత్వమువారికి హిందూదేశప్రశ్న విషయమై రూఢియగు విధాన మేమియు లేనటుల దోచును. ఇండియా మంత్రిగారు రన్నిటికిని నవంబరు ప్రకటనమును పేర్కొనుచుండురు. అంతయు దానిలోనే గలదని చాటుచుండురు. అస్పష్టమగు జవాబు నిచ్చుటలో నేమి, ఆకున కందని పోకను పొందని సంగతులను చెప్పటలో నేమి, వెడ్జిప్రడ్డుబెన్ను గారిని మించిన ఇండియా మంత్రి మరెయ్యెకరు కను పింపరు. వీరి యూహల కంటే గనుపించుటలేదు. హిందూదేశము ఇదివరకే ఆచరణయందు కనిపివేతస్వాతంత్ర్యము ననుభవించు చున్న దని పార్లమెంటుసభలో చెప్పి, మీరు సభ్యులను ప్రమత్తపెట్టిరి. ఇందు కుదాహరణముగ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యపు టాడంబడిక నుదాహరించిరి. కాని, హిందూదేశమునకు గల ఆర్థికస్వాతంత్ర్యపు వన, భారతశాసన సభలో నిటీవల జెలిపి వచ్చెను. సంతముల చట్టమును ఆమోదించిన జర్నా గారు గూడ, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము వట్టిబూటక మనియు, శక్తిహీనులగు భారతీయులు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సూత్రమునకు లోబడక తప్పదనియు, చాటియుండిరి. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సును తొలగించెడి మూల్యాగారి సవరణ సంగీకరింప వీలులేదని, ఆర్థికసభ్యుడు స్పష్టముగ చాటెను. రాజప్రతినిధి గారిదివరకు గావించినప్రసంగములో, సత్వాగ్రహోద్యమమును అక్రమమని నిరసించి యుండెను. దీనినే ఇండియా మంత్రిగారు తరుచుగ పేర్కొనుట చూడ, నిర్బంధ ప్రయోగమే వీరికిని శరణ్యముగ గన్పట్టును.

బర్మెండులో నవలంబించిన నిర్బంధవిధానమును వెడ్జిప్రడ్డు బెన్ను గారు వెనుక నిరసించి, స్వాతంత్ర్యప్రదానమే దీనికి ప్రతిక్రియ యని చాటియుండిరి. హిందూదేశమునకు మాత్రము వీరీసూత్రమును వర్తింపజేయకున్నార. నిర్బంధప్రయోగమువలననే స్వరాజ్యవాంఛ తొలగునని మీరు తలచుచో, ఇంత కన్న ప్రమ వేరుండదు. స్వాతంత్ర్యవాంఛ పెరుగుట కిది మూలసాధన మగుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు కాంగ్రెసుకు పూర్వము, ప్రభుత్వమువారికి సమాధానావకాశ మిచ్చియున్నాడు. సత్వాగ్రహప్రారంభమునకు పూర్వముగూడ వీరిట్టి అవకాశ మిచ్చియుండిరి. కాని, రాజప్రతినిధిగారు దీనిని చేపట్టరయిరి. మహాత్మునిహితవు నిరాకరింపబడెను. అందుచే వేరొకమార్గము లేక ధర్మబద్ధమును, అహింసాధారమును గల యుద్యమమును మహాత్ముడు ప్రారంభింపవలసివచ్చెను. హైందవ సమస్యను పరిష్కరింపవలె ననిన, ఇండియా మంత్రిగారును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును, మహాత్మునితో సమాధానవడ్లు

దప్ప వేరమార్గములేదని, ఎంతవరలో గ్రహించిన నంతవేలు. నిర్బంధప్రయోగముకల్ల ఆమోదము జూపుటవలన, పరిస్థితు లినుమంతయు చక్కబడ గావు. బ్రటిషుపత్రికలు నలుపుచున్న ఆర్భాటము లను నమ్మి మోసపోవుటవలన ప్రయోజనముండదు. ఏదేశమునందును, నిర్బంధప్రయోగము స్వాతంత్ర్యోద్యమముల నంతరింప జేసియుండలేదు. అహింసా బద్ధమగు నుద్యమమును ఈ సాధనచే ననలే అంతరింపజేయ సాధ్యపడదు. నిర్బంధము లభిక ఘృణనకొలదియు, ఆత్మశక్తి విజృంభించుచుండును. ఆత్మశక్తి కేవల శత్రుబలము నతిక్రమించి, విజయము గాంచగలుగును. దీనిప్రభావమును గ్రహింపక, అధికారాలు పొరబడుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. ఈసమయమున ఏరోజున ఎవరు నిర్బంధింప బడెదరో, చెప్ప వీలులేకున్నది. ఎవరి కెంత శిక్షింప బడునోగూడ నూహింప సాధ్యపడకున్నది. లా-ఆర్డరు రక్షణ వట్టిప్రహసనముకైంద పరిణమించు చున్నది. తీవ్రనిర్బంధప్రయోగము ప్రజాశక్తిని విజృంభింపజేసి, సత్యాగ్రహోద్యమమును బలపరచి, పూర్ణస్వరాజ్యమును చేరువకు దీసికొనిరాగలదు.

సాంగ్గీ సంస్థానము

మహారాష్ట్ర దేశములోని సాంగ్గీ సంస్థాన మునందు, సంస్థానాధీశులు ప్రజలహక్కులను కొల దిగ విస్తరింపజేయ నిశ్చయించిరి. ప్రజాప్రతి నిధి నభయొకటి స్థాపించబడునని వీరు ప్రకటించిరి. కాని, యీసభ కేవలము సలహా సంఘముగ మాత్రమే నిలిచియుండును. వీరిల్ల నములు ప్రభుత్వమును బంధింపజాలవు. స్వదేశసంస్థాన ప్రజల యొకను ఇట్టి నిరర్థక సంస్కరణములతో సంతృప్తిజెడబోయి. ఈసంగతిని సంస్థానాధీశుడు గ్రహింపక పోలేదు. కాని తామియదలచిన సంకుచిత సంస్కరణములను వారు సమర్థింప దొడ గిరి. బ్రటిషు ఇండియాలో గలుగుచున్న యభి వృద్ధినిగాంచి, తాము సంస్కరణములను ప్రవేశ పెట్టుకుండ నుండ వీలులేదని, వీరుచాటిరి. కాని, బాధ్యతతోగూడిన ప్రభుత్వము స్వదేశసంస్థానముల కుపకరింపదని, వీరు భావించుచున్నారు. అటు లగు చో పూర్ణ నిరంకుశపరిపాలనమునే కొనసాగించుట మేలగును గాని, నిరర్థకమగు నిట్టిసంస్కరణముల నొనగి ప్రజలను భ్రమపెట్టుట నష్టపాతువగును. ప్రజలు వీనితో తృప్తిజెడక, త్వరలో సంపూర్ణ బాధ్యతను గోరకమానరు. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము బ్రటిషు ఇండియాకు మంచదయినను, సంస్థానముల కిది పరిపావదని, వీరు నమ్ముచున్నారు. కాని హిందూదేశ మంతయు ఒకసమాఖ్యగ నేర్పడినపుడు, బ్రటిషు ఇండియా స్వపరిపాలనము ననుభవించుచో, సంస్థానములలో నిరంకుశపాలనము కొనసాగుట దుర్లభమగును. ఆసంగతిని గ్రహించినచో, సాంగ్గీ సంస్థానాధీశులు ప్రజలకు బాధ్యతను ప్రసాదించి యుండెడివారు. కాని, వీరింకను భ్రమకు లోపై ప్రాత సంగతుల నేరవుప్రెట్టుచున్నారు. బ్రటిషు ఇండియాలో బాధ్యత నొసగుట వలన, పరిపాలనము మిగుల వ్యయపాతు వయ్యెనని సంస్థానాధీశులు పలికిరి. కాని, బ్రటిషు ఇండియాలో నిజమగు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టలేదనియు, దానిని

ప్రవేశపెట్టినచో, పరిపాలనవ్యయ మింత యధిక మయ్యెడిదిగాదనియు, చెలువనక్కరలేదు. మాంటు ఫర్ట్ సంస్కరణముల ఫలితముబట్టి, సంస్థానప్రజలకు బాధ్యత నొసగుట నష్టపాతువని చాటుటలో, నెట్టి యర్థము గనుపించదు. సంస్థానప్రజల యొకను, కృత్రిమబాధ్యతను గోరజాలరు. పూర్ణబాధ్యతనే గోరుచున్నార. సంస్థానాధీశుడు ఒకగదలచిన నిరర్థకసంస్కరణములచే, ప్రజల కెట్టిసంతృప్తి గలుగక పోగ, వారి యసంతృప్తి పెచ్చుపెరుగుట సహజము.

లేబరుపక్షము : హిందూదేశము

హిందూదేశ సమస్య విషయమున లేబరు ప్రభుత్వ మవలంబించెడి వైఖరిపట్ల లేబరు పక్ష సభ్యులలోనే అసంతృప్తి జనించినటుల తెలియుచున్నది. ఇర్విన్ ప్రభువుగారును, వెడ్జెవుడ్లు బెన్ను గారును హిందూదేశ వ్యవహారములను తిన్నగ నడిపెదరను నమ్మకము తొలగుచున్నది. మహాత్ముని యుద్యమముకల్ల ప్రభుత్వమువారు సరియగు మార్గము దొక్కలేదనియు, దేశభితి రానురాను విషమ మగుచున్నదనియు, లేబరు పక్ష సభ్యులు భావించుచున్నారు. ఢెన్నరు బ్రాక్స్టెగారు సత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, మహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమము కల్ల సానుభూతి జూపెడి ఆంగ్లేయులు గలరని భారతీయులు గ్రహింపవలెననియు, హిందూదేశస్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యమును పూర్ణ స్వరాజ్యపు హక్కును తాము అంగీకరించుచున్నామనియు, లేబరు పక్షము తరపున ముచ్చటించిరి. బ్రాక్స్టెగారి నడుపులు ప్రశంసాపాత్రము లయినను, లేబరుపక్షమువారు తమ సానుభూతిని కార్యరూపమున జూపినగాని ప్రయోజనములేదు. వీరు నిర్బంధవిధానమును ఖండించుచు తీర్మానించుటయగాక, నిర్బంధములను ప్రభుత్వమువారు విరమించునటుల చేయుట యత్యవసరము. హిందూదేశపు పూర్ణ స్వరాజ్యపు హక్కును గుర్తించి, దాని నాధారముగ చేసికొని సమాధానపడునటుల, వీరు లేబరు ప్రభుత్వమును ప్రోద్బలపరుప వలయును. అంతియగాని, ఊరక కూర్చుని, శుష్కసానుభూతి జూపిన ప్రయోజనముండదు. అమెరికావారయినను తమ సానుభూతిని కార్యరూపము దాల్పజేయవలయునని మహాత్ముడు కోరియుండెను. హిందూదేశ సమస్యను లేబరుప్రభుత్వమువారి సమయమున పరిష్కరింప నొల్లకున్నను, త్వరలో నిందుకు బూన వలసినస్థితి యరుదెంచును. విదేశవప్త్రబహిష్కారముచే కంపితు లయిన, లాంకుమైరు వర్తకులే హిందూదేశసమస్యను వెంటనే పరిష్కరింపవలయునని, తొందరపెట్టుచున్నటుల చెలియుచున్నది. భారతీయులు ఆత్మవిశ్వాసప్రేరితులై స్వశక్తి నాధారముగ జేసికొని కృషిసలుపుచో, ఇంగ్లండులో నే పక్షమువారును వారలవాంఛాఫలసిద్ధిని నిరోధింప జాలరు. బ్రాక్స్టెగారి నడుపులు లేబరుపక్షమువారి నెంతవరకు ప్రేరేపించునో చూడవలయును.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు : బచ్చికనిర్గమనము

బచ్చిక నిర్గమన మునుపేర, దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులు పలువురు హిందూదేశమునకు బంపబడుచుండిరి. హిందూదేశమునందు వారికి జీవనాధారము చూపబడుననియు, వారిస్థితి చక్కబడుననియు

ఆశలు పురికొల్పబడుచుండెను. కాని, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయు లీదేశమునకు వచ్చినపిమ్మట, వారి ఆశలన్నియు విఫలమగుచుండెను. జీవనాధారము లభించక, వీరు అల్లాడుచుండిరి. వీరిలో కొందరు ఇతర దేశములకు జీవనమునకై వెడలవలసినచెప్పును. వీరిని మరల దక్షిణాఫ్రికాకు రానియరు. వీరిస్థితి ఉభయ భ్రష్టమగుచున్నది. ఇండియాప్రభుత్వమువారిప్పటికి, దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిన భారతీయుల కెట్టి సౌకర్యములు గలవో, పని జేయగలవారికి పని గల్పింపబడుచున్నదో లేదో యని విచారించుటకు నిశ్చయించిరి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులలో పలువురు మద్రాసురాజధానివా రని తెలిసినవిషయమే. లేబరుపక్షమున రగు గ్రేగారును, నటేశనుగారును, గలసి యీ రాష్ట్రమునకు సంబంధించినవారిని గూర్చి విచారణ జరుపుటకు నియమింపబడిరి. ఇట్టి విచారణకు ఫలముగ, దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిన భారతీయుల స్థితి ఎంతవరకు చక్కబడునో చూడవలయును.

లాంకుమైరు విలాపము

పండిత మదనమోహన మాళవ్యగారు బయలుదేరిదీసిన విదేశవప్త్రబహిష్కారోద్యమమునకు ఫలముగ, విదేశవప్త్రములను దెప్పించు వర్తకులు కొంతకాలము వానిని దెప్పింపకుండుటకు కట్టడి జేసికొనిరి. ఈవార్త లాంకుమైరు వర్తకులలో అలజడి గలిగించి యుండెను. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుద్వారా చేకూరెడి లాభము, బహిష్కారోద్యమమువలన తొలగిపోవునేమోయని వీరు భయపడుచున్నారు. మిల్లులను మూయవలసినచున్ననని, వీరు భావించు చున్నటుల చెలియుచున్నది. మాళవ్యగారు విదేశవప్త్రబహిష్కారోద్యమముకల్ల శ్రద్ధవహించి దానికై యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచో, మహాత్ముని సంకల్పమునకు విశేషముగ తోడ్పడినవా రయ్యెదరు. ఇందువలన ఇంగ్లండు హిందూదేశముతో త్వరలో సమాధానపడవలసిన సమయ మరుదెంచకమానదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

ఆంధ్రరత్న భవనము - బెజవాడ

జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులకు ఉప్పుచుట్టిని పోషచేసుకొని తమ ఇండ్లలో పెట్టుకొను మని ప్రజలక, మఖ్యముగా రహితులకు చెప్పుట అత్యవసరము. దీనివలన అత్యధికసంఖ్యాకులు ఉప్పు తయారుచేయుటకు ఎక్కువ వీలుగానుండును. ఇంతేగానుండ వర్షములు కరిసినతరువాత ఇది మనకు చాల సహాయకారిగానుండును. బహుశః అప్పటికి మన సత్యాగ్రహసమరము అనేకరూపములు తాల్చవచ్చును అని భారతకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు ప్రకటించినారు. ఈ ప్రకారము జరుపవలెనని ఆంధ్రులను కోరుచున్నాను.

అ. కాళేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము.

ఒక కరణం రాజీనామా

మకాం, పలివెల, ఏప్రిల్ 4:—విశాఖపట్టణముజిల్లా విజయనగరం కాపురముడైన చొప్పల్లి నరసింహమూర్తిగారు మార్చి 8 వ తేదీని సీతానగరం హిందూసానీ నేనాదేశములో చేరి ప్రస్తుతము తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో సంచారముచేయుచున్న స్వరాజ్యదళములో నున్నారు. ఈయన 28 ఏండ్లయవకుడు. ఆనకాపల్లితాలూకా గొట్టివాడగ్రామకరణ మైట్టను మార్చి 19 వ తేదీని ఆయనదొడ్డుగమునకు రాజీనామాను అనకాపల్లి తాలూకా కుంభావరమునకు పంపించిట్లును తెలిపెడిది.

(ఒక విలేఖరి)

“ఉప్పుపన్ను తొలగింపబడవలెను”

శాసనసభ్యులు ఉపన్యసించుట.

సభ అల్లరిలో ముగియుట

శ్రీ జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు సభలో సాష్టాంగపడుట గత శనివారము సాయంత్రము చెన్నపురి సౌందర్యము

శ్రీ జి. హరిసర్వోత్తమరావు మాట్లాడుట కారంభించి నంతనే సభలో అల్లరి ప్రారంభమయెను. అనేకమంది శ్రీ హరి

శ్రీ సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు శ్రీ సల్లానాగారిని సభ్యులగుటకు నుపహించుచు ఈదేశమందలి సేవజనులపై

శ్రీ జి. ఎ. సల్లానాగారు మాట్లాడుచు గాంధీమహాత్ము చారంభించిన సత్యాగ్రహోద్యమము వలన ప్రపంచవ్యాప్తము

అల్లరి ప్రారంభమగుట

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు పిదప ఉపన్యసింపుట కుగర్హులైరి. వెంటనే సభలోనుండి కొందరు “శాసన

శ్రీ సర్వోత్తమరావుగారు తాముచు సభ్యులకు శాసన వభా

శ్రీ అల్లరి హుమిదుఖాను సామి వెంకటాచలం కెట్టి గార్లు ఉపన్యాసమును మాట్లాడ నివ్వబడినదిగా కోరుచు

శ్రీ హరిసర్వోత్తమ రావుగారు అల్లరిలోనే మాట్లాడుచు తాము

“మా సామి వెంకటాచలం మాకవసరములేదు. దయచేసికూర్చుండు” అనియొకరు కేక వైచిరి.

అతిచవక ! మంచుగడ్డ !! అతిచవక !!!

కాకినాడ క్రిస్టల్ అయిస్ వర్క్స్ (Crystal Ice Works) కు

వెంటనే టోకు ధరలకు వ్రాసి తెలిసికొనుడు.

Tel. 'Ice' Coconada.

శ్రీ హరిసర్వోత్తమ రావుగారు:—మీ ఆరభులవలన నేను భయపడువాడను. ధైర్యమున్నచో నన్ను రాళ్లచేకొ

సాష్టాంగముగ సాగిలుట

అంతట అల్లరి ఆగిపోయెను. వెంటనే శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారు వేదికనుండి హతాత్కర దిగివచ్చి సభ్యులమధ్య

శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారు రటుపిమ్మట మాట్లాడుచు గాంధీ

శ్రీ గడ్డెరంగయ్యనాయుడుగారు మాట్లాడుచు ప్రజల

శ్రీ సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు పోలీసువారిని వెడలిపోవ

“శ్రీ సత్యమూర్తిగారిలేఖకు ఆక్షేపణ”

పిదప శ్రీ సత్యమూర్తిగారు సభకు రాజులననియంపిం

శ్రీ వెంకటకృష్ణ పిల్లేగారు సభ్యులను సత్యాగ్రహదళ

శ్రీ యస్. యస్. వరదాచారిగారు మాట్లాడుచు సభ్యుల

శ్రీ పి. యస్. భాష్యంగారు చెన్నపురి సత్యాగ్రహోద్యమము

పిదప సభ ముగింపబడెను.

జెడసలెను, ఏప్రిల్ 8:— గెతు నేమేన్ లో క్రిస్టల్ అయిస్ బాంబులు

వరిబిజమునకుమంద్రో ఆంధ్రప్రదేశ్ అవసరమగు వరిబిజమును యంతకాలమునుంచి ఉన్నను కుడురును

నెల్లూరు ఉప్పుసత్యాగ్రహము

2 వ దళము సత్యాగ్రహశిబిరము చేరుట శ్రీమతి పాటూరు బాలసరస్వతమ్మ గారు

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసువద్ద, నేడు (6-4-30) ప్రాతఃకాలమున 5 గం॥ ల నుండి 2 వ దళము చూచుటపై

శ్రీ పాటూరు బాలసరస్వతమ్మగారు చేరుట

ఈమె, శ్రీ యంత పాటూరు సుబ్బరామయ్య బి. ఏ., (సింహపురి పత్రికాధిపతి) గారి సతి. ఈ శ్రీరత్నమ్మ, నెల్లూరు

శ్రీ యంత ఓరుగంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు, ఉపన్యసింపుచు

“జయము, జయము భారతమాతా”, “జయము జయము గాంధీమహాత్మా”

అఖిలభారత చరఖాసంఘము ఆంధ్ర శాఖ, మచిలీపట్టణము

ఈ కార్యాలయమునకు తైపురై టింగు, తెనుగుపాఠశాలం దు

మచిలీపట్టణము } భో. పట్టాభిషేకారామయ్య, 5-4-30 గౌరవ కార్యదర్శి

నోటీసు

నా పెద్దకుమారుడు, బలిశేషలి పూర్ణయ్యశాస్త్రి, (మూడు 14 సం॥ వయస్సు)

బలిశేషలి ఆంజనేయులు

ప|| గోదావరిజిల్లా శాంతిసైన్యము

గొల్లలకోడేరునందు గొప్పస్వాగతము
(స్వకీయ విలేజ్.)

భీమవరం (మకాం) ఏప్రిల్ 5:—గత మార్చి 31 తేదీన ఏలూరునుండి శ్రీయుత చండు నారాయణరాజుగారి నాయకత్వమున పయనమైన ప్రథమ పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా శాంతి సైన్యదళము నిన్న ఉదయమునకు యండగండినుండి గొల్లల కోడేరునకు చేరిరి. అచ్చట వీరికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగ బడెను. యండగండిలో రూ 116 లు బహుమాన మొసంగ బడెను. సాయంత్ర మొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. శ్రీయుత చండు నారాయణరాజు గారును, ఆత్మహరి గోవిందా చార్యులు గారును ప్రజలు వేవేలకు శాంతిసైన్యమున చేర వలె ననియి, విపులముగ ధనసాహాయ్యమును గూడ చేయవలె ననియు సభికులను హెచ్చరించుచు సుపన్యసింపిరి. సభలో రూ 21 లు బహుమానము బడెను. సత్యాగ్రహ సైన్యమునకు బహు మతిగ నొసంగబడిన ఖద్దరు ధోవతులు సభలో వేలమువేయబడి దానివలన రూ 2-8-0 లు లభించెను.

భీమవరమునందు స్వాగతము

గొల్లలకోడేరునుండి శాంతిసైన్యము భీమవరమునకు నిన్నరాత్రి సుమారు ఏడుగంటలకు పయనమైరి. ఇచ్చటకు వచ్చునకి 8 1/2 గంటల దూరము. భీమవరముండి రెండు మూడు వందలమంది ప్రజలు ఒకమైలుపరకు ఎదురేగి సేనానాయకునికి పూలండవేసి శాంతిసైనికులకు సుస్వాగత మొసగిరి. శాంతి సైన్యము పురమున ప్రవేశించి గాంధీచౌకున కేగి అచ్చట జాతీ యపతాక నెత్తి కోవలైవారిసత్తమున కేగిరి. ఆ సత్తమునందే భోజనసత్తు లేర్పాటుచేయబడెను.

నేటి తెల్లవారజామున నాలుగు గంటలకు శాంతి సైనికు లెల్లరును నిదుర నుండి మేల్కొంచి భగవత్పూజనమును జరిపిరి. శ్రీయుత ఆత్మహరి గోవిందాచార్యగారు భగవద్గీతలోని శ్లోకములు కొన్ని చదివి ఆరమును చెప్పిరి. పిమ్మట సైన్యము నగరసంక్రమము గావించుచు పురవిజయనందా పోయెను. ఈ పటాలముయొక్క సమాసాహారమును గాంధీచౌకునందు తీయబడెను.

ఏలూరునుండి మార్చి 31 తేదీన సాయంత్రము బయలుదేరి సగటున దినమునకు పందెండుమైళ్ళచొప్పున నడచుచు నిన్నరాత్రికి భీమవరము వైశాంతిసైన్యదళము చేరెను.

రెండువందలమంది చేరుట

భీమవరం (మకాం) ఏప్రిల్ 6:—ప||గోదావరిజిల్లా ప్రథమ శాంతిసైన్యపటాలము ఏలూరునుండి బయలుదేరునకి 50 మందిగలరు. నేటి యుదయమునకును అందు చేరినవారు రెండు వందలమందిగలరు. అందు ఎనుబదిమందిమాత్రము ప్రథమదళమున ప్రచారముచేయుటకు చేర్చుకొనబడిరి. మొట్టమొదట ఈజిల్లాలో నేటి యుదయముననే జాతీయ వార ప్రారంభము గుటచేత మెట్టపాలెం (నరసాపురమునకు చేరువ) నద్ద ఉప్పు పన్నుపై సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు శ్రీయుత చండు నారాయణరాజు గారు ఏర్పాటు పూర్తిచేసిరి. కాని రాష్ట్రీయ సత్యాగ్రహసేనాధిపతియగు దేశభక్త కొంపవెంకటప్పయ్య గారి యుద్ధపు ననుసరించి సత్యాగ్రహమును ఈనెల 13 తేదీనరపును నిలుపుచేసిరి. ఈనెల 10 తేదీనరపును నేటినుండి వివిధ తాలూకాలలో తీర్రుగున ప్రచారమున సలిపి, ధనము బహులుచేయుటకును, సైనికులను చేర్చుటకును నారాయణ రాజుగారు నిశ్చయించిరి. ఈయుద్దేశముతో ప్రథమ పటాల మును మూడు భాగములుగ విభజించిరి. మొదటి భాగమును చండు నారాయణ రాజుగారును రెండవపటాలమును ఆత్మహరి గోవిందాచారి గారును మూడవ భాగమును కొమ్మరెడ్డి సత్య నారాయణ గారును వివిధతాలూకాలలో నడిపించి ప్రబోధ ము గావించుటకు నేటియుదయమున 6 గంటలకు భీమవరము నుండి పయనమైరి.

మొదటిభాగపు కార్యక్రమము

6 తేదీన పాలోడేరు, మొగల్లు, ఆరవిల్లి. 7 తేదీన అత్తిలి, కలంగి. 8 తేదీన తణుకు, ఇరగవరం. 9 తేదీన పెను గొండ, పోడూరు. 10 తేదీన గుమ్మలూరు, మట్లపాలెం.

రెండవభాగపు కార్యక్రమము

6 తేదీన శృంగన్నకుం, లంకలకోడేరు. 7 తేదీన రాసు కుదురు, పొలమూరు. 8 తేదీన పెనుమంట్ల, ఆలమూరు. 9 తేదీన మారుపేరు, కవిటం. 10 తేదీన పాలోడ్లు, చుట్లపాలెం.

3వ భాగపు కార్యక్రమము

7 తేదీన చెంగులూరు. 7 తేదీన ఏలూరునుండి బయలుదేరి జిల్లూరు, కలపర్రు, పునుకొల్లు, వసంతవాడ, పెదపాడు. 8 తేదీన చాటపర్రు, జాలిపూడి, కేనినారప్పేట, దుర్గిరాల, వినకడియం, పొంగుగు. 9 తేదీన విజయరావు, నడిరెడ్డి, మకంగూడెం. 10 తేదీన శ్రీరామవరం, కేతంపేట.

వైవిధ్యమన ప్రచారముచేసి ఈనెల 10 తేదీ రాత్రికి సత్యాగ్రహరంగ మగు మట్లపాలెమునకు సైన్యాధ్యక్షులును చేరును.

వస్త్రేమాతరమ్

స్వాగతము

అగ్ర్యక్షమహాశయా, స్వాతంత్ర్యయోధులారా, సుస్వాగతము. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యజయలక్ష్మిని వరించుటకై వెడలుచు మా గ్రామము విచ్చేసిన మీకు మామనఃపూర్వకస్వాగతము, సుస్వాగతము. నేడు మన భారతమాత బానిసత్వమునకు లోనై కుందుచున్నది అట్టితటి "పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ దుష్కృతాయ, భర్తృదంష్టానామాయ సమ్యవామియుగే యుగే"యను భగవద్గీతా ప్రామాణిక శ్లోకమునుబట్టి గాంధీభగవాను లుద్ధవింపి తల్లిదారిద్ర్యమును బోగొట్టి సీరసంకల్పచిత్తుడై స్వాతంత్ర్య యుద్ధవిజయయాత్రకు మనల నాదేశించుచున్నాడు. అట్టిభగవదేశమును శిరసా వహించి వెడలుచున్న స్వాతంత్ర్యయోధులగు మిమ్ములకు కొలదిదినములలో జయలక్ష్మి వరించునుగాత!

యోధులారా! జయధంకాను మ్రోగింపుడు. స్వాతంత్ర్య సమరరంగస్థలమునకు దుముకుడు. పిటికిపందలై వెడలిచుకుడు. మనపూర్వులకు శ్రీభక్తపతి విరాజిమహారాజు, కృష్ణదేవరాయాదులను స్మరించుచు వారిశంభ ననుసరింపుడు. సత్యబద్ధతై శాంతిమతో మహాత్ముని అహింసావ్రతమును జడచడముగా సాగింతురుగాత! భగవదనుగ్రహమువలన మీకెల్లరకు దీర్ఘాయురారోగ్యములు గలిగి, స్వాతంత్ర్యజయలక్ష్మిని వెంటినిమకొని వత్తురుగాత! మామనఃపూర్వకపందనములతో స్వాగతవ్రతము నర్పించుచుంటిమి.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాభిలాషులు,
మాచిపూడి, ౪-౪-౧౯౩౧.

వాతావరణస్థితి

1930 నం|| ఏప్రిల్ నెల 9-న తేదీ బుధవారము

కూక్కుట్టలు	మొదటి X 24 Xంటలలో అత్యధిక	రెండవ X 24 Xంటలలో అత్యధిక	మూడవ X 24 Xంటలలో అత్యధిక	జనవరి 1-న తేదీనుండి వర్షము	సాధారణవర్షము సంవత్సరమునకు
గోపాల్ పూర్	18	78	...	1.8	+ 1.7
విశాఖపట్టణము	88	71	...	0.2	+ 0.1
కాకినాడ	97	73	...	0	- 0.1
మచిలీపట్టణము	92	81	...	0	- 0.1
కర్నూలు	105	79	...	0	- 0.1
కల్వారి	101	80	...	0.8	+ 0.2
జనంతపూర్	0.2	+ 0.1
కడప	106	85	...	0	0
నెల్లూరు	103	80	...	0	0
మద్రాసు	98	80	...	0	- 0.1
కడపూరు	93	81	...	0	0
నెల్లూరు	101	77	...	0	- 0.1
నీలము	97	77	...	0.1	- 0.3
కోయంబట్టూరు	95	74	...	0	- 0.2
తిరుచనాపల్లి	101	75	†	0.3	× 0.2
కాకత్యపట్టణము	80	81	...	0	0
గుధూరు	100	78	...	0.5	+ 0.3
పొంగుట్ల	91	82	...	0.5	+ 0.1
పొలంకోట	0.3	0
తిరువేంకటపం	88	81	...	0.1	- 0.9
కొచ్చికి	68	82	...	1.3	+ 0.3
కాలికట్టు	92	82	...	0.1	- 0.2
సుంకపూరు	91	79	...	0	- 0.1
కొంగుపూరు	86	78	...	0	- 0.2
మొరకూరు	84	61	...	0.7	+ 0.2
కొడెకూరు	71	56	0.2	0.7	- 0.5
మాడుకూరు	75	57	...	3.3	...

సర్కారులు:—మచిలీపట్నం కాకినాడలో పగటి వేడిమి 4, 7 డిగ్రీలు తక్కువ.
డక్కను:—పగటివేడిమి 4 మొదలు 7 డిగ్రీలు తక్కువ.
కర్నాటకము:—నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,
వస్త్రేమాతరమ్ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

అతిమేలైన బ్లూజాగర్ సీమకమలములకు
సుప్రసిద్ధమైనది. స్థాపితము 1893
వీకంసీ చబిల్ దాన్ అందు సన్న
సీమకమలము నగల వర్తకులు
112, 118 చె నాబబాదు రోడ్ మద్రాసు.

ప్రకటన

గుంటూరు గ్రామ కావరస్థును మేకల అప్పయ్యగారి కుమారుడు అంజయ్య ది 19-11-29 మొదలు ది 19-2-30 వరకు కేసరిమల్ రతనాచంద్ కొట్టువారివద్ద రు 20,700-0-0 అప్పుగా పుచ్చుకొని ప్రాంతేనోట్లను వ్రాయించియిచ్చి సదకు బాకీలక్రింద కొన్ని సరుగులను ప్లాడ్డిచేసి సదకు కొట్టువాటి స్వాధీనపరచి యున్నాడు. సదకు బాకీగాను రు. 1750-0-0 లు మాత్రం చెల్లు యిచ్చియున్నాడు. మిగతా తయికం అంతయు పడ్డితోసహా రావలసియున్నది. అయితే యీ మేకల అంజయ్య యేకారణంచేతనే అయిన కొట్టును మాసివేసి యొక్క డికో నెల్లిపోయినట్లుగా తెలియపర్చినది. బాకీక్రింద ప్లాడ్డిచేయబడిన సరుగులకు కాపలా వుంచుటకున్నా కష్టముగా నున్నది. మరిన్ని మాకు పయకమున్ను తిరిగి యిస్తానన్న వాయిదాకూడ గలిగిపోయినది. గనుక సదకు మేకల అంజయ్య యిప్పటి నుంచి 6 ఆరురోజులలోగా మాకు యివ్వవలసిన పయకమును తెచ్చి యివ్వనియెడల ప్లాడ్డిచేయబడిన సరుగులను గుంటూరు గ్రామములో బహిరంగముగా కరపత్రములను పంచెట్టి వేలమువేసి సదకు బహిరంగ కేలములో వచ్చిన పయకమును కాపలాఖర్చులు యితరఖర్చులు పోన మిగతా మొత్తమును మాకు రావలసిన బాకీక్రింద చెల్లువేసుకోవనును. చెల్లుపోగా మిగిలె పయకమునకు కొద్దులో క్రమమయిన దానావేసి వసూలుచేసుకోవడును.

ఇట్లు,
కేసరిమల్ రతనాచంద్ కొట్టువారి
తరపున,
భాగనుడు, జోరాజి.

కోబ్రా చిరకాలము
కాంతితో నుండునట్టి
పాలిష్ నొసగుచున్నది!
కోబ్రా బూట్ పాలిష్ రెండు
పనుల చేయుటకై తయారైనవృ
బడినది. పాదరక్షలకు కాంతిగలిగి
నట్టియు, చిరకాల ముండునట్టి
పాలిష్ నిచ్చును. చర్మమును
మృదువుగా నుంచును. కోబ్రాతో
మెలుగుపెట్టిన పాదరక్షలు చిర
కాలముండును.

COBRA
BOOT POLISHES

మీ వైకమును కూడుదుల చేసికొనుదు
నలుపు, ట్రాన్, డార్క్ టాన్
(వైయిక్) వగైరాల రంగులు గలవు.

Agents:

ఏజెంట్లు:—
విల్ఫ్ అండు కో, మద్రాసు.

బెజవాడ

రాజకీయ నేరముల విచారణలో

ముద్దాయిల ధర్మము

ఈ విషయములో ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల వద్దనుంచి ఈ దిగువ ప్రకారము వచ్చిన హామీలు నమోదించి నడువవలెనని రాజకీయ నేరముల కింద విచారించబడేవారిని కోరడమైనది:-

1. మన మిప్పుడు సత్యాగ్రహ సమయంలో నున్నాము. అనేకమంది కాంతి సైనికులు ప్రభుత్వమువారి చెరసాలలలో పెట్టుబడులు జరగగలదు. ప్రభుత్వమువారి న్యాయసానములలో విచారణ జరుగవలెను. ఏవిధముగా మనవారు ప్రవర్తించవలెనో సరియైన అభిప్రాయములు కలిగియుండుట అత్యవసరము.

2. "కానన్ లింగం" మనవారు పట్టుబడినపుడు తమ పక్షమున వాదన జరపుకొనగూడదు. కోర్టులో జరుగు విచారణలో ముద్దాయిలు ఏవిధముగాను పాల్గొనగూడదు. మీ విచారణలో మా కెట్టి సహాయము లేదు. మీ ఇచ్చిన వచ్చినట్లు చేసి కొనవచ్చును" అని కోర్టులో ముద్దాయిలు చెప్పవలెను. తమ పేర్లుగాని చిరునామాలగాని కూడా కోర్టుకు చెప్పకుండుట ఉత్తమము. వీరి పేర్లు చిరునామాలను కనుకొనవలసినవిధి పోలీసువారిమీదనున్నది ఈ విషయములు తెలుసుకొనుటలో పోలీసువారికి మనము మద్దతుచేయనక్కరలేదు. అరెస్టుచేయబడిన కాంతి సైనికులు కోర్టులో బహు గౌరవముగా సంవదించవలెను. వారు కోర్టులో వాగుట బడాయికొట్టుట ప్రశస్తియు లాడుట పనికిరాదు. తమ ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుచు కోర్టుకు ఏలాటి సహాయమునీ చెప్పకుండా నుండవలెను.

3. రాజద్రోహ నేరము కింద మనవారు అరెస్టు అయినపుడు కూడ మనము డిఫెన్సు పెట్టుకొనగూడదు. మన పక్షమున వాదించుకొనగూడదు. ప్రస్తుతము రాజద్రోహమును పురిగొల్పుటే మన మతము. అబద్ధపునంగతులు ఏమైన మనమీద చెప్పబడినవో అని అబద్ధముని చెప్పవలెను లేదా సరియైన సంగతులు చెప్పవలెను. ఇంతకన్న విచారణలో ఎక్కువ పాల్గొనగూడదు.

4. రాజకీయ కేసుల కింద రాజుటువంటి అబద్ధపుకేసులు మనవారిమీద మోపబడినపుడు డిఫెన్సు పెట్టుకొని విచారణలో పూర్తిగా పాల్గొని తాను నిర్దోషిని రుజువుచేసికొనవచ్చును. తరుచుగా మన కాంతి సైనికులమీద దొంగతనము బంది పోటు మొదలైన అబద్ధపు నేరములు దురుద్దేశ్యముతో మోపబడుచుండును; గావున అట్టివానిలో డిఫెన్సు పెట్టుకొనవచ్చును.

8-4-30 అ. కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘము.

నామాటలు

స్వాగతము! సుస్వాగతము!! ఆంధ్రవీరులకు సుస్వాగతము!!! స్వరాజ్యమును సుంజుకొనజూచు నవకుమారులకు ఎగిరి పడుతూన్న హృదయముతో స్వాగతములు. పౌరతంత్ర్యమును పౌరశ్రోల జూచు ఆంధ్రవీరులకు ఉత్తిపడుతూన్న హృదయముతో స్వాగతములు. స్వాతంత్ర్యాభిలాష పెంపొందజూచు ఖాదీధారులకు ఆవేశపురేఖలవలన ధన్యవాదములు.

విశ్రాంతిని యితరదేశాలవారి పరిపాలన కుడిగాలిలోని మబ్బుమేడ. స్వాతంత్ర్యాభిలాషగలవారిని అడ్డుపెట్టేదెవరు? పవిత్రహృదయాలకు భయము ఎక్కడ? మన సంతోష ప్రవాహానికి యితరులు కలవొగ్గలేరాలి. మనపట్టుదలమందు యితరుల వుద్దేశాలు సహజంవలె కీరాలి.

లై స్వరాజ్యభమును సాగనిండు లై. త్వరలో మనహృదయాల కలిసి గట్టిపడుగాక! త్వరలో మనకోర్కెలు నెరవేరుగాక! త్వరలో మనయుద్దేశాలు ఫలించుగాక! గాంధీజీ తోడునీడ.

త్రిపురనేని గోపీచంద్, మాచిపూడి, 8-4-30.

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూజలు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుమ, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిచేయును. లమ్మతాంజనం డిబ్బో 7, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

హిస్ ఎక్స్టాల్ టెడ్ హౌస్ నైజాము స్టేట్ రైల్వే నోటిసు

భద్రాచలం ఉత్సవమునకు

బెజవాడ, డోర్నకలు, భద్రాచలం, సెకంద్రాబాదు స్టేషనులకు మధ్య బండ్ల రాకపోకలు

2 జౌన్		12 జౌన్		4 జౌన్	
సెకంద్రాబాదునుండి బయలుదేరుట		రాత్రి 9-40		పగలు 8-35	
కాజీపేటనుండి బయలుదేరుట		ఉదయం 8-0			
డోర్నకల్ చేరుట		రాత్రి 2-20		పగలు 9-42	
				పగలు 2-38	
1 ఆఫ్	8 ఆఫ్	స్పెషల్	స్పెషల్	11 ఆఫ్	స్పెషల్
డి. 1	ఎ. 3	డి. 1	ఎ. 3	డి. 1	ఎ. 3
బెజవాడ బయలుదేరుట రాత్రి 12-2		ఉదయం 5-41	ఉదయం 7-0	పగలు 11-35	పగలు 8-50
డోర్నకల్ చేరుట రాత్రి 2-35		పగలు 8-40	పగలు 10-4	పగలు 2-45	సాయంత్రం 6 22
				రాత్రి 10-10	
				(నేరుగా) నేరుగా	
స్పెషల్		స్పెషల్		స్పెషల్	
ఎ. 1		డి. 1		ఎ. 5	
డోర్నకల్ నుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8-5		పగలు 10-24	పగలు 8-0	రాత్రి 7-0	రాత్రి 10-45
భద్రాచలంకోడ్ చేరుట ,, 4-35		పగలు 11-55	సాయంత్రం 4-30	రాత్రి 8-30	,, 12-15
స్పెషల్		స్పెషల్	స్పెషల్	స్పెషల్	స్పెషల్
ఎ. 2		డి. 2	ఎ. 4	డి. 2	ఎ. 6
భద్రాచలంకోడ్ నుండి బయలుదేరుట ఉదయం 5-35		పగలు 8-0	సాయంత్రం 8-0	రాత్రి 9-40	రాత్రి 12-30
డోర్నకల్ చేరుట ఉదయం 7-15		,, 8-51	రాత్రి 7-40	రాత్రి 11-35	,, 2-11
				(నేరుగా) (నేరుగా)	
డోర్నకల్ నుండి బయలుదేరుట ఉదయం 8-10		సాయంత్రం 5-10	స్పెషల్	డి. 2	2 జౌన్.
బెజవాడ చేరుట పగలు 11-5		రాత్రి 8-25	రాత్రి 10-45	రాత్రి 2-40	ఉదయం 5-0
				రాత్రి 1-50	
8 ఆఫ్		11 ఆఫ్		1 ఆఫ్	
డోర్నకల్ నుండి బయలుదేరుట పగలు 9 గంటలు		సాయంత్రం 6-47 గంటలకు		రాత్రి 2-55	
కాజీపేట చేరుట		రాత్రి 8-42 గంటలకు		ఉదయం 7-45	
సెకంద్రాబాదు చేరుట		పగలు 8-15 గంటలకు			

చీఫ్ ట్రాన్స్ పోర్టుంగ్, సూపర్ వైస్ డెంటు అఫీసు, సెకంద్రాబాదు. (డక్కా) 1-4-1930.

(By Order) H. E. WILLIAMS, Chief Transportation Supdt.

చీరాల పురపాలక సంఘ కార్యాలయముపై జాతీయపతాక ప్రతిష్ఠాపనము

1920-21 సంవత్సరములలో చీరాల-పేరాల గ్రామములు ప్రదర్శించిన త్యాగము యాదృశ్యపంచము ఎరిగినదే. చీరాల పురపాలక సంఘము వారు 29-3-30 తేదీన జరిగిన సమావేశములో తమ కార్యాలయముపై జాతీయపతాకము వెలకొల్పుటకు తీర్మానించినవిషయము పాతకలకు నిద్రకే. పురపాలక సంఘసభ్యులలో శ్రీయుతులు చీరాల రంగయ్యపంతులు శ్రీ కాకుళం పట్టాభిరాములు గుప్తగారలు కాంతిసమరమునకు వెళ్లినందులచే వారివర్గమునకును స్వరాజ్యపతాకమును స్వయముగా పురపాలక భవనముపై ప్రతిష్ఠించవలెనని కుతూహలలై యుండుటచే నిన్నటిదిం (25-4-30) సాయంత్రం 4 గంటల లగాయకు పురపాలక సంఘసభ్యులలో కొందఱును పురప్రముఖులను పౌరులు పెక్కుండ్రును చీరాల-పేరాల స్వర్ణ గ్రామములనుండి కాంతిసమరమునకు పోవనయోధులు జాతీయపతాకముల ధరించి జాతీయగీతములు పాడుచుండ పట్టాభిరాములు గుప్తగారు మునిసిపల్ కార్యాలయమునంద కట్టుటకు ద్వేషించిన పతాకముతో ముందు నడుచుచుండ, స్వరాజ్య పతాకాత్మకము సంతకాబాదుగా శ్రీమహాలక్ష్మమ్మవారి ఆలయమునందే ప్రారంభమై చీరాల-పేరాల పురంజుల మహాత్మ్యమునజరిపి మునిసిపల్ కార్యాలయమునందకు వచ్చునప్పటికి జనప్రవాహము మిక్కిలమయ్యెను. ఆమహాప్రవాహమువారు ధన్యము పురపాలకసభ్యులను పట్టాభిరాములు గుప్తగారు జాతీయపతాకావశ్యతనుగరించి విశ్రమముగా ప్రజలను నిర్వహించి మునిసిపల్ తీర్మానముసారముగా తాము ఈ పతాకమును ప్రతిష్ఠించుచున్నామనియు తాము తే పే గుంటూరు సత్యాగ్రహ శిక్షణ శిబిరమునకు పోవుచుంటిమిగాన ఏసందర్భములోనూ యీ పతాకమును ఏవిధమైన భంగములేకుండా అనువరము పురపాలక కార్యాలయముపై ఎగురునట్లు శ్రద్ధవహించుటతోటి పురపాలక సభ్యులయొక్కయు పౌరులయొక్కయు ధర్మచరిత్ర మహా గంభీరముగా నుపన్యసించిరి. పిదప చీరాల రంగయ్యపంతులు (మరియొక కవునియ) న్ను, చీరాల రాఘవయ్యగారు న్ను క్లుప్తముగా ప్రసంగించిన పిదప మునిసిపల్ కార్యాలయముపై జాతీయపతాకారోహణము గావించబడెను. ఆ వెంటనే శ్రీరామమందిరమునంద రాత్రి 7 గంటల లగాయకు 10 గంటల వరకు కారుమూరీ శేషవతారం గుప్తగారి అభ్యుత్పత్తికింద పెద్దసభ జరిగెను. ఆసభలో చీరాల రాఘవయ్య, జూలగంటి వెంకట గుబ్బారావు చీరాలరంగయ్య పట్టాభిరాములు గుప్తగారు పాట

నుబ్బరామయ్యగారు గాంధీజీ మాహాత్మ్యమును ఆయన ప్రారంభించెడి సత్యాగ్రహతత్వమును గురించియు ప్రజలు యీసదుద్ద్యమములో కాంతి సైనికులుగా చేరియు ద్రవ్యముల మునను వారివారికే త్యక్తానామలకొలది సాయముచేయవలసినదని ప్రబోధించిరి. పట్టాభిరాములు గుప్తగారు ప్రజలను దీనముగను పౌరులనుసంతకముగను కాంతిసమరమున యోధులుగా రావలసినదని కోరుచు మహాగంభీరముగా ఇచ్చిన ఉపన్యాసము సభ్యుల పులకాంకితుల చేయుటయే గాక 1921 సం॥లో దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి సభలవైభవము గన్పట్టెను. పిదప అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగింపబడెను.

26-5-31 తేదీ ప్యాంజెరులో చీరాల-పేరాల వాస్తవ్యులకు శ్రీయుతులు పట్టాభిరాములు గుప్తగారు 2 నూనె ను బ్యాంరావు కి అత్తులూరి వెంకయ్య 4 గడ్డంటి సరసయ్య కి అవ్వారు రామలుగారు న్ను స్వర్ణ వాస్తవ్యులు, లక్ష్మోధిగారు శ్రీయుత బూదరాజు వెంకటసుబ్బయ్యగారి ద్వితీయపుత్రుడు (వి. ఏ. ఆనంద్) చదువుమావచ్చిన 6 బూదరాజు లక్ష్మీనారాయణ 7 చీరాల రాఘవయ్య 8 కర్ల పాలెం నుబ్బరామయ్య గారు పలువురు పురప్రముఖులచేతను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు కాన్ స్టేబుల్స్ లకు విడ్డొల్పబడి గాంధీమహాత్మ్య జై అను బడు జయధ్వజములతో రైల్వేకి జాతీయపతాకము రైలుగవాక్షములవద్ద ఆలంకరింపజేసినపిదప రైలు కదలినది.

అంధ్రజాతీయకళాశాల, బుద్గరు శ్రీ అంధ్రజాతీయ విద్యాపరిషత్తుయొక్క కవున్సీబి. సమావేశము 13/4-1930 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు కళాశాలభవనమున జరుగను.

విషయములు (1) కోడె కాన్సిలువారు అంగీకరించిన కమిటీరిపోర్టు ప్రకారం విద్యావిధానమును యేర్పరచు విషయమై ఆలోచించుట.

ముఖ్యగమనింపు:- కళాశాలలో తయారుచేయబడినవిధానముసమావేశములో వివరించబడును.

(2) ప్రస్తుత కార్యదర్శి బ్రష్టిలలో నోకరుగా నుండుటచే వేర్వేరు మనుష్యులను ఆహ్వానించుట యేర్పరచుట.

(3) బోసరమనితో చేయవలసినవిషయములు. శే|| మానుమంత రావు, కార్యదర్శి, పాలకసంఘమునకు, కాన్సిలుకు.

నీమజుల్లి దినుసులు

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2808

విన్నవించుచున్నారు.”

ఆంధ్ర దేశ సత్యాగ్రహము

బెజవాడ

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 8:—6 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కాశీశ్వరరావు, పట్టాభి సీతారామయ్య, ముట్టూరి కృష్ణరావు, మానిగొండ సత్యనారాయణగార్లు బందరు వద్దటి గ్రామములవెంటరా సముద్రతీరమందలి విడవలి గ్రామమును చేరిరి. అట రెండువీసలు ఉప్పును సేకరించి వారు మరలిరి. ఆదిము సాయంత్రము జరిగిన బహిరంగసభ యందు కాశీశ్వరరావు ఆ ఉప్పును చూపుచు, “ఇది స్వరాజ్య మునకై నుండు” అని నుడిచిరి.

బెజవాడ న్యాయవాది సంఘము రాజగోపాలాచారి గారి ఆధ్యక్షతన సమావేశమై మహాత్మా గాంధీగారి సత్యాగ్రహోద్యమమునకు ధూరి విరాళముల నొసగవలెననియు, కాంగ్రెసునందు సభ్యులు కావలెననియు, తీర్మానించెను.

కార్మికులసమావేశ మొకటి నిన్న జరిగెను. 40 మంది పనివాండ్లు కల్లు సారాయి త్రాగకుండునట్లు ప్రమాణము చేసిరి. రామశేషయ్య, గోవిందరాజులు, కనకయ్య ప్రభృతులు వారు తమప్రమాణమును పాటించుటగాక యని ఉద్ఘోషించిరి.

ఈ దినముసాయంత్రము గాంధీచౌకనందు జరిగిన పౌర సభయందు రు. 250 వసూలుచేయబడెను. ఒక ఉంగరము (సవర నయ్యత్తు) 116 రు అమ్ముటపోగా దానినే కొన్నవాడుకొత్తదిగా నిచ్చుటచే మరల వీలము చేయబడెను. దినదినమున ప్రజలకు చాలంటిల్ల కావలెననియు, చందా లొసగవలెననియు ఖద్దరు ధరింపవలెననియు సుద్ధోషించుచున్నారు. (ప్రే. ప్రె.)

* జలియన్ వాలా బాగ్ సృరణ *

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 7:—నిన్నటి దినము (ఆనగా ఏప్రిల్ 6 తేదీ) జలియన్ వాలాబాగునందు హత్యలు జరిగిన దినమునకుం జేసి అందుల జ్ఞాపకార్థము బెజవాడపట్టణమున జాతీయవాసర ప్రారంభోత్సవము జరిగెను. దేవాలయములయందు అభిషేకము లు జరిగినవి. ఉదయము సాయంత్రము సత్యాగ్రహదళము పట్టణముంతయు జాతీయగీతములను పాడుచు జాతీయపతాకము ల నెగవైచుచు ఉర్రేగెను. దీర్ఘ సుండి వచ్చిన హిందూమతమున కరణాలయ విద్యార్థుల బ్యాండు వాద్యము యీ ఊరేగింపునందు పాల్గొనుటచే వీరింత ఎన్నె హెచ్చెను.

సాయంత్రము గాంధీపార్కునందు శ్రీ నారాయణా నంద సరస్వతి స్వామిలవారి ఆధ్యక్షతక్రింద గొప్పసభ జరిగె ను. మూడువేలకువైగా సభకు విచ్చేసిరి. శ్రీయుతులు కామనాను లక్ష్మయ్య చౌదరి, డాక్టరు ఘంటశాల సీతారామశర్మగారు పండిరి మల్లిఖార్జున పుగారు నుం బాలసుబ్రహ్మణ్యుల ప్రగారు జలియన్ వాలాబాగు హత్యలను ఖండించుచు, ప్రభుత్వపరి పాలనా దౌర్జన్యమును వివరించుచు, జాతీయోద్యమము యొక్క పవిత్రతను ప్రశంసించుచు, ఎల్లరు సత్యాగ్రహదళముల యందు చేరవలసిన ఆనకృతను నిరూపించుచు ఉత్సాహ పూరితములగు నుపన్యాసముల నొసంగిరి. ఉపన్యాసములను వినినవిదలు కొంద రుకానుకలను సమర్పించిరి ప్రప్రథమమున శ్రీయుత పచ్చిప పాపయ్యగారు 25/ఎను చదివించిరి.

గాంధీ మహాత్ముడు కై ఆను కేకలతో సభముగి నెను.

ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము

ప్రథమ సత్యాగ్రహ దళము శ్రీయుత కొలగిరి వెంకట కృష్ణారావు బహదరు జయించారుగారి నాయకత్వముక్రింద బెజ వాడనుండి 9 తేదీ బుధవారము ఉదయం 7 గంటలనుండి బయ లు చేరెను. ఈ దళమున 50 మంది కాంతిపైనికలందురు. వీరు కాతినడకను బందరుద్దమన్న కొనగ్రామమునకు 12 వ తేదీకి చేరగలరు.

రిజర్వు పోలీసులు

చిత్తూరు, అనంతపురం, బళ్లారి, కర్నూలు, విశాఖపట్ణం యు జిల్లాలనుండి నిన్న సేడు 200 మంది పోలీసులు, 18 మంది పాడ్స్ కాన్స్టేబుల్లు, 4 గురు సాబ్దెంట్లు ఇవటికి వచ్చినారు. వీరింతికి సబుకలెక్టరు ఆఫీసు అంతయు విలిబిక్యాంపుటాగా కన్వించుచున్నది. ఈ పోలీసులలో విశేష సంఖ్య మహమ్మదీ యులు గలరట... సేడు కాంతిపైనికలు ఊరేగినప్పుడు సబు కలెక్టరు ఆఫీసు ముందునుండి కూడా వెల్లి నారు.

రోడ్లమీద బీటు కాన్స్టేబుల్లు

రోడ్లమీద బండ్లను సరిగా నడుపుటకై యుంచుటకు బీటు కాన్స్టేబుల్లను ఆకస్మాత్తుగా తగ్గించి వేసి నాడు.

విశాఖపట్నంనుండి రిజర్వుపోలీసు వచ్చినది

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 6:—సేడు విశాఖపట్నంనుండి 50 మంది రిజర్వు పోలీసులు ఇవటికి వచ్చినారు. సబుకలెక్టరు ఆఫీసు కాంపౌండులో డేరాలు వేయించి అందువారలకు నివాసమేర్ప రించినారు. ఇంకను మాషిన్ పోలీసుదళముకూడా ఇవటికి రాగ లదని వినుచున్నాము గాని దాని నిజమైనమాట యింకను తెలి యదు. నిత్యము గాంధీపార్కునందు సభలు జరుగుచున్నవి. ఉత్సాహముగ నున్నది. కాంతిపైనికలందు పలువురు చేరుచు న్నారు. కావలసిన ద్రవ్యసహాయము లభించుచున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు

మచిలీపట్నం, ఏప్రిల్ 7:—నిన్నటిదినము సాయం త్రము జాతీయవారమును జరుపుచు, పట్టణకాంగ్రెసుసంస్థ యా జమాన్యమున తిలకు చౌకునందు పౌరసభ జరిగెను. అయ్యదేవర కాశీశ్వర రావుగారును, మజిలీందలును ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితినిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. (అ. ప్రె.)

ఏప్రిల్ 8:—ఇచ్చట ఉప్పుసత్యాగ్రహము 9-వ తేదీ ప్రారంభింపబడును. మండలపర్యటనమునకై బెజలియండిన వాలంటీర్లు విశాఖనాయకులతోడ తిరిగి బందరు చేరుచున్నారు. (తంలి)

గుంటూరు, ఏప్రిల్ 7:—గుంటూరుమండలసత్యాగ్రహ మహిళాదళ నాయకులు శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు 10 మంది శ్రీ వాలంటీర్లతో దిగువనువాహించిన ప్రదేశములందు ప్రచారము నిమిత్తమే పర్యటనము సజ్జుదురు. 8 వ తేదీ సాయంత్రము తెనాలిచేరి రాత్రి అచటనిలిచి, 9 వ తేదీ ప్రా ధ్దన అనంతవరం, సాయంత్రము జంపనీ, అమృతలూరు, 10 వ తేదీ జోవడ, 11 వ తేదీ శంపల్లె తేరేరు, 12 వ తేదీ కొత్తూరు, 13 వ తేదీ మంలేనవారిపాలెం, 14, 15 తేదీలు మజిలీన్ని క్షత్రియపల్లెలు తిరిగి ప్రచారము గావించురు. అయాస్థలము లందలిమిత్రులు వారిని సన్మానించి సభలజరప ప్రార్థన.

జి. తున్నయ్యకొశ్రీగారు (తంలి)

ఏలూరు ఏప్రిల్ 8:—బందా విద్యుత్తు ఏలూరు కాం గ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శిగారు ఇట్లు తంలి నిచ్చుచున్నారు: “వచ్చిన గోదావరిమండల కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము మట్టపాళెయనందు శుక్రవారము 11 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగెను. వాలంటీర్లు అందఱును విచ్చేయవలయు నని ప్రార్థించు చున్నారు.

బెజవాడ పురపాలక సంఘాద్యోగులతీర్మానము బెజవాడ ఏప్రిల్ 7 తేదీ పుర పాలక సంఘాద్యోగులు ఆ వ స ర ము గా సమావేశమై, జి. తి విక్రమరావుగారి ఆధిపత్యమున, సత్యాగ్రహోద్యమముపై గౌర వమును సాహధూతినీ తెలుపుచు తీర్మానించిరి. ఎవరిమట్టుకు వారు వాలంటీర్లు చేరవలయుననియు, ఈసంవత్సరము సంఘాద్యోగుల తేజసములతో జూచ్చుకానిదిరి వాలంటీర్ల నిధి కర్మింపవలెనని యు, వేతనాభివృద్ధి తేనికాకు నాకర్షయిన 8 అజాల గుమాస్తా లైన రు. 1.8-0 బిల్లుకలెక్టరులైన రు. 1 చెల్లింపవలెననియు, అందఱును ఖద్దరునే ధరింపవలెననియు తీర్మానింపబడెను.

(ప్రే. ప్రె.)

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 6:—తేదీ ఇచ్చట ప్రజలందు ఉత్సా హము చెలరేగుచున్నది. ప్రతిదినమున వాలంటీర్లు జాతీయగీత ములు పాడుచు పురమును చుట్టివచ్చుచున్నారు. పౌరసభలు నిత్యము జరుగుచున్నవి.

ఆసేకులు సత్యాగ్రహమునకై ధూరివిరాళముల నొసగుచున్నారు.

దొరతనమువారును సిద్ధపడుచున్నారు. ఆందోళనము మిలిమిరిన అగరుటకై 200 మంది మావల్ల సేవాయాలను మద రానునుండి తెప్పించెదరని తెలియుచున్నది. ఈ దినము 50 మంది రిజర్వు పోలీసు విశాఖపట్నము నుండి ఇచ్చటికి వచ్చిరి. (ప్రే. ప్రె.)

భీమవరము:—ఏప్రిల్ 7:—తేదీ కాంతిపైనికలందు మూడు దళములగు విభజించి నారాయణరాజు, గోవిందాచారి, సత్య నారాయణమూర్తిగార్ల నాయకత్వమున ప్రత్యేకముగా తణుకు, నర్సపూరు, ఏలూరులందు ప్రచారము గావించుటకు ప్రయత్నములు సిద్ధములైనవి. వారందఱు 10 వ తేదీ సాయంత్రమునకు మట్టపాళెం వెనిప్టా శ్రీమును చేరుకొనెదరు. ఈ ఆశ్రమ సత్యాగ్రహమునకు ముఖ్యప్రాసముగా నుండును. ఎల్లరు ఉప్పుచట్టమును వీరుఉల్లం ఘించునది తీర్మానము కాలేదు. ప్రతి మండల, తాలూకాకాం గ్రెసు సంఘములన్నియు అచటి ప్రజల సహాయమున చేయ దగినదంతయు చేయవలయును. ప్రతి గ్రామమున తనకు వీల

నంత సత్యాగ్రహ నిధికి సమర్పింపవలయును. విరాళములన్నియు ఆంధ్ర సత్యాగ్రహ సమితిలందు ప్రయోగింపబడును. పాప్టువా రా పంపువారు పారిచెల్ల ఖబ్బరాజుగారు, మట్టపాలెం పాల కొట మజరా అని వ్రాయవలెను. నారాయణరావుగారు (తంలి)

కూచిపూడి

వస్త్రేమాతరమ్

ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ:—సేటియందయము ఘనము 10 గంటలకు దేశనాయకులగు తేరణు రామస్వామి చౌదరిగారు గో వాడ, అమృతలూరు, పెదపూడి గ్రామముల స్వాతంత్ర్య యో ధులతో మాగ్రామము విచ్చేసిరి. గ్రామసంఘమువారిచే యో ధులకు భోజనసత్కారములు జరుపబడెను. సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీ సరస్వతి నిలయావరణలో శ్రీరామస్వామిచౌదరి గారి యధ్యక్షతక్రింద సభజరపబడెను. కాంతిసమరమునకు జను స్వాతంత్ర్యయోధులకు గ్రామసంఘముతరపున శ్రీయుత నల్లూరి రాజయ్యచౌదరిగారు స్వాగతపత్రమును సమర్పించిరి. వర్తమా నధర్మ సమరమును గలించి అధ్యక్షులును, రాజ్యరామయ్య చౌదరిగారును, దేశనాయకులగు కన్నెగంటి నూర్యనారాయ ణమూర్తి చౌదరిగారును ఉత్సాహకరముగ నుపన్యసించిరి. ఆం త్రమున రాజయ్యచౌదరిగారు వీరగీతమునుపాడి వీరగంతుచే వీరుల నలంకరించిరి. పభాస్థలము ఉత్సాహయుతులగు నాలు గైదు వందలమంది పౌరులచే నలంకరింపబడెను. ఇదివఱకన్న డు యేసభయు నింతయుత్సాహముతో జరిగియుండలేదు. మా గ్రామముకూడ 10 పదిమంది యోధులను ప్రస్తుత ధర్మసమరము నకు పంపగలిగెందులకు గర్వపడుచున్నాము. ఘనము 5 గంట లకు యోధులకు వీడ్కోలు జరుపబడెను.

స్వాతంత్ర్యభిలాషులు.

చిత్తూరుజిల్లా సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రోత్సాహము

ఇండియాలో బ్రిటిష్ పరిపాలనము యొక్క పద్ధతులు ప్రజాను రాగమునకు వ్యతిరేకముగా యున్నందున ప్రజలలో ప్రభుత్వమునందు అనూయ భావము జనించి కొంతకాలము గా ఆందోళనము జరిగినది. ప్రజానాయకుడగు గాంధీ మహా త్యాగారు పరిపాలనా విధమును మరల్చుటకు వేరు గత్యంతరము గానక సత్యాగ్రహోద్యమమున కుద్యుక్తులయి 12-8-30 వ తేదీనాడు నైస్వయంతో యాత్ర వేదలియుండుట యెల్లర గు విధితమైనది. నాటినుండి వార్తా పత్రికలందు అన్ని దేశ ములలో సత్యాగ్రహోద్యమమునకు అతి చురుకుగా ప్రయత్న ము జరుపుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఆంధ్రదేశముందు చిత్తూ రు జిల్లా వక్కటి కప్ప మిగత జిల్లాలలో సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రచారములను నియంత స్థాపనలను సైనిక శిక్షణంబును పరి పూర్తిచేసి కాననోల్లంఘనకై మహాత్ముని ఆజ్ఞకై ఎదురుచూచు చున్నట్లు తెలియబడియు ఆంధ్రదేశాంతరమైన చిత్తూరు జిల్లా ప్రజలు లవమాత్రమైనను యా ఉద్యమముందు పాల్గొనకుండుట కడు శోచనీయును. పూర్వం రావణ సంహారమునకై శ్రీరా ములవారు నేత్రుబంధ మొనరించు కాలమున ఉడుత తన కైకికొ లది తోడ్పడినట్లు రామాయణమునందలి విషయమును జ్ఞుజ్ఞి తె చ్చుకొని మహాత్ముని మహోద్యమమునకు కైకికొలది ప్రయత్నిం చితోడ్పడెదరని విన్నవించుచున్నాను.

రామకృష్ణగ.

కావూరు

ఒక వీరపత్ని భర్తతోబాటు సత్యాగ్రహదళము నందు చేరుట

“కళినాసహాయితీకామూది సహమేఘనతడిత్ ప్రవీయతే ప్రమదాః పతి వర్తమా” (కారిదాను)

సేడు మాగ్రామచరిత్రములో నుపన్యాసములతో వ్రాయదగిన నూతనాధ్యాయము ప్రారంభమైనది. త్యాగ మూర్తియు గ్రామనాయకులును సగు శ్రీయుత తుమ్మల బసవయ్య చౌదరిగారు రానున్న ధర్మ సం గ్రా మ ము లో ఆత్మార్పణము చేయుటకు 12-వ తేదీ బయలుదేరిరి. వారితో బాటు వీరి సహధర్మిచారిణి శ్రీమతి దుర్గాంబగారును సంపూ ర్ణోత్సాహముతో గాథమున దేశభక్తితో సత్యాగ్రహమునకు బయలుదేరెను. ఇట్టి పరివర్తనము భావిభారతభూదయ ముచకము. ఈయమచరిత్ర మాంధ్రప్రదేశ్లోకమునకు విశేషం చికమ్మనారీమణులకు నాదర్శమునటకు సందియము లేదు. ఇట్టి యపూర్వముగ దేశభక్తిని, త్యాగమును ప్రకటించి మా యూరికి వన్నె దెచ్చిన శ్రీదుర్గాంబగారికి మే మం త యు కృతజ్ఞులము.

తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరు.

విశాఖపట్టణ మండల

సత్యాగ్రహము

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఏప్రిల్ 4:— విశాఖపట్టణ మండలము సత్యాగ్రహము నకు సర్వసిద్ధమైనది. మండల మండలి అన్ని తాలూకాల యొక్క ఘనము 6 వ తేదీన విజయనగరమున కేంద్రీకృతమయ్యెదరు. అటునుండి మొదటి దశమునకు శ్రీ వెన్నెటి విశ్వనాథముగారు నాయకత్వమువహించి ప్రచారము చేయుచు చీపురుపల్లి తాలూకాలో సత్యాగ్రహము ప్రారంభింతురు అప్పటి స్థానిక ప్రజలు చాలా ఆభిమానముతో సహాయముచేయుచున్నారు. వాలంటీరుల కను భోజనము మొదలగు సౌకర్యములు ప్రజలే యేర్పరచి యున్నారు. తక్కిన దశములు తగు నాయకుల నాయకత్వము క్రింద విజయనగరమునుండి బయలుదేరెదరు. మాడుగులయూని యొనుబోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీ భీమిణ్ణ నారాయణ శర్మగారు తమ బోర్డు కార్యాలయముపై బాతీయ స్వాతంత్ర్య పతాకము నెలకొల్పి 6 వ తేదీన తమ దశముతో విజయనగరము బయలుదేరుచున్నారు.

బాతీయవారము

బాతీయ వారము 6 వ తేదీనుండి 18 తేదీవరకు విశాఖపట్టణమున బహిరంగసభలు, ఖద్దరు విక్రయము, మొదలగు నిర్మాణ కార్యక్రమము జరిగించుటకు కాంగ్రెసువారకర్మాలు జరిగించిరి.

తెనాలి తాలూకా - పెదపూడి

ఏప్రిల్ 2:— ఉదయం 8 గంటలకు యీ గ్రామ యువజన సంఘమునుంచి లోకోత్తమపురపుడు అను మహాత్మ్య గాంధీగారిచే జన్మగృహస్థుల వలన సత్యాగ్రహమునకు మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారముగా ఖద్దరుపత్ర దీక్షాపరులు భూస్వాములను గొప్ప ధనవంతులను యగు

- శ్రీయుతులు (1) కరణ రామకోటి చౌదరిగారు (2) బాన్తి చల్లయ్య చౌదరిగారు (3) కొకర శ్రీ కృష్ణయ్య చౌదరిగారు (4) మాళిపాక గుర్నాధం గుప్తగారు (5) కార్తికసంఘమునకు చెందిన మహమ్మదీజ సోదరుడుగు షేకుమస్తా సాహెబుగారు

వీరలు యావన్ముదియు మహాత్మా గాంధీగారి ఆహ్వానమును వచ్చినదానిగా ఖద్దరుపత్రములనే దీక్షగా ధరించుచు మహాత్మా గ్రామదులగజరు పెద్దపుత్తనమలకు సేవకులుగా చేరి ప్రజాసేవయే ఆదర్శముగా పెట్టుకుని దేశముయొక్క సేవచేయుటకు సంకల్పించుకొని యీ పవిత్రసత్యాగ్రహమునకు వెళ్లుసమయముందు పెద్దలపల్ల ఆశీర్వాదముపొంది బయలుదేరు సమయమునకు తెనాలి తాలూకా ముతానాయకుడుగు శ్రీ యంత గెరాల రామస్వామిచౌదరిగారు కొంత కాలానియన్య మతో యీ గ్రామమునకు చేరినట్లుగానే గ్రామవాసులు వారిని తగురీతిని సత్కరించి ప్రవృత్తాలంకృతునిగా చేసి యీ గ్రామ సత్యాగ్రహమునకు ముతానాయకుల చేర్చిరి. తదనంతరం శ్రీ యంత రామస్వామి చౌదరిగారు ప్రస్తుతపరిస్థితులరీతిని గంభీరోపన్యాసములు వినిన తదుపరి యీ గ్రామములో యింకా చేరనున్న వైశ్యయువకులను కమ్యూనిస్టులను రాజున్న 11-వ తేదీయెల్ల దోచుకున్నవాడుగములుచేసిరి. సత్యాగ్రహయోధులగు వీరలకు భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములు నిచ్చుగాకయని ప్రార్థనలుజరిగిన ఆనంతరం మహాత్మా గాంధీకి జై కాంతియుద్ధమునకు జై భారతమాతకు జై జయధ్వజులు వెడలుసమయమున పురవాసులు కాంతియోధులయిన పుష్పవర్మ ముఖరీపించిరి. తదుపరి వీరున్న కొందరు గ్రామవాసులనుకలసి భూవిభాగి పెదరావుగారు గ్రామములనుంచి కాంతియోధులను చేర్చుకొనుచు సాయంత్రం 6 గంటలకు తెనాలి చేరిరి. వీరలకు భోజనమును ఆయురారోగ్యముల నిచ్చుగాకయని యాశ్చర్యని ప్రార్థించుచున్నాడు.

అన్నవరపు సుబ్బారావుగారు.

రాజమార్గము ఆరోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజమార్గము కామశాస్త్రము ఉచితముగా తపాలాకూలీతో సహాపంపబడును. మినిలాసమును ప్రాయము:— ఆ తంకని గ్రహ షష్ట ధా ల య ము 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అంగలూరు-సభ

4-4-80:— నిన్న మధ్యాహ్నము మా అంగలూరు గ్రామమున బాతీయపతాకముక్రింద సభ జరిగెను. సభకు పలువురే తెంచిరి. మహాత్ముని కాంతిసమరమున కెల్లరు సిద్ధముగ నుండవలయునని యుపన్యాస మొసగబడెను. అనంతరము సభ్యులను త్యజించి కాంతిసమరమున కేసున్న ఆరెకపూడి నాగభూషణముగారిని ఆరెకపూడి హరినాసులుగారిని సభాధ్యక్షులగు మ. రా. శ్రీ తాలిసేని నాగయ్యగారు ప్రవృత్తాలంకృతులుగా జేసి జయమునుగాంచి శ్రీమ్రముగ రావలసినదని యాశీర్వాదించిరి. పిమ్మట వీరగువురిని బంపుటకు జయజయధ్వజములతో నాలుగు వందలమంది రోడ్డువల వెంటవెల్లిరి. వీరిని నాశీర్వాదించుటకు వచ్చెనా యనునట్లు మ. రా. శ్రీ కాశీనాథుని నాశీర్వరావువంతులుగారు బందరునుండి గుడివాడ కేసునవల నాగిరి. ఇంతలో బందరుపోవు మోటారువచ్చినది. నాగభూషణగారు హరినాసులుగారు మోటారెక్కిపోయిరి. ఇంకొందరు త్వరలో వెడలనున్నారు.

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

విరాళము

శ్రీ అంగలూరు పకు చికిత్సాలయమునకు పశువైద్యము వృద్ధి చేయునీమిత్రము రు 100-0-0 లు యిచ్చుటకు పూర్ణిలో 1-8-80 జరిగిన ఏలూరుతాలూకాబోర్డు మీటింగ్లో తీర్మానము చేసినందులకు మా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు వారి కర్పించుచున్నారము.

యే|| శ్రీ|| చౌదరి.

శ్రీకస్తూరీ దేవి విద్యాలయము-నెల్లూరు

మావిద్యాలయముపై అభిమానముతో బందరువాస్తవ్యులగు మనపాకం కమలమ్మగారు కట్టుబెడుకా (చేతి) దయతో నొసంగిరి. ఈమధ్య శ్రీయుత కే. ఎ. కేసరిగారి అభిమాన పుత్రుని వివాహము నెల్లూరునుంచి జరిపినసందర్భమున శ్రీకేసరిగారు విద్యాలయ బాలికలకు విందుగావించి, విద్యాలయమునకై కట్టుబెడుకా (పెద్దది కాబితో త్రొక్కబడునది) పువార హృదయముతో నొసంగ వాగ్దత్త మొకర్చిరి. వీరికి మాకృతజ్ఞతాపూర్వక నమస్కారము లందజేయుచున్నారము.

ప్రొ.కా కనకమ్మ, కార్యదర్శిని.

ప్రాద్దటూరువార్తలు

మరాటి వ్యాయామముండలి, ప్రాద్దటూరు

ప్రాద్దటూరు, ఏప్రిల్ 6:—ప్రాద్దటూరుసందలి మరాటి వ్యాయామముండలివార్షికోత్సవము సేటిఉదయము వైభవముతో జరుపబడెను. ఈసంఘసభ్యులు ఖాదీ దుస్తులను ధరించి మహాత్మాగాంధీగారి చిత్రపటమును క్షేత్రాశీసులతో పురవిధులందు ఊరేగించిరి. వైభవంప్రసిద్ధిపాలు ప్రా||డి. కే. నాథ్గారు యీ ఊరేగింపును నిర్వహించుగా కొనసాగించిరి. ఉదయము 8గం|| కన్నకాపరమేష్వర హాలునుండి శ్రీ సి. యస్. సరసిహాచారి డి. పి. గారి ఆధ్వర్యమున సభ జరిగెను. సభాకార్యక్రమము మహాత్మాగాంధీజయధ్వజములతో ప్రారంభమయెను. ప్రా||డి. కే. నాథ్గారు వాయునందనుని క్షుతించుచు పద్యములను చదివిరి. అధ్యక్షుడు మాట్లాడుచు వై వ్యాయామముండలియొక్క చరిత్ర ప్రథమమునుండి తెలిపి సంఘయొక్క శ్రేయోభివృద్ధిని కోరిరి. పిదప వ్యాయామముండలి సభ్యులు వ్యాయామ పద్ధత్యమును గావించిరి.

కృష్ణా కాంక్రీటువర్కుస్, బెజవాడ

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 5:—ఈనెల 4 వ తేదీ సాయంత్రం కృష్ణా కాంక్రీటువర్కుస్యొక్క ప్రారంభోత్సవము శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాశీర్వరావు పంతులుగారిచే జరుపబడినది. ఏతత్సభకు యీపట్టణమునందున్న ఇంజనీయర్లు ఇతర పెద్దలు కొందరు విచ్చేసిరి. సిమెంటు కాంక్రీటుతో చేయబడుచున్న పూలతోట్లు, నీళ్లతోట్లు, మున్నగు సామగ్రి సక్కుగత యారుచేయబడుట చూచి సంకోపించిరి. ఆకంపెనిలో జయప్రథముగ పనిసాగుగాకయని శ్రీపంతులువారు ఆశీర్వాదించిరి. శ్రీపంతులుగారి అభిప్రాయము నిటుల వ్రాసిరి:— “శ్రీపరమేష్వరరామగ్రహములన శ్రీకృష్ణ కాంక్రీటు కర్మాగారము చిరకాలము వరిలి దేశభవ్యదమునునకు వినియోగపడుగాత. శేషు శేషు వారు చేసినకొన్ని సిమెంటుపదువులను కాచి తిని, అవి చాల చొక్కను గట్టిగాను నుండరముగా నున్నవి. వర్తమాన సిమెంటు యుగమునం దిట్టి పరిశ్రమ తన్నియైనను దేశభవ్యదమునకును ధనార్జనమునకును గావలసియున్నది. ప్రజలు తిగిన సహాయమున జేసి ప్రాత్యహింతుగుగాక!”

(స్వకీయవిలేఖరి)

వ్యవసాయము

బెజవాడ

కాంతివైస్య సన్నాహములు

ఆంధ్రకేసరి, దేశోద్ధారకు లుపన్యసించుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 5:—నిన్న సాయంత్రం గాంధీ పార్కునందు శ్రీయుత కాకుమాను లక్ష్మయ్య చౌదరిగారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్పసభ జరిగినది. అధ్యక్షు లిటులచెప్పిరి:— ఆర్యావర్తము తొల్లింటి బౌద్ధత్యము నందుటకై మహాత్ముల వారి నాయకత్వము క్రింద శ్రీమ్రుగు ప్రయత్న మిప్పుడు చేయుచున్నది. మహాత్ములవారికి మనమెల్లరము తోడ్పడుట మన విధియై యున్నది. ఎల్లండియే ఉప్పువట్టమును నిర్మూలించుటకై మహాత్ములవారు సంకల్పించి నాడు. 6 వ తేదీన దేశమునం దెల్ల యెడలను కాసనోల్లంఘనము చేయవలయునని మహాత్ముని యాజ్ఞ యొసడి. తిరుపత ఆంధ్రకేసరి టంగటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు ఇటుల గంభీరముగ మాట్లాడిరి. మహాత్ముడు ఉప్పువట్టమును తిరస్కరించునని మీ కందఱు తెలియను. ఆరవతేదీన కాసనోల్లంఘనము చేయును. దేశమంతయు దానికి సిద్ధముగ నుండమని ఆజ్ఞ యిచ్చుచున్నాడు. ఉపన్యాసముల కిదిసమయ మెంతమాత్రముకాదు. ఎందఱా చరణకు సిద్ధముగనున్నారో? ఎందరు స్వచ్ఛంద సేవకులుగ నుండెదరు, మీరీ సభ్యులకును నిశ్చయించుకొనుడు. ఆపరుకు ఉప్పు కూడ పాశ్చాత్యదేశములనుండి దిగుతుందా? దైవప్రాసాదితమగు మన ఉప్పునకు నుంకమా? మనోవాక్యాయ కర్మలచే శుద్ధత్యముతో ప్రవర్తించి మహాత్ముని అనుచులై కీర్తి సంపాదించుడు. మాలవ్య పండితుడుకూడ కాసనసభను నవరిరాలేదా? రాజకీయ వేత్తలలో దేశారాధకులు తక్కువైనను, దేశసామాన్యమంతయు నీయుద్యమమున కండ్లెల్లు నెట్టెనది. ఆహింసాబద్ధులై యుండుడు. ఇట్టి మహోన్నతోద్యమము నునవ చరిత్రయందు దింతవటకు వినియుండలేదు. వీరులై నిల్చి మహర్షి సాంబయూర్తివలె నీ ఉద్యమములో పాల్గొనుడు. ద్రవ్యము సాహాయ్యము చేయు బాధ్యత మీరు నిర్వహింపరా? దేశసేవకులుగ రారా? నాగపుర సత్యాగ్రహ చరిత్రను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుడు. సత్యాగ్రహ శత్యము గవర్న మెంటునకు బాగుగ తెలియును. విద్యార్థులు న్యాయవాదులుకూడ నీ ఉద్యమముయందు పాల్గొనవలసిన బాధ్యత గలదని గుర్తించుడు. విజయవాటికా పోరులు తమ శేరుప్రస్థుల నిలబెట్టుకొందురు గాక.

పిమ్మట దేశోద్ధారక నాశీర్వరావు పంతులుగారిటుల శీత్రోత్సాహముతో సుపన్యసించిరి:—

ఇరువదిరెండు దినములనుండి మహాత్ముడు దీక్షాబద్ధుడైనడచుచున్న సంగతి మీకు తెలియును. ఆ మూర్తియందు దానా త్యవిశ్వాస మానేతు హిమచలపర్వతము కువరినది. గాంధీయ మహాత్మునకు ధర్మవిజయ ముపుడే సిద్ధించినది. ధర్మవిజయము ఈ శ్వరప్రపాదముగు హుక్కు. దానినేరుతు ఆరికట్టబాలగు. ప్రభుత్వ నిరంకుశత్వము దానిని అడ్డగింపజాలదు. ఉప్పు ప్రలివారల కక్కరలేదా? కావలసినయెడల మీ శేరు నీ యుద్యమమునందు పాల్గొనరా? ఈ మహోన్నత సమయములో ఆంధ్రులు కీర్తి వార్జించెదరుగాక. ఆహింసాధర్మమును ప్రతిష్ఠించి సాభాగ్యము, కాంతి, దేశభాగ్యమునకు దోడ్పడెదరుగాక.

పిమ్మట శ్రీ. కాశీశ్వరరావు గారిటుల ప్రసంగించిరి. ఈ ఉద్యమమునకు విజయవాటికా పోరులు తండ్రిపతండ్లములుగ వచ్చెదరని నా యాశ కైలినన ప్రజలకు భయముపొయి పవిత్రవంతమగు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున ఆ సక్తితో నున్నార నుసంగతి ప్రభుత్వము గ్రహించినది.

తూర్పుకృష్ణలో అగ్నిహోత్ర మపుడే రగుల్కొనినది. ప్రభుత్వముప్రతిష్టపై పెగులబడుచున్నది. దేశ మమితోత్సాహముతో నుట్టుతలూగుచున్నది. మన సత్యాగ్రహవీర రక్షణ బాధ్యత మనపై నిల్చినది. ఇది ఆంధ్రరత్నభవమున సుప్రతిష్ఠితమైనది. ఆందరిభిమానముచి చేయూత నొసంగెదరుగాక.

సభ దేశభక్తి సంకీర్తనధ్వజముతో ముగిసినది.

మచిలీపట్నం

(స్వకీయవిలేఖరి)

మొగల్ రాజపురం, దొంగనాణెములకేసు

విచారణ

ఏప్రిల్ 2:—ఈరోజు మధ్యాహ్నం ఘనము 11 ఘంటలకు మొగల్ రాజపురం దొంగనాణెముల కేసు విచారణ ని. యన్. వహదేవ ఆయ్యర్ నెవన్సజ్జిగారి యెదుట విచారించబడెను.

మద్రాసు కేసరి బ్రహ్మయ్యను కోర్టువారియెదుట వున్న కుంపటి ద్రావకములకూడా సమ్మెట్లు, ఆకురాళ్ళున్న గైరా పసికరములలో నివి ఏవైనా వున్నవా అని అడుగగా వాటిలో రెండు మూడు ఆకురాళ్ళు సమ్మెట్లు సంచిమాత్రము తనవని వప్పుకుని మిగతా పసిముట్లు యీ కేసు బలమనిమిత్తం పోలీసు వుద్యోగిగారు తెచ్చిపెట్టినట్లు జెప్పినాడు. పట్టికు ప్రాసిక్యూటరుగారు బోధించి నారాయణస్వామి నాయుడుగారు దొంగనాణెములు చేయునిమిత్తం యీ మద్రాసు యీ పసిముట్లు తెచ్చి వాటితో దొంగరాపాయిలు చేసినట్లున్న కొన్ని దొంగరాపాయిలను కొండినాణెములను కూడా పట్టుకొన్నట్లున్న అందువల్ల యీ మద్రాసులు 282, 285, 243, కేసుల క్రింద నేరస్థులుగా యెంచవలసి వున్నదని చెప్పినారు. వుత్తరం సాక్ష్యంతెచ్చుకొనెదవా అని మద్రాసుని అడుగగా వుత్తరం సాక్ష్యంలేదని చెప్పినాడు. జారరు కొడా లీ భూవయ్యగారు యీవిధముగా చెప్పిరి. మద్రాసు రూపాయిలు చేసినాడని నమ్మకము లేదు. పరికరములు వున్నట్లు సాక్ష్యంవల్ల బాగా నిర్ధారణ కా లేదు. రూపాయిలు మద్రాసులు స్వాధీనములో వున్నవని నమ్మను. మద్రాసు తనయింటికి 4 ద్వారములు వున్నట్లు చెప్పినాడు. యెవరోవచ్చి ఆపరికరములు పెట్టినట్లు చెప్పినాడం కరణంగారి సాక్ష్యం క్రిందికి సాక్ష్యం నేను నమ్మను. 2-వ జారరు వెంకట్రామయ్యగారు పరికరములు కొండినాణెములు వుండుటవల్లను నేరస్థులని ప్రాసిక్యూటర్ తరపున సాక్షులు చెప్పిన సంగతులవల్లనీ నేరస్థులని నమ్ముతావని చెప్పినాడు.

3-వ జ్యూరరు కుబ్రాబ్దొం కేసు యీ మద్రాసు నేరస్థుడని నమ్మను. మద్రాసు తన ఇంటికి 4 ద్వారములు వున్నట్లున్న మిగతా వస్తువులు తనయింటిలో పడవేసినట్లు చెప్పినాడు. మాధవరావుగారి సాక్ష్యం కరణంగారి సాక్ష్యం నామనకు అంత రుచించలేదు.

4-వ జ్యూరరు వాకు రోషి అని నమ్మకములేదు. మద్రాసు తన యింటికి 4 ద్వారములు వున్నవని చెప్పినాడు. ఎప్పుడు యెవరువచ్చి పెట్టినారో తెలియదని చెప్పినాడు. కరణంగారి సాక్ష్యం మాధవరావుగారి సాక్ష్యం నమ్మను.

ప్రశ్న ? కరణం.

జవాబు:—అలాతోచింది.

కోర్టువారు మద్రాసుని మీ యింటికి 4 ద్వారములు వున్నవా అని అడుగగా ఆవునని జవాబు యిచ్చినాడు.

వెద్ద కలకటూరు

(చిత్తూరుజిల్లా) కాంగ్రెసుసంఘము

మా గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములు 1930 సంవత్సరము నూతన కార్యనిర్వాహకుల యెన్నికలు 2-4-30 తారీఖున నందనవనం వెంకటగోపాలయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. కాంగ్రెసు మెంబర్లు 20 మంది హాజరయినారు. ఈ క్రింద కనినవారిని ఏకగ్రీవముగా సభ్యులయ్యెదమనీ యొప్పుకొనడమయినది.

1. మ. రా. రా. శ్రీ. అ. శేషమనాయకుగారు అగ్యత్యులుగా నున్న, (2) నందనవనం వెంకటగోపాలు అయ్యగారు కార్యదర్శిగానున్న, (3) రాటకుంట, లక్ష్మయ్యనాయకుగారు సహాయ కార్యదర్శిగానున్న, (4) వుమతా వెంకటేశులునాయుడు, కోశాధికారిగానున్న, యొప్పుకొనడమైనది.

2. సభలో గతసంవత్సరం కార్యక్రమములు జమాఖర్చు లెక్కలు హాజరు పరచడమయినది. మొత్తము 12 మహాసభలు జరిగియున్నది. సుమారు 500 రూపాయలు ఖర్చు మా గ్రామములో ఖర్చు అయివున్నది. ఈ సంవత్సరం చుట్టుకుగా పనులు జరుపుటకు మా ప్రెసిడెంటుగారు యేర్పాటులు చేస్తున్నారు.

3. శ్రీమాత్ శేషభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు చిత్తూరుజిల్లాలో సత్యాగ్రహచర్యం పలువునప్పుడు మా గ్రామమునకు రప్పించి సహానించుటకు, బహిరంగసభలు యేర్పాటు చేయుటకు నిధి వసూలుచేయుటకు సభలో తీర్మానించడమయినది.

4. శ్రీమాత్ చిత్తూరు సి. దొరసామయ్యగారు ఢిల్లీ చట్టసభ ప్రతినిధిత్వమునకు లాహోరుకాంగ్రెసు మహాసభ జిల్లా ప్రకారం మొట్టమొదట రాజీనామా యిచ్చినందుకు వారిని యీసభవారు అభినందించుచు తీర్మానించడమయినది.

5. 2-4-30 తేదిన భజనమందిరమువద్ద మా గ్రామ యువకులు అయిన-కదిరి కుప్పానాయుడు వగయిరాలు ముగ్గురు విదేశీ బట్టలను దహనంచేసి యికమీద ఖర్చునీ ధరించేలాగు ప్రతిజ్ఞ చేసుకున్నారు. గ్రామజనులు, మహాత్మాజీ సత్యాగ్రహయాత్రను గరించి అతిమహిమలతో పరీక్షించుతున్నారు.

వే. సుబ్బయ్యనాయుడు.

పశ్చిమకృష్ణా సత్యాగ్రహము

మల్లారాశ్రీ ఉప్పలూరి వెంకటకృష్ణయ్యగారు, పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సత్యాగ్రహ సమరమున కను ఖర్చులకు గాను రూ 500 అయిదువందల రూపాయిలు దయతో యిచ్చుట కంగీకరించి అందుకు వాయిదాలమీద యిచ్చునట్లు బరతము దయ చేసినారని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాను.

కా. లక్ష్మయ్య చౌదరి,
(అధ్యక్షుడు.)

వెద్దరోగమునకు

మరికొన్ని చికిత్సలు

యేజెళ్ల శ్రీరాములుచౌదరిగారు

ఈవ్యాధి ఎక్కువగా గుడివాడ, బెజవాడ, గన్నవరం, కైకలూరుతాలూకాలో బాగుగా నన్నదని అనేకమంది రైతులు నాకు తెలియజేయుచున్నారు. ఇదివరకే వ్యాధివిషయమై అన్ని వార్తాపత్రికలలోను తెలిపియుంటిని. నేడే కొన్ని నూతనచికిత్సలు ఈదిగువ వ్రాయుచున్నాను. రైతులు గమనించి తగిన చికిత్సలుచేయ ప్రార్థితులు.

1. మెడుగపువ్వు, ఉప్పు సమానభాగములుగా తెచ్చి పొడిచేసి బియ్యపుకలితో మూడేసి గొట్టములవంతున అప్పుడప్పుడీసువచ్చును.

2. తిక్కుకములు, పసుపువడ్డకర్పూరము, సారాయి కలిపి త్రాగించవచ్చును.

3. వెదురాకు, నేలవేము, అడ్డపరము, నల్లడు నేళ్లు, తెల్లవాలు సమానభాగములుగా తెచ్చి కలిపితితో కలిపి మూడు గొట్టములు పెట్టుము.

4. చింతపండుపులును లేక నిమ్మకాయలపులును, ఉప్పు, కలిసీరుకలిపి మూడుగొట్టములు పెట్టుము.

5. పంది పెంటనీటిలో కలిపి అరపొలేడు ఏరియాలు పొడుముచేస్తే దానిలో కలిపి మూడుగొట్టములవంతున దినమునకు రెండు వర్షాయములు త్రాగించవలెను.

6. పందికొక్కు రక్తముకాచి మూడుగొట్టములు పెట్టిక నెమ్మదించును.

పచ్చి నెలవేమరసము, పులిసేరాకుపసరు సమానభాగములు తెచ్చి మూడుగొట్టములు లోపలికిపోయెము.

8 మనమ్యుని మాత్రములో అనపిండి కలిపి పెట్టవచ్చును.

9 గుమ్మడుచెక్క, గారచెక్క, దిరిసెనపుచెక్క మార్గములచేసి కలిపితితో కలిపి పెట్టుము.

10. ఎలగుబంటి నెత్తురు పందినెత్తురు సమానభాగములు చేసి త్రాగించుము.

11. కేదురీరాకు పసరలో మియముల పొడి తగినంత కలిపి కలితో త్రాగించవలెను.

12. సంతకూ ముఖ్యముగా చేయవలెను. పచ్చిగడ్డి, నూకల జావపెట్టవలెను.

ముఖ్యముగా మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:

1. శరభరాజీయము:— బసవరాజీయమునంటి 3 గులభయోగములు కలవు. 840 పేజీలు, క్యాలికోలైండు నెల రు. 2/

2. చారుచర్య:— అశ్వవిధులను బోధించును. 0-6-0

3. కూటముద్గరము:— త్రిదోష తత్త్వ విచారము. 8-97 0-4-0

అర్థవైద్యగ్రంథములు, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

ది వీ నెస్ ఎ స్టూ రెన్సు కం పె నీ లి మి టె డ్, ఢిల్లీ.

ఉచిత భీమానందు 30 జూన్ 1929 తో అంత్యముగు 3 మాసముల రిపోర్టు.

1-4-1929	తేదీవరకు యివ్వబడిన సర్టిఫికేట్లు మొత్తం	3894
30-7-1929	తేదీవరకు యివ్వబడిన సర్టిఫికేట్లు మొత్తం	5298
30-9-1929	తేదీవరకు యివ్వబడిన సర్టిఫికేట్లు మొత్తం	7625
	పైన తెలుపబడిన 3 మాసములలో హెచ్చినసభ్యుల సంఖ్య	1604
30-9-1929	తో అంత్యముగు ఆరుమాసముల హెచ్చిన సభ్యుల మొత్తం	3481

అంగీకరించబడిన మాక్కుల వివరములు

సం.	పాలసీదారుని పేరు.	అడ్రసు.	సర్టిఫికేటు సం.	మరణమాక్కులు అంగీకరింపబడిన మాసము.	గతించిన పాలసీదారుడు చెల్లించిన మొత్తం సొమ్ము.	కంపెనీచొరచే అంగీకరింపబడిన మాక్కు మొ.	గతించిన పాలసీదారు చెల్లించిన మొత్తం ఎన్నిరేట్లు జూస్తే.
1	మస్తాఫ్ అహమ్మద్ ఖాన్	కాలనూరు, మోహల్లాషిబాజ్ ఖాన్, రోటక్ జిల్లా.	798	ఏప్రిల్ 1929	5 8 0	1,000	182
2	మినన్, పొల్లాబోతు అచెమ్మ	C/o పల్లిపట్టు పెదగుబ్బరాయుడు, బ్రాన్ మర్చెంట్, గుంటూరు.	1966	ఏప్రిల్ 1929	12 8 0	1,000	80
3	మిస్టర్. బజిరుద్దీన్ మీర్జా	షీర్ జగ్, మెయిసానీ పోస్టు, బేకర్ గంజి జిల్లా.	1805	మే 1929	6 8 0	750	115
4	మిస్టర్. వేదిలిసెట్టి అలచయ్య	పాపులబీధి, విశాఖపట్నం.	2184	మే 1929	11 8 0	750	65
5	మినన్. చిన్నం వెంకటగుబ్బయ్య	C/o మిస్టర్. కేసు కనకరత్నం, అగ్రహారం, గుంటూరు.	2454	మే 1929	6 8 0	750	115
6	మిస్టరు. పి. ఏ. పన్ వాల్ కర్	చునాభట్టి, మర్ల బొంబాయి.	1067	జూన్ 1929	8 8 0	500	59
7	మిస్టర్. ఆల్ హత్ లీలారామ్	మిశాయి మకాణదారు, పాతమార్కెట్టు, కరాచి.	2702	జూన్ 1929	8 8 0	500	59
8	మినన్. పురాన్ దేవి	1685, షీవత్ మహదేవ్, ఢిల్లీ.	636	జూన్ 1929	12 8 0	500	40
9	మినన్. కారుకోల అప్పయ్య	కొడికోలపాడు, పెరియబోస్టు, (గంజాముజిల్లా.)	2088	జూన్ 1929	11 8 0	500	48
10	మినన్. అందలూరి వాయమ్మ	C/o చాగంటి రామమూర్తిగారు, గుమాస్తా, సివిల్ సర్క్లె ఆఫీసు, విజయనగరం.	2285	జూన్ 1929	10 8 0	500	48

వీనెస్ ఎ స్టూ రెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ గాను కాపి. బాయి అండ్ కో., మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు.

వృధాన్యార్థభంగము గావించెడి వారలెవ్వరొ ఎరుంగన్ శక్యమే ఏరికిన్?

గాంధీమహాత్ముని వ్యాసము

గాంధీమహాత్ము డీవారము యంగుండియా పత్రికలో

నిట్లు వ్రాసిరి:

“అనుదినము వెలువడుచున్న వార్తలనుబట్టి యీ ఉప్పు పన్ను ఎట్టి కుతంత్రములతో కల్పింపబడియున్నదో మరింత తేటతెల్లముగా విదితమగుచున్నది. ఉప్పుపన్ను చెల్లింపక ప్రజలు ఉప్పును ఉపయోగింపకుండగలములకై గవర్నమెంటువారు సర్వజనలాభదాయకముగా అమృత్యున యుప్పునుకూడ నాశనము చేయుచున్నారు. ఈ ఉప్పుకొరకు చెల్లించవలసియుండిన పన్ను అసలు సరకు ఖరీదునకు కొన్ని సందర్భములలో 14 రెట్లుకూడ ఉండును. ఈ ప్రకారముగా యీ గవర్నమెంటువారు యీ దేశమువారికి ప్రాణాధారమైన పదార్థమునకు పన్ను విధింపుచున్నారు.

ప్రజలు యీ ఉప్పును తయారుచేయరాదని ఆటంకపరచుచున్నారు. సహజసిద్ధముగా అప్రయత్నముగా సృష్టిలో లభించుచున్న ఉప్పును నాశనముచేయుచున్నారు. ఈవిధముగా తమకు లాభము లేకపోయినను యితరులకు ఆపకారము చేయునట్టి యీగవర్నమెంటువారిని ఏమని వర్ణించవలయునో నాకు తెలియుటలేదు. వృధాన్యార్థభంగము గావించెడివారలెవ్వరు ఎటుంగన్ శక్యమే ఏరికిన్? వీరిని వర్ణించుటకు ఎంతటి తీవ్రవిశేషణ పదమైనను సరిపోవుటలేదు. ఈరీతిగా బుద్ధి పూర్వకముగా యీదేశములకు హక్కుగల ప్రవ్యమును పదార్థమును ఈదేశమందలి అనేక ప్రాంతములందు గవర్నమెంటువారు నాశనము చేయుచున్నట్లుగా నా కనేకవార్తలు వచ్చినవి. కొంతకాలము ద్రవీరమందు కొన్ని బున్నుల ఉప్పుకాకపోయినను కొన్ని మణుల ఉప్పుఅయినను నాశనము చేయబడెను-ఇట్టివార్తలే వండినండికూడ వచ్చుచున్నవి-అట్టి ప్రాంతములందు సహజసిద్ధముగా సృష్టిలో లభించుచున్న ఉప్పును ఆ ప్రాంతవాసులు తమ స్వంతినియోగార్థము ఎత్తుకొని పోవుటకు వీలులేకుండుటకై సాల్పు డిపార్టుమెంటువారు తమ యుద్ధోగ్యులను అచట నియమించి యీ ఉప్పును నాశనము చేయుచుచున్నారు-ఈరీతిగా మనదేశములయొక్క విలువగల్గిన పదార్థమును నాశనముచేయుటకై మనదేశపుజానా సామృద్ధిగవర్నమెంటువారు ఖర్చుచేయుచున్నారు. మనదేశ ప్రజల నోట గడ్డకొట్ట యీ ఉప్పును భయపముచేయుచున్నారు.

ఇంతటితో కథ ముగియలేదు. నేను ఓల్పాడు తాలూకాకు వచ్చిన తర్వాత నాకొక క్రొత్తసంగతి బోధపడినది. ఈ ప్రాంతములలోని బీదజనులు ఇచట సహజసిద్ధముగా లభించెడి ఉప్పును ప్రారబచేసి అమ్ముకొనుటవల్లను లేదా ఉప్పు తయారుచేసి అమ్ముకొనుటవల్లను కొంతవనోపాధిని సంపాదించుకొనుచుండెడివారు. తమరాష్ట్రములవల్ల ఆర్జించెడి సంపాదనకుతోడుగ యీ ఉప్పువ్యాపారము సహాయధూతముగా ఉండెడిది-వీరికి ఉపవృత్తిగానుండిన ఉప్పువ్యాపారము యీగవర్నమెంటువారివలన పడిపోయినది.

కాబట్టి యీ ఉప్పువ్యాపారము గవర్నమెంటువారి మిలీటరీకుటవల్ల దేశమునకు నాలుగువిధముల నష్టదాయకమై యున్నది. గ్రామములలోని జనులకు నులభమైన జీవనోపాధి పడగొట్టబడినది. సృష్టిలో సమృద్ధిగా లభించెడి పదార్థము దేశోద్ధానముధానించుటకు హక్కు స్వాతంత్ర్యములు లేకుండా నాశనమై చేయబడవలసి వచ్చెను. ఈరీతిగా పదార్థ నాశనముచేయుటకు గవర్నమెంటువారు ప్రజలసామృద్ధి అగు ప్రభుత్వ ఖజానాలోనుండి ధనము వెచ్చించుచున్నారు. అన్నిటికన్న నెక్కుడు చేమనగా:-

కనివినియెదగని రీతిని మారుమూలపాఠశాల సరకునకు వెయ్యిరూపాయలు పన్ను విధించి తిండిలేక మాడుచున్న ప్రజలవద్దనుండి ఆపన్ను వసూలుచేయుచున్నారు.

మనకు నేను విదేశవస్త్రధానమును చేయవలసినదిగా నా దేశములకు కొరతవుడు దేశములో కొంతగడ్డలు పుట్టెను. ఆకలవరము యీ సందర్భములో నాకు స్మరణకు వచ్చుచున్నది.

అట్టి విదేశవస్త్రధానమువల్ల ఉత్పత్తియైన వస్తువును వృధాగా నాశనము చేయుటయే యిది కొందరు వాదించిరి. అట్టి పని అమానుషమని వాదించిరి. విదేశవస్త్రము ప్రజలకు అరిష్టదాయకమని అందరూ అంగీకరించియే యుండెరి. కాని ఉప్పు ప్రజలకు ప్రాణాధారమైన పదార్థము-అట్లయ్యున ప్రోహద్యాయకమైన ఉప్పుపన్ను వసూలుచేయుటకై యీ ఉప్పు అనుదినము బుద్ధిపూర్వకముగా నాశనము చేయబడుచున్నది.

కొందరు నారీమణులు

అదృష్టవంతులు. సౌందర్యమును రూపించునట్టి క్రమమైనట్టియు, సున్నితమైనట్టియు లక్షణములతోనే పుట్టుచున్నారు; ఏస్త్రీగాని తనచర్మమును గురించి కొంతశ్రద్ధ వహించి, ప్రయాస తీసుకొనిన సౌందర్యముగా నుండగలదు. సౌందర్యముతో జన్మించిన స్త్రీకూడ తన సౌందర్యమును పోనీయక యుంచుకొన గోరినచో తనచర్మము విషయమై శ్రద్ధవహించవలెను. చర్మము విషయమై మంచి శ్రద్ధవహించునట్టి స్త్రీ అనాకారముగా నున్నను మిక్కిలి సౌందర్యవంతురాలుగా మారును.

చర్మమును గురించి శ్రద్ధవహించుటకు ఉత్కృష్టమైన పద్ధతి ప్రతిరాత్రియు మంచి గీజ టాయిలెట్ క్రీముతో రుద్దుటయు, ఇదిగాక పగటిపూట మంచి అదృశ్యమవునట్టి క్రీమును వాడుటయు. ఈపనికి శ్రేష్ఠముగా తయారుచేయబడినవి ఏవన:-

పండ్స్ క్రీమ్

రాత్రిలందు రుద్దుటకు

పండ్స్ స్క్రూ

పగటి పూట వాడుటకు

వీటి ఉపయోగము యే స్త్రీకియైనను సౌందర్యమును వృద్ధిచేసి కాపాడును.

పాడి, లేక, జిడ్డుగానున్న శిరోజములను పరిశుభ్రపరచి, వాటికి ఆదమును గలిగించుటకై రెండురకములుగా తయారుచేయబడిన పండ్స్ హెంప్రూగుండను గూడ నుపయోగింపుడు.

పండ్స్ మిశ్రమములందు యేమాత్రమును జంతువులకొప్పు వేరుటలేదు. తయారుచేయబడునప్పుడును, చేతితో ప్యాకుచేయబడునప్పుడును తాకబడు లేదు

THE OATINE Co.—Prinsep St., Calcutta.

ఇంతకాలము యీ ఉప్పుపన్ను ఎందుకు అమలులో నుండినదనగా ప్రజలు నిర్విప్రముగా నుండుట వల్లనే. ఇక ప్రజలయందు తగినంత నిద్రమేల్కొన్నారు. ఉప్పు పన్నుగూడ మాయమై పోవలసివడె. ప్రజలు తమ శక్తిని ఎంతతీవ్రముగా ప్రయోగించెదరో అంత త్వరలో యీ ఉప్పుపన్ను రద్దుఅగును- మన భాగ్యవశంబున యీ పరిష్కారము విక చేరునలోనికే వచ్చినది.
(మో. క. గా.)

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.
Bangalore.
A First Class Indian Life Office offering Maximum Benefits at minimum cost. Increase of nearly 86 per cent in business.
SPOKEN WELL
Both by Press and the Public.
Write for Agency terms & other particulars:
V. RANGASAMY Esq.,
B.A.B.L., F.C.I.,
General Secretary, Bangalore.
Messrs. P. K. RAU & Sons.,
Chief Agents, Madras Presidency
24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, Madras.

మోతీలాలుగారి దాదృత్వము

గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస
గాంధీమహాత్ముడు యీవారము యంగుండియా పత్రికలో యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-
ఈనెల 6వ తేదీని అఖిలభారతదేశ సత్యాగ్రహదినమున నెర్రూ కటుంబమువారికి నియతమందై పేరెన్నికగన్న దివ్యసాధనము ఆనందభవనము అఖిలభారతవారికి దానముచేయబడుచున్నది. మోతీలాలు మెచ్చదగిన దేశసేవకు హెచ్చుచేసెను. ఆయన దేశమున కర్పించిన భూరిదానములలో ఆయన సుపుత్రుడగు జ్యోతిలాలే చాలును. సప్రసంతానములకన్న నిష్కమైన సజీవసంతానమే ఇది. ఇక ఇటుకనున్న పుణ్యవసు సమర్పింపనేల? కాని, యీదివ్యభవనమును భారతవారికి సమర్పింపవలెనని ఆయన తనతపాపదున్నట్లు ఇటీవల నాకు తెలిసినది. ఆభవనము పౌరాణిక చరిత్రాత్మక పవిత్రవాసలను స్మరింపజేయుచున్నది. ఈసంగతులన్నియు దేశములకు ఎరిగింపబడినవి. నిజముగా మోతీలాలుగారు ఏరీతిగా సంపాదించిరి? వీరిగా వెచ్చించియున్నారు. ఆయనయొక్క దేశసేవకును, ఆయనయొక్క దానములకును మనము పాత్రులమగుదుముగా!
(మో. క. గాంధీ.)

(శ్రీ గాంధీ మహాత్మనిజాతకము)

గతవ్యాసమున నవరణాలు, వివరములు

మార్చి 21 వ తేది ఆంధ్ర పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వ్యాసము విశ్రుల ప్రోత్సహమున తొందరగా వ్రాసి పంపుట చేశాన్ని భాగములు లోపించియు కొన్ని మార్గభ్రష్టములుగాను నుండెను. వానిని ఈ దిగువరీతిగా సవరణ చేయుచున్నది.

(1) 2 వ పేజీ మూడవ కాలములో "కావుననే పాపార్థము పట్టిన రాజయోగభంగకారకు డళి బుధుని అంతరము పూర్తి యగువఱకు కారాగృహ నివాసమున పడవ వచ్చిన యే విధ అర్థములు లేక ముందు వచ్చిన రవి విదళలో" అని యున్నది, యిందు ముందు వచ్చిన కేతు అంతరములో ముందు వచ్చిన రవి విదళలో అని యుండవలెను.

2. "అట్లే ముందు వచ్చెడు జయుడగు కుబాడు అని యున్నది." అట్లే ముందువచ్చిన కుబాడు" అని యుండవలెను.

3. "కాని యీ ఛంద్రకాలమున ఆర్థగ్రహములలో రెండవ పాపగ్రహ మగు రవియొక్క విదళ కాలమున" అని యున్నది. కాని యీ ఛంద్రకాలమున అనగా ఏప్రిల్ 5-1980 సం॥రము మధ్యాహ్నము 12-55 నిమిషములలోపున అందు ముఖ్యముగా ఆర్థగ్రహములలో రెండవ పాపగ్రహ మగు రవివిదళకాలము అని యుండవలెను.

4. 8 వ పేజీ మొదటి కాలములో "పాశ్చాత్య సిద్ధాంత ములరీత్యా మార్చి 7 మొదలు ఏప్రిల్ 20 తారీఖుల మధ్య" అని యున్నది. "మార్చి 17 మొదలు ఏప్రిల్ 20 తారీఖుల మధ్య" అని యుండవలెను.

వివరములు

గోచార రీత్యా గురుడు లాభమునకు మెయ్యి 29 తారీఖు 1980 రోజున కొన్ని పంచాంగముల బట్టి వచ్చునట్లు తెలియజేసెను. సామాన్య గోచారరీత్యా లాభమున గురుడు యోగ్య ప్రదుడని యున్నది. దుష్టాస్పదముల నున్నను మంచి మూర్తి యైన శుభము యిచ్చునని కలదు. కాని పంచాంగకర్తలు గ్రహముల చారములందు వివిధ మతములు ఆవలంబించు చుండుటచేత చారములందు భేదము లుండుటచేత మూర్తిలక్షణము నూచించుటకు జ్యోతిష్యులకు కష్టముగ నున్నది. సామాన్య గోచార రీత్యా మంచి స్థానములందు గ్రహము లుండునప్పుడు మూర్తి లక్షణమును చూడ నవసర ముండదు. కాని అనభవముచేత కొన్ని గ్రహములు సామాన్య గోచార రీత్యా మంచిస్థానముల యందున్నను దుష్టఫలములు యిచ్చుటవలన కొందఱు జ్యోతిష్యులు జాతకమునందలి మహాదశాంతర్దశ లిట్టివి అని చెప్పుట కలదు. ఇది కాస్త్ర సూక్తిమే. కాని అంతర్దశా నాథుడు మంచివాడై సామాన్య గోచారరీత్యా గ్రహములు మంచి స్థానములందున్నను, దుష్టఫలములు క్రాన్తించినప్పుడు వానిని మూర్తిలక్షణ మని చెప్పుదురు. ఇది కాస్త్రమునకు విరుద్ధము. సామాన్య గోచార కాస్త్రమునకు తోడు విశేష గోచార కాస్త్రము కలదు. అందు సామాన్య గోచార కాస్త్రమునందు మంచి స్థానములుగా చెప్పబడిన కొన్ని స్థానములు కొన్ని రాసులకు దుష్టాస్పదములుగా చెప్పబడినవి. అందుచే సామాన్య గోచారరీత్యా మంచి గ్రహస్థితియున్నను, మహాదశాంతర్దశ నాథులు మంచివారైనను దుష్టఫలములు నూచనలుగా అనభవమునకు వచ్చుచుండును. (ఇది విశేష గోచార కాస్త్ర నూచన.)

గోచారరీత్యా చెడుగా నున్నప్పుడు జాతకము రీత్యా అంతర్దశ మంచిదైనప్పుడు గోచారరీత్యా యిచ్చెడు దుష్టఫలములు స్వల్పముగ అనభవమునకు వచ్చుచుండును. గోచార రీత్యా మంచిదై జాతకమురీత్యా అంతర్దశ చెడ్డదైనప్పుడు శుభము స్వల్పముగ అనభవమునకు వచ్చుచుండును. రెండువిధముల మంచిగా నన్నప్పుడు అత్యంత శుభఫలములే జరుగును.

మహా దశానాథుని బలాబలములను బట్టి మహా దశానాథుని ఫలములే అంతర్దశ, విదళానాథులకు వంజవలెను. మహా దశానాథుని ఫలము సంబంధత్రయమును బట్టి అనగా ఉనికి, చూడబడి, కలిసికొను గ్రహములను బట్టి, ఆ మహా దశానాథునికి ముందు గడచిన మహా దశానాథుని బట్టి యోగ దళ యైన, దశా ఆరంభమునో, గోచార రీత్యా మంచి గ్రహస్థితి యున్నప్పుడో, శుభ నియోగాంతరము నుండియో యోగము ప్రారంభించి దశాంతరములోపున నియ్యవలసిన యోగము సంతను అంతర్దశల యోగానుసారముగా ఇచ్చును.

మహా దశానాథునకు చెప్పిన సూత్రములే అంతర్దశ నాథునికి కూడ వర్తించును.

తై విధమున శ్రీ మహాత్ముని జాతకమునందు మహా దశాంతర్దశ విదళా వైరా దిశలకు ఫలితములు విచారించబడుచున్నవి.

విశేష గోచార కాస్త్రమునందు నిఘరాణివానికి పీకా దళ గురుడు పాపిగాను దుష్ట ఫలితములు యిచ్చువాడుగాను చెప్పబడి యున్నది. ఇది సామాన్య గోచారకాస్త్రమునకు విరుద్ధము. అయినను సామాన్య కాస్త్రమును విశేష కాస్త్రములో

త్రోసి ఫలితములు చెప్పవలెను. కాబట్టి ఏకాదశగురుడు యోగ ప్రదుడు కాదు. ఏ గ్రహమైనను ముందు రాశిఫలమును రాశి ప్రవేశమునకు కొంత ముందుగానే యిచ్చుట ప్రారంభించును. కాబట్టి గురుడు ఏకాదశ రాశి ఫలము మార్చి మొదటివారము నుండియే ప్రారంభించును. అప్పుడు ఛంద్రాంతరములోని పాపార్థగ్రహములోని రవి విదళకాలము ప్రారంభమైనది. కాబట్టి అప్పటినుండి మహాత్ముని నిర్బంధము చేయు యత్నములు. ఉద్యమమును నిరోధమును చేయు ప్రయత్నములు. మహాత్ముడు తన వయస్సునకు శ్రమయును మార్గమును త్రొక్కుట నూచనకు వచ్చెను. ఆ రవివిదళ అంతము 5 వ ఏప్రిల్ 1980-12-గంటల 55 నిమిషములకు అగను. గురుని ఏకాదశ రాశిఫలము ప్రోత్సహించుచుండును. కావున అలోపున మహాత్ముని రాజయోగగోచరనిర్బంధము జరుగను.

5 వ ఏప్రియల్ 1980 12-55 నిమిషముల నుండి కుజాంతరము ప్రారంభించును. కుబాడు ప్రారంభము కాగానే ఉద్యమముందు నూతనకక మేర్పడును. అనేకలు మహాత్ముని మార్గము అనుసరింతురు.

కుజాంతరమునకు ముందు ఛంద్ర అంతరభిద్రము అర్థగ్రహమునకు లోనగుటచేత గురుని ఏకాదశ దుష్టఫలములు మోచ్చుచుండుటవలన సంబంధత్రయము చేతను, రవి, శని పాపుల మధ్యవర్తియగు కుబాడు 5 వ ఏప్రియల్ నుండియే ప్రారంభమైనను కుజాంతర రా హు విదళకాలమున బుధ నూత్ము, శుక్రనూత్ము, కుజనూత్ములవఱకు నిరోధ నిర్బంధములు జరుగుచుండి పడవ జూన్ 20 తారీఖునుండి కుజాంతరము చెనుకటి వ్యాసములో చెప్పిన శుభఫలములు బలముగా ఇచ్చును. గురుని ఏకాదశ దుష్టఫలములు బహు స్వల్పముగ నుండి రాజయోగములో గోచరించ దగనివిగా నుండును.

పాశ్చాత్యసిద్ధాంతముల రీత్యా సాయ కులూమాన జాత కునికి ప్రతి సంవత్సరము డిశంబరు 24 మొదలు జనవరి 22 వఱకు మార్చి 17 మొదలు ఏప్రియల్ 20 వఱకు ఆకస్మిక ప్రమాదమునకో లేక ఆరోగ్య భంగమునకో కారణ మగునని నూచింపబడినది. ఇది సామాన్య వచనము. అంతర్దశ నాథునికి దుష్ట లక్షణములు పట్టిన యీ నూచన బలముగాను అంతర్దశ నాథుడు మంచివాడైన నూచనగాను యీ ఫలితములు అనుభవమునకు వచ్చును. 1928 డిశంబరులో ప్రారంభించిన రాహు దశా కేతు అంతరము ఆరోగ్యమునకు ప్రతిహేళముగుటచేత సామాన్యముగా నూచింపబడిన ఫలములు బలముగా అనుభవమునకు వచ్చి డిశంబరు 24 జనవరి 22 తారీఖుల మధ్య ప్రబల జాడ్యము ఆపరేషన్ జరిగినది. ఇప్పుడు సాయనమానముచే ప్రతి సంవత్సరము ప్రతిహేళకాలమైన మార్చి 17 మొదలు ఏప్రియల్ 20 తారీఖుల మధ్యకాలమున అమలులోనుండు ఛంద్ర, కుజ అంతరములు మంచివగుటచేత యీ మధ్యకాలమున వచ్చు ఆకస్మిక ప్రమాదముగాని ఆరోగ్యభంగముకాని నూచనగానే యుండును. అనగా విశేషముగా లెక్కచేయదగినది కాదు. సారాంశము మార్చి 7 వ తారీఖు మొదలు జూన్ 20 తారీఖుల మధ్య ఉద్యమము రీత్రముగా నుండినను తీవ్ర ప్రతిఘటనలకు నిరోధములకు, కారణమగును. మహాత్ముని నిర్బంధము గాని స్వల్పఆకస్మిక ప్రమాదము లేక ఆరోగ్యభంగము గలిగి పడవ మంచికాలముగాను ఫలితముగాను పరిగణించును.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ట్రే)యిట్ సెటిల్ మెంట్సులో (ఇంగ్లాండులో షాకార్పొరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగు పోలీస్ పోలీస్ నిరద్దు చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండ చేయకూడదు. అను నిబంధనలు నవాజముగనే యున్నది.

ధారాశ్రమైన పద్ధతులై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,

రిటర్డెడ్ హౌస్, కేపీ, మద్రాసు

రుక్కాంగదాచార్య, బల్లారి.

మెనర్స్ బంగేర అండ్ కో,

వివెన్ వీధి, మంగుసూరు.

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాలు నెం. 7 గణపతిమొదటివీధి,

తిరువల్లి క్లౌడి, మద్రాసు.

ముఖ్యగమనింపు :—శ్రీ యు త కె. సుందర్యరాజు

అయ్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు.

వారికి పుత్రులను ఈదిగువ విలునమునకు వ్రాయవలెను. C/8

జిల్లా మునిసిఫ్ కాకాడ.

మదరాసు అందు నదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది.)

ఒంటిమిట్టయందు బ్రహ్మాత్మవము

శ్రీ కోదండరామస్వామి, 1980 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 7 వ తేది మొదలు 17 వ తేదివరకు గరుడవాహనము, ఏనుగువాహనము, రథోత్సవము, సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవము, జరుగును.

1980 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 8 వ తేది మొదలు 21 వ తేది వరకు, ఒంటిమిట్టనుండి యీ దిగువ కనిపించిన స్త్రీవ నులకు సరసమైన 8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్లు సాధారణ మైన పాసంజరు బండ్లకు (మెయిలుకుగాని ఎక్స్ ప్రెస్కుగాని లేదు.) ఇవ్వబడును. సదరు టిక్కెట్టును, 1980 వ సంవత్సరము మే నెల 5 వ తేది రాత్రి 12 గంటలలోగా తిరుగుప్రయాణము నకు ఉపయోగింపవచ్చును.

Table with 2 columns: స్త్రీవనండి (Women's) and 8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్లు (8th Class Return Ticket). Rows include మదరాసు, తిరుత్తని, పాంబడి, నగరి, వేపగుంట, పుత్తూరు, కడుగు, పూడి, రేణిగుంట, మామండూరు, కెట్టిగుంట, కోడూరు, అనంతరాజుపేట, యూరంపాడు, రెడ్డిపల్లి, రాజంపేట, నందలూరు, కడప, కృష్ణాపురం, గంగయ్యపల్లి, కమలాపురం, యెర్రగుడిపాడు, యెర్రగుంట, కలముల, ముద్దనూరు, మంగవల్లుం, కొండాపురం, కేగడిపల్లి, పంగనూరు, తాడిపత్రి, బూటూరు, రాయల్ చెరువు.

పై కనిన చార్జీలో విడుదల అర్హులైన రీయండును యాత్రికులపట్టు పూర్తిగా వసూలు చేయబడును.

ఒక ఔషధ వినోదము

మరియు

కలరా నివారిణి!

హాజ్యోటిస్ అరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునం దున్న వాటిలో అత్యుత్తమైన ఏదీ, కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రత్యేకము మోతాదే గుణియున్న మన్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనకూలమైన ధరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 2-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్

హాస్టలార్సు నెం. 504, మద్రాసు, టి. టి.

ఆంధ్ర సోదరీమణులకు విజ్ఞప్తి

ఉప్పు సత్కారము

(వేదాంతం కమలా దేవిగారు)

భారతమాతృదాస్యని క్రికై యిదివర కన్నడును ప్రపంచము కనివిని యెరుగని విధమున, సకల జాతులవారును సకలదేశములవారును, సకలవర్ణములవారును విశ్వకలముగ మహాత్ముడని పిలుచుచున్న, శ్రీ గాంధీ పూర్వీక సర్వరాజ్య ప్రయత్నమున తుదిమెట్టుగా నిర్ణయింపబడిన ఉప్పు సత్కార హక్కుసంస్కరణము 6 వ తేదీని ప్రారంభించి యున్నాడని సకలజనులును స్త్రీ పురుషులు బాలబాలికలును ఎరిగియున్నారు. ఇట్టి అపూర్వమైన దౌర్జన్యరహిత శాంతియుద్ధమున భారతపుర్రుదేశాక అబలలనబడు స్త్రీ జనము సహితము పాల్గొనవచ్చును. శ్రీ గాంధీగారికి తోడ్పడుటకు వారి ధర్మశ్శ్రీ కమలదేవిగారు విఖ్యాత పెటిట్ కన్య, కమలాదేవి చట్టోపాధ్యాయ, సరోజినీదేవి, ఆపంట రుక్మిణమ్మ మొదలగు ప్రముఖులగు సోదరీమణులు కార్యరంగమున దిగిరని మన మెరుగుదుము. ప్రఖ్యాతులగు పెద్దలేకాక సామాన్యులును గృహనిర్వహణమునందు తత్పరులై యున్నవారునుగాక తమకు తోచినంతిని యథోచితముగనే ఉద్యమమున పాల్గొని, విజయము చేపూర్వమునైనా దృఢ గలదని విన్నవించుచున్నాము. సమర్థత ఆశ్రయమునుండి గాంధీగారిసతి స్త్రీ సైనికదళమునకు నాడుకత్వము వహించి సమాద్రతరమునకు సత్కారము మొనర్చినట్లున్నది. ఆమెతో జేర్చునట్లు స్త్రీల పేరులును తమకై కావు. ఆంధ్రదేశమున ఇంచుమించుగ అన్ని జిల్లాలయందును, తెలిసినంతవరకు గంజాం, విశాఖపట్టణము, తూర్పుపశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు మండలములయందు వేరువేరు స్థలములయందు సత్కారహక్కులందములు కాలినడకను బయలుదేరి గ్రామములవెంట ప్రచారము చేయుచు నైస్వయము పొందించుకొనుచు సమాద్రతర ప్రాంతముల కేగుచున్నారని. సమాద్రతరమైన తెచ్చి కాచియో, ఎండబెట్టియో ఉప్పును తయారు చేసి బీదలకు పంచిపెట్టుదురు. ఈపని సాగెనా మన ఉప్పును మనముచేసికొనినవార మగుదుము. బీదలకు వ్యయములేక ఉప్పును పండినవారమగుదుము, లేక కాపసోల్లంఘనము క్రింద ప్రభుత్వమువారు మనల వైదీలచేసిన, దేశస్వాతంత్ర్యము కొరకై యిదేమిటపడి జీవితము ధన్యము చేసికొందుము.

ఏకైక ఆరవతేదీని జాతీయ సప్తాహారంధ దినమున పంజాబ్ హత్యలు జరిగిన నాటివర్ధంతి దినమున శాంతియు మార్గమున ధర్మబద్ధముగ క్రొత్తవిధానమున పోరాడ నారంభించుట అపూర్వము అర్థవంతము అనకాగతరహితము. మానవకులగు మహిళామణులకు పంజాబులో ప్రభుత్వమువారు 12 యేండ్లక్రిందట గావించిన యవమానమును, దౌర్జన్యము, క్రూరుగుణాధులు మన మెన్నటికిని మరుచుకొనుము. తల్లులకెల్ల తల్లియగు నాభారతమాత కవమానము, జరిగినప్పుడు ప్రతిభారతీయ పనితనము అవమానము అస్వాతంత్ర్యమేకదా? ప్రపంచమున

నేనుంచి కార్యము జరుగవలసినను పురుషునకు స్త్రీతోడవలసి యేయున్నది. ఉత్సాహమును పురిగొల్పునది స్త్రీ, పలహారేక అనుమతి నిచ్చునది స్త్రీయగుచున్నది స్త్రీలకును బిడ్డలకు ఇబ్బంది కలుగుననియే పురుషులు ఇండ్లువిడిచి జైలుకు వెళ్లునవసరమున భయపడుచుందురు. అట్టితరీ మనమే సిద్ధులమైనవో యింక భారతమాత కేమిగోటు?

గుజరాతు రాష్ట్రము తరువాత ఆంధ్రదేశమే ముందు నిలవగలదను త్యాగము శ్రీ సాంబూరిగారి వాక్యములు స్త్రీల యెడలను సార్థకము గావలెను. బాక్సోలీలో ఎంతమంది స్త్రీలు కష్టముల కొద్దీ పాటుపడి గలిగిరి? అందర మెరుగుదుము. ఇప్పుడు గాంధీగారి కాలినడక ప్రయోగములో నూరత్ ప్రాంతమున నెవరోయొక మాత తననల్లరు పుత్రులను సత్కారమునకు సమర్పించినదని వినినప్పుడు మనకెంత మానందమును గర్వమును గలుగుచున్నవి? రుక్మిణమ్మ, లక్ష్మీదేవియమ్మ, ముచ్చమ్మ మొదలగు వీర నాయకులుగలుగుల మనము చెడుకాదుదుమా? ఉత్సాహముతో 4 గురు తెరచాటు ఘోషావీధి బరంపురమున స్వచ్ఛంద సత్కారము చేపట్టెను చేపూర్వమున్నప్పుడు, వైదుర్యమునకు భ్యాతిగన్న ఆంధ్రమణిమణులు చెనుకాదురా? భార్యను, తల్లులును, సోదరీమణులును తమ భర్తల పుత్రుల, సోదరుల ప్రోత్సహించి యింటికొకరు చొప్పుననే సత్కారము సమరములోనికి పంపుటయేకాక తామును జైలునకేగ సిద్ధపడవలసి నేను హెచ్చరించుచున్నాను. ఎంతమంది అట్టింటి కొడంగుడు నెలలతరబడి తమ పుట్టింటికి వెలియుచుంటుంటుంటే? అప్పుడు వారిభర్తలు బిడ్డలు సంసారములు నేనుచున్నవి. మన అందరి సంసారములకును నిర్వంధ జీవనము దాస్యము వచ్చియున్నపుడు భారతదేశపంతులయొక పెద్ద కారాగృహమై యుండగా, విడిగా మనము స్వాతంత్ర్యము కొరకై ఖైదులో ఏకాగ్ని నెలగా వారములో ఉండివచ్చినసేమితప్పు, ఏమితప్పు? ఇది పిలుచే పనికాదని నా విశ్వాసము.

ప్రజాహిత కార్యములకు నేవిద్యాబోధనయో, హిందీ పాఠశాల నిర్వహణయో, గంభీరము కార్యము, స్థానిక సంస్థలసహకారమున నడపుచున్న స్త్రీలుకొందరు గలరు. అంతవరకు వారిదేశసేవ ప్రశంసార్హ మే యైనను సకలదేశోద్యమమున, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమమున వచ్చినపుడు వాటినిన్నిటిని వీడి యిదియే ముఖ్యమనియించి నడుపవలసిన యవసరముగలదని నా తలంపు. అనాలోగ్యముచేత దురదృష్టవశాత్తూ 5 వారములుగ కేంద్రాగ్రమురాలై యుండినను, నేదాలోగ్యమతివై దేశసేవా భాగ్యమునకు నోమకొంటినని సంతోషించుచునే నీ వాక్యములను వ్రాసి భారతమాతృదురవస్థయందు ఆంధ్రసోదరీమణులతోడ్పాటును సహాయమును అభిలషించుచున్నాను శ్రీ గాంధీ యిది తన కడసారి సర్వరాజ్య ప్రయత్నమనియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య విజయమో, మరణమో రెండు మార్గములనియు ప్రకటించుచున్నాడు. ఇదిగాక మనకు వేరు అవకాశమును అవసరము లేదు. పల్నాటి నాయకురాలివంటి వీరపుత్రికలగన్న ఆంధ్ర భూమి భారతమాత ఆహ్వానము వివక యూరకుండునని తలపను.

లోకసన్నిధిపొందిన
మదరాసు ముక్కు-పొడి
 గాటు కమ్మదనం సువాసన అన్నిటిలో ఈడు కానిది ధర. నెం 1. పీకె 1-5 4-0-0. నెం 2. 8-4-0. (120 రులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కు-పొడి
 బాటలు దజ్జ 1-5 2-4-0 24 రులం టిన్ను 1-5 1-12-0
 జైలుచార్జి పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
 విలాసము:—పి. వి. రాజన్ అండ్ కో, 44, గోవిందప్పనాయకన్ పీధి, మదరాసు

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1
‘కాంట్రా సెప్టిన్’
 ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం
 16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0
 ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—
 డి. రామచంద్రారావు, 153, బ్రాడ్వే, మదరాసు-సోల్ ఏజంట్
ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్
 ఇతర కెమిక్లు అండ్, డ్రగ్స్టులవద్ద కూడ దొరుకును.

మా న స్తో ల్లా సి నీ మాత్రలు
 30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
 పెం సులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గురూ మధికము!
 కీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాగల హిత్రులు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆపురింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అరిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పోర్నములు, కిరగ్గు, శ్రద్ధ, ఆకులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నోవులను బోగొట్టి దోహదమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
 ఈమాత్రలు మేనానాతనోపులను పెంపనే మాన్పును. ఇందు అనేక షేషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
 చిరునామా:— (98)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
 పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

జీవక క్రి లేనట్టి
వెంట్రుకలకు మంచిటానిక్ గా
పని చేయును!

ఇండియామాదిరి ఉష్ణప్రదేశము లందు మీ వెంట్రుకలనుగురించి కొంచము శ్రద్ధవహించ వలెను. వెంట్రుకలు ఆరోగ్యస్థితియందుండుటకు మంచి టానిక్ యొకటి విక్రీ-లి అవసరము. ఈచెక్స్ లైమ్స్ అందు గ్లిసరిక్ యుపయోగించు టారంభింపుడు, ఎండాకాలములో మెదడైనకు చల్ల చనమును గలిగించుటయే కాకుండా తలనొప్పి తదితరమైన నొప్పులు రాకుండ కాపాడును.

నిత్యము ఉదయమున ఈచెక్స్ లైమ్స్ అండ్ గ్లిసరిక్ సుపయోగింపుడు. మీ వెంట్రుకలను మెత్తగా, అందముగా నుండునట్లు చేయును. వెంట్రుకలకొక క్రొత్త మెరు గిచ్చును.

దగ్గరలోనున్న కెమిస్టువద్ద ఒకసీసాను కొనుడు. నిత్య ముపయోగించుకొనుడు. కొనేటప్పుడు మాత్రం సీసామీద ఎట్టనిసీలు, ఈచెక్స్ అని పేరుండునట్లు గమనింపుడు. పరుకు నాణ్యమైనదనుట కదియే నిదర్శనము.

EVANS' LIMES & GLYCERINE

Made in England by
 EVANS' SONS LESCHER & WEBBLtd.,
 Liverpool and London.

POLINES GONOMIXTURE
“పాలినిన్ గోమిక్చర్”
 గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే ప్రాధీనపడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.
 1. మొదటి షోస్తోవెంటనే విముక్తిగలుగును.
 2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
 3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.
 ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.
 16 షోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 32
 పోస్టేజి ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126-2
 ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
D. POLINES & Co.,
 Manufacturing Chemists,
 5, Harimohan Roy Lane,
 Bellaghata, CALCUTTA

చిన్నపాటి
విద్యార్థి
అనితడు.

మలయచందనము

రహస్యము
నా నేపథ్యము
వచ్చును

గనేరియా (నెగ)కు కుర్రారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
అనేకయోగ్యతాపత్రములు పొందినది, వల దట్టి 2-4-0 దీని కనుపానం పంపింపబడినది 8-0-0 కందును ఖర్చులతో 5-12-0
సుధాసారము, నవాయకి రాజౌషధము సీసా 4-0-0
గంధర్వపార్శ్వనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

ఏషియనుఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు
కావలసియున్నారు. పని గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక
జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు
రూ. 1000 లకు రూ. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.

వ ర. ములకవివేంకటాచార్యుడు.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

బెణుకులు
పోగొట్టి గాయముల
వాపులు, నరముల పోట్లు

Painkiller
(TRADE MARK)

పెయిన్ కిల్లర్ (పెర్రీ డేవిస్) వారిచే తయారుగాబడి గృహమున
దుపయోగించబడి, ప్రపంచముంతట అమ్మబడుచున్నది. వాడవలసిన పద్ధతులు
సీసా వెంటనుండును. సులభముగ నుపయోగించవచ్చును. మాదిరిలు చూచి
మోసపోకుడి. (పెర్రీ డేవిస్) వారిచే తయారుగాబడిన పెయిన్ కిల్లరును
మాత్రమే కొనుడు.

Purshotamdas Hurjee and Son Sole gents
111 Nainapa Naick Street
137-139 Dadyseth agiary Lane, BOMBAY
DAVIS & LAWRENCE Co. Proprietors
NEW YORK & MONTREAL.

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

త్రియత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర
బోస్, పట్టాభి శీతారామయ్య మొదలగు సుప్రసిద్ధనాయకుల పటములను గురించి సభింపించియున్నాడు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు,
పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్ లాల్
నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపట
ములు త్రివర్ణములలో బహు రమ్యముగ వివిధ సైజులలో చిత్రించబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములు, స్థానికసంస్థలు, జాతీయపాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు
(Original Paintings) నరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్రదేశమునం దన్ని చోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.

వర్తకులకును, మొత్తముగాకను వారికిని మంచి కమీషను ఇవ్వబడును.

వివరములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,

GUZDER PARK, BOMBAY. 2

గట్టి చాయరంగునూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్న
నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు
తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు నరసముగాను గట్టి
చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయును.

132-2

యల్. కే. మీనాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జపులివ్యాపారం, మహల్షి, మధుర.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

సతీపతికుతూహల రహస్యములు!

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంక్షభావలో వెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతులస్వస్థిప్రేమ
తో వరిలగల విధులు, ప్రేమత్వము, స్త్రీ జాతులు, పురుష
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు. జాతుల పాఠనములు, వాని
యొక్క అభిప్రాయము, శిష్యాగృహరహస్యములు, వాని లక్ష
ణములు, ఎట్టి సతీపతుల కృత్రి సంఘము గలుగునను విషయము,
గర్భవతుల యాశాగ్యావశ్యకత, శిశురక్షణ, అక్షరకోడండవైర
ములకు గల కారణములు, వానిని కలిపింపజేయు సుప్రయములు,
వారికుండవలసిన స్నేహశిశ్యకత, మున్నగు 280 విషయముల
తోను, పందర్బానుసారముగ గల ఆఫ్టర్, లెక్చర్లు 25
తోను క్షేజ 410 పేజీల వెబడిన సీమకాలికోతోను చక్కని
బ్రెండితో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివి
తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు.

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అణాలు
రెండు పుస్తకము లొకసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు
మా చిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిప్టో.

19 తాండవరాయ మొదలి విధి, తిరువళ్ళీ, మద్రాసు.

శ్రీ కృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారతమున
వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి మరసగా సులభ
శైలిని వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు తొలగి
నట్లు శాస్త్రీయసూత్రాధారములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములతో
ముద్రించబడును. 850 పుటలకు దక్కువగాకుండ ఒక్కని
బ్రెండుచేయించి 8 సెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారు
లకు పి. సి. గాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు తోష
కులుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 11 వఱకు సంపుటములు
సిద్ధముగా నున్నవి.

51

జనమంచి శేషాదికర్మ

ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,

హైస్కూలు మునిసిపల్, కడప.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మూతము
నిడుచునట్లుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్
తోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తక్కువ ఖర్చునకు.
సీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్ఖార్థిత్వము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వమును యెన్నివఱకు
త్వరములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదురును.
నెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తెలము

(3) ఈ తెలము తెల్లపొడలనే గాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జ, కర్పూర
మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలునీటికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంట్లు:—

తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు.”

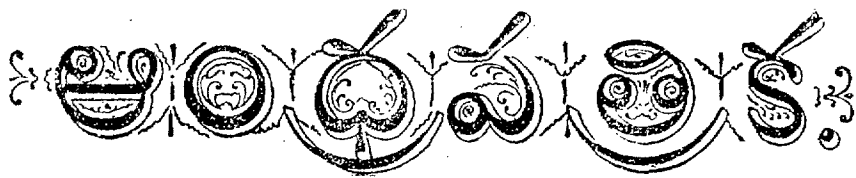
ఏజెంట్లు కావలెను.

131

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకటప్రసాదయ్య

లీవరు అందు స్క్రిప్ట్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నియ్య
వైద్యులు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుండురు. ఉత్తర
ప్రదేశ్ తరము లన్నియు క్రింది అడ్రసునకు వ్రాయవలెను.
నెం. 27, మాధవపెరదమాల్ కోయల్ విధి,
మైసూరు మద్రాసు.

అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఏప్రిలు నెల 9-వ తేది బుధవారము

గాంధీమహాత్ముని ముఖ్యశిష్యులు

(:o:)

భట్టాజిల్లాలో ఘూర్జరనాయకుల సంగ్రహచరిత్ర

1. శ్రీమోహనలాలు పాండ్యగారు

వయసు 60. బరోడాసంస్థానమున మోడలుఫారము నూ పరింటెండెంటుగానుండి 1911 లో రాజీనామాచెయ్యెను. కమిష్నరీలో గొప్పపండితుడు. చాల గ్రంథములను వ్రాసెను. 1918 భట్టాజిల్లాసత్యాగ్రహమున చెరసాలకేగెను. నాగపూరు పతాక సత్యాగ్రహమును ఘూర్జరమునుండి వలంటీరులతో వెళ్లెను. మరల చెరసాలకు పంపబడినాడు.

2. శ్రీదర్బారు గోపాల్లాసు దేశాయిగారు

వయసు 40. పాలుకు 40000 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చెడు బాగీరుదారు. రాజకీయములలో పాల్గొనినందులకు దానిని దొరతనమువారు వశపరుచుకొనిరి. భట్టాజిల్లానుండి కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షుడు. ఆంధ్రును అమీను సాహెబు అనిపించెదరు. ఇప్పుడు బరోడాసంస్థానమున వాసాలో నివసించుచున్నారు.

3. శ్రీగోకులదాసు, ద్వారకదాసుగారు

వయసు 60 దాటినది. 1921 లో అసహాయోద్యమమున చేరి ఖైదరువైన మనిషేనెను. నాగపూరు సత్యాగ్రహమున పాల్గొని 7 నెలలు చెరసాలలోనుండెను. నివాసము నడియాడు. మిక్కిలి అధికమున పలుకుబడికలదు.

4. శ్రీ రవిశంకరవ్యాసుగారు

ఖగోళశాస్త్రవేత్త. పల్లభాయిగారికి కుడిభుజము. వ్యవసాయదారుడు. స్వార్థరహితుడు దేశసేవకుడు. బాద్షాల్లీ సత్యాగ్రహమున కారాగృహమునకు వెళ్లెను.

6. పుల్పందు బాబూజీగారు

లోకమాన్యనిశిష్యుడు. గొప్ప విద్యాంసుడు. పెక్కు-మహారాష్ట్రగ్రంథములను గుజరాతీలోని కనువడించెను. 20 ఏండ్లక్రితము గుజరాతు అను వారపత్రికకు స్వామిగను సంపాదకుడుగాను యుండెను. దొరతనమువారు దానిని నిలిపివేసిరి. ఇప్పుడు భట్టాజిల్లానుండి కాంగ్రెసుసభకు కార్యదర్శి.

6. శ్రీఅబ్దుసత్తాబ్జీగారు

వయసు దాదాపు 80. సత్యాగ్రహాల కందరికిని పితామహుడు. ఇతనికుటుంబమునా రండియు సమైక్యముగానుండ నిపుడు వలంటీరులుగా చేరిరి. గాంధీజీని అన్వేషించినచో నితడే నాయకత్వము వహించును. మొదట బరోడాలో హైకోర్టు జడ్జిగానుండెను. కాంగ్రెసువా కేర్పరచిన జలియన్వాలాబాగు విచారణసంఘమున సభ్యుడుగా నుండెను.

7. ప్రొఫెసరు లాలూబాయి లక్ష్మీదాసుగారు

ఆనంధులో చిరోద్దాశవిద్యాసంఘమున కార్యనిర్వహకు. ఆసంఘమువారు 1921 లో ప్రభుత్వసహాయమును బడయాలకు నిశ్చయించుటచే దానిని వదలివేసెను. నాగపూరు సత్యాగ్రహమున చెరసాలకేగెను. ఇప్పుడు బోర్నమలో సత్యాగ్రహనాయకులలో నొకడుగా నున్నాడు.

8. శ్రీరావుజీ భాయిమణీభాయిపటేలుగారు

దక్షిణాఫ్రికాలో జరిగిన సత్యాగ్రహమున మహాత్మునితోగూడ పనిచేసెను. వయసు 45. గాంధీ ముఖ్యశిష్యుడు. బరోడా సంస్థానమునందలి సోత్రాలో నివసించుచున్నాడు.

సూరతుజిల్లాలో జల్పాడు

తాలాకాలో యేర్పాటులు

సూరతు మండలమున మొత్తము 3000 మంది

వలంటీరులను చేర్చుట

జలపూరు, ఏప్రిల్ 8:—ఇటువైపు వలంటీరులు పుష్పను రానులుగా చేర్చుట. కొద్దికొద్దిగా తీసి చేతి రుహళ్లలో మూటగట్టుకొని పోవుట గ్రామములలో విక్రయించుట.

(శ్రీ. పే.)

యావద్భారత స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము

అరెస్టులు, శిక్షలు, ఉప్పును ఉప్పువన్న వశపరుచుకొనుట

నారిమను, బజాజు, రామదాసు, దేశపాండి, కీకాభాయి గార్లకు

శిక్ష విధింపబడుట

థిల్లిలో దేవదాసు గాంధీగారు మున్నగువారిని పోలీసువారు కొట్టుట

మహాత్ముడు తనదళమువారిని అన్ని రాష్ట్రములకును పంపనుండుట

మహాత్ముడుగూడ గ్రామములకు వెళ్లనుండుట

మహాత్ముడు భీమరథు

మున్నగు స్థలములకు వెళ్లదలుచుట

9 వ తేదీ ఉదయమున భీమరథుకు వెళ్లెను

జలపూరు, ఏప్రిల్ 8:—8 వ తేదీ ఉదయమున అటు లో మహాత్ముడు సత్యాగ్రహ మొనరించెను. నామదాసు గాంధీ గారిని యితరులను అన్వేషించెను భీమరథు కృత్ 9 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు వెళ్లెను. వెంటనే అటనున్న వలంటీరుల సభలో సుపర్యవించి మరల దండివచ్చెను.

10 వ తేదీని మటనాడుకును ఓజరుకును

వెళ్లదలుచుట

10 వ తేదీ ఉదయమున మటనాడుకును ఆనాడు సాయంకాలము ఓజరుకును మహాత్ముడు వెళ్లెను.

ధోలీరాముగూడ వెళ్లదలుచుట

13 వ తేదీకి సిమ్లకు అసహరమైనచో ఆహమదాబాదు జిల్లాలోను ధోలీరాముగూడ మహాత్ముడు వెళ్లెను. అచట కొంత మంది వలంటీరులకు చాల నలుగుడు తగిలినదని తెలియుచున్నది. అమృతలాలు నేటుగారినితప్ప తక్కినవారి నందరిని వదలివేయుట

వారీరాలో అరెస్టుచేయబడినవారిలో అమృతలాలుగారికి ఒక్కరికి మాత్రమే శిక్ష వేసి తక్కినవారి నందరిని వదలివేసిరి.

(అ. పే.)

మహాత్ముడు భీమరథు వెళ్లెట

నేడు 9 వ తేదీ ఉదయమున దండినుండి

భీమరథు వెళ్లెను

సూరతు, ఏప్రిల్ 9:—నేడు మేముబాసుననే మహాత్ముడు దండిలోనుండి మోటారులో నవసారికి బయలుదేరెను. అటనుండి ప్రైయునులో సూరతుకు వెళ్లెనని యున్నది గాని దారిలో మోటారుబండి పైను గ్రంథము పడుటచే మహాత్ముడు ఒకగంట అలస్యముగా భీమరథుకు చేరెను. సూరతు మున్నగుచోట్లనుండి చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును భీమరథుకు వచ్చియుండిరి. మహాత్ముడు వచ్చువరకును వలంటీరులు జాతీయగీతములను చాడుచుండిరి.

మహాత్ముని కమాండరు మణీలాలు గాంధీగారును మితు బెనుపెటిలు కన్యగారునుగూడ మహాత్మునితో నవటికివచ్చిరి. అచట బహిరంగసభలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించెను. స్త్రీలు తాము పోషించిన ఉప్పును ధనమును మహాత్ముకు సమర్పించిరి. అటపిమ్మట మహాత్ముడచట ఉప్పుతీసెను. ప్రజలందరు నగూడ ఉప్పు తీసిరి.

(అ. పే.)

భీమరథులో మహాత్ముని ఉపన్యాసము

“వలంటీరులలో కొందరు అరెస్టుచేయబడినను గూడ మీరు అధికారానుభవం పనిచేయుచుండినందులకు నేను

చాల సంతోషించుచున్నాను. మీలో కొంతమందికి గాయములు తగిలినను లేక మృతిచొందినను గూడ మీరిట్టి ఉత్సాహముతో కలిగియుండవలెను. స్త్రీలు విదేశవస్త్రముల దుకాణములవద్దకు కల్లుసారాయి దుకాణములవద్దను విక్రయనిరోధమును (హిక్ టింగు) కలుగజేయవలెను. నూలువడుకవలెను.

ఆహారపద్ధతి

13 వ తేదీవరకును వలంటీరులు శివగలను, మరమరాలలో తినుచుండవలెను. అటపిమ్మట ఆసహరమయినచో మార్పువచ్చును. కాని దీనినే తినుచుండుట మంచిది. ఏలనగా యితరు ప్రజలు మీకు ఆహారపదార్థముల నిచ్చుచున్నారు. దొరతనమువారు వత్తిడి చేసినచో ప్రజలు భయపడి మీకు ఆహారపదార్థముల నియ్యకున్నచో అప్పుడు మీరేమి చేసెదరు? అని మహాత్ముడు నడిచెను.

డాక్టరు చందూలాలుగారికి శిక్ష

బ్రోచిలో డాక్టరు చందూలాలు దేశాయిగారికి 2½ సంవత్సరములు కఠినశిక్ష వేయబడె నన్నవార్త నేడు 9 వ తేదీఉదయమున భీమరథులో మహాత్ముడుకు తెలిసినది.

ఒకకుక్కను తీసికొనివచ్చుట

కొందరు వలంటీరులు నేడు ఒకకుక్కను భీమరథుకుతో నుకొనివచ్చి దానికిగూడ శివగలను మరమరాలనే పెట్టిరి. వలంటీరులుచేసిన పుష్పను ఒకేనుడ్లలో మూటకట్టి ఆనుడ్లను నామమెడకుకట్టిరి.

(అ. పే.)

అటులో మహాత్ముడు

సత్యాగ్రహమును నలుపుట

8 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు అటుకు వెళ్లెట

జలపూరు, ఏప్రిల్ :—గాంధీమహాత్ముడు నేడు ఉదయమున అటుకువచ్చునని తెలియుటచే ఆనాడు ఉదయమున 5 గంటలకే వందలకొలదిగా స్త్రీలును బిడ్డలును గూడ నవటి ఉప్పుకాలువవద్దచేరిరి. సరిగా 6 గంటలగుసరికి వలంటీరు లవటికివచ్చి ఉప్పును సంచలలో నింపిరి. 7 గంటలగుసరికి మహాత్ముడును త్యాగీగారును సరోజినీదేవిగారును అచటికి వచ్చిరి. వందేమాతరం మున్నగు జనుధ్యములు ప్రబలెను.

పోలీసువారు అదృశ్యులగుట

7 వ తేదీని అచట నెందరో పోలీసువారుండెరి. గాని 8 వ తేదీని ఒక్కరును గూడ కనబడలేదు. అందువలన ప్రజలకు కొంత నిరుత్సాహము కలిగినది. మహాత్ముడు రాగా నెలలంటిరులందరు నరుసగా మార్పుండెరి. ప్రజలుగూడ నటులే మార్పుండెరి. మహాత్ముడు వారిమధ్యనుండి నడచివెళ్లుచు ఒకలంపులగావించెను. అచట వందలకొలది స్త్రీలు ఉప్పును తీయుటకు సిద్ధముగానుండిరి. మహాత్ముడు వారి సమీపమునకు వెళ్లి పుష్ప ఆహార్యమును పరిశ్రావ ముచు గోచరించెను.

శ్రీలక్ష్మి మహాత్ముని సంభాషించుట

“మీరు ఉప్పును తీసినచో మిమ్ములను చెరసాలకు పంపెదరు. చెరసాలకు పోవుటకు మీరు సిద్ధముగా నున్నారా?” అని మహాత్ముడు వారి నడిగెను.

“మేముండరమును సర్వసేవముగా నున్నాము. మీ యాజ్ఞలను తప్పక నెరవేర్చెదము” అని వారు ధైర్యముతో తెలిపిరి.

ఈ రీతిగా కొంతసేపు వారితో సంభాషించుచు మహాత్ముడు వేదియందెక్కు గాని పోలీసువారు రానేలేదు.

పిమ్మట మహాత్ముడు ఆ సభలో ఉపన్యసించెను. మహాత్ముడు శ్రీలక్ష్మిని వెళ్లినపుడు వారు అక్షతలను చల్లిరి. అప్పుడతడు మొత్తము 3000 మంది యుండిరి. వారిలో శ్రీలక్ష్మి 500 మందికి తక్కువలేకుండ నుండిరి. వారందరను బీదవాళి. “ఈ చిన్నగ్రామములో యిన్ని వందలమంది శ్రీలక్ష్మిలు సమావేశమగుట నాకు నేత్రపర్యముగా నున్నది” అని మహాత్ముడు నుడివెను.

“గ్రామములయందు యిచ్చలే యున్నది. ఇదియే సమిష్టికాసహాయము” అని సరోజినీదేవిగారు నుడివెరి.

శ్రీలక్ష్మిలో కొందరు మహాత్ములకు నూలుదండలను ధనమును సమర్పించి మహాత్ములకు సాష్టాంగసమస్కారము గావించిరి. మహాత్ముడు వారి నాశీర్వాదించెను.

పోలీసు గూఢచారులు కొద్దిమంది మామూలుదుస్తులతో నుండిరి గాని పోలీసుకనిష్టేలు లెవ్వరను గూడ నచట కనబడలేదు.

చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి కొందరు యువకులు ఊరేగింపుతో నవటికి వచ్చిరి.

8 వ తేదీ ఉదయమున దళనాయకుడు ధాకోరుగారి ఏర్పాటులు

ఇతడు గుజరాతు విద్యాపీఠమునందు పట్టమును బడసెను. 8 వ తేదీ ఉదయము 5 గంటలకే అతడు బిసులును ఉడకగానే 150 మంది వలంటీరులు తక్కువ నైతికపద్ధతిని బారులు ఢిల్లీ నెలచిరి.

8 వ తేదీని నవసారమునకి ప్రజలు అపరిమితముగా అటవీవచ్చిరి. అచట బురదలేల చేరువకు దానికి రెండుప్రక్కలను 1/2 ఫర్లాంగు పొడుగున 300 గజలకు వెడల్పునుగల ప్రదేశమున శ్రీలక్ష్మిలు పురుషులను విడదలున వేలకొలదిగా చేరియుండిరి. అంతట వలంటీరుల వచికివచ్చి బారులుతీరి నెలచిరి. దళాధిపతి ఉత్తరపు దిక్కుగానే వారందరను ఉప్పును తీసి చేతిరుమాళ్లలో మూటగట్టిరి. వీరిలో హెచ్చుమంది యువకులేగాని పెద్దలుగూడ కొద్దిమంది కలరు. అంతట వారందరను మరల బారులుదీరి మహాత్ముని రాకను ప్రతీక్షించుచు అచట నెలచి జాతీయగీతములను పాడుచుండిరి. ఈ 150 మందిలోను 94 గురు బాల్గోలీ తాలూకానుండియును తక్కినవారు జలల్పూరు తాలూకానుండియును వచ్చిరి. వారందరను లంగోటిలను మాత్రమే ధరించియుండిరి. వారందరను ఉప్పుకూటగట్టుటకు ఖడ్గరుగుడ్డలను చేతులలో పట్టుకొనియుండిరి. పలువురు నాయకులు గూడ నవటికి వచ్చియుండిరి.

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

అటులో శ్రీలక్ష్మిలు పురుషులను గూడ చాల ధైర్యముతో సత్యాగ్రహ మొనరించిరి. దేశచరిత్రలో అటుగ్రామము చాల ప్రఖ్యాతము కాగలదు. నిన్ననే అటులో ప్రథమసమరము జరిగినది గాని యిది అహింసాత్మక మగు శాంతిసమరము. ప్రజలు చేతులలో పట్టుకొనిన ఉప్పును తీసికొనుటకు పోలీసువారు వచ్చినచో ప్రాణముండగా వదలగూడదు. తనచంక నున్న శిశువు నెవరైన హరింపవచ్చినచో తనమేన ప్రాణము లుండునంత కాలమును కన్నతల్లి యెటుల కాపాడునో మీ రందరను గూడ నటులే మీచేతులలోనున్న ఉప్పును కాపాడవలెను. శ్రీలక్ష్మి నెవరైన స్పృశించినచో భారతదేశమునందంతటను గూడ ప్రజాశక్తి ప్రజ్వలితము కాగలదు. భారతీయు లందరను కేవలము నపునకు లైనయెడల తప్ప అంతవరకును ఒక భారతశ్రీకై న అవమానము కలుగుటకు వారు సహింపజాలరు. అటుగ్రామమున మనకు కోటలు లేవు. మందుగుండు సామానులు లేవు. మనకుగల సాధనసంపత్తి అంతయును నిరంతర భగవన్నామస్మరణ మొక్కటియే. నిన్నను అటులో ప్రజలెటుల సమిష్టికాసహాయము

నమును జరిపిరో అటులే ఘూర్జర రాష్ట్రమునందు మాత్రమే గాక భారతదేశమునందంతటను గూడ యెల్ల వారును జరుపవలెను.

నేనిచట నుండక పోయినను గూడ మీరు మీ పనిని జరుపుచునే యుండవలెను. దొరతనము వారు మిమ్ముల నందరిని అరెస్టు చేయజాలరు. నాయకులను అరెస్టు చేసినచో మీ రందరను భయపడి సత్యాగ్రహమును మానివేసెదరని దొరతనము వారు తలచిరి. నాయకుల నందరిని చెరసాలకు పంపిననుగూడ శ్రీలక్ష్మిలు, పురుషులును, బిడ్డలును నిర్భయముగా సత్యాగ్రహమును జరిపి తీరెదరు. అని దొరతనమువారు గ్రహింపగలుగునట్లు మీరు పనిచేయవలెను. మీరు పోగుచేసిన ఉప్పును శుభ్రముచేసి ఉపయోగించుకొనవలెను గాని పారవేయగూడదు. దాని నితరుల కియ్యవలెను. అది చాల విలువగలది. మీరు దొరతనము వారియొద్దనుండి ఉప్పు కొనగూడదు. మీరు తీసిన ఉప్పు పరమ పవిత్రమైన నితేషము గాన ప్రాణములతో మీరు దానిని వదలగూడదు” అని మహాత్ముడు నుడివెను.

పిమ్మట మహాత్ముడు ఉప్పు కాలువకడకు వెళ్లి ఒక దోసెడు ఉప్పుతీసెను. అందరను జనుజయధ్వనులు కావించిరి. పిమ్మట ప్రజలందరను గూడ ఉప్పు తీసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

దండిలో సత్యాగ్రహము

8 వ తేదీ ఉదయమున వలంటీరులు ఉప్పుతీయుట

8 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు దండిలో వలంటీరులు మామూలుప్రకారము ఉప్పుతీసిరి. నూలుదండలు, ఉప్పుతీయుట, నీట్లమరిగించి ఉప్పుచేయుట అను నీవను లిపుడు ప్రతిదినమున ప్రధానకృత్యములుగా నేర్పడెను.

దండిలో మాత్రము వలంటీరులను పోలీసువారేమియు చేయుటలేదు.

వలంటీరులను యితర రాష్ట్రములకుపంపుట

దండినుండి ఒక వలంటీరును మధ్యరాష్ట్రములోని హింగినిపూట్లకును ఇంకొక వలంటీరును సంయుక్త రాష్ట్రములోని అగ్రాకును సత్యాగ్రహస్థానము కొరకు మహాత్ముడు పంపెను.

గ్రామములలో పంచివెట్టుట

ఈ రీతిగా వలంటీరులు తీసిన ఉప్పును గ్రామములలో పంచివెట్టుటకు వలంటీరులు కొన్ని దళములుగా నేర్పడిరి.

దండిలో వలంటీరుల భోజనపద్ధతి

వలంటీరులు శనగలను మారురాలను తినుటవలనను ఏర్పాటువలన వలంటీరులలో కొందరికి అసంతృప్తికలిగినది. “18 వ తేదీవరకును యిటులనే జరుపుచుండుడు. మీ కెవరికైన అస్వస్థతకలిగినచో నా కరిగింపుడు” అని మహాత్ముడు తెలిపెను.

8 వ తేదీని దండిలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించుట

నిన్న 8 వ తేదీ సాయంత్రము దండిలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించెను. మీలో కొందరు యిచ్చలేనుండి యితర గ్రామములకుగూడ వెళ్లుచుండవలెను. మరికొందరు యితర రాష్ట్రములకుగూడ వెళ్లవలెను. 18 వ తేదీ వరకును మీరు యిచ్చలే యుండవలెను. పిమ్మట దేశమునందంతటను సత్యాగ్రహపద్ధతిని బోధించుటకు సత్యాగ్రహమును నడిపించుటకు మీరు పంపబడుదురు.

నేనుగూడ పరిసర గ్రామములకు వెళ్లదలచిని. కావున యిదియే యిచ్చ నా కడిపటి యుపన్యాసముని తలచెదను. త్యాగ్రహము కెయిరా మండలమున నాయకత్వము వహించుటకు నడియనాడు వెళ్లెదరు. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు బొంబాయి వెళ్లిరి. జాతీయవారము ముగిసినపిమ్మట యీ యేర్పాటు లన్నియును జరుగగలవు అని మహాత్ముడు నుడివెను. (అ. ప్రె.)

కడప మండల రాజకీయ సమావేశముల సందర్భమున దేశీయ వస్తుప్రదర్శనము

శ్రీయుత పి. పరశురామరావుగారు ప్రారంభోత్సవము సలిపెదరు

కడపమండల రాజకీయసమావేశములు అహ్వానసంఘకార్యదర్శియైయులరాయుచు న్నారు. కడపమండల రాజకీయ సమావేశసందర్భమున ఒంటిపట్టుయందు జరుపబడుదేశీయవస్తుప్రదర్శనముయొక్క ప్రారంభోత్సవమును శ్రీయుత పి. పరశురామరావుగారు వెనకాయన, యల్. సి. గానుండినవారు సలిపెదరు. శ్రీయుత పి. యల్. శాస్త్రిగారు (మద్రాసు) జాతీయ పతాకోత్సవమును జరిపెదరు.

శ్రీరాష్ట్రమున సత్యాగ్రహము

7 మంది వలంటీరులకు చెబ్బలుతగులుట

గాంధీమహాత్ముని నాల్గవకుమారుడు దేవదాసు

గాంధీగారు నాయకత్వమువహించుట

శ్రీ, ఏప్రిలు 8:— శ్రీశ్రీ చేరువకున్న సోమపూరులో దేవదాసుగారి నాయకత్వముక్రింద 10 మంది వలంటీరులు 6 వ తేదీనుండియు ఉప్పు తయారుచేయుచుండిరి. 6,7 తేదీలలో ఆ పుష్పను పోలీసువారు వెంటనే తీసుకొనిపోగలిగిరి. నిన్న 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మరల పోలీసువారు వచ్చిరి. నిన్న ఉదయమునుండియును వలంటీరులు బళ్లెల్లో ఉప్పును చేర్చుచుండిరి. ఆ పుష్పను యివ్వవలెనని పోలీసువారు రకుగగా వలంటీరులు నిరాకరించిరి. అంతట 12 మంది పోలీసువారు బలవంతమున తీసుకొనబోయిరి. 10 వలంటీరులు ఒకగంటనేత్ర వారితో చాల పెనసలాడిరి.

“పోలీసువారు వలంటీరులను చాల మోటుతనముగా లాగుట త్రోయుటయును మాత్రమేగాక రొమ్ములమీదను కడుపులమీదను విడికిల్లతో గూడ గుడ్డిరి. 7 మంది వలంటీరులకు చెబ్బలుతగిలెను. వారిలో 4 గురికి బలమైనచెబ్బలు తగిలెను”.

అని దేవదాసుగారు నిన్న తెలిపిరి. వారిని బోంబాయి పరుండలెట్టి డిల్లీనగరమున పీఠులవెంట తిప్పి కీర్తనగార్హస్థ్యకు తీసుకొని వెళ్లిరి. అచట బహిరంగసభ జరిగినది.

(అ. ప్రె.)

శ్రీ వద్ద పాద్రాలో సత్యాగ్రహము

7 వ తేదీని వలంటీరులను అరెస్టుచేసి వదలివేయుట

శ్రీ, ఏప్రిలు 8:— మహాత్ముడు యిద్రిసుగారి నాయకత్వముక్రింద కొంతమంది వలంటీరులు శ్రీలక్ష్మినుండి పాద్రాకు వెళ్లి అచట కుండలలో ఉప్పునీటిని మరిగించుచుండిరి. పోలీసువారు ఆ కుండలు మున్నగువానిని తీసుకొనబోయిరి. వలంటీరులు వానిని గట్టిగా పట్టుకొనిరి. పోలీసువారు వారి నందరిని అరెస్టుచేసి మరల వదలివేసిరి. అప్పుడు గలబాలో యిదినుగాని చెయి కాలినది.

(ఫీ. ప్రె.)

రామదాసు గాంధీగారి కేసు

5 గురికి 6 నెలలు కఠినశిక్షవేయుట

నూరతు, ఏప్రిలు 8:— ధీమరథులో ఉప్పును తీసినందులకు రామదాసు గాంధీగారిపైనను మరి నలుగురి పైనను ఉప్పుచట్టము 47 వ సెక్షనుక్రింద లేబడిన కేసువిచారణ 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు చౌరాసీమాన్లుతాదాకు బాలకృష్ణ త్రివేదిగారి కోర్టులో విచారణ చేయబడెను. పీఠులలో 117 సెక్షనుక్రింద శిక్షవేయవలెనని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు దివాకొబహదరు తాకోరాంగారు కోరిరిగాని మేజిస్ట్రేటు అందుల కంగీకరింపలేదు. రామదాసుగారికిని తక్కిన నలుగురికినిగూడ 47 వ సెక్షనుక్రిందనే ఒక్కొక్కరికి 6 నెలలు కఠినశిక్షవేసెను. భవనమంతయు ప్రజలతో నిండియుండినది. శ్రీలక్ష్మిగూడ హెచ్చుమందివచ్చిరి. వెలుపల వేలకొలది ప్రజలుండిరి.

(అ. ప్రె. ఫీ. ప్రె.)

దర్బారు గోపాల్దాసుగార్లు మున్నగువారి కేసు

నలుగురికి చెరిరెండేండ్ల కఠినశిక్షయును

200 జలాన్యాయు వేయబడెను

నడియూరు, ఏప్రిలు 7:— 7 వ తేదీని నడియూరులో సంపూర్ణముగ వారతలు జరిగినది. 6 వ తేదీ బాదల్పూరులో సత్యాగ్రహమును జరిపినందులకు అచట అరెస్టుచేయబడిన గోకుల్దాసు ద్వారకదాసు తలాటి దర్బారుగోపాల్దాసు దేవాయి రావుదేభాయి మనిభాయి, అంబాలాలు బాడేభాయిగార్లును అటనుండి బోర్నదుకు తీసుకొనివెళ్లి అచట విచారణచేసి యీ నలుగురికిని ఒక్కొక్కరికి రెండేండ్లు కఠినశిక్షయును 200 రూపాయలు జాబ్బానాయకులు వేసిరి. నాయకులు కొంతమగా ముందహాస మొనరించుచు తీర్పును వినిరి. (ఫీ. ప్రె.)

తాపీ శంకరమూలీలాలుగార్లు మున్నగువారి కేసు

మహమ్మదాబాదులో 5 గురికి ఒక్కొక్కరికి రెండు నెలలు కఠినశిక్షయును 50 రూపాయలు జూర్యానాయకును వేయబడెను

నడియాదు, ఏప్రిల్ 7:—5 వ తేదీని లానుండ్రాలో అరెస్టు చేయబడిన శ్రీయుతులు తాపీశంకరమూలీలాలు, దకోరి చాలా, రవిశంకరప్రసాదగార్లు మరి ముగ్గురువలంబీరులను అట నుండి మహమ్మదాబాదు తీసుకొనివచ్చిరి. రవిశంకరప్రసాద గారి కేసు వాయిదా వేయబడెను. తక్కిన 5 మందికిని ఒక్కొక్కరికి 5 నెలలు కఠినశిక్షయును 50 రూపాయలు జూర్యానాయకును వేయబడెను. (శ్రీ ప్రె.)

అమృతలాలు సేటుగారి కేసు

రాంపూరులో 2½ వత్సరములు కఠినశిక్షవేయబడుట

రాంపూరు, ఏప్రిల్ 8:—ఈ కేసు విచారణచేయబడిన తరువాత జైలునుండి కోర్టు సమావేశమున చేరిరి. అమృతలాలు కోర్టు అధికారమును ధిక్కరించిరి. ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పలేదు. వాదించలేదు. ఆయనకు 2½ వత్సరములు కఠినశిక్ష వేయబడెను. ఆయన ఉల్లాసముగా విసెను. బయటనున్న ప్రజలకు అవార్త తెలియగానే వార్తాధ్యక్షులను గావించిరి. అమృతలాలు గారిని సురక్షిత చరసాలకు కొనిపోయిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కీకాభాయి మానుభాయిగార్ల కేసు

కీకాభాయిగారికి 15 నెలలును మానుభాయిగారికి 12 నెలలును కఠినశిక్ష వేయబడుట

జుల్యూరు, ఏప్రిల్ 8:—7 వ తేదీని ఆటల్లో అరెస్టు చేయబడిన దౌర్భాగ్య కీకాభాయి దేశాయిగారిపైనను వలంబీరు దాక్తురు మానుభాయి నాయకుగారిపైనను లేబడిన కేసు విచారణ 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము జుల్యూరులో సబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ జరిగినది. అచట దేశాయిగారి కోర్టు జరుపబడెను. ఉప్పుచట్టము 47 వి.పీనలకొడు 117 సెక్షనులక్రింద విచారణ చేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ఉప్పుచట్టము భగవంతుని చట్టమునకు విరుద్ధము కావున దొరతనమువారి చట్టమును భగవంతుని భగవంతుని చట్టమును నిలబెట్టుటకు సేను పూనుకొంటిని. ఇతరులనుగూడ ప్రాత్యాపాపరచితిని. కేవలము హింసావిధానమునే కడు కాంతముగా మేము ఉత్పరీక్షితిమి" అని ప్రాధేనరు కీకాభాయిగారు తెలిపిరి.

కఠినశిక్ష వేయవలెనని ప్రభుత్వ వ్యాయవాది కోరెను. రిజ్జి గంటలసేపు విచారణ జరిగినది. కీకాభాయిగారికి 15 నెలలు మానుభాయిగారికి 12 నెలలును కఠినశిక్ష వేయబడెను. (శ్రీ ప్రె.)

డాక్టరు చందులాలు

దేశాయిగారి కేసు

నిన్న 8 వ తేదీ బ్రోచిలో విచారణ జరిగినది

బ్రోచి, ఏప్రిల్ 8:—డాక్టరు చందులాలుదేశాయిగారి పైనను మరి 5 గురు వలంబీరులపైనను లేబడిన కేసులో చందూలాలుగారికి రెండేండ్లు కఠినశిక్షయును తక్కినవారికి ఒక్కొక్కరికి మూడునెలలు కఠినశిక్షయును 50 రూపాయలు జూర్యానాయకును వేయబడెను. (శ్రీ ప్రె.)

చందులాలు అద్దనలాలు భోగీలాలుగారి పైన కేసు

6 నెలలు కఠినశిక్ష 500 జూర్యానా చెల్లించని

చో మరి 6 వారములు కఠినశిక్ష

అహమదాబాదు, ఏప్రిల్ 9:—బీరంగంబలో 7 వ తేదీని సమక్షము మేజిస్ట్రేటు భోగీలాలుగారికి 7 నెలలు కఠినశిక్షయును 500 జూర్యానాయకు చెల్లించనిచో మరి ఆరువారములు కఠినశిక్షయును విధించెను. "ఇది అక్రమము. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నెలపుకోజులలోగూడ విచారణ చేయుచున్నాడుగాన దీనిని నిరసింపవలెను" అని అహమదాబాదు వ్యాయవాదులు విశ్వయించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

డాక్టరు

హరిప్రసాదుగారిపైన కేసు

ముగ్గురికి శిక్ష విధించుట

అహమదాబాదు, ఏప్రిల్ 9:—అహమదాబాదు మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు హరిప్రసాదుగారికి 3 నెలలు కఠినశిక్షయును, మండల యువకసంఘ కార్యదర్శి రోహితు మెహతాగారికిని వలంబీరు దౌర్భాగ్యత పారాభాయిగారికిని రెండేసి నెలలు కఠినశిక్షయును 100 రూపాయలు జూర్యానాయకు విధింపబడెను. జూర్యానా చెల్లించనిచో మరియొక నెలగూడ కఠినశిక్ష ననుభవింపవలెను. వారెవరను వాదించలేదు. వేల కొలది ప్రజలువచ్చిరి. వారు ఉదేకమును కనబరచగా యీ నాయకులు వారిని కాంతింపజేసిరి. ప్రజలు నాయకులను కొని యాడి వారికి పుష్పమాలలను సమర్పించి. (శ్రీ ప్రె.)

మణిలాలు కొధారీగారికి శిక్ష

7 నెలలు 6 వారములు కఠినశిక్ష వేయబడుట

అహమదాబాదు, ఏప్రిల్ 9:—మణిలాలు కొధారీగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్షయును 500 జూర్యానాయకు చెల్లించనిచో మరి 6 వారములు కఠినశిక్షయును విధింపబడెను. ఆయన జూర్యానా చెల్లించలేదు గాన 7 నెలలు 15 రోజులు శిక్ష ననుభవింపవలెను. (శ్రీ ప్రె.)

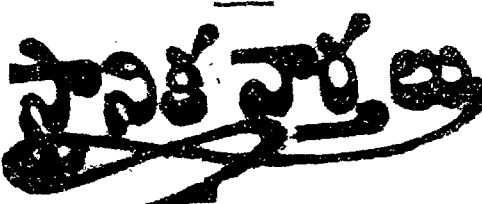
రవిశంకర వ్యాసు భోటలాలువ్యాసు

ఒక్కొక్కరికి రెండేండ్లు కఠినశిక్ష విధింపబడుట

నడియాదు, ఏప్రిల్ 9:—6 వ తేదీని అరెస్టుచేయబడిన రవిశంకర వ్యాసుగారికిని నిన్న అరెస్టుచేయబడిన భోటలాలు వ్యాసుగారికిని రెండేసి నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. పూర్ణచంద్ర బాపూజీగారిని అరెస్టుచేయుట

పూర్ణచంద్ర బాపూజీగారిని నిన్న అరెస్టుచేసిరి.

(శ్రీ ప్రె.)

రాకపోకలు:—విశ్వదాత దేశోద్ధారక శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు నిన్న రాత్రి గంటూరుకును శ్రీ టి. ప్రకాశంపంతులుగారు విజయవాడకును వెళ్లిరి. బ్రేగడియర్ గిల్లిన గారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరుకు వెళ్లిరి.

మోటారు బండి ప్రమాదము:—నేటి యుదయమున తేనాంపేట పోలీసు స్టేషను కెదురుగా నొక తొమ్మిదేండ్ల బాలిక రోడ్డును దాటుచుండగా నొక మోటారుబండిచే ఆకస్మికముగా త్రొక్కిబడి తీవ్రగాయములను పొంది వెంటనే మరణించెను.

మద్రాసు రైల్వే ప్రయాణికుల సంఘము:—మద్రాసు రైల్వే ప్రయాణికుల సంఘపు సాధారణసభ రాబోవు 18 వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గం. రాయపేటలోని భారత సేవకుల సంఘ భవనమున, యం. యస్. యం. రైల్వే సలహాసంఘ సభ్యు నొకని సెన్నుకొనుటకు జరుగును.

మద్రాసు సంస్కృత పరిషత్:—మద్రాసు సంస్కృతపరిషత్ యజమాన్యమున తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఇందు పల్లివాస్తవ్యులను బ్రహ్మశ్రీ మాండలిక వేంకటేశ్వరకాశ్రి గారు మంత్రములు, తంత్రములు, కాస్త్రములు మొదలగు విషయములనుగూర్చి శత్రు సాయంకాలము 6 గం|| లక్ష్మీనిలాస్, లక్ష్, మైలాపూరునందు ఉపన్యాసము నొసగెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయ బ్రాధితులు.

మద్రాసు యువజన స్వాతంత్ర్యవత్

సత్యాగ్రహదళము

కాంతినమరస మంత్రవర్ధన

మద్రాసు ఉత్సవ సమ్మేళనసత్యాగ్రహ దళముయొక్క ఆవరణ సభ శత్రు ఉదయము 9 గంటలకు సెం 186 దేవరాజ మొదలివిధియందు జరుగును. ఆంధ్రకేసరి, శ్రీ టి. ప్రకాశం పంతులుగారి నాయకత్వమున సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించు ప్రథమదళమున ఏవాలంబీర్లను పంపవలెనను విషయము యీ సభలో ఆలోచింపబడును. కాలంబీర్లలెల్లరు తప్పక విచ్చేయ బ్రాధితులు.

సర్ కే. వి. రెడ్డిగారు:—సర్ కే. వి. రెడ్డిగారు దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు ఇండియా ప్రభుత్వము యొక్క ఏజెంటు శత్రురాత్రి 8-8 గంటలకు కలకత్తా మెయిలులో దక్షిణ ఆఫ్రికాకు వెళ్లుటకు గాను బయలుదేరెదరు. వీరు ఒక రోజు రాజమహేంద్రవరమున నుండి, అటూపిమ్మట 17 వ తేదీని సిమ్లాలో వైస్రాయిగారిని సందర్శించి 20 వ తేదీని బొంబాయి చేరెదరు. వీరు 23 వ తేదీని యస్. యస్. కరగోలాయన స్త్రీ మరునందు దక్షిణ ఆఫ్రికాకు పయన మయ్యెదరు.

తేనాంపేటలో హత్యగావించబడిన స్త్రీయొక్క భర్త అరెస్టుచేయబడుట

గత సోమవారమురాత్రి తేనాంపేటలో హత్యగావించబడిన మహమ్మదీయస్త్రీయొక్క భర్తయగు మీరాసాహి అనువానిని (హైకోర్టుబంట్లు) పోలీసువారు అరెస్టుగావించిరి. తన భార్యపై అనుమానముగల ఆకడు హత్య గావించినట్లుగా సాక్ష్యము వచ్చియున్నది. ఇంకను విచారణ జరుగుచున్నది.

సత్యాగ్రహ ప్రచార బహిరంగసభ:—మ

ద్రాసు యువజన స్వాతంత్ర్యవత్తుము యజమాన్యమున శత్రు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు కల్పండుపము ఆంకాశమ్మకోవిల్ సమీపమున మహాత్మాగాంధీగారి లహరీసత్యాగ్రహ ఉద్యమమును బలపరచుటకును, స్వీకరింతులైన నాయకులను అభినందించుటకును, వాలంబీర్లను చేర్చుటకును బహిరంగసభ జరుగును. శ్రీయుతులు వి. యల్. కాశ్రి, ఏ. సుబ్రహ్మణ్యం (సేలం) పి. ఆర్. అయ్యర్, డా|| పి. యస్. భావ్యం, తిరువేంగడం గార్లు ఉపన్యసింపెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయ బ్రాధితులు.

అఖిలభారతవర్షియ సనాతనధర్మసభ, బొంబాయి

బొంబాయి నగరమునందు ఏప్రిల్ నెల 18, 19, 20 తేదీలందు అఖిలభారత వర్షియ సనాతనధర్మసభ జనసభను. ప్రతినిధిరునును ఒక రూపాయి. వర్ణాశ్రమధర్మములకు లోబడిన వారలందఱు ప్రతినిధులుగా విచ్చేయవచ్చును. వివరములు తెలిసికొన గోరువాడును సభకు రాదలచినవారలను, సెక్రటరీ, అఖిలభారతవర్షియసనాతనధర్మసభ, రామనూట్ పి. పి. ట్యాంకదగ్గర, బొంబాయి నెం 4 అని వ్రాయవలయును.

6-వ తేదీ బహిరంగసభలో వసూళ్లు

మదరాసు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారి యజమాన్యమున హైకోర్టు బీచివద్ద జరిగిన బహిరంగసభలో చందాలు వసూలయినపుడు ఒక బంగారు ఉంగరమును వేలాలో కొన్నటువంటి. ఎన్. వరదరాజులు శైలిగారు వియ్యపువల్లెములు 4 అన్నాపిళ్ళేపిళ్ళ జూర్చిలపును మదరాసు ఇచ్చిన రూ 22/- కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి.

జం|| వెం|| కిరీటిరావు కార్యదర్శి.

కలకత్తా కార్పొరేషన్ ఆల్టర్మెంట్ ఎన్నిక

కలకత్తా, ఏప్రిల్ తేదీ 8:—జె. యమ్. నేకానప్ర, డాక్టరు బి. సి. రాయి, కరత్ చంద్రబోసు (సుబాప్రభోషుగారి సోదరుడు), డా|| బి. సి. ఘోష, యం. సి. దాసును ప్రగాఢ కలకత్తాకార్పొరేషన్ పెద్దలు (ఆల్టర్మెంట్) గా ఎన్నుకొనబడిరి. డా|| బి. సి. రాయిగారికి ఆదర్శకన్న నెక్కువవోట్లు (56) వచ్చెను. నేన్సన్ ప్రగాకి 34 వోట్లు 35 మంది సభ్యులకును 80 మంది హోజరైరి. కె. సి. డి. సలిగారు ప్రశ్నను మహిళాసభ్యురాలును సభకు వచ్చియుండెను. వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారిచే నియమితులు 4 గురు ఎన్నుకొనబడిరి. నేకానప్రగారు వీరి ప్రాతినిధ్యమును ఎన్నుకొనబడిరి. 23 వ తేదీ ఆగస్టున (మేయర్) ఎన్నిక జరుగును. (అసోసియేటెడు వ్రెస్టు)

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాహుళ్యణ మహాసభ హంపి

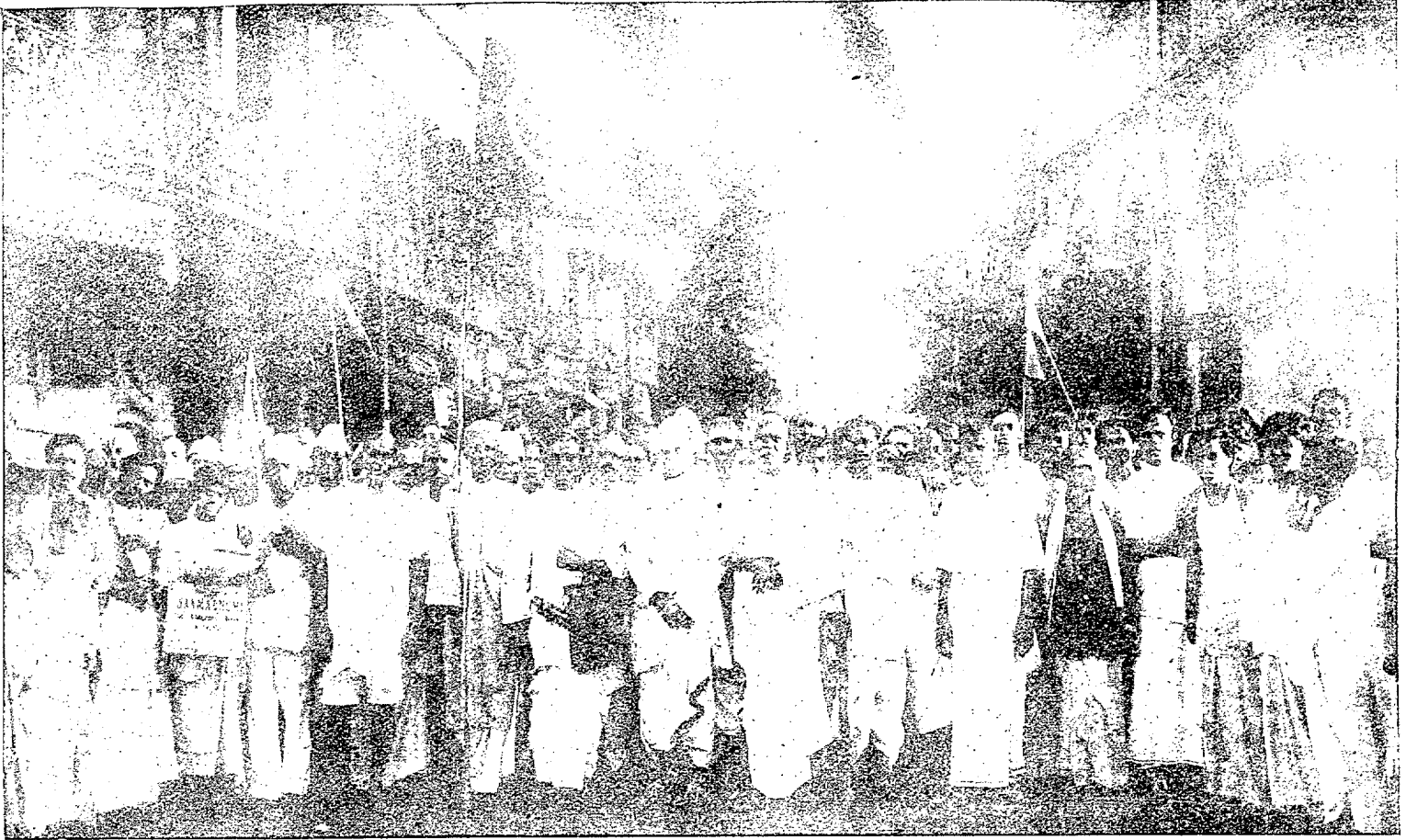
ఏప్రిలులో 12, 13, 14 తేదీలందు జరుగును

బల్లారిజిల్లా హోసపేట సమీపముననుండు హంపిశ్రేణమునందు ఈ ఏప్రిలులో 12, 13, 14 తేదీలందు శ్రీ విరూపాక్ష జగద్గురువులవారి యాధిపత్యమునందు జరుగగలదు. త్రినుతములకు చేరిన బ్రాహ్మణులందఱు సభకు విచ్చేయవలయును. ప్రతినిధులుగా వచ్చెడి బ్రాహ్మణులకు సభవారు భోజనసేవని ఉచితముగా నొసరెదరు.

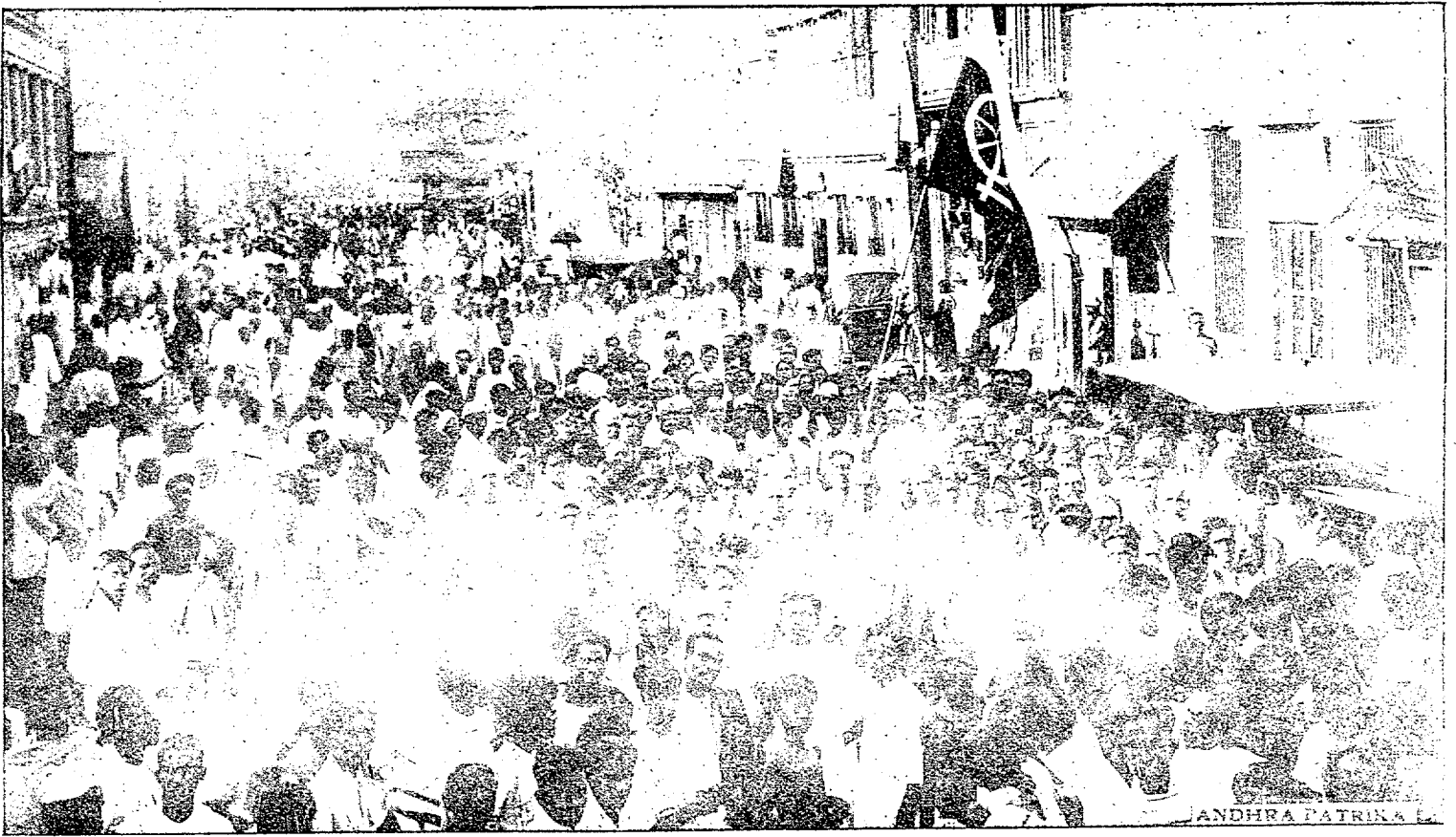
బయటిబ్బ, ఏప్రిల్ 8:—లాడ్ బర్రెక్ హౌస్ సిద్ధి కొంచెము నిమ్మలించినది. ఒక రక్తనాళము పగులబడి అస్వాస్థ్య కలిగినది. కాని ఎట్టిభయమును లేదని ముగ్గురు వైద్యులు

అంధ్రసభయొక్క మూడవసభావేళము యీ సెలవునకు
విరుపబడును.

మ ద రా సు లో జా తి య వా ర ప్ర బో ధ ము

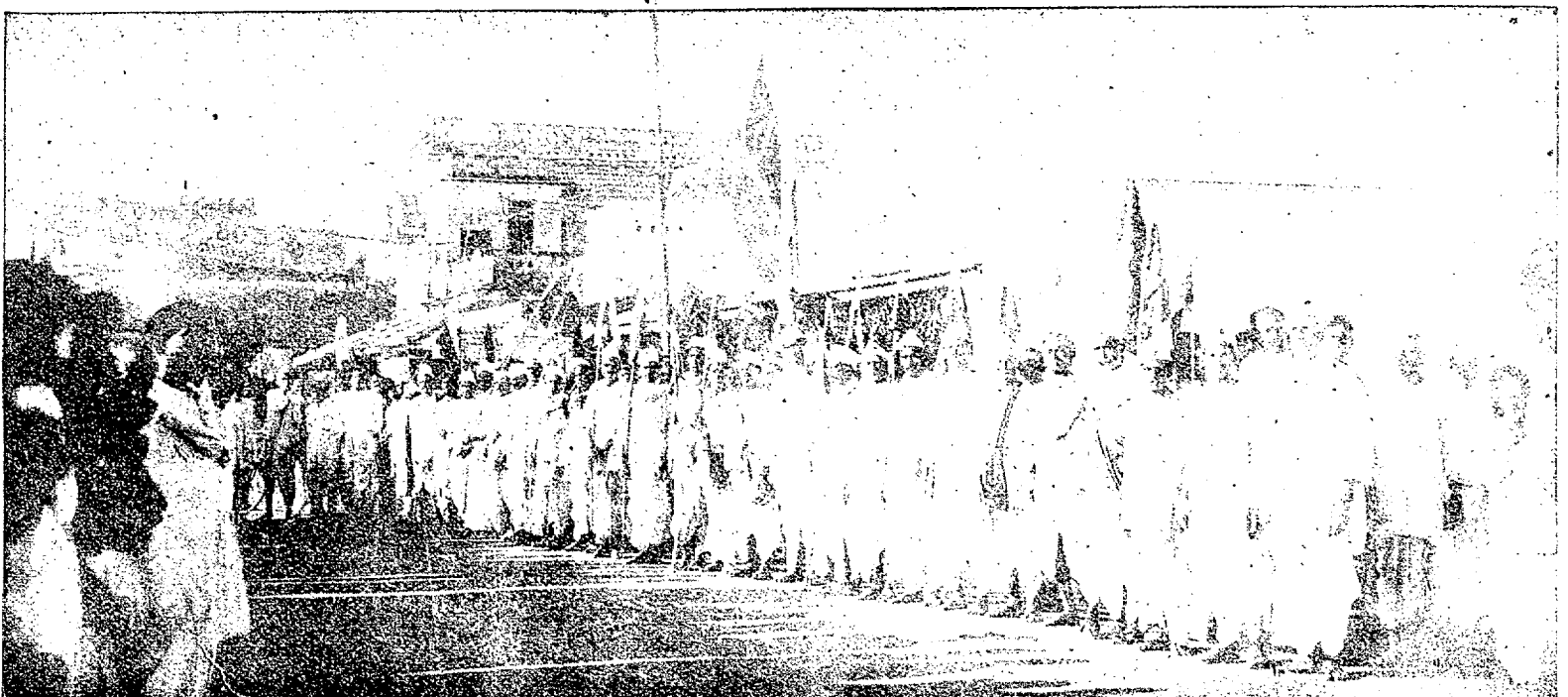

శ్రీయుత దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు సంతకం, గద్దె రంగయ్యనాయుడుగార్ల నాయకత్వమున 6 వ తేదీ ఉదయము తంబుచెట్టిపేడిలో బయలుదేరిన ఊరేగింపు. (ప్ర. ఫో. బీ.)

ఊరేగింపుతుత్సవము సాహుకార పేటలో బోవుట - వెనుక చాలదూరమున పోలీసు దళమున్నది.

(ప్ర. ఫో. బీ.)

నెల్లూరు సత్యాగ్రహము:— గుగంటి-వెంకటసుబ్బయ్యగారి నాయకత్వమున పల్లిపాడు ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరిన 30 మంది సత్యాగ్రహులు.

Andhra Patrika, 9-130, p. 5

వివిధరాష్ట్రములందు సత్యాగ్రహము

బొంబాయి రాష్ట్రము

నారిమెన్ నేట్ జన్యువల్ బజార్ గార్ల అరెస్టు

ఉత్సాహాత్మికయ దృశ్యములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:— ఈరోజు యంత్రము చౌ పతి నైకత్వ ప్రదేశములలో సత్యాగ్రహమును, తదుపరి యువ గ్యానమును గావించి కే. యస్. నారిమెన్ గారు యిల్లుచేరగా నే నీటిపాతీసులు నారిని అరెస్టుచేసిరి. పాతీసుల పాయింటు ఆనుచు సత్యాగ్రహము గావించినందులకై ఈ అరెస్టు జరిగెను.

లవణశాసన తిరస్కారపద్ధతి

ఉదయము 5-30 నుండి బొంబాయిపాఠశాల కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకు తండ్రిపతండులుగా వచ్చిచేరిరి. శాంతిసైనిక బృందమునాడు 5-30 కే అచ్చుల సమావేశమైరి. ఉన్న శాంతి సైనికులలో 10 నుండినట్లు, బాత్ప్రొ, (బక్సెట్లు) పాయిలు, బొంబాయిపాఠశాల యిల్లుచేరగానని సముద్రతీరమునకు బోయిరి. నారిమెన్ గారు సముద్రతీరమునకు 6 గంటలకు వచ్చి నవ్వును వారినిజూచి ప్రజలు ప్రకటించిరి. మొదటి సత్యాగ్రహదళము సోబ్రుగా నిలుచుండెను. దానికి నారిమెన్ గారు నాయకుడు, స్త్రీలు కుంకుము శాంతిసైనికుల నొసటియందుంచిరి. నారిమెన్ గూడ ఈ కుంకుము ధరించెను. 6-30 కు ధర్మా, పటానినాదములు ధూమధోతరాళములను బ్రద్రుచేసెను. అనంతరము నారిమెన్ గారును, వారిసైనికులును సముద్రమునకుబోయి జలమును గొనివచ్చి ఉప్పుచేసిరి. ఈమహాత్మ్యమును బొంబాయి పాఠశాల 10,000 మామచుండిరి.

బహిరంగ సభ

ఈరోజు సాహిత్యము చౌపతి సికాశాలమునందు జరిగిన సభలో నెచ్చుల జూచినను ప్రజలే బొంబాయి యంత్రము యిచ్చులనే యున్నదా యనునంతయు ప్రజలు వచ్చిరి. నారిమెన్ గారు రొకచోటను స్త్రీమతి చటోపాధ్యాయసతిగారు మరియొక స్థలమునను ఆసక్తికర విహించిరి. విదేశములనుండి వచ్చు కుక్కలూలను దహించి ఖద్దరు టోపీలను సభలో దానముచేసిరి. సభలో నుపన్యసించుచు తన ఆరెస్టు నిశ్చయమని నారిమెన్ గారు నుడిచిరి. కాని ఈఆరెస్టులపలన నెవ్వరును భయపడని చారసిరి.

నారిమెన్ గారి ప్రకటన

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:—నారిమెన్ గారి ఆరెస్టులపల యేర్పడిన సిక్కితులను విచారించుటకు బొంబాయిరాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ యుద్ధాలోచన సభ నేడు జరిగెను. రెండవ సత్యాగ్రహదళము యిదివరకు ప్రకటించినట్లు సత్యాగ్రహము చేయును. ఆరెస్టులపల తరువాత బొంబాయి పాఠశాలకు సందేశ మొసంగుచు తాను తన వాగ్దానమును చెల్లించినందులకు చాల సంతోషమైనదనియు, 5,000 శాంతి సైనికులను సమర్పించి బొంబాయి కృతకృత్య గావలినదనియు, ఆరెస్టులపలన క్రొత్తము బూసక కేసలము అహింసాదీక్షనే చేపట్టియున్నచో జయిలు కరతలామలక మనియు వారు చెప్పిరి. ఈ పోరాటమును తుట్టుతుదివరకు కొనసాగించి దేశమునకును గాంధీ మహాత్మునికిని ప్రేమాస్పదులు కావలినదని వాదించిరి.

జమ్మన్ లాల్ బజార్ గారును, శాంతి సైనికులును

అరెస్టులు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:— వీల్ పార్లేయను ప్రదేశమున సత్యాగ్రహ శిబిరమును ప్రవేశించి, బొంబాయి సబ్జెక్ట్ పోలీసు దళమువారు ఉప్పు వండుచున్న కుండలను బొచ్చెలను పగులగొట్టిరి. తదురయన ఉప్పునుగూడ వారు తమతో గొని పోయిరి. సత్యాగ్రహ నాయకులను జమ్మన్ లాల్ బజార్ గారిని, కిషోర్ లాల్ భట్ గారిని పోలీసులు అరెస్టుచేసిరి.

స్వామి ఆనందుగారి నాయకత్వము

సత్యాగ్రహ శిబిరము శాంతియుతమై యొప్పుచున్నది. జమ్మన్ లాల్ బజార్ గారి స్థానమును స్వామి ఆనందుగారు నాయకత్వము వహించుచు. పోలీసులు చెడగొట్టిన వానిని శాంతి సైనికులు బాగు చేసికొనుచు న్నారు. శేపు మరల వారు ఉప్పుచేయుటకు ప్రారంభించెదరు.

వంగదేశములో సత్యాగ్రహము

కాంటాయ్, సరోమతా అనుష్ఠలములలో

శాసనాతిక్రమణము-విద్యార్థులసానుభూతి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 7:— బాతీయవారమునందలి ఉత్సవములు కలకత్తాలో నిన్న ప్రారంభమయ్యెను. కాంగ్రెసువారి యాజమాన్యమున ఆనేకస్థలములయందు సభలుజరిగెను. దేశబంధుపాఠశాలలో బాతీయపతాక ప్రతిష్ఠింపబడెను. వెల్లింగ్ టన్ స్కేల్సులో కే. యస్. నేనగుప్రాగా రధ్యక్షతనహించిరి. మహాత్ బటన్ మున్నగు స్థలములయందు తయారుచేయబడిన ఉప్పు సభలో నమ్మబడెను. తులము 5-25 రూపాయలవరకు ఖరీదుచేయబడెను.

కాంటాయ్ లో పోలీసువారు ఉప్పును తీసికొనిపోవుట

కాంటాయ్, ఏప్రిల్ 6:— మొదటిజట్టు ఉప్పును తయారుచేయగానే పోలీసు అసిస్టెంటు నూపరిం పెండెంటు ఆప్రదేశమునకు బోయి డాక్టరు మరేకేంద్ర బెస్ట్ గారిచేతు లోనుండి ఉప్పును లాగుకొని వెల్లిపోయెను. ఉదయము 10-10 గంటలకు శాంతిసైనికులు భోజనముకై వెడలిపోయి, ఉప్పును వండుచుండినచోట కొద్దిమంది శాంతిసైనికులు మాత్రమే ఉన్నప్పుడు ఆ ఉద్యోగియుడే మరిల శిబిరమునకువచ్చి గంగాళమును బోర్లపొసెను. తరువాత ఎక్సెసు నూపరిం పెండెంటు గూడ వచ్చి కుండలను చట్టను తన్ని పగులగొట్టెను. ఇవప గంగాళమును పోలీసులు తీసికొనిపోయిరి.

సరోమతాలో శాసనాతిక్రమణము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 6:— మహాత్ సత్యుగా ఉప్పును వండుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. విప్లవూరు జిల్లాలో సరోమతా అను ప్రదేశములో డాక్టరు ప్రతాపచంద్ర నుశా రాయ్ గారి నాయకత్వమున శాసనాతిక్రమణము జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

విద్యార్థుల కృతనిశ్చయము

ఈ రోజు కలకత్తా విద్యార్థిసమితి సమావేశమై విద్యార్థులు సత్యాగ్రహములో పాల్గొనవలెననియు, గ్రామములకు బోయి కార్మిక కర్షక మహాశయులను విప్లవభావములను కలిగించవలెననియు, తీర్మానించెను. ఈ తీర్మానానుసారముగా మొదటి విద్యార్థి శాంతిసైనిక దళము, (25 మంది శాంతిసైనికులు) ఈ నెల 10 తారీఖున సోదేపూరుకు బయలుదేరును.

బెంగాలులో ఉప్పు సత్యాగ్రహము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 8:— మహాత్ సానందు రెండు ఆరెస్టులు తప్ప మిగతవట్ట సత్యాగ్రహముతో వారతనమువారు జోక్యము కలిగించుకొన లేదు. 24 పరగణాల మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువుప్రకారము, మహాత్ సానందు లక్ష్మీకాంత ప్రమాణిక గారు (జమీందారులు)ను, మఱియొక వాలంటీరును ఆరెస్టు చేయబడిరి. నీల, శ్యామగంగ మొదలగుచోట్ల సత్యాగ్రహాల కడ్డము కలుగలేదు. కొంటాయ్ లో సత్యాగ్రహాలు ఉప్పుచేసిన కుండలు పోలీసువారు బ్రద్రులు చేసిరి. (అ. ప్రె.)

కర్ణాటకము

శాంతిసైనికులు చేసిన ఉప్పు అమ్మబడినది

ధార్వాడ్, ఏప్రిల్ 7:— ధార్వాడ్ లో బాతీయవారము అత్యుత్సాహకరముగా ప్రారంభమయ్యెను. ఉదయమంతయు శాంతిసైనికులు పట్టణమునందు తిరిగి డబ్బువసూలు చేసిరి. సాయంత్రము జరిగిన సభలో డాక్టరు హర్షికర్ కార్ నెకర్ గారులు ఉపన్యసించిరి. ఇద్దరు స్త్రీలు 60 రూపాయలు విలువగల తమసొమ్ములను దానము చేసిరి. హుబ్లీలో సైనికశిబిరములు స్థాపింపబడినవి.

బెల్గాం

బెల్గాం లో గంగాధరరావు దేశపాండేగారి యధ్యక్షత ను జరిగిన మహాసభలో సత్యాగ్రహములు చేసిన ఉప్పు అమ్మబడెను. ఈ ఉప్పు పాట్లములకై ప్రజలు పట్టాడుకొనిరి. కాని నుండి 5 రూపాయలవరకు ఖరీదు భేదించెను. బెల్గాం లో గుప్ర సిద్ధ న్యాయవాదిమగు నారాయణరావు జోషీగారి పాట్లముకొని మరిల దానిని వేలముచేయగా 80 రూపాయలు వచ్చెను. శాసనోల్లంఘనమునందు ప్రవేశించెదమని పలువురు తమ ర్ణపే నిచ్చిరి.

ఢిల్లీ

రాండుటేబిల్ సమావేశము సాధకము మాలినది

మదనమోహనుడు దొంగ ఉప్పు కొనుట

ఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 6:— క్షీప్రు గాడ్వెల్సులో జరిగిన మహాసభలో పండిత మదనమోహనుడు ప్రధానోపన్యాసకుడుగా నుండెను. మహాత్ముడును, యితరులును రాండుటేబిల్ సమావేశము సభిమానించినందువలన ఆసభ ప్రయోజనము మాలినదని మాలవ్యాగారు ఘంటాపథముగా నుడిచిరి. విదేశవస్త్ర బహిష్కరణమును కొనసాగించ వల సినదనియు, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత యవసరమనియు పండితుడు దుద్బోధించెను. సభ ముగిసినతరువాత 20 శాంతిసైనికులుగల ఒకజట్టు సభవారిచే నాశిర్వదించి పంపబడెను. మహాత్ముని సందేశమును గ్రామ గ్రామములలోను వ్యాపింపజేసి ఈ జట్టు ఉప్పుచేయుటకు పాద్ర చేరెదరు. సభలో గాంధీమహాత్ముడు శాంతిసైనికులచే తయారుచేయబడిన ఉప్పునుకొనెను. అంతకుపూర్వము 10 మంది శాంతిసైనికులు సలీపూరు వెల్లి అచ్చుల ఉప్పుచేసిరి. కొంత ఉప్పును ఢిల్లీకి అమ్మకమునకు తెచ్చిరి. కొంత పోలీసువారిచే లాగుకొనిపోబడెను.

బీహారు

రాజేంద్రగారి యుద్బోధన

పాట్నా, ఏప్రిల్ 5:— బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు యాక్రింది ప్రకటనమును గావించుచున్నారు:—

తయారయిన జిల్లాలన్నియు ఉప్పు చట్టములను తిరస్కరింప నమ్మనని మహాత్ముడు ఆజ్ఞ యిచ్చెను. కాని ఈ రాష్ట్రములో కొన్ని మరతులు అంగీకరింపబడు వరకు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింప రాదని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘము వారు తెలుపుచున్నారు. జిల్లాలో 500 శాంతి సైనికులైనను చేరవలెను. సత్యాగ్రహము జరుగు చోట అధ్యము 200 లైనను ఉండవలెను. ఈ శాంతి సైనికులకు తర్ఫీతు నిచ్చుటకు డబ్బు దొరకవలెను. నన్ను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘము వారు ప్రభువు నేవకునిగా నియోగించిరి. ఈ మరతులు చాల గులభమైనవి. కష్టము లేమియు లేవు. కొన్ని జిల్లాలకు నెల వొసంగబడినది. మనోవాక్యానుయాయందు ఆహింస యత్యవసరము. దీని నందఱును గ్రహించెదరు గాక.

సర్వో జిల్లా

పరగ జిల్లాలో మాడు స్థలములయందు ఉప్పు తయారు చేయుచును. చాంపరాన్ జిల్లాలో సత్యాగ్రహము జోగపట్టి రాజాలో ప్రారంభింపబడును. మొదటి శాంతిసైనిక దళమును బీకెన్ బీహార్ వర్మగారు నడిపెదరు.

పంజాబు

లాహోరులో సత్యాగ్రహముహాసభ

జవహర్లాల్ గారి యుద్బోధన

నేడు లాహోరులో సత్యాగ్రహముహాసభ జరిగెను పండిత జవహర్లాల్ గారుగూడ సభకు ఆహ్వానింపబడిరి. సభలో పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘమువారికష్టములు కొన్ని తొలగెను. సిక్కులకు పవిత్రముగలగు బాతీయపతాకములో నిమిద్దినగాని తాము సత్యాగ్రహములో పాల్గొనమని సిక్కులు చెప్పిరి. ఈవిషయమై యజ్ఞదీప్తమయమున తగాదాచెట్టుట, పాడిగాదనియు, తరువాత అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘము వారు ఈవిషయమై విచారించురనియు, జవహర్లాల్ గారు చెప్పిరి. కాని సిక్కు లొప్పుకొనరైరి. వారిరంగు యుద్బుద్ధమని వాగ్దానముగైకొనిన తరువాత వారుతృప్తాపూర్వకముగా కాంగ్రెస్ లో చేరుట కంగీకరించిరి.

జవహర్లాల్ గారి యుద్బోధన

కాంగ్రెస్ మహాసభాధ్యక్షునకు రాజోచితమున సన్మానము గుజరత్ వాలా ప్రజుచే నొసంగబడెను. పురవిధులలో వారత్యంత వైభవముతో నూరేగింపబడిరి. సత్యాగ్రహసభలో నుపన్యసించుచు పండితు డిల్లుచెప్పెను:— ఏప్రిల్ 6 తారీఖు భారతదేశము నకు చాల పవిత్రమైనది నము. 11 సంవత్సరములక్రిందరాలట్ ఆక్షకు అసమ్మతి బాపుచు మహాత్ముడు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెను. ఇప్పుడు మరిల శాంతిసమరము ప్రారంభమైనది. ఇతర రాష్ట్రములు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి పనిచేయుచుండ యిచ్చుట సభలు మాత్రమే జరుగుచుండుట శోచనీయును. ఈ సభను మాని త్వరలో సత్యాగ్రహమును మీరు ప్రారంభింతురని నేను కోరెదను. విదేశీయ పరిపాలనము మనకక్కరలేదని ప్రతిపక్షలోను గంభీరముగా పలుకుటకు సమయ మున్నమై

నది. ఈమూల నువ్వొకటి "యశోహమ్మత్యోవా" యను స్థిర సంకల్పములో నున్నాడు. అపజయము కలిగిచూచి ప్రాంత్యాగమనచేసినది వారు ప్రతిజ్ఞ బ్రాహ్మణులు కావున పంజాబు రాష్ట్రవాసులు యేపక్షమున నుండునది నిర్ణయించుకొనవలెను. ఈ సంధిగ్రహమును దేశస్వాతంత్ర్య పోరాటమునందు చేరని వారు దేశద్రోహులని నిస్సందేహముగా చెప్పదగును. పురమందిరముపై జాతీయపతాకమును ప్రేలాడగట్టనివో సత్యాగ్రహము చేసెదమని కొందరనుచున్నారు. సత్యాగ్రహములో చేరదలచనివారు ఊరకుండిన ఉత్తమము. గాంధీమహాత్మునికి వారు అటంకమును కలుగజేయుకుండవలెను. న్యాయవాదులు, విద్యార్థులు తమ పనులనుమాని సత్యాగ్రహములో చేరవలెను".

ఉపన్యాసానంతరము పండితుడు అలహాబాదుకు పయనమై పోయిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు: జబల్పూరు

అటవీశాఖశాసనము ఉల్లంఘించుట

జబల్పూరు, ఏప్రిల్ 7:—సత్యాగ్రహాల యూరేగింపు నిన్న ఉదయమే జరిగియుండవలసింది. కాని జరుగలేదు. సాయంకాలము జరిగినది. సత్యాగ్రహాలందరూనే నేట్ గోపాల దాసుగారి నాయకత్వమున బయలుదేరిరి. నగరమునకు 15 మైళ్ల దూరములోనున్న రాణీ దుర్గావతి సమాధివద్దకు సత్యాగ్రహాలు ప్రయాణమైరి. ద్వారక ప్రసాదు మిశ్ర గారు కూడ నాయకత్వము వహించిరి. 70 మంది వాలంటీరులు బయలుదేరిరి. బ్యాంకు మేజరులతో బయలుదేరిరి మధ్యత్రోవ లోవాలంటీరులకు పుష్కరములు సమర్పింపబడెను. భూభారములూసంగబడెను. ఊరేగింపు యావత్తును లై సెన్సు లేకుండా బయలుదేరినదనియు వాలంటీరులందరూ ప్రశాంతముగా దౌర్జన్యరహితముగా నుండవలెననియు, నేట్ గోవిందదాసు గారు వాలంటీరులను హెచ్చరించుచు గవర్నమెంటు పటాలములందెడి కాంటోనుమెంటు ప్రవేశింపగానే యుపన్యాస మొసంగిరి.

సాయంకాలము 6 గంటలకు సెంథేరాయను గ్రామము నకు వాలంటీరులు చేరిరి. అచటి గ్రామముల సన్మానముల స్వీకరించి ద్వారక ప్రసాద్ మిశ్రగారు ఉపన్యసించిరి. అటవీ పరిపాలనా శాఖవారినిబంధనల ముల్లంఘింపవలెనని చెప్పిరి. తమవంట ఇంకను నడచివచ్చుటకు వెనుకాడుచున్న వాలంటీరులు తిరిగి జబల్పూరు వెళ్లవచ్చునని చెప్పిరి. కాని వాలంటీరుల తనరును వెనుకకు మరలి పోయియు అని చెప్పిరి.

తిరిగి నేటి ఉదయము యూరేగింపు ఆరంభమయ్యెను. ఉదయం 10½ గంటలకు రాణీదుర్గావతి సమాధికి వాలంటీరులు చేరిరి. ఇచ్చట వాలంటీరులందరూ శపథములనుచేసి ప్రమాదములను గైకొనుదురు. రాణీదుర్గావతి దేవిపేర తమ సర్వస్వమును దేశమున కర్పించెదమని ప్రమాదములుచేసిన పిమ్మట జబల్పూరు తిరిగి వెళ్లెదరు.

జబల్పూరు వాలంటీరుల యాత్ర

జబల్పూరు వాలంటీరులు బయలుదేరుటకు ముందు గుజరాతి పుణ్యాంగనయొక్క తె దళమునకు కుంకమ తిలకములనుంచెను. దారిపొడుగునను వేలకువేలు జనులు మేడమీదను మిడల మీదను ఎక్కిజూచిరి. వారిమీద పన్నీరు జల్లబడెను. పువ్వులు జల్లబడెను. డబ్బులువెదజల్లబడెను. మర్మమున్నగు పానీయము లొసగబడెను.

వీరు గవర్నమెంటు పటాలములందెడి లెక్కరుకుండా వెళ్లుచుండగా సోల్దరులకేసులు సాధారణములగుదలించి విచారముగా చూచుచుండిరి. ఇద్దరు ముగ్గురు సోల్దరులైన సీకల్స్ ఎక్కి వాలంటీరుల గుంపుకుండావెళ్లిరి. ఆరాత్రిక గవర్నమెంట్ తీరమునకు వాలంటీరులుచేరి అచట విడిసిరి.

నాగపూరు

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 7:—జతీయన్వాలాబాగ్ సంస్కరణదినము ఆర్యలో జయప్రథముగా జరుపబడెనని వార్తలు తెలియుచున్నది. విదేశీవస్త్ర దహనము జరిగెను. ఖద్దరు పీఠలలో విక్రయింపబడెను. బహిరంగసభ జరిగెను. సత్యాగ్రహసమరసన్నాహ సభాధ్యక్షులగు బాబా సాహెబుగారు యీ బహిరంగసభలో అధ్యక్షుతి వహించిరి. వాలంటీరులు చేర్చుకొనుచున్నారు. 500 మంది వాలంటీరులు ఇంతవరకు చేరిరి.

సంయుక్తపరగణాలు

లక్నోలో వారమురోజులలో ఉప్పు చట్టము

ధిక్కరింపబడును

లక్నో, ఏప్రిల్ 7:—లక్నోలో జాతీయవారము నందలి ప్రథమ దినముహోత్సవము జరుపబడెను. జాతీయపతాక ప్రతిష్ఠ జరిగెను. ఇంటింటికీ తిరిగి చందాలు వసూలుచేయబడెను. వాలంటీరులు చేర్చబడిరి. మధ్యాహ్నము స్త్రీల సభ జరిగెను. సాయంకాలము బహిరంగపాఠశాల సభ జరిగెను.

ఈ నగరములో ఏర్పడిన సత్యాగ్రహ కమిటీవారు రాత్రి ప్రాద్దుభోయిన పిమ్మట కాం గ్రెసు కార్యాలయములో సమావేశమైరి. ఇక వారమురోజులలో లక్నో సత్యాగ్రహ కమిటీవారు లవణశాసనధిక్కారము చేయుటకు ఏర్పాట్లుచేయుచున్నారు.

రాయబారిల్ల సత్యాగ్రహకమిటీవారు శాసనోల్లంఘనము నివట రేపు ఆరంభించెదరు.

పండిత మోతీలాలుగారి యుద్వేగము

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 7: కాసనోల్లంఘనము నిమిత్తమై సత్యాగ్రహవాలంటీరులు అలహాబాదులో పెద్ద యూరేగింపుగా బయలుదేరిరి. మోతీలాలు సైహూగారి భార్యయును మోతీలాలుగారి కొమార్తెయును ఊరేగింపులో నుండిరి.

సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగెను. పండిత మోతీలాలుసైహూగారు ఉపన్యసించుచు ఇట్లు చెప్పిరి.

ఈసత్యాగ్రహోద్యమ మారంభమైన నాటినుండియు మనకందరకు విడితమైన సంగతి యొకటి కలదు. ఇక యుపన్యాసములు కట్టిపెట్టవలయును. చేతులతోను కాళ్లతోను చేయదగినపని చేయవలసియున్నది. కాళ్లతో నడువవలెను. చేతులతో పనిచేయవలెను.

నా దేహవిప్లవ దుర్బలమై అనారోగ్యవశలో నుండి యెడల యీక్షణముందు నేను మహాత్ముని వెంట నుండవలసివాడను కాని, కాలావసరము వచ్చినపుడు నేను వెనుకబడుటకు వీలులేదు. ఎవరి భుజములమీదనైనను ఎక్కి నేనుకూడ సత్యాగ్రహరంగమునకు పోవలసియే యున్నాను.

తమిళనాడు

వేదారణ్యములో 12 తేదీని శాసన

ధిక్కారము జరుగును

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 7:—బొంబాయిలో నివాసముగానన్న దాక్షిణాత్యులు కొందరు వేదారణ్యములో ప్రారంభింపబడు సత్యాగ్రహమునందు ప్రవేశించుటకు వచ్చుచున్నారు. 40 మంది బొంబాయినుండి వచ్చుచున్నారు. ఒకటికొండు రోజులలో వారిలో 5 గురు మద్రాసు వచ్చెదరు. వీరు తిరుచనాపల్లి వెళ్లి అచటనుండి బయలుదేరికే మొట్టమొదటి జట్టునందు 12తేదీని బయలుదేరెదరు.

తిరువల్లికేజీ కాంగ్రెసు కమిటీవారిచే చేర్చబడిన 6 గురు వాలంటీరుల యీ మొదటిజట్టులో బయలుదేరెదరు. స్వాతంత్ర్య యువజనసమితివారిచే చేర్చుకొనబడిన 60 వాలంటీరులు తాముకూడ వచ్చుచున్నామని సి. రాజగోపాలాచారిగారికి తెలియజేసిరి. రాజగోపాలాచారిగారి ఉత్తరవులకు ఎదురుచూచుచున్నారు.

ఉత్తరరాష్ట్రము

సత్యాగ్రహవాలంటీరులు చేరుచున్నారు

నిరంజన పట్నాయకుగారు బరంపురమునుండి ఏప్రిల్ 7 తేదీని ఇట్లు తిరిగివెరిరి:—

శ్రీమతి సరళా దేవి గారు నిరంజన పట్నాయకుగారు గరబంధ, గురండి, పర్లాకేబిడి, ప్రాంతములందు గతకుక్రవారము ప్రచారముచేసిరి. ప్రతివోటును పోరసఫలు జరిగెను. 28 గురు వాలంటీరులుచేరిరి. ఇందులో 5 గురు వాలంటీరులు ఇంట రిక్కిడియటు తరగతి విద్యార్థులు. మిగిలినవారిలో చాలమంది కాంగ్రెసు ప్రచారకర్త. ఉత్తరరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఇంతవరకును 122 మంది వాలంటీరులను చేర్చిరి. వీరిలో ఇద్దరు స్త్రీలుగలరు. రకుల్కొండ నివాసురాలగు సాదామి జేమ గారు ను గోబరానివాసురాలగు కుంనలతదేవిగారును కలరు. ఉద్యోగమందరమును చేరువ సత్యాగ్రహాదీర మేర్పాట్లు చేయబడెను. ఇవి బరంపురములో ఏర్పాట్లు చేయబడినది. కాంగ్రెసు కార్యాలయముకూడ యీ మందరములోనే ఉండును.

శ్రీమతి సరళాదేవిగారు గంజాముజిల్లాలోనే ఉండి యీ ఉద్యోగమందరమును స్త్రీవాలంటీరుల శిక్షణార్థ మొకశాఖ నేర్పరచును.

మద్రాసు యువజనసమితివారు

గాంధీమహాత్ముని మందలించుట.

మద్రాసు యువజన సమితివారు గతకలివారము సభచేసిరి. వి. టి. ఆర్యగారు అధ్యక్షుతి వహించిరి. ఈ క్రిందిరీతిగా తీర్మానముచేసిరి.

మనదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటకై రాండు ఫేబిలు సభాసకాళ మొత్తవరకు ప్రయోజనకారి కాగలవో పరీక్షంపక పూర్వమే యీశాసనోల్లంఘన మనలంబించుట సమంజసముగా లేదుగనుక రాండుఫేబిలుసభ జరుగువరకు యీ ఉద్యమము ఆపివేయవలయునని యువజన సమితివారు మహాత్ముని కోరుచున్నారు.

మద్రాసు నగరము

మద్రాసు నగరములో టంగుటూరి ప్రకాశంగారును మరికొందరును కలిసి సత్యాగ్రహ మారంభించుటకు యత్నించుచున్నారు. ఇతర వివరములు నేటిసాయంకాలము తిరువల్లికేజీ దీవిసభలో తెలియజేయబడును. తండ్రియార్చేటలో గల ఉప్పు కొనాయీలను భద్రపరచుటకై పోలీసు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. ఆబ్జార్వర్ ఉద్యోగులుమాత్రమే గాక పోలీసు దళములకూడ పహారాయుచ్చుచున్నవి.

దేశపాండ్యగారికి నెలరోజులు శిక్ష

బెల్గాం, ఏప్రిల్ 8:—గంగాధరరావు దేశపాండ్యగారు ఉప్పుశాసనమును ధిక్కరించినందుకు రూ.50 జరిమానా లేక నెలరోజులు సింపిలుఖైదు విధించబడెను. నారాయణజోషి, జీవనాపు యాల్లిదచేటిగార్లకుచే రూ.25 లేక రెండువారములు సింపిలుఖైదు విధించిరి. ఉదమునందు పూర్తిగ హత్రాలు జరుగును. వేనకు వేలు జనము కోర్టువద్ద హాజరయిరి. (శ్రీ తె)

నారిమనుగారికి నెలశిక్ష

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—కె. ఎఫ్. నారిమనుగారికి ఆరు నెలలు అభిమానుగార్లకు నైసిడెన్సీ మేటప్రేటుగారు నెలరోజులు బిడిఖైదుశిక్ష విధించిరి. (శ్రీ తె.)

మెచువాబజారు బాంబుకేసు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:—మెచువా బజారు బాంబుకేసు విచారణకై నియమింపబడిన ప్రత్యేకపు కోర్టువారిలో సాంకిగారికి బదులుగా, యమ్. హెచ్. ఇ. లెట్రబ్రిడ్జిగారిని కమిషనర్ గా నియమించిరి. రాయ నలినకాంత బాసు బహదూరుగారు, విశ్రామమునందన మైకోర్టు న్యాయాధిపతి విచారణాధ్యక్షులుగా ప్రవర్తించెదరు. (ఆ. తె.)

టెల్లిగ్రాఫు డిపార్టుమెంటువారి పనిబుత్తిడి

దండిలో జరుగుచున్న సత్యాగ్రహమును గూర్చియును మహాత్ముని చర్యలను ఉపన్యాసములను గూర్చియు దేశమంతట ప్రకటింపబడెన సమాచరములనున్న టెల్లిగ్రాఫు కార్యాలయములో విధి విరామములేకుండా వార్తాపత్రికల ప్రతినిధుల తంతివార్తలు అందివ్వబడుచున్నది. పని హెచ్చుగా నుండుటకై ఆద్రహము ఆను నొక పె్పముల ద్యూట్ టెలిగ్రాఫ్స్టు నియమింపబడెను. ఈయనకు సహాయార్థమై బొంబాయినుండి యింకొక యుద్వేగిచ్చును. నిన్నటివరకు యీ ఆఫీసువాడు 16 వేల మాటలను తంతివార్తలద్వారా ఇతర గ్రామములకు పంపిరి. యువరాజుగారు యీదేశమునకు వచ్చి నప్పుడుగాని కాంగ్రెసుసభలు జరిగినప్పుడుగాని యీదేశములో ఏ టెల్లిగ్రాఫు ఆఫీసునందును ఇంత పనియొత్తిడి కలుగుట లేదు. పెక్కుమాటలు గల తంతివార్తలు పంపదలంచినయెడల వార్తలు తీగమీద కొట్టుటకు ఆలస్యముననని యెంచి వార్తలలో గల మాటల సంఖ్యకూడ తగ్గింపబడుచున్నది.

అమెరికావారి ఆమోదము

(రూటరు వార్తలు)

న్యూయార్కు, ఏప్రిల్ 7:—గాంధీ మహాత్ముడు అమెరికనుల సహాయార్థమై యొక విజ్ఞాపన చేయుచున్నట్లుగా ఇచ్చటి భారతీయప్రతికా సంపాదకులు న్యూయార్కునగరపత్రికలలో సదరు విజ్ఞాపనమును ప్రచురించిరి. ఆ విజ్ఞాపనలో గాంధీగారిట్లు వ్రాసినట్లుగా నున్నది. అమెరికాదేశములో నాకు ఆభిమానులగు స్నేహితు లనేకులుగలరు. వారందరూ తమ అభిమానమును నోటిమాటలతో వెల్లడించినచాలను. అమెరికా ప్రజల యామోదాభిమానము కొంత కార్యరూపము సిరూపము దాల్చవలసియున్నది.

గాంధీమహాత్ముడు తయారుచేసిన ఉప్పు,

2 తులములు రు 525 లకు కొనబడెను

గాంధీమహాత్ముడు సముద్రపునీళ్లను మరగకాచి తయారుచేసిన 2 తులముల ఉప్పును అహమ్మదాబాదు మిల్లయజమాని యగు రంభోదులూలు శోధనగారు రు 525 లకు కొనిరని జబల్పూరులో వార్త తెలిసినది.

శ్రీశారదానికేతనము-గుంటూరు

శ్రీ శారదా నికేతనములో వార్షికపరీక్షలు ఏప్రిల్ 4 వ తేదీనో ముగిసి 5 వ తేదీనుండి ఎండాకాలపు నెలవులు ప్రారంభమయినవి. పాఠశాల తిరిగి జూను 15 వ తేదీన ప్రారంభమగును. క్రొత్త చేరదలచిన బాలికల దరఖాస్తులు మేనెల 30 వ తేదీలో నికేతన కార్యదర్శులకు చేరవలయును.

పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ,

కార్యదర్శి

హైకోర్టు బిడియందు 6-వ తేదీన నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిష్కరణసభ

(ప్ర. ఛో. బి.)

గంజాంలో సత్యాగ్రహం

రెండు జిల్లు బయలుదేరుట

బరంపురం, ఏప్రిల్ 5:—ఈనెల 3వ తేదీన గంజాం జిల్లా ఆంధ్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము నందు 18వ తేదీన సత్యాగ్రహము యిజిల్లాలో బయలుదేరవలసినదనిగా జిల్లాకమిషనరుగారి క్రియార్థ వున్న రామలింగం గారు ఉండవలసినదని తీర్మానింపబడినది. ఈజిల్లాలో సత్యాగ్రహము రెండు జిల్లుగా బయలుదేరును. ఒకటి బరంపురంనుండి క్రియార్థ ఉన్న రామలింగంగారి క్రిందనుండి శ్రీకాకుళంనుండి క్రియార్థ న్యాయపతి నారాయణ మూర్తిగారి క్రిందను బయలుదేరును. బరంపురంనుండి పోవు నాగేశ్వరరావు, ఇచ్చారం, జూడుపూడి, కలిటి, మాన్యకపురం, సోంపేట, చాటపా, పోతురం, పకాపా, వెంకటాపురం, నందిగూడు, గ్రామములతో అచ్చుబచ్చట మీటింకులు చేయుచు 19వ తేదీకి పెక్కలి జేరును. శ్రీకాకుళంనుండి బయలుదేరిన జిల్లు అరసవల్లి, శ్రీహర్షం, సింగపూరు, గార, కలింగ పట్నము, పెద్దవలస నరసన్నపేట, తిలార, మాన్యకపురం ఎలమంచిలి, ప్రియ, లక్కంపాడి, కోటబొమ్మల గ్రామముల తాకి 19 తేదీకి పెక్కలి జేరును. ఈరెండుజిల్లు కలసి 20 తేదీకి కాపడా జేరును. కాపడాలో సత్యాగ్రహం 20 వ తేదీన క్రియార్థ ఉన్న రామలింగం గారి నాయకత్వముక్రింద ప్రారంభమగును. ఈలోపుగా, యీ గ్రామములలో క్రియార్థులు పుల్లెల క్వాసునుందరరావు, ఎస్. ఎస్. సోమయాజులుగార్లు ప్రచారం చేయుచున్నారు.

బరంపురం

బరంపురం, ఏప్రిల్ 5:—గంజాం మద్యపాన నిషేధ సంఘమువారు శ్రీ కాకుళంలోని కల్లుకొట్టు మాయవలసినదని ఒక తీర్మానం చేసికొని జిల్లా కలెక్టరుగారికి వ్రాయుగా అట్లు చేయుటకు పిలుకాదని వారు జవాబిచ్చిరి.

ఉపనయనం

కల్యాణ, సింగపూరు చిన జమిందారుగారికి నిన్న ఉపనయన మయినది. ఈయారిలోని పెద్దలు చాలామంది ఆసమయమున విచ్చేసిరి.

ఒక సవరణ

8 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని "బరంపురం, మునిసిపల్ బడ్జెటు మీటింగు" అను హెడ్డింగుక్రింద క్రియార్థ ఇమ్మడి శెట్టి రామమూర్తిగారు తీర్మానమును "నెదిరించిరి అని ప్రకటింపబడినది. ఆయన ఆమోదించిరి అని ప్రకటింపవలసియున్నది."

(స్వేయవిలేఖరి)

జాతీయపతాకస్థాపనము

గుంటూరు, ఏప్రిల్ 7:—చీరాల పురపాలకసంఘము ప్రస్తుత స్వరాజ్య సమరమునందు వెలుకాడలేదు. 9-3-30 తేదీన జరిగినసభలో పురపాలక కార్యాలయముపై జాతీయపతాకము అధిష్టించబడినదియు నను తీర్మానము గావించబడినది. దానిని పురస్కరించుకొని 5-4-30 తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు శ్రీరామంలున్న మున్నగు స్థానిక కాంగ్రెసునాయకులు జాతీయపతాకము హస్తమల దాల్చి పట్టణప్రధానవీధులలో నూకేసు గాంధీచౌక్ నుండి పురపాలక కార్యాలయము నకు చేరిరి. రాజకీయరంగమున నొకప్పుడు ఆంధ్రావనియందే గాక అఖిలభారత రాజ్యాంగరంగమున కంతకు పేరుతెచ్చిన చీరాల, పేరాల పాదుల యుత్సాహము కన్నులార చూడవలసినదేగాని, వర్ణించుటకు విలులేదు. జేలకొలిది జనులు నగరసంక్షేపమునందు బాల్గాని పురపాలకకార్యాలయ ప్రాంగణమున నిలువబడ శ్రీరామంలు గుప్తగా భారతస్వాతంత్ర్యచిహ్నమును జాతీయపతాక సెనుకపేసి సుస్థాపితమొనర్చిరి. తదుపరి పతాక యొక్క ప్రాశస్త్యమునుగూర్చియు, పతాకయందు వ్రాయబడిన రాటమయొక్క మాహాత్మ్యమునుగూర్చియు, దివ్యమును సుపన్యాసము లియ్యబడినది. తదుపరి శ్రీమత్ గారు ఆస్వాతంత్ర్య పతాక సందర్శనమునకై ప్రజలు తమ ప్రాణములనర్పించుటకై ను సన్నద్ధులైయుండవలెనుగాని యెగురవేయబడిన పతాక క్రిందికి లాగునట్లు ఎప్పుడును చేయుటకు విలులేకుండజేయవలయునని చెప్పిరి.

తదుపరి గొప్పబహిష్కరణ ఆంధ్రరత్న గ్రంథాలయము వద్ద శ్రీ కారుమూరు శేషవారముగారి అధ్యక్షతన బహిష్కరణసభ జరుపబడినది. ప్రజలు జరుగనున్న భారతస్వాతంత్ర్య సమరమున పాల్గొనవలయునని ఉద్బోధనలు గావించబడినది.

చీరాలనుండి 5 గురు వాలంటీరులును, స్వర్ణలో ముగ్గురును గుంటూరులో నున్న సత్యాగ్రహశిబిరమునకు చేరిరి.

(స్వేయవిలేఖరి)

నరసాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘపు 29 వ వార్షికోత్సవము 5-4-1930 (ఆదివారము) సం॥ తేదీన మహారాజ శ్రీ చెన్నాప్రగడ భానుమూర్తిగారి యాధిపత్యమున, ట్రైలకో న్నత పాతకాలా భవనమున జరుగును. ఆనాడు సభలో గతది సెంటరులో జరిగిన ఆంధ్ర శ్రీమత్ బహుమతీ పరీక్షయందు కృతార్థులైన యభ్యర్థినులకు బహుమతులు పంచిపెట్టబడును.

అ. బిందుమాధవరావు, కార్యదర్శి.

"స్వర్న" సత్యాగ్రహదళము

శ్రీ బూదరాజు లక్ష్మీన్నారాయణగారి నాయకత్వమున బయలుదేరుట

గుంటూరుజిల్లా స్వర్న గ్రామమునుండి మొన్నటిదినము విడుగురు సత్యాగ్రహులతో నొక దళము బయలుదేరి గుంటూరు వెడలిరి. చెన్నిపట్టణము పచ్చయప్ప కళాశాలయందు బి. ఏ. ఆనర్స్ చదువుచుండిన శ్రీ బూదరాజు లక్ష్మీన్నారాయణగారి యువకుడును వారి సోదరులు నరసింహరావు ఆనువారును కర్లపాలెం సుబ్బరామయ్య మరి యిద్దరు సత్యాగ్రహముందు పాల్గొనుటకై లక్ష్మీన్నారాయణగారి నాయకత్వమున బయలుదేరి వెళ్లిరి. లక్ష్మీన్నారాయణగారు వారి సోదరులును గుంటూరు జిల్లాయందు గొప్ప భూస్వాములును ప్రజాహిత వారులు నైన శ్రీ బూదరాజు వెంకటసుబ్బయ్యగారి కుమారులు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సత్యాగ్రహదళ ప్రచార కార్యక్రమము.

1 మొదటిదళము, (శ్రీ దండు నారాయణరాజుగారు)		
భీమవరంనుంచి పాలకోడేన	4 మైళ్లు	6 తేదీ
మోగల్లునుంచి ఆరవల్లి	"	"
ఆరవల్లినుంచి అత్తిలి	5 "	"
అత్తిలినుంచి కేలంగి	8 "	7వ తేదీ
కేలంగినుంచి తణుకు	4 "	8 ఉదయం
తణుకునుంచి ఇరగవరం	5 "	8 రాత్రి
ఇరగవరంనుంచి పెనుగొండ	4 "	9 ఉదయం
పెనుగొండనుంచి పోడూరు	5 "	9 రాత్రి
పోడూరునుంచి గుమ్మలూరు	3 "	10 ఉదయం
గుమ్మలూరునుంచి మట్లపాలెం	5 "	10 రాత్రి
రెండవదళము (శ్రీ ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారు)		
భీమవరంనుంచి శృంగవృక్షం	5 "	6 వ తేదీ
శృంగవృక్షంనుంచి లంకలకోడేన	5 "	"
లంకలకోడేననుంచి రాయవరం	8 "	7 వ తేదీ
రాయవరంనుంచి పాలమూరు	5 "	"
పాలమూరునుంచి పెనుమంట్ల	4 "	8 వ తేదీ
పెనుమంట్లనుంచి ఆలమూరు	4 "	"
ఆలమూరునుంచి మారుతేరు	3 "	9 వ తేదీ
మారుతేరునుంచి కవిటం	4 "	"
కవిటంనుంచి పాలకొల్లు	4 "	"
పాలకొల్లునుంచి మట్లపాలెం	6 "	10 తేదీ రాత్రి
5-4-30 భీమవరం		
(సం) దండు నారాయణరాజు, పిల్ల గో. బి. పి. దళసర్వాధికారి.		

ఆంధ్రరాష్ట్రమున సత్యాగ్రహము

దేశభక్తుని తంతివార్తను నిరాకరించుట

ఆంధ్రరాష్ట్రమున 9 వ తేదిన సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును

మదరాసు ఆంధ్రరాష్ట్ర

కాంగ్రెసు సంఘము

శ్రీయుతులు దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు

ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశంగార్ల ప్రకటన

త్యరలోనే చెన్నపురిలో ఉప్పుసత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును. వలంటీరులుగా చేరవోరువారు స్వరాజ్య ప్రతికా కార్యాలయమున (40, బ్రాడ్వే, మదరాసు) పేర్లను నమోదు చేయించుకొనవలెను. మొదటి దశములోని వలంటీరుల పేరులను సత్యాగ్రహసంఘమున తేదీయును 11-వ తేదీ శుక్రవారములోగా ప్రకటింపబడును అని వీరు నిన్న 8-వ తేదీన ప్రకటించిరి.

70 మంది వలంటీరులు చేరుట

యువజన స్వతంత్రమువారు 70 మంది వలంటీరులకు చేర్చిరి. చెన్నపురిలో సత్యాగ్రహము జరుపబడునయెడల వీరు తిరుచునాపల్లి వెళ్లదలచిరి. 8-వ తేదీ సాయంకాలమున ప్రకాశంగారు వీరితో మాటలాడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

గుంటూరు సత్యాగ్రహశిబిరము

గుంటూరుజిల్లా యుద్ధాలోచనసంఘ ప్రచురణాధికారి జి. వి. పున్నయ్యకాశ్రిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— గుంటూరు టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసువారు తంతివార్తలను నిలుపుతేముటనుగూర్చి దేశభక్త వెంకటప్రయ్యకుంతులగారు, ఆంధ్రరాష్ట్రానియంత యాదిగునవలె చెలిపెను. ఆంధ్రదేశమున కాపనోల్లంఘనము ప్రారంభించెడి తేదీ మార్చుటనుగూర్చి ప్రతికలను నాయకులను పంపిన తంతివార్తలను గుంటూరు టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసువారు పుచ్చుకొని ఎనిమిదిగంటలందుకొని తరువాత తిరుగగొట్టిరి. దీనిబట్టి ప్రభుత్వమువారి యుద్ధమును ఎన్ని విధములైన అన్యాయముగైన అణచివేయుటకు నిశ్చయించి రని తెలియగలదు. కాని యిట్టిచర్యలన ఉద్దయము చేచ్చు నేగాని తగ్గదని వారెరుంగరు. మనవిట్టి చర్యలన్నింటికి నిద్రపడియే యుండవలెను. స్వరాజ్యమే సర్వోగమనివారికి.

గుంటూరుజిల్లా యుద్ధాలోచన సంఘసభ ఎన్. వి.ఎస్. వరసింహారావుగారి యింటివద్ద 7 వ తేదీ రాత్రి జరిగెను. ముందువారమున పనిగూర్చి ఆలోచించుకొనిరి. వివిధకాఖలకు ప్రత్యేకోద్యోగులు నియమింపబడిరి. అంచ శివయ్య చౌదరిగారు యుద్ధాలోచన సంఘసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చినందున ఎన్. రామ స్వామి చౌదరిగారు వారిస్థానము కొనబడిరి. గొల్లపూడి శివారామకాశ్రిగారు గూడ ఒకసభ్యుడుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

గుంటూరుజిల్లా సత్యాగ్రహదళనాయకునిగ జి. జి. సి. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు ఎన్నుకొనబడిరి. జి. వి. పున్నయ్యకాశ్రిగారు ప్రచురణాధికారిగ నియమింపబడిరి. బ్రహ్మాండం వరసింహంగారు విచారణోద్యోగిగ నియమింపబడిరి.

ఉప్పుటూరు వెంకట పున్నయ్యగారు గుంటూరు వర్తకుల సత్యాగ్రహ నిధికి రూ 500 ఒసంగిరి.

ఆర్యవైశ్యయవకసంఘమువారు సత్యాగ్రహ మొనర్చుటకు గుంటూరు వరసింహంగారి నాయకత్వమున ఒకదళమేర్పాటుచేసిరి. ఎ. కామేశ్వర రావుగారు వాలంటీరులకు ఉదయం సాయంకాలము శిక్షణ యొసంగుచున్నారు.

తూర్తిక దేవయ్యకాశ్రిగారిం గుంటూరు వర్తకశ్రేణులు. వాలంటీరుల భోజనఖర్చులకై రూ 115 ఒసంగిరి. మరి కొందరు విద్యుత్ వర్తకులు నెయ్యివర్తకులు భూరి విరాళములొసంగిరి.

బి. లక్ష్మీనారాయణ గాతినీ దేశభక్తుడు తన కార్యదర్శిగ నియమించుకొనిరి. లక్ష్మీనారాయణగారు బి. ఎ. ఆనంద్చదువును మానవేసి సత్యాగ్రహోద్యమమున చేరిరి.

బెజవాడ దళము బయలుదేరుట

బెజవాడ, ఏప్రిల్:—సాంధ్యపూర్వమున సాగించేయచున్న పరిశీలనవారిలాగారి చిత్తప్రభులతోనుగూడిన స్వరాజ్యదళ ఉద్యోగి అరమైలుపొడవున నిన్న పురవిభులయందు వెడలెను. (త్రోవలో అనేకచోట్ల ప్రజలు కొబ్బరికాయలు కొట్టి హర్షలంఘనం, సాయంకాలము గాంధీ గొల్లలో హనుమంత రావుగారి అగ్ర్యతన జరిగిన జరిగింకసభకు అనేకవలమంది జనము వచ్చిరి. మరునాడు సత్యాగ్రహము తేయవెడలుచున్న

దళనాయకులగు గంపలగూడెం రాజాగారును కాశ్యేరరావు రామశేషయ్య నారాయణానందస్వామిగార్లు ప్రజలను హెచ్చరించుచు ఆఖరుమాటలను మనము కరగనట్లుగ జెప్పిరి. రామబోయిన పిమ్మట ప్రజలత్యంత అధికసంఖ్యగావచ్చి స్వరాజ్యము బడయువరకు యీ ఉద్యమమును కొనసాగింపవలెనని కోరిరి. చాలమంది సభకువచ్చి వలంటీరులుగ చేరిరి. వారిలో 60 ఏండ్లపై ధృలుగూడ గలరు.

ప్రథమదళమువారు 50 మంది నేడునడుము సరిగ 5 గంటలకు గంపల గూడెంకు మార రాజాగారి నాయకత్వమున జాతీయగీతముల పాడుచు బయలుదేరిరి. శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు శ్రీ రాజావారికి పూలమాల వేసి ఆశీర్వాదించిరి. డా॥ జి. ఎన్. శర్మగారు రాజాగారికి కుంకుమతిలకమిడి హారతి యొసంగిరి. నాగేశ్వరరావుగారు రాజాగారి విజయము గోరుచు, విజయము శక్తి సంపాదించిన విజయవాడయందు, కుమార రాజాగారు గూడ స్వరాజ్య విజయమును బడయవలెనని, రక్తపాతములను యుద్ధముల మూలమున పూర్వము సామ్రాజ్యములు జయించెడివారు కాని గాంధీమహాత్ముడు ప్రపంచమంతకు శాంతి బోధించి, దౌర్జన్యరాహిత్యముతోగూడిన త్యాగమునల విజయము పొందెడి మార్గమును చూపిరి. కుమారరాజాగారు మహాత్ముని సూచన ననుసరించి స్వరాజ్య పతాకము నిలిపిడి బాధ్యతను వహించియున్నారు. వారికి పరమేశ్వరుడు విజయ మొసంగుగాక యని నాగేశ్వరరావుగారు చెలిపిరి. ప్రాచీన భారత విజ్ఞానము నాగరికత యొక్కను సజీవతేదనియు, యీ ఉద్యమము విజయ మొందక తప్పదనియు మహాత్ముడు బాబుచేయుచున్నాడని శ్రీ ప్రకాశంగంతులుగారు చెలిపిరి ఈ ఉద్యమము ఉప్పుసత్యాగ్రహముతో నిలిచిపోవదు. స్వరాజ్యము వచ్చువరకు యేదోదిగమున కొనసాగుచుండునని.

ఇదివరకు భారతనేలల యితరదేశముల స్వాతంత్ర్యము నణచుటకు ప్లాండర్లను పంపబడెను. కాని ఇప్పుడీ గాంధీజీ సేనలు ప్రపంచమంతటను శాంతిస్థాపించుటకు బయలుదేరుచున్నవని కాశ్యేరరావుగారు చెలిపిరి. డా॥ శర్మగారు రెండవదళముతో వెడలెదనని జెప్పిరి.

పీఠక దళమంతయు ఇద్దరిద్దరు చొ॥ నిలిచి నడచిపోయెను. గంపలగూడెం రాజాగారును, నూకాల వీరరాఘవయ్యగారును ముందునిలిచిరి. కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయమువద్ద అగ్ర్యతలకు కాకుమాను లక్ష్మయ్యగారు స్వామిజిగారికి సాష్టాంగంండమాచరించి, వాలంటీరులందరిని కాగలించుకొనిరి. డిల్లీ హిందూ సంఘటన బ్యాండు మోగుచుండెను. ఈ దళము మొగల్రాజ పురంమీదుగ బోయి పడమటలంకలో నిలిచెను.

వదుగురు బందరుపోవుట

స్వామి నారాయణానంద్, కె. నాగభూషణం, బి. యజ్ఞ నారాయణశర్మ, బి. వెంకటరావు, శేట బాపయ్యగార్లు బందరు సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనబోయిరి.

ప్రకాశంగంతులు, నాగేశ్వరరావు, కాశ్యేరరావుగార్లు గుంటూరునకు బోయిరి. అటనుండి రేపు మచిలీపట్నం బోయెదరు.

సత్యాగ్రహదళము బోవుచుండగ ఎన్నేని లక్ష్మీనారాయణగారింటివద్ద స్త్రీలు పూలు జల్లిరి, పండుకొలిది జనము వారివెంట బోయిరి.

(స్వీయవిలేఖరి)

నెల్లూరులో నూరుమంది

నెల్లూరు 9:—ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము 8-వ తేదీ రాత్రి మైపాడునకు బయలుదేరెను. నూరుమంది వాలంటీరులు చేరిరి. రిజిస్ట్రేషన్లను సర్కిలు ఇనస్పెక్టరు మైపాడులో మ కాంచేసియున్నారు. బాలసరస్వతమ్మగారు ఓరుగంటి మహాలక్ష్మమ్మగారు (వెంకటసుబ్బయ్యగారి భార్య) స్త్రీ వాలంటీరులను చేర్చుచున్నారు. సత్యాగ్రహనాయకుడగు వెంకట సుబ్బయ్యగారు విరూరు బుచ్చిరెడ్డిపాలెం మున్నగు గ్రామములు తాచి చాల సభలలో నువ్వగిరి. చాలమంది ఉద్యమమున చేరుచున్నారు. ఉప్పు ప్రాగగుచున్నది. తూర్పుతీరమున తుమ్మలవెంట కృష్ణపట్నముల మగ్గ సత్యాగ్రహ మొనర్ప నిశ్చయించిరి. వక్రీయ నెలనందా లిచ్చులకు నిశ్చయించిరి. వాలంటీరుల భోజనమునకై విద్యుత్తు వసూలు చేయబడుచున్నది.

నెలకు నూరు చందా

బెజవాడ గోపాల రెడ్డిగారు ను కే బాలపట్టాభిరామరెడ్డిగారును నెలకు నూరురూపాయల చందా యివ్వ నిశ్చయించిరి. (స్వీయవిలేఖరి)

మదరాసులో సత్యాగ్రహము

13వ తేదీ ప్రారంభమగును

ప్రకాశం, నాగేశ్వరరావుగార్లు ప్రకటన బెజవాడ, ఏప్రిల్ 9:—శ్రీ టి. ప్రకాశం పంతులుగారు, దేశోద్ధారక కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మదరాసు ప్రజలకు యిట్లు చెలువ గోరుచున్నారు:—

మదరాసులో ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము, ఉప్పు సన్ననిరోధమునకై 13 వ తేదీన స్వరాజ్య కార్యాలయమునుండి బయలుదేరును. వివరములు మున్ముందు ప్రకటింపబడును. (అ. ప్రె.)

విశాఖపట్నం జిల్లా

ప్రథమదళము మాడుగులలో బయలుదేరుట

విశాఖపట్నం, ఏప్రిల్ 9:—మాడుగులయందు ఏప్రిల్ 6 వ తేదీన జాతీయవార కార్యక్రమము అత్యంత ఉత్సాహముగ ప్రారంభమయ్యెను. మత్స్యదేశ కేంద్రసాసముగు యీ పురము యూనియను బోర్డు అధ్యక్షులగు యజ్ఞ నారాయణ శర్మగారు యూనియను బోర్డు ఆఫీసుచై జాతీయ పతాకమును సాపించిరి. భూపతిదేశ్వరగారు వాలంటీరులుగ చేరమని ప్రజలను హెచ్చరించిరి. విదేశవస్త్రముల దహనము జరిగెను. పదిమంది సత్యాగ్రహులు బల్లము పతిదేవుగారి నాయకత్వమున పదిమంది సత్యాగ్రహులు సత్యాగ్రహ ప్రస్థానము ప్రారంభించిరి. శర్మగారి ఆకేంద్రమహుడు తండ్రివెంట పోయెదని యెంతో యెడ్డెను అతని వెనుక నుంచుట చాల కష్టమయ్యెను.

వాలంటీరు దళము సాయంకాలము 9 గంటలకు నోడవరం వచ్చిరి. అనేకవలమంది వారిని సాగవంపిరి. నోడవరంలో సభతేసి దళము వసూలుచేసి ఉదయం విశాఖపట్నం వచ్చి పుర విధులలో ఊరేగిరి. ఖద్దరు భండారమువద్ద వారికి పూలమాల వేయబడెను. రామచంద్ర కాశ్రిగారు, సత్యాగ్రహ సంఘనాయకులు వారిని సన్మానించిరి. దళము విజయనగరం బోవును. తాలూకా యంతటను ఉత్సాహము ప్రబలియున్నది. (స్వ. వి.)

తూ॥ గోదావరి స్వరాజ్యసేన

త్రోవలో రూ 8400, 60 మంది వాలంటీరులు చేరుట

(స్వీయవిలేఖరి)

కాకినాడ ఏప్రిల్ 9:—తూర్పు గోదావరి స్వరాజ్యసేన డా॥ సుబ్రహ్మణ్యం గారి నాయకత్వమున జయప్రదముగ నిన్న రాత్రికి అమలాపురం చేరుకొనెను. త్రోవలో అన్ని గ్రామములందు అద్భుతముగ సన్మానము జరిగెను. గ్రామములలో డా॥ సుబ్రహ్మణ్యంగారు కళా వెంకట్రావుగారు ఉపన్యసించి ప్రజలను హెచ్చరించిరి. నిన్న రాత్రి అమలాపురంలో సాంబమూర్తిగారి అగ్ర్యతనము వెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. కాకినాడ సత్యాగ్రహమునందు చేరుమనిజోరును వెంకట్రావుగారు దశ్యసించిరి. గుజరాతు పరిస్థితులనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. మజిలీలు కొధారియన్న గునాయకుల ఆరెఘనుగూర్చి తెలిపిరి.

త్రోవలో యిప్పటికి రూ 8400 లు వసూలయ్యెను. రాత్రి అమరాపురములమగ్గ 60 మంది వాలంటీరులు క్రొత్తగ చేరిరి. వేముచింతలపూడియందే 14 గురు చేరిరి. 4 వ తేదీన విక్రగిని వెంకట రత్నంగారు మారిన నరసన్నగార, మద్దిపాటి వెంకటరామన్నగార్లు సాంబమూర్తినిధికి రూ 250 చెక్కుయిచ్చిరి. వారు స్వరాజ్యసేనను నాగులంకవద్దకలిసి రాజోలువరకు వెంటబడిరి. పెడపూడియందు పోలీసువారు భయపెట్టుచున్నను ప్రతియింటి వారును గొప్పగ సన్మానించిరి. వన్నచింతలపూడి శ్రీలియలు గోపాశ్రీల స్థానమునందు, హోరతులు, చందాలు విశేషంగ చేరినవి. గోపాశ్రీలుగూడ గోపా విడిచి పాటలుపాడి జాతీయధ్వజమునకు నమస్కరించిరి.

సాంబమూర్తి గారు స్వరాజ్యసేనను వన్నచింతలయందు నిన్న మధ్యాహ్నము కలసిరి. నేడు సాయంకాలం అందరును కాకినాడ చేరెదరు.

కాకినాడ సత్యాగ్రహము

నిన్న మరుల పి సత్యనారాయణగారు 15 గురు వాలంటీరులతో ఉప్పునీరు బయట పాలుములోనికి బోవునట్లు చేరుటకు కాల్యత్రవి శాసనోల్లంఘనము గావించిరి. (తంరి)

ధవళేశ్వరము

మాపురవాసులు బహుసంఖ్యకులు గాంధీమహాత్ములను సత్యాగ్రహసిద్ధికై శివాలయములో ఏప్రిల్ 6 తేదీ యందు గం6-30 నిమిషములకు ప్రార్థనలు చేసిరి.

బొ॥ వెం॥ శర్మ.

తెనాలి తాలూకా స్వాతంత్ర్య

యోధులు వెడలుట

అమృతలూరు ఫిర్యాదులందలతో తాను

ఏప్రిల్ 8:- నిన్న ఉదయం 6 గంటలకు గోవాడ గ్రామమునుండి 7 స్వాతంత్ర్యయోధులు బయల్పడిరి. అమృతలూరు విచ్చేసిరి. అచ్చట పోతులు పెక్కురు గౌరవపురస్కరముగా వారి నెదుర్కొనిరి. అమృతలూరు గ్రామవాసులను 10 యోధులను గోవాడవారిని అమృతలూరు పోతులు పూలమాలలు కంఠముల నలంకరింపజేసి కర్పూరహారము లొసంగి, పూలమలకుంకుమ నలంకరింపజేసి ఆశీర్వాదపురస్కరముగా పత్కరించిరి. తదుపరి యోధులకును గ్రామవాసులకును అల్పహారము లొసంగిన పిదప జాతీయపతాక తెగురుమండ దేవేయ గీతగానము నల్పులు అత్యుత్సాహముతో పురప్రముఖులు పెక్కురు వెంటరా ఊరేగింపు బయల్పడెను. వీరులకు జయము నభిషేచించుచు పెక్కురు స్త్రీపురుషులు హారతులను ఫలములను పువ్వుహారములను నొసంగి సత్కరించిరి. లాజులను వారిపై వెదజల్లిరి. పురవాసుల పక్షమున యోధులకు సన్మానపత్రము సమర్పించిరి. ఉదయం 7 1/2 గంటలకు ఊరేగింపు సమాప్తి నొంది గా యోధులు పెదపూడికి బయలుదేరిరి. పురజనులు పెక్కురు వారితో మనముకూడ కాంతిసమరమున వెంటనే పాల్గొనజాలక పోరిమేయని చింతాకాంతులైరి. వీరులను విడచాలక పెదపూడివరకును వారి సాగనంపి తుదకు మనముకూడ వారిని ఆనతి కాలముననే యనుకరించెద మనుభావమును వెల్లడించుచు స్వగ్రామమేగిరి. అమృతలూరున ఇదివఱకు సంకేతములు చేసి ప్రస్తుతం రాజాలకపోయిన 10 గురు లేక ఇంక పెక్కురు కొద్దికాలములో కాంతిసైన్యమున చేరనున్నారు.

పెద పూడి

అమృతలూరు నుండి యోధులు వచ్చినవెంటనే మేళ తాళములతో గ్రామవాసు లెదుర్కొని సత్కరించిరి. స్త్రీలు పెక్కురు జయించిరిండి నాయనలారా యని కన్నులవెంట నీరు గ్రమ్మగా లాజులను వారిపై వెదజల్లిరి. పెక్కురులముల ఫలములు కర్పూరహారములను నొసంగిరి. శ్రీశరణు రామస్వామిచౌదరి గారు ప్రస్తుత కర్తవ్యమునుగూర్చి సుబోధకముగా మనసులు కరుగునట్లుల వీరరసముత్పన్న మగునట్లుల నుపన్యసించిరి. ఇంక కొందలు పెదపూడి యోధులకూడ గాంధీర్ష్యముగా నుపన్యసించిరి. అచ్చట 6 రు యోధులను కలుపుకొని ఆ గ్రామమువీడి యోధులు మాచిపూడికి పయనమైరి.

మాచిపూడి

స్వాతంత్ర్యయోధులు ఉదయం 9 గంటలకు మాచిపూడి చేరిరి. అచ్చట పురవాసు లత్యుత్సాహముతో సత్కరించిరి. సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీరామస్వామి చౌదరిగారి యధ్యక్షతన సన్మానసభ యొకటి జరుపబడి సన్మానపత్రము సమర్పింపబడెను. యోధులకు వీరగంధము మేనుల పూసి వీరగీతము గానము నల్పి వీరావేశమున కత్పించిరి. ఆసభలో రామస్వామి చౌదరిగారును శ్రీకృష్ణగంటి మార్యవారాయణ మూర్తి చౌదరి గారును ఇతరులును ప్రస్తుత కర్తవ్యమును గురించి యుపన్యసించిరి. ఆ గ్రామమున యువకు లత్యుత్సాహముతో నున్నారు. ప్రస్తుతం 10 మంది యోధు లుటనుండి బయల్పడిరి.

పెదరావూరు

మాచిపూడినుండి సాయంత్రం 6 గంటలకు కాంతిసైన్యము పెదరావూరు చేరెను. అంతకుపూర్వము కొల్లూరు, అనంతవరం, జంపని కాంతిసైన్యములచే యుండిరి. ఫలముల నొసంగి పురవాసులు సత్కరించిరి. శ్రీమార్యవారాయణ మూర్తిచౌదరిగారి యధ్యక్షతన సభ జరుపబడెను. ఆ గ్రామము ఒక్క-కాంతిసైనికుని ప్రస్తుత మొసంగగలెను. నేడు శేపులో ఇంక కొందలు యోధుల గ్రామమునుండి బయల్పడెదరు.

తెనాలి

రాత్రి 7 గంటలకు స్వాతంత్ర్య యోధులందరును తెనాలి చేరిరి. యోధులను చినరావూరు దగ్గరనే తెనాలిపురము లులు ఎదుర్కొని సత్కరించిరి. అంతులేని సన్మానములు జరుపబడెను. ఈదండునకంతయు శ్రీశరణు రామస్వామిచౌదరి గారు నాయకత్వము వహించి నడుపుచుండిరి. రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీవేంకటేశ్వరేశ్వరయ్యగారి యధ్యక్షతన యోధులకు సన్మానపత్రము సమర్పింపబడెను. శ్రీకృష్ణపూడి సీతారామ స్త్రీగారును, తిరుపతినే రామస్వామి చౌదరిగారును ఇంక పెక్కురు నాయకులును ఉపన్యసించిరి.

(స్వకీయచిత్రం)

ఉప్పు న త్యాగ హము

మచిలపట్టణము, ఏప్రిల్ 8:- శేపు పాయంత్రము 50-8 లకు నీటిపై ముట్టియు, తై నెప్పు తేజ్జయు దేవేయ ఉప్పు నకు తిలకచాతులో డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు తొమ్మిదివండు ముట్టితో బహిరంగమున విక్రయించె

(ప్రత్యేకచిత్రం)

విదేశ వస్తు బహిష్కరణము

పండిత మాళవ్యాగారి ప్రయత్నములు నఫలముగ

ధిల్లిన వర్తకులు విదేశ వస్తు వ్యాపారము మానుకొనెదరు

బొంబాయి ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్ వారి బ్రీటిషు సరకుల బహిష్కరణ ర్యాయమును ఆమోదింపద

దిండిత రను సూచనలు

ధిల్లిన ఏప్రిల్ 8:- ధిల్లీ యందు బట్టలవర్తకులలో పండిత మాళవ్యాగారు ఎన్నియోపర్యాయములు సంప్రదించి వారు విదేశ వస్తువులను బహిష్కరింపవలయునని వారిని ప్రోత్సహించిరి. పండిత మాళవ్యాగారి కోరిక ననుసరించి మూడు నెలలవరకు విదేశ వస్తువులను తెప్పించకుండుటకు ధిల్లీ వర్తకులు అంగీకరించినట్లు యాధిక తెలియుచున్నది.

బొంబాయి ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:- బ్రిటిషు సరకుల బహిష్కరణము బొంబాయిలో బాగుగ ప్రబలుచున్నదని ఒక ఆంగ్లేయ పత్రిక అంగీకరించుచున్నది. బొంబాయి ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్ యందలి గుజరాతు కచ్చిన వర్తకులు పలువురు బ్రిటిషు సరకులను సంపూర్ణముగ బహిష్కరింప తీర్మానించుకొనియున్నారు. బ్రిటిషు సరకులను పూర్తిగ బహిష్కరించవలయునను తీర్మానము బొంబాయి ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్ యందు పాటింప వీరు నోటిను ఇచ్చియున్నారు. ఈ తీర్మానముపై చర్చ జరుగుటకు శనివారము ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్ సమావేశము జరుగును. కచ్చి గుజరాత్ వర్తకుల సంఖ్య అధికముగ నుండుటచే, ఈ బహిష్కరణతీర్మానము ఆనాడు ఆమోదింపబడునని తలపడుచును. ఈ ప్రచారము కొనసాగించుటకు ఒక నిధినికూడ వీరు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

ఈ రోజు నూరుమందికి పైగా సత్యాగ్రహములో చేరుట

వర్తకుల దృఢ సంకల్పము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:- విల్లిపూర్తి సత్యాగ్రహము ఈరోజున మామూలు మాదిరిగానే సత్యాగ్రహముచేసిరి. ఆసల సత్యాగ్రహదళము కాక 10 దళములు ఒక్కొక్కదళములో 10 గురు కాంతిసైనికులు పరిసర ప్రదేశములనుండి భూమిమీద కేరుకొనిన ఉప్పును పోగుచేసి తెచ్చుటకు వెళ్లిరి. 11 వ దళము మహాలక్ష్మీనగర్ సమద్రమునకు బోయి అచ్చట యేర్పడి యున్న ఉప్పును పోగు చేసిరి.

రత్నగిరిలో ఉప్పు అమ్మకము

రత్నగిరి, ఏప్రిల్ 9:- సత్యాగ్రహకమిటీ వారిసైనికులు ఉప్పు పాట్లములు విరివిగా అమ్మిరి. పాట్లమునకు 1 ఆణా నుండి 1 రూపాయవరకు అమ్మబడెను. చాల మంది కొనిరి.

బొంబాయి యుద్ధాలోచన సంఘతీర్మానము

బొంబాయి కాంగ్రెస్ యుద్ధాలోచన సంఘమువారు నిన్న రాత్రి ప్రాద్దుపోయిన తరువాత సమావేశమై ఉప్పు చట్టమునకు కాసనోల్లంఘనము చేయుటకు 100 మందిని పంప నిశ్చయించిరి. ఈ సంకల్పము ననుసరించి 10 మంది కాంతి సైనికులు గల 10 దళములు బొంబాయి సత్యాగ్రహము చేసినవి. పోలీసులు యెచ్చులను కనుపడలేదు. సత్యాగ్రహము సమద్రము లో నుండి చెంబులలో నీళ్లు తెచ్చి పిథులలో మూసిరి.

ఉద్యమమునకు వర్తకులసానుభూతి

బొంబాయిలో మహాసభ

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:- బొంబాయి జరియన్ ఎక్స్‌పోజేషన్‌లో వర్తకులసమావేశము జరిగెను. ప్రసంగ పండిట్ భామణులు పెక్కురు సభ కరుణించిరి. ప్రస్తుతసమయమున మహాత్ముని యుద్ధయమునకు వర్తకులు పూర్తిగా సామోదము జూపి దానియందు పాల్గొనుటయొక్కటే కర్తవ్యమని రామ కృష్ణదత్తాత్రీయగారు చెప్పిరి. బీర్గా గారి కమ్యూడను రామేశ్వరదాసు బీర్గా గారుకూడ సభలో నుండిరి. చాలమంది ఉపన్యసించిరి. వర్తకులందరు మహాత్ముని కేకగ్రీవముగా సాయము చేయవలసివోజు వచ్చినదని ఉపర్యాపకులు చెప్పిరి.

వ్యరాజ్యమునుగూని వర్తకులు సంఘములకుటకు బిలు లేదు గనుక ఉద్యమములో వర్తకులు పాల్గొనవలెనని మదక్ లాల్ బాల్ గారు చెప్పిరి. నేట్ జమన్ లాల్ బజాజ్ గారిని అరెస్టుచేసి ప్రభుత్వమువారు వర్తకులను సవాలు చేసిరి. ఆసవాలు నంగీకరించి గౌరవము గల పాకులకలి నిడుచుకొనవలసినదని వారు పథికుల నుద్ఘోషించిరి.

విదేశ వస్తు దహనము

సభాసంతరము విదేశ వస్తువులను పారవేయవలసినదని కోరికగా పలువురు ముఖ్యులను దుస్తులను తగులబెట్టుటకు పారవేసిరి. సత్యాగ్రహములో చేరిన మని 10 మందికి పైగా పేర్లొచ్చిరి. జమన్ లాల్ బజాజ్, వారిమెన్ గారల అరెస్టునకు సభ వారు వారికి అభినందనముల చెప్పిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

మీరటుకుట కేసు

మీరటు, ఏప్రిల్ 8:- ఈదినము మీరటుకేసు విచారణలో మిత్తరుగారు (ప్రభుత్వమువారి వకలు) పోలీసు ఆఫీసరు సి. డి. రాయగారిని పరీక్షించిరి. ముద్దాయిల వకలు సింహాగారు 'అనెంట్' లేఖను, ఇతర జాబులను ఛాయాచిత్రములను చేర్చుటనుగూర్చి తమ ఆక్షేపణలను తెలిపిరి. వానికి మిత్తరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినవెనుక కోర్టువారు ఈ తరువులను నిలిపియుంచిరి.

కోర్టిలాల్ ఘోషగారు (ముద్దాయి), దేశబంధు పార్కునం దుపన్యసించుచు, చదువుకొన్నవారు కార్మికులతో చేయిగలిగిననేగాని స్వరాజ్యము రాదని నుడివినట్లు సాక్షి పలికెను.

సాక్ష్యము ముగియకమునుకే, కోర్టు లేచెను.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

1930 ఏప్రిల్ 9, లాపరీక్షలు

పరీక్షా భవన ప్రవేశపత్రముల విషయమై ప్రకటన

లా కాలేజి అధ్యక్షులు, తమ పరీక్షా భవన ప్రవేశ పత్రములను (హాలు టికెట్లును) తమ కాలేజి ప్రిన్సిపాలువద్ద నుండి పుచ్చుకొనవలెను. మద్రాసునందు లా పరీక్షలకు గూర్చిన నగరేతర కళాశాల అధ్యక్షులను ప్రైవేటు అధ్యక్షులను, తమ తమ హాలు టికెట్లు 5 రోజులకు ముందుగా యాక్రింది నెంబర్ల నూపరింపెంజెంటుల నుండి గైకొనవలెను. లిఖితేంద్రపురము నెంబరునందు పరీక్షకు మార్చెను. అధ్యక్షులు తమ హాలు టికెట్లు 5 రోజులకు ముందుగా లిఖితేంద్రపురము అట్టస్ కాలేజి వీక్ నూపరింపెంజెంటు వద్ద పుచ్చుకొనవలెను.

పచ్చయ్యప్ప కళాశాల బి. యల్. పరీక్షా

అధ్యక్షులు, పరీక్షాస్థలము

పురకాకం ఇ. యల్. యం. ప్రాచిన్ హైస్కూలు నందు మద్రాసు లాకాలేజికి చేరి నటునంటియు ఏ. ఆత్మరమునుండి ఆర్. ఆత్మరమువరకు గల అక్షరములు తమనామములకు ప్రారంభ అక్షరములుగా నుండునటునంటి యఫ్. యల్. అధ్యక్షులు వైపాకాలయందు పరీక్షకు కూర్చొనవలెను. లాకాలేజికి సంబంధించిన తిరుమ యఫ్. యల్. అధ్యక్షులెల్లరును ప్రైవేటు అధ్యక్షులును మద్రాసు క్రైస్తవకళాశాల యందు పరీక్షకు కూర్చొనవలెను.

విలియం మార్క్స్‌ను, రిజిస్ట్రార్.

నాకాదళ సభ

చుగ్గీ, ఏప్రిల్ 7:- వైంగుగారు, శేపు మరలలందను చేరవచ్చును. అంగ్ల ప్రెంచి ప్రభుత్వములకు నాకాదళమును గూర్చిన ఒడంబడిక మూక్తములను ముఖ్యమంత్రి టార్డియోగారి వో సంప్రదించి వారు వచ్చెదరు. ఈలోపుగా మేజోస్టాల్ గారు గ్రాండిగారిని మాచి మాట్లాడిరి. వైస్రౌగారిని కూడ కలిసికొనిరి. ఇంగ్లండు, ఆమెరికా, జపాను నాకాపండితులు ఈమాడు ప్రభుత్వములకు ఒడంబడికను గూర్చిన జపాను నియమములను పరీక్షించు చున్నారు.

బ్రిటిష్ విదేశ వ్యవహారములమంత్రి హెండ్లర్స్ గారు నాకాదళసభను గూర్చిన ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చుచు కామన్వెల్త్ యందు ఇంకను కొంచెము ఒకపట్టి యుండుమని చెప్పెను. ఈవిషయ మతి సునీతము. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పవలసినదంతయు చెప్పియే యున్నారు. వారు ఇతర దౌమినియను, హిందూదేశ ప్రతినిధులతో కలిసిమెలిసి యున్నారనియు చెప్పెను.

నానాజాతిసమితి కనెసెంటు 16 వ మూత్రమునకు సంబంధించి పరస్పరము ఒడంబడిక నేర్పినా ముదుర్చుకొను నెడల అట్టి ఒడంబడికను నిశ్చయించుటకు పూర్వము నానాజాతి సమితి మండల పెట్టెబడునాయని ఒకసభ్యుడు ప్రశ్నింపగా హెండ్లర్స్ గారు పూర్వము గాంచిన ఒడంబడికలకు విరుద్ధముగా నెట్టిఒడంబడికను ఒప్పుకొనునని.

(బ్రిటిష్ అఫీయర్ క్లర్ కెస్)

విదేశవాసులు

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహద్యమము

ఆంగ్లపత్రికల విమర్శనము

లండన్, ఏప్రిల్ 8:—ఆంగ్లపత్రికలందు కార్మిక పత్రికలకు ఇతర పత్రికలకును గాంధీగారి యుద్ధయమును గూర్చిన విమర్శలందు భేదము విస్తృతముగా కనిపించుచున్నది. టోరంట్రి కను ఇండియా దొరతనమునా రింకను తమకే కీని వ్యక్తపరచవలెనని కోరుచున్నది. కాని ఇంతవరకు కాసనోల్లంఘనము హిందూదేశమున వృద్ధిపడలేదని కప్పిపుచ్చియుంటున్న ఇర్విన్ ప్రభువును తీవ్రముగా విమర్శింపజాలయున్నది.

అబ్జర్వర్ పత్రికా విలేఖరి

లండన్ కాసనోల్లంఘనము తనంతట అంతవిషయము కాక పోయినను కాసన తిరస్కారాభిప్రాయములు ప్రబలుటచే ప్రభుత్వము నకు కష్టము తప్పదనియును గాంధీగారు కోరుకారాగారవాసమును ప్రభుత్వమువారు చాలాదినములు ఆపియుంచలేరనియు వ్రాయుచున్నాడు. ఆపత్రిక సంపాదకుడును, విలేఖరి భయమునే పాల్గొనుచు ప్రభుత్వమువారి ఓపిక సత్యహితగా తలంపబడుననియు అట్లుని ఇప్పటికే బొంబాయి వర్తకల బహిష్కార తీర్మానములు, ఆనెల్లివర్తకల వ్యక్తము నేయుచున్నవనియు వ్రాయుచున్నాడు.

టైమ్స్ పత్రికా విలేఖరి మొత్తముమీద నిజమునే నూచించుచు, హిందూదేశపరిస్థితి లంత తేలికగాను బునుపుచు రాదనియు, కాసనోల్లంఘన మిప్పటికే దేశమంతయు నల్లకొనుచున్నదనియు, గాంధీగారు తాను కోరినట్లు దేశమునందు సంచలనము కలుగునట్లే సత్యాగ్రహము చేసినాడనియు తెలుపుచున్నాడు.

“నూర్సింగ్ పోస్టు” పత్రిక సంపాదకీయముగా, హిందూదేశమునందు కాసన తిరస్కారము నరికట్టవలెననియు, కాంతికి ప్రతికల్పాలముగా నుంటున్న ఇప్పుడు సత్యహిత కార్యమున, సత్యవ్యక్తత కరుణయు నగునని వ్రాయుచున్నది.

“ఫ్రీప్రెస్” పత్రిక వైదాని ననుసరించుచు, భారతీయుల ఆరెట్టులు ఇర్విన్ ప్రభువుగారివై పూర్వచరితవలని పాతములు వ్యర్థము కాలేదని తెలుపునని చెప్పుచున్నది.

వీటికి కేవలము భిన్నముగా, (“డైలీ హెరాల్డు”) (కార్మికపత్రిక) ప్రభుత్వనిర్బంధము నాశించువారు బాధ్యత తెలియక వాగొనుచున్నారనియు, చెప్పు ఇర్విన్లు ఇప్పటికే అనుచున్న సానుభూతిని విడనాడకూడదనియు వ్రాయుచున్నది. మరియు “బాధ్యతాయుక్తు లెవ్వరును హిందూదేశ మిప్పుడు పూర్వస్వాతంత్ర్యమునకు సిద్ధముగా నున్న దని నమ్మజాలరు. కాని విషయమునెట్టిగన వారు కొన్నివర్తకములలో హిందూదేశము అధినివేత్రపత్రిని పొందగల్గునట్లు చేయవలయునని సాధారణముగా అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున మన ప్రతివ్యక్తమును విశ్వాసమునే పాటించి, ఓపికను, సానుభూతిని చూపవలెను” అని వ్రాయుచున్నది.

లాంకమైరు మిల్లుల కష్టములు

లండన్, ఏప్రిల్ 7:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వస్త్రములపై సుంకముల చట్టములను లాంకమైరును తగినంత లాభము చేకూరజాలదని పలువురు ఇటు తలచుచున్నారు. అనెల్లియందు ఈచట్టమునకు కలిగిన ప్రతికూల ప్రాబల్యము మాంజ్యేరు గార్డియన్, పత్రిక ప్రకటించిన ఎన్నుకొనబడిన వారి వోట్ల మూచిలను నేర్పడినది. భారతీయ వర్తకసంఘములు ఆరిక స్వాతంత్ర్య సూత్రవిధ్యాతత్వమును నోక్కి చెప్పుచున్నవి. ఇది యిట్లుండ బ్రిటిషు వస్త్రపులను బహిష్కరింప వలెనను ఆందోళన హిందూదేశమునందు తీవ్రమగుచుండుట, ఆంగ్ల వర్తకులందేగాక, ఆంగ్ల రాజకీయ నేత్రులందును సంచలనము కలుగజేసినది.

(బీము నర్సిసు)

లండన్, ఏప్రిల్, పుల్లప్రతి, బాగ్ల పరిశ్రమల దుస్థితిని నేటిపత్రికలు తెలుపుచున్నవి. పుల్లపరిశ్రమ అత్రులకు వచ్చుట తప్పదని తోచుచున్నది. కార్మిక సంస్థలకు, మిల్లుల సాంకరాలకును ఒడంబడికకు రలేదు. బొంబాయి తాను వర్తకల బహిష్కార తీర్మానము లాంకమయిరు నుగించినది. కాని ఇంకను వారి యాళ పూర్తిగ భంగము గాకుండ కృషి నులుచున్నారు.

[రూటరు స్పెషలు]

నాకానిర్ణయసభ

పార్లమెంటునందు చర్చ

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 7:—లాకరులామ్ ప్లై గారు ఈదినము సాయంత్రము కామన్సుభలో, తీరుకవనాంటు 16 వ నూత్రమునకు క్రొత్త ఆర్థము నిచ్చి యీ ప్రభుత్వము వారు నేటాక ప్రభుత్వముతో ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనబోవుచున్నారను విషయముపై అడ్డర్న్ మెంటు తీర్మానము నుపపాదించిరి.

ముఖ్యమంత్రి మెన్లో నాల్గూడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తీర్మాన ముపపాదించినవారు కోరునది, ఇప్పుడు జరుగుచున్న సంభాషణలలో కలెనాంటు 16 నూత్రమునకు క్రొత్త ఆర్థము నిర్ణయించుటలోపల ఆ విషయము పార్లమెంటు ముందటెట్లు బహునట్లు తాను వాదనామియ్యవలయునని, అట్టివాదనాము తానేకాను ఏ మంత్రియు నియ్యజాలడు. లాకర్న్ ఒడంబడిక యందు జర్మనీకిచ్చిన వాదనాములు వేటువిషయము. అది ఇతర ప్రభుత్వములన్నియు కలసిచేసినది. ఈ పరిస్థితులలో తాను దేశముయొక్క పార్లమెంటుయొక్క అభిప్రాయములను గ్రహించియు సమాలోచనల సాగింతుననియు గత మూడుమాసముల నుండి తన యావచ్చుకీనీ విషయమున వినియోగించుచుంటి ననియు చెప్పెను. ఇతర పక్ష నాయకులు తన్ను కలుసుకొనునెడల సందర్భము లన్నియు వారికి తెలిపెదననిరి.

టోరంట్రి ప్రస సర్ స్వామయిత్ మాడుగాయ బాల్మిక్ గారికివిషయము నివేదించెదమనిరి. లాయర్ జార్జిగారు విదేశ వ్యవహారములను పార్టీ సమస్యలశేయుట భావ్యముకాదు గాన మేల్కొనాల్గూడు ప్రత్యుత్తరము తాముంగీకరింతుమనిరి.

లాకర్ తామ్ ప్లై గారు తమతీర్మానము నుపసహరించుకొనిరి. (అ. పై.)

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 8:—నాకా నిర్ణయమునుగూర్చి మేల్కొనాల్గూడు ప్రాంతముంత్రి ట్రైండుగారితో రెండుగంటలు సంప్రదించిరి. ట్రైండుగారు తాను పార్టీనినునందు ఇతడు మంత్రి లతో మాట్లాడువిషయములను తెలిపిరి. మేల్కొనాల్గూడు లండన్ సంభాషణల నివేదించిరి. రేపుకూడ వీరికి చర్చసాను.

నాకాదళ సభవారి ఉపసంఘము, ఆల్బెంగాడరుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై జలాంతర్గాములనిషయమై చర్చజరిగెను. యూనిట్ టైజా జలాంతర్గాములగూర్చి ఒక ఒడంబడిక కు ది రె ను . ముఖ్యముగా జలాంతర్గాములతోటి యుద్ధముల ఘోరమును తగ్గించు విషయమై ప్రసంగములు కొంత ఫలవంతము లాయెను. జలాంతర్గాములు యుద్ధ నౌకలంగూర్చి ప్రవర్తించునట్లే వర్తక నౌకలంగూర్చి ప్రవర్తించుట, సాధారణముగా వర్తక నౌకలను నీటిమీద ఓడలను, జలాంతర్గాములుగాని, ప్రయాణమునకు పనికిరాకుండధ్వంసము చేయుటకు పూర్వము లోనిజనులను సామగ్రిని భద్రపఱచుట, విధిగా పాటించవలెనని అన్ని ప్రభుత్వములను ఒడంబడునట్లు తీర్మానింపబడెను.

మాడు ప్రభుత్వముల ఒడంబడికనుగూర్చి నాకాకాస్త్రు నేత్రుల సంగతి సందర్భములను పరిశీలించుచున్నారు. చాలా విషయములందు తృప్తికరముగానే ఏకీభావము కుదిరినది. ఒక్క-విషయమే మిగిలియున్నట్లు తెలియుచున్నది.

(అపాసియే లెడ్ (పెను.)

గాంధీగారి సత్యాగ్రహము

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 7:—ఇండియామంత్రిగారు కామన్సుభలో ప్రశ్నిలకు జవాబిచ్చుచు ఇట్లుచెప్పిరి. “గాంధీగారి ఉద్యమము బొంబాయి రాజధానిలో కొంత సంచలనము కాలించినది. వారు నడకబట్టిన తాలూకాలలో కొద్దియంది గ్రామా దొంగిలులుమాత్రమే రాజీనామాలు నిచ్చిరి. అవి తాత్కాలికమే కావచ్చును. ఇతరవోట్ల నెట్టి ఉత్సాహమును కన్నట్లు. ఉప్పువట్టము నల్లంఘించు గాంధీగారి ఉద్యమము ఇప్పుడే ప్రారంభమగుటచే, దానిఫలితముల నిర్వచించుట కింకను తడవు పట్టును.

సత్యాగ్రహానిగోధమై దొరతనమువారు ప్రయత్నము లేమైనను చేయుచుండిరాయని యడుగగా చెప్పుగారు ప్రభుత్వమువారి చర్యక్రమము వైస్రాయిగారు జనవరి 25 తేదిన చేసిన ఉపనాగ్ధముందు రూపింపబడినదనియు, దానినే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పరిస్థితిలంబట్టి యనుసరింతు రనియు బదులుచెప్పిరి. (బ్రిటిష్ అఫియర్ వైర్ లెస్)

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 7:—కాయిడక్ నుండి జర్మనీకి తపాలును కొనిపోవుచున్న విమానము ఆపాయము సంభవించి తిమ్మెస్ ఫీల్డెన్ ద్ధ భిన్నీభూతమాయెను. నడపువాడును యంత్రపు పనివాడును మరణించిరి. ఈదినము వైమానిక మంత్రివర్గమునకు చెందిన ఉద్యోగి అచటికి వెళ్లివచ్చెను. ఈవిషయమునకు కారణ మింకను తెలియలేదు. (బ్రిటిష్ అఫియర్ వైర్ లెస్)

భారతీయులకు సంపూర్ణస్వరాజ్యమునకు హక్కుకలదు

లండన్, ఏప్రిల్ 7:—ఫెన్నర్ బ్రాక్స్ గారు మహాత్మాగాంధీగారి ఉద్యమమునుగూర్చి ప్రెస్ విలేఖరితో యిట్లు నడిపిరి. “మహాత్మాగాంధీగారు ధైర్యముతో ప్రారంభించిన ఆ హింసాయుత కాసనోల్లంఘనోద్యమమును సానుభూతితో పరికించి ఆర్థము చేసికొనువారు ఆంగ్లేయులు కొందరుకలరని భారతీయుల తిరుగుదురుగాక. మేము పూర్వమును ఇప్పుడును భారతీయసమస్యను సంపూర్ణముగా పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. అయినను ఎట్టి అనుమానములేకుండ భారతీయులకు స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమునకు సంపూర్ణ స్వరాజ్యమునకైనను హక్కుగలదని అంగీకరించుచున్నాము.”

(బీము నర్సిసు)

ఈజిప్టువారి రాయబారము

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 7:—హాస్ పాషా నాయకత్వమున విచ్చేసిన ఈజిప్టు రాయబారవర్గము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వపు ప్రతినిధులతో నేడు మరల సంప్రదించెను. ఈ సంభాషణలు రేపు కూడ జరుగును. హెండర్స్ గారు కామన్సుభలో ఈవిషయమై ప్రశ్న వచ్చినపుడు ఎప్పుడు తాము పరిస్థితులకు పరిష్కరించి ప్రకటింపగలుగుదుమో చెప్పజాలమనిరి. ఇప్పటికి చర్చ బాగానే సాగినది. (బ్రిటిష్ స్పెషల్ వైర్ లెస్)

కార్మికమువారు హిందూదేశమునందు ప్రభుత్వపద్ధతి నామోదించకుండుట

లండన్, ఏప్రిల్ 7:—కార్మికపక్ష సభ్యులలో అనేకులకు హిందూదేశమునందు కార్మికప్రభుత్వమునా రవలించుచున్న పద్ధతి నామోదించుట లేదని చెప్పవచ్చును. ఇంతవఱకును బెన్నుగారికిని ఇర్విన్ ప్రభువుగారికి హిందూదేశపు సమస్య పూర్తిగ నడలియుండెరి. ఇప్పుడు, రెండుప్రభుత్వములను గాంధీగారి ఉద్యమముయొక్క సత్యస్వరూపమును గ్రహింపలేక పోయినను నమ్మకము ప్రబలుచున్నది.

(బీము నర్సిసు)

టోరంట్రి, ఏప్రిల్ 8:—డచ్ ఆమెరికన్ కోటికేర్లుడు వాల్ లియర్ బ్లాగ్ గారిచ్చటికి వచ్చిచేరి.

నైమకరిపోర్టు వెనుకబడుచుండుట

లండన్, ఏప్రిల్ 8:—ఈజిప్టుతోటి నైమక నివేదిక బయటికిరాదు. జాన్ వరకును ఆలస్యముగా వచ్చును. తొందరలోనే రెండుకేబిలు సమావేశమును సమకూర్చవలెనని ప్రయత్న పడుచుండినవారు ఇప్పుడు మహాత్మాగాంధీగారి యుద్ధము ముజూచి ఆమాట నంతగా తలపెట్టుడలేదు. ఆండల్లివ్యస్టియూ గాంధీగారివైచున్నది. సత్యాగ్రహోద్యమము నిష్ఫలముగా నంతరించునని ఆశపెట్టుకొని యుండువారు ఇంగ్లీషువారిలో అనేకులకలరు. ప్రతివాడును “నిదానించినమందుడు” అనిమాత్రమే పలుకుచున్నారు.

హిందూదేశపు జైల్లనుగూర్చి లండన్లోచర్చ

లండన్, ఏప్రిల్ 8:—ఈజిప్టు ఇండియా సంఘమువారి యాజమాన్యమున హిందూదేశపు జైల్ల విధానమునుగూర్చి చర్చ జరిగెను. ఇప్పుడు ముఖ్యముగా సత్యాగ్రహాదీక్షతో ననేకులు జైల్లకువెళ్లుచుండుటవలనను, ఈ మధ్యనే ఇండియా దొరతనము వారు క్రొత్త ఉత్తరువులను ప్రకటించియుండుటవలనను ఈ విషయమన కొంత ఆసక్తి వ్యక్తమయ్యెను.

బెంగాలునందు జైల్ల ఇక్ స్పెక్టరు జెనరలుగానుండి విశ్రాంతివంశివక్తలు చోవిల్ గారు చర్యప్రారంభించిరి. విడిఖైదును వీరు తీవ్రముగాఖండించుచు ఆరునెలలో, సంవత్సరమో ఒకమనిషిని సోమరితనమునందుట అవినిదిదాయక మగునని.

కారాగారవాసులను విభజించుట అనేకమైన చిక్కుల కాస్తవమగునని నడిపిరి.

సర్ లూయిడెన్ గారు చర్చలోపాల్గొని, ప్రభుత్వనిగోధుల నేరములు, సామాన్యపు నేరములన్న చెడవనియు, ఎక్కువ కష్టనష్టముల గానించుననియు, చెప్పిరి. దండినోక బంధిత ప్రదేశముగాజేసి,తయారగుచుండు ఉప్పును ప్రభుత్వమువారు పయోగించుకొనుచు, ఉద్యమము అపహాస్యమునకుదిగి అంతరించు నట్లుచేయుట వీరిచిత్తము మెచ్చును.

ఈ చర్యయందు రాజకీయ నేరములకు నిర్బంధితులైన వారి స్థితినిగూర్చి ఏమాత్రము సానుభూతియు, విషయగ్రహణమును కానుపించవు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా మహాసభ

భీమవరమునందు సమావేశమగుట

ప్రజల అధికారము

(స్వీయవిశేషం)

భీమవరం (చుకం), ఏప్రిల్ 6:—పశ్చిమగోదావరి జిల్లా రాజకీయ మహాసభ నిన్ను మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు శ్రీ యంత అయ్యదేవర కాశేర్వరావు పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద ప్రత్యేకముగ నిర్వహించి బహుసంఖ్యకముగ నలంకరింప బడిన యొక్క విశాలమగు పందిరిలో సమావేశమయ్యెను. అచ్చట చుట్టట పెద్దయంత్రములతో లభింపబడిన వాల్ పోస్టర్లు గాన నయ్యెను. వానిపై 'స్వరాజ్యము మాజన్మహమ్మ', 'సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతదేశపరమావధి', 'యశోవా', 'మృత్యురాయ', 'భారతీయులారా, లేచులెండు, మేల్కొలుచుడు', అను మున్నగు వాక్యములు లభింపబడెను. జిల్లానుండి ఏడుతాలూ కాలప్రజలును ప్రతినిధులుగ వచ్చిరి. సభలో మొత్తము నాలుగువేలకు పైగా ప్రజలును పురుషులుగ గలరు.

సభాప్రారంభము

మహాసభ సరిగారి గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. ప|| గోదావరిజిల్లా సత్యాగ్రహ ప్రభుమహాలయమునందు గల పైనికు లెల్లరును జాతీయగీతములతో సభను ప్రారంభించిరి. వారు పాడినగీతములు సభికులలో నభిమానమును గలిగించి వారిని తన్మయులుగ జేసెనటకు సందియములేదు. ఆగీతములలో 'వద్దురా మన కొద్దురా పరపాలనంబికవద్దురా, హద్దులేని పన్నుల దద్ది పీల్చుచుండరా' యనుపాటను పాడినపుడు పోలీసుపార్టు 'హెండు రిపోర్టు ధృవమా మైమరచిపట్టు దోచెను. సభలో ప్రారంభమునండి తుదివరకును ఒకరిగలదైన గంభీరపర్యాయములు సభికులలో నవహితముగ ఉత్సాహమును, దేశభక్తియును కార్యదీక్షయును పురికొల్పె నటకు నిస్సంశయము.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

పైసభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని లగు శ్రీయంత సాగి వెంకట సరసింపరాజుగారు తమస్వాగత్యోపన్యాసము నీక్రిందివిధముగ నొసరిరి: మహాజనులారా! నేడు మన విక్కడ భారతవర్షము యొక్క ఇతిహాసములో అపూర్వమైన, మహత్తరమైన శుభ మహూర్తమున సమావేశమగుచున్నాము. నేడు త్రింకేలోటి భారతీయుల భావిభాగ్యమును నిర్ణయించు మహాప్రస్థానము ప్రారంభమై, సరిగా రేపు ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని లోకోత్తర పురుషుడని విఖ్యాతిగాంచిన గాంధీమహాత్ముడు భారతవర్షము యొక్కయూ, మనవలెనే పశుబలప్రాబల్యమున ఇడుములు పడుచున్న అశేషమనవలలోకముయొక్కయు విమోచనము నిమిత్తమై మహాసత్యాగ్రహసంగ్రామము ప్రారంభింపబడుచున్నది. దేశదేశములును, దేశములు ఈ శుభమహూర్తమున అత్రముతో నిరీక్షించుచున్నార. భారతవర్షమునకు ఇది నిశ్చయముగా అగ్నిపరీక్ష, అంత్యపరీక్ష. భారతవర్షము పోగామిగిలిన తన విజ్ఞానమును, ధనసామగ్రియు మాత్రమే గాక తుపకు తన ప్రాణమును కూడ నిలపుకొనుటో మా నుటో నేడు నిశ్చయము కావలసియున్నది. ఈసమయమున అధికప్రసంగములకు అవకాశములేదు. విశేషాలలోచనకు సానములేదు. నేడు నవలను పాలించు ప్రభుత్వముయొక్క నిరంధరత్వమును గూర్చి కాని, మనలను నిరాయుధులను నిర్విరుద్ధులను జేసిన దుర్మయమును గూర్చి కాని, మనదేశీయవృత్తులను నశింపజేసి మనధనద్రవ్యములను కొల్లగొట్టకొని పోవు దుర్వాస్థాపారమును గురించికాని, పరమపూజ్యులగు మనదేశీయ నాయకులను బంధించివేయు ముక్కురత్నమును గురించి కాని రోషావేషములతో చర్చించుట కిది వేళ కాదు. భారతవర్షమునందలి శ్రీలేమి, పురుషు లేమి, బాలు లేమి, స్త్రీలేమి, యెల్లరును నేటి మననీచిత్తికి పరపాలనమే ప్రధానకారణ మని గుర్తించియున్నాడు. పరపాలనము ఎంత సుపరిపాలనమైనను ఏజాతీయ సహింపజాలనప్పుడు సర్వవిధముల "నైతానప్రభుత్వ" మని మేటిబిరుదమును గాంచిన ఈ ప్రభుత్వమును ఆర్యజాతియును భారతజాతి ఇంకొక్క గడియ సానను సహించి యారాగకుండజాలరు. అందుచే మన కిప్పుడు ముగ్గుటే కర్తవ్యమగుచున్నది. యశోవా మృత్యురాయని మహాత్ముని అభ్యర్థన ప్రారంభమైన ఈయజ్ఞమున మన మందరమును నడుములు కట్టుకొని మన ధనప్రాణములను సమస్తమున ఆర్పించి ధన్యులమగుటమే మనవిధి. జయపయములతో నానకు ప్రమేయములేదు. అవి భగవదధీనములు. కాని 'సత్య' మేమ జయలే, ధర్మ ఏమ జయలే, అనెడు వేదవాక్యములను మనము విశ్వసించితిమేని మనకు సంశయమునక, యమునకు, ఎంతమాత్రమును పనిలేదు.

అనవదమును భారతవర్ష మందలి వివిధరాష్ట్రములను ఈ లభింపకాంతియజ్ఞమునకై ఎట్లు ఆయత్త మగుచున్నదియు ప్రతికలహారా ఒకలు పులకరించునట్లు వినుచున్నాము. భారతదేశము కూడ దేశభక్త వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి

నాయకత్వమున నడుముకట్టుకొని తన అర సానమునకు దూకు చున్నది. ఇట్టితరుణమున మన పశ్చిమ గోదావరి మండలము కూడ యథాశక్తిని ఆత్మార్పణము కావించుటకు ముందడుగు వేయుట శుభసూచకము. మనజిల్లాయంతయు మహాత్ముని ఆత్మశక్తిప్రభావమున అపూర్వసంగ్రామాత్సాహమున ఓలలాడుచున్నది. ఈసమయమున పొంగివచ్చుచున్న ఈమహాత్సాహ తరంగమును నట్టిమట్ట ఆవేశరూపమున జారిపోనీక, సక్రమ మగు ముఖేతముగ మార్గముల నడిపించి దేశవిముక్తిని సాధించు నట్లు మారుట మన అందరయొక్క విధానమున అయియున్నది. పశ్చిమగోదావరిమండలము త్యాగమూర్తి ముఖేతముడు నగు శ్రీయంత దండు నారాయణరాజుగారిని సర్దురుగా బడయ గల్గియుండుట ఎంతయు మహాభాగ్యము. ఈయత్తము వీరుని నాయకత్వమున మన మండలము అవసరమగు త్యాగముగావించి జయమును యశస్సును పొందునట్లు పరమేశ్వరు డహగ్రహించు నుగాక! ఈసభకు మనభాగ్యవశమున, త్యాగరాధకుడైన అయ్యదేవరకాశేర్వరావుపంతులుగారు అధ్యక్షులుగా లభించుటయు మనభాగ్యమే. వీరి అధ్యక్షతన, మనసభ జయప్రద ముగ కొనసాగునని విశ్వసించుచు వారి నీసభకు అధ్యక్షత వహింపు డని కోరుచున్నాను.

"యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణః
యత్ర పాశో ధనుర్ధరః
తత్ర శ్రీ ర్విజయో ధూతిః
ధ్రువానీతి మతి ర్మమ."

ఈ సభకు మనభాగ్యవశమున, త్యాగరాధకుడైన అయ్యదేవర కాశేర్వరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగా లభించుటయు మనభాగ్యమే. వీరి అధ్యక్షతక్రింద, మనసభ జయప్రదముగ కొనసాగునని విశ్వసించుచు వారి నీసభకు అధ్యక్షత వహించుమని కోరుచున్నాను. శ్రీయంత అయ్యదేవర కాశేర్వరావు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించవలెనను ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యుపపాదనమున శ్రీయంత దండు నారాయణరాజుగారు బలవరచిరి. మిమ్ముల కాశేర్వరావు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించి ఈ క్రిందివిధమున నుపన్యాసించిరి.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

నేడు భారతదేశ చారిత్రమున మహానుదినము. భారతీయుల భావిభాగ్యాభాగ్యములు నేడే నిశ్చయింపబడును. మహాత్ముడు నేడు దండిచేరును. రేపు భారతదేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధి కై ఉప్పుపన్నుపై సత్యాగ్రహ మహాసమరమును ప్రారంభించును. సత్యాగ్రహోద్యమము దేశమందంతటను దావానలము వలె ఆతేరు హిమాచలపర్వతమును ఆతి శీఘ్రముగ వ్యాపించుచున్నది. ఘనవిధము చేకూరుచున్నది. కాంతిపైనులు వేన వేలుగ చేరుచున్నాడు. ఈ సమరమే నాజీవితమున భారతదేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కడపటిదని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పియుండెను. ఈ కాంతిసమరమునకు సర్వవిధముల క్షిపించిన లేక తోడ్పడి భారతదేశమును తనగవ్యవస్థానమునకు చేరునట్లు చేయుటయే భారతీయుల ముఖ్యధర్మము. ఈ సంగ్రామము నందు జాతిమతభేదములు లేక భారతీయు లెల్లరును అనగా హిందువులు, మహమ్మదీయులు, సిక్కులు, జైనులు, క్రైస్తవులు అందరును పాల్గొనవలెను. శ్రీలు, పురుషులు, వృద్ధులు, యువకులు అందరును కాంతిపై న్యమన చేరి సత్యాగ్రహము నవలంబించుటకు సంసిద్ధత చూపవలెను. ఈ తరుణము మించిన నిట్టి దింకొకసారి మనకు లభింపదు. మహాత్మునివంటి మహా నాయకుడును మనకు లభించుట దుర్లభమగును. మహాత్ముని వలెనే ప్రతిభారతీయుడును గూడ యిదియే నాజన్మమునందు భారతదేశ దాస్యవిముక్తి కడపటి సంగ్రామముని పట్టుదల వహించి కార్యదీక్షాదక్షులై ఎన్నియిక్కట్లు వచ్చినను చిలింపక, దౌర్జన్యమున కిసుమంతయు తాపియక, కాంతిసమరరంగ మున దైర్జన్యమై యో మహావీరులవలె నవతరించినచో భారతదేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అస్తికాలముననే పొందగల దని చెప్పట కిందుకంతయైనను సందేహింపవలసిన యవసరము కాన్పింపదు.

భారతదేశ దుస్థితి

గత 150 ఏండ్లనుండియు బ్రిటిషువారు భారతదేశమును పరిపాలించుచు భారతీయులను విద్యావిహీనులుగ చేసిరి. భారతదేశపు ధనధాన్యములు విదేశీయుల పాలనయందెను. కోట్ల కొలది దేశీయులు కట్టుటకు వస్త్రములు లేక, తినుటకు ఆహారములేక మలమల మారుచున్నార. ఆయుధకాసనము భారతీయులను నిరాయుధులుగను, నిర్విరుద్ధులుగను చేసివైచెను. 'వెస్' చట్టములన వాక్సాన్వితంత్వము, రచనాస్వాతంత్ర్యము ఆరికట్టబడెను. స్వదేశమునకువచ్చుటకు సకలత్యాగానికి పాస్సంప్రదించి నిరాకరింపబడెను. విదేశములకేగిన భారతీయులు కూలీలుగను, స్వదేశమునందుగల భారతీయులు బానిసలుగను పరిగణింపబడుచున్నార. భారతదేశ మెంతకాలమువరకు పరపరిపాలనమున నుండునో అంతవరకును భారతీయులకు ఆత్మగౌరవముదక్కదు. భారతదేశాన్నత్యమును, భారతజాతి యాత్మగౌరవమును నిలబెట్టగోరు భారతదేశభక్తు డెవ్వడైనను విదేశప్రభుత్వమునకు ఏ విధముననైనను తోడ్పడజాలడు. అట్లెవరైన తోడ్పడినచో వారు దేశద్రోహులుగనే పరిగణింపబడెదరు.

మహాత్ముని రాయభారము
కాంతిపదమలవలన, సమరసముగ భారతదేశ సమస్యను పరిష్కరించుటకు మహాత్ముడు క్షిపించిన లేక ప్రయత్నించెను. 1929 సంవత్సరం డిసెంబరు 31 తేదీలోగా బ్రిటిషువారు ఆధినివేశన స్వాతంత్ర్యమునైన నొసంగినచో అంగీకరించెదనని మహాత్ముడు చెప్పియున్నాడు. కానీ మనపాలకు లట్లుగావించుటలేదు. ఇట్టి ప్రభుత్వముతో సంశయింపులనలన లాభము లేదనియు, ఇట్టి ప్రభుత్వ సామ్రాజ్యమున చేరియుండుట గూడ ఆత్మగౌరవమునకు భంగ మేయనియు లాహోరుకాంగ్రెసునందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసకటనమును మహాత్ముడు గావించవేసెను. తర్వాత భారతీయులకు సత్యాగ్రహము తప్ప నింకొకమార్గము లేదని గ్రహించి యీ యుద్యమమును ప్రారంభించెను. గతనెల 12 తేదీని సబర్బత్రి ఆశ్రమమునుండి 78 కాంతిపైనులుతో దండి యను గ్రామమున ఉప్పుపైని సత్యాగ్రహము నారంభించుటకు పయనమయ్యెను. రేపు శుభమహూర్త ప్రారంభము. మహాత్ముడు రేపే దండిలో విఘ్నేశ్వరపూజచేయెను. పిదప నీకాస నోల్లంఘనమును దేశమెల్ల ను ప్రారంభించెను.

లేబరు ప్రభుత్వమునకు

వెనుకగోయి ముందునూయి

బ్రిటిషుదేశమున ప్రస్తుతము కార్మికపక్షమువారు ప్రభుత్వాధికారమును గలిగియున్నారు. కార్మికపక్షమువారు భారతదేశము యెడల సానుభూతి గలవారని మన దేశీయులలో కొందరికి మూఢనమ్మకముగలదు. కాని వారిసానుభూతిపట్ల వాక్యము లండగాని క్రియారూపమున గన్పించుటలేదు. ఇప్పుడు కార్మికపక్షమువారు ప్రభుత్వమును నిర్వహించుచున్నవారికి తగిన సంఖ్యాబలము పార్లమెంటునందులేదు. భారతదేశ సమస్యను భారతీయులకు సంపృక్తికరముగ పరిష్కరించుటకు కార్మికప్రభుత్వమువారు బూనుకొనినచో కన్నరెట్టిపులు, లిబరల్సుకలసి యాప్రభుత్వము నోడించెదరనుటసత్యము. ఆ కారణమున కార్మికప్రభుత్వము భారతదేశ సమస్యయెడల ధయిర్యముతో ప్రవర్తించుటలేదు. అటులనిజాతీయోద్యమము నరికట్టుటకు తీవ్రమగు నిర్బంధసాధనమును భారతదేశ ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించవలెననుటకూడ కార్మిక ప్రభుత్వము అనజ్ఞ నొసగజాలకున్నది. వారికి ముందునకువచ్చిన నూయి వెనుకకు బోయిన గోయియు గోచరమగుచున్నది. వారి దుస్థితికై మనమువగవబనిలేదు. కాని వారు భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మొసకజాలరుటమాత్రము సత్యము. అట్లు వారొక గెదరని విశ్వసించుటకూడ మిక్కిలి యబిషేకము.

భారతీయుల ప్రథమకర్తవ్యము

ప్రస్తుతము మహాత్మునినే నాయకత్వమున పారంభమైన స్వాతంత్ర్యసమరమున భారతీయులెల్లరును పైనుటకుగ చేరి, తగిన ధనమునొసంగి దీనివిజయమునకు సర్వకృతులను ధార పోయటయే భారతీయుల ప్రథమకర్తవ్యమని వారు గ్రహించవలెను. అట్లు గ్రహించి వారు ఎంత అధికముగ మహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమమునకు తోడ్పడెదో అంత శీఘ్రముగ భారతమాత విదేశీయ పరిపాలనాశృంఖలములనుండి విముక్తయై స్వాతంత్ర్యకళతో విరాజిల్లగలదు అని ముగించిరి. హర్షధ్వనులు మిన్నంటెను.

తీర్మానము

అధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసమును ముగించిన పిమ్మట శ్రీయంత ఆత్మహరి గోవిందాచారిగారు యీక్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి.

లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభవే ఆమోదింపబడిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నీసభవారు మృదయపూర్వకముగ నామోదించుచున్నారు.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సిద్ధి మహాత్ముగాంధీ గారిచే నడిపింపబడుచున్న శాసనోల్లంఘన కార్యక్రమమునకు డెల్లరు పాల్గొనుటయే మనప్రధానకర్తవ్యమని తీర్మానించుచు, ఆకార్యక్రమవిజయమునకై పశ్చిమగోదావరిజిల్లాప్రజలు సర్వవిధముల తోడ్పడవలసినదిగా యీసభవారు జిల్లాప్రజలను పోషించుచున్నారు.

మద్రాసుమహారాష్ట్ర సంఘసభ్యులకు విందు

మద్రాసు మహారాష్ట్ర సంఘసభ్యులు గత ఆదివారము ఏకచ్ పాల్గొని అనునాటకమును జయప్రదముగా ప్రదర్శించి నందులకు వారిని అభినందించుటకుగాను మహారాష్ట్రసంఘ ఉపాధ్యక్షులగు డా|| యం. దేవాజీరావుగారు నిన్నరాత్రి సభ్యులకు విందుసంగిరి. శ్రీయంతులు యం. కే. దండేకరు చిలికే, ఇ. వినాయకరావు, ఏ. ఆర్. పద్మనాభరావు పంటంకరు, సోహనీ గార్లును ఇతర మహారాష్ట్ర ప్రముఖులును ముగ్గురు 150 మంది విందుకు విచ్చేసిరి. విందుకు పూర్వము సభ్యులందరు కొంతపు యిష్టాగోష్ఠి సలిపిరి. అటుపిదప సభ్యులందరు విందారంగించిరి. విందు ముగిసినపిదప సభ్యులందరు గంధ తాంబూలుములు పుచ్చుకొని కొంతవేళ మరల ఇష్టాగోష్ఠి సలిపిరి. సంఘసభ్యులందరు యథేచ్ఛగా ఈలగున యిష్టాగోష్ఠి సలిపి ఎల్లరును కలిసి సంతృప్తిగా విందారంగించు అవకాశమును కలుగ జేసినందులకు డా|| యం. దేవాజీరావుగారు అభినందనీయులు.